GEMEENTE BRUNSSUM

JAARSTUKKEN 2022

Definitieve versie d.d. 12 juni 2023

INHOUD

Voorwoord 6

Leeswijzer 7

JAARVERSLAG 2022 8

Inleiding 9

Algemeen financiële verslaggeving 12

Terugblik op de Programma's 14

Programma 1 Bestuur en Burger 15

Taakveld: Bestuur (XT-01) **15**
Taakveld: Burgerzaken (XT-02) **20**

PROGRAMMA 2 VEILIGHEID 23

Taakveld: Crisisbeheersing en brandweer (XT-11) **23**
Taakveld: Openbare orde en veiligheid (XT-12) **26**

PROGRAMMA 3 SOCIAAL DOMEIN 31

Taakveld: Inkomensregelingen (XT-63) **32**
Taakveld: Begeleide participatie (XT-64) **35**
Taakveld: Arbeidsparticipatie (XT-65) **38**
Taakveld: Maatwerkvoorzieningen (Wmo) (XT-66) **39**
Taakveld: Maatwerkdienstverlening 18+ (XT-671) **42**
Taakveld: Maatwerkdienstverlening 18- (XT-672) **45**
Taakveld: Geëscaleerde zorg 18+ (XT-681) **49**
Taakveld: Geëscaleerde zorg 18- (XT-682) **51**

PROGRAMMA 4 VOLKSGEZONDHEID 52

Taakveld: Volksgezondheid (XT-71) **53**

PROGRAMMA 5 ONDERWIJS EN EDUCATIE 57

Taakveld: Openbaar basisonderwijs (XT-41) **57**
Taakveld: Onderwijshuisvesting (XT-42) **58**
Taakveld: Onderwijsbeleid en leerlingzaken (XT-43) **61**

PROGRAMMA 6 WIJKGER. WERKEN, INTEGR., PARTICIP. 66

Taakveld: Samenkracht en burgerparticipatie (XT-61) **66**
Taakveld: Wijkteams (XT-62) **71**

PROGRAMMA 7 VERKEER,VERVOER EN WATERSTAAT 74

Taakveld: Verkeer en vervoer (XT-21) **74**
Taakveld: Parkeren (XT-22) **78**

PROGRAMMA 8 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE 79

Taakveld: Sportbeleid en -activering (XT-51) **79**
Taakveld: Sportaccommodaties (XT-52) **81**
Taakveld: Cultuurpresentatie, prod.partic. (XT-53) **85**
Taakveld: Media (XT-56) **88**
Taakveld: Openbaar groen en recreatie (XT-57) **89**

PROGRAMMA 9 MILIEU 93

Taakveld: Riolering (XT-72) **93**
Taakveld: Afval (XT-73) **96**
Taakveld: Milieubeheer (XT-74) **97**
Taakveld: Begraafplaats (XT-75) **104**

PROGRAMMA 10 ECONOMIE EN TOERISME 106

Taakveld: Economische ontwikkeling (XT-31) **106**

Taakveld: Fysieke bedrijfsinfrastructuur (XT-32) **108**
Taakveld: Bedrijfsloket en -regelingen (XT-33) **110**
Taakveld: Economische promotie (XT-34) **112**
PROGRAMMA 11 VOLKSHUISVESTING EN RO 114
Taakveld: Ruimtelijke ordening (XT-81) **114**
Taakveld: Grondexpl.(niet-bedr.terreinen) (XT-82) **118**
Taakveld: Wonen en bouwen (XT-83) **123**
PROGRAMMA 12 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN 128
Taakveld: Mutaties reserves (XT-010) **128**
Taakveld: Beheer overige gebouwen en gronden (XT-03) **129**
Taakveld: Overhead (XT-04) **131**
Taakveld: Treasury (XT-05) **138**
Taakveld: OZB woningen (XT-061) **139**
Taakveld: OZB niet-woningen (XT-062) **140**
Taakveld: Belastingen overig (XT-064) **140**
Taakveld: Algemene uitkering gemeentefonds (XT-07) **141**
Taakveld: Overige baten en lasten (XT-08) **142**
Taakveld: Vennootschapsbelasting (XT-09) **144**
Paragraaf 1 Lokale Heffingen 146
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing 154
paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen 161
Paragraaf 4 Financiering 171
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering 175
Paragraaf 6 Verbonden Partijen 180
PARAGRAAF 7 GRONDBELEID 211
Paragraaf 8 Openbaarheidsparagraaf 218
JAARREKENING 2022 219
1. Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 220
2. Overzicht incidentele baten en lasten 222
3. Structurele onttrekkingen en stortingen in reserves 226
4. Balans en toelichting 227
5. Gebeurtenissen na balansdatum 254
6. Wet Normering Topinkomens (WNT) verantwoording 2022 255
7. Sisa-bijlage 2022 257
bijlage 1 Overzicht restantkredieten 271
Bijlage 2 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld 272
Financiële afwijkingen per taakveld **272**
Financiële afwijkingen per programma **274**
Bijlage 3 Subsidieregister 275
Bijlage 4 Overzicht wettelijke indicatoren Kerngegevens 279
Bijlage 5 Kerngegevens per 1 januari 282
Bijlage 6 Overzicht coronagelden 2022 283
Bijlage 7 rechtmatigheidsverantwoording 284

VOORWOORD

Geachte raadsleden,

Bij deze bieden wij u de jaarstukken 2022 aan. Hierin leggen wij verantwoording af over de uitvoering van het door de raad vastgestelde beleid dat is vastgelegd in de programmabegroting 2022 en is bijgesteld bij de 1e en 2e bestuursrapportage 2022.

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening.

De jaarrekening is gecontroleerd door de accountant.

In het jaarverslag is de programmaverantwoording (12 programma's) opgenomen. Over elk voorgenomen resultaat uit de begroting wordt in de programmaverantwoording verantwoording afgelegd.

In de jaarstukken kijken we vooral terug. Het (financieel) resultaat heeft echter ook betekenis voor de toekomst.

Brunssum, 12 juni 2023.

Burgemeester en wethouders van Brunssum

LEESWIJZER

De jaarstukken bestaan uit het Jaarverslag en de Jaarrekening alsmede een aantal bijlagen. Het Jaarverslag is ingedeeld in een aantal onderdelen.

Inleiding
Hierin leest u de algemene inleiding.

Algemene financiële verslaglegging
U treft hier de financiële verslaglegging op hoofdlijnen aan en het algemene beeld over de vermogenspositie c.q. de Reserves en Voorzieningen.

Duiding van positieve/negatieve getallen
Wat betreft de duiding van de + en de – in de jaarstukken. Er wordt geredeneerd vanuit kosten. Daarom is een – een voordeel voor de gemeente en een + een nadeel.

Terugblik op de programma's
Dit hoofdstuk bevat de programmaverantwoording. Deze is als volgt opgebouwd:
- Per programma een algemene inhoudelijke terugblik en verantwoording over het uitgevoerd beleid;
- Binnen een programma per taakveld een terugblik en verantwoording voor elk resultaat dat we wilden gaan realiseren in 2022;
- Een verklaring van de belangrijkste financiële afwijkingen per taakveld (afwijkingenrapportage);

In de optellingen kunnen afrondingsverschillen voorkomen vanwege verslaglegging in duizendtallen.

Paragrafen
De in het BBV voorgeschreven verplichte paragrafen zijn hierin opgenomen. De analyse en verantwoording van de salarissen gebeurt op concernniveau in de paragraaf Bedrijfsvoering en niet in de terugblik op de programma's.

Jaarrekening 2022
In het onderdeel Jaarrekening treft u de volgens het BBV verplichte onderdelen aan, die ook aan goedkeuring van de accountant onderhevig zijn. Meer specifiek gaat het om de Balans, het overzicht van Baten en Lasten en de SiSa-bijlage.

Bijlagen
In de bijlagen treft u nog een aantal overzichten aan waaronder het Subsidieregister 2022, Kerngegevens van Brunssum en een afkortingenlijst.

JAARVERSLAG 2022

INLEIDING

In dit Jaarverslag kijken we terug op het begrotingsjaar 2022.

Het was een bijzonder jaar. Een jaar dat fungeerde als scharnier, waarbij de deur werd opengezet naar een nieuw tijdperk, met nieuwe uitdagingen en nieuwe kansen.

Zo was 2022 het eerste post-corona jaar. Een jaar waarin Nederland weer openging en inwoners en ondernemers weer de ruimte en vrijheid kregen om leven en werken in Nederland te vieren en te ondernemen op een wijze die past bij onze geschiedenis, bij onze cultuur en bij onze ambities.

Tegelijkertijd dienden zich vorig jaar nieuwe crises aan. Het beginpunt hiervan werd gemarkeerd door de brute inval in Oekraïne in februari 2022. De gevolgen hiervan waren onvoorzien, ongekend en ook direct merkbaar, in de wereld, in Nederland, maar ook in ons Brunssum. Zorgen over onze eigen veiligheid gingen gepaard met de zorg voor vluchtelingen uit Oekraïne. Tegelijkertijd volgde op de sociaal-economische dreun van de coronajaren de klap van exploderende energieprijzen en daarmee (be)dreigende energiearmoede voor velen.

In dit turbulente tijdsgewricht trad in de zomer van 2022 ons nieuwe college aan. Een ambitieus college dat bij het aantreden een nieuwe manier van werken introduceerde. Hierbij staat het principe van 'Samen voor Brunssum' centraal. 'Samen' staat voor: een constructief bestuurlijk-ambtelijke samenwerking. Een goede relatie met onze samenwerkingspartners. Maar bovenal: een verankering van burgerparticipatie in de nieuwe manier van werken.

In 2022 is het nieuwe college voortvarend aan de slag gegaan om aan de hand van dit nieuwe werken de bestuurlijke ambities te realiseren. Delen van ons coalitieakkoord zijn afgerond en veel is in de steigers gezet en uitgerold in de kaders zoals geschetst in de Programmabegroting 2023 en het Uitvoeringsprogramma van ons coalitieakkoord.

Voorbeelden van de nieuwe aanpak in uitvoering is de georganiseerde burgerparticipatie rondom projecten als het OV Overstapstation, het Lindeplein en de voormalige GTD-locatie. Er is een start gemaakt met gebiedsgerichte projecten, zoals het Schutterspark en de Oostflank. De herstructurering van het nieuwe centrum van Brunssum heeft in 2022 meer concrete vorm gekregen waarmee we vanaf 2023 tot uitvoering in fases kunnen overgaan. Daarvoor hebben we ruim €3 miljoen vrijgemaakt vanuit de jaarcijfers 2022.

We gaven in 2022 ook een impuls aan het sociaal weefsel dat Brunssum al generaties lang tot zo'n fijne woon- en leefgemeenschap maakt. We kozen ook voor investeren in behoud en versterking van het wijkgericht werken. En we helpen verenigingen, zo cruciaal voor de sociale verbindingen in onze wijken en buurten, door initiatieven als het onlangs gesloten Muziekakkoord Crescendo.

Extra aandacht was er voor de groepen inwoners waarop de corona een relatieve grote impact heeft gehad. Het Programma Kom op de Kerst werd opgezet om eenzaamheid te bestrijden. Ook gaven we uitvoering, samen met maatschappelijke partners, aan projecten en programma's die zijn gericht op het scheppen van gelijke kansen voor kinderen, in het onderwijs en daarbuiten, zoals de Gelijke Kansen Alliantie en herstelprogramma Nationaal Programma Onderwijs.

Ook vanuit het cultuurbeleid kwam een impuls voor versterking van het lokale sociaal weefsel. Uitgangspunt van dit beleid is dat cultuur een belangrijke sociale functie vervult en dat investeren in cultuur betekent dat je tevens investeert in het welbevinden en de sociale cohesie binnen de lokale gemeenschap. Op cultureel gebied was 2022 ook een bijzonder jaar omdat het nieuwe, overkapte, openluchttheater een eerste volledig, drukbezocht, seizoen kende, met een gevarieerd programma-aanbod.

In ons coalitieakkoord 2022-2026 schrijven we dat dit college ambitieus maar realistisch is. We leggen het accent op uitvoering, zodat we afgerekend kunnen en mogen worden op duidelijke, aansprekende resultaten. Tegelijkertijd stellen we vast dat die uitvoering in toenemende mate onder grote druk staat. Taken van het Rijk en verwachtingen van onze omgeving leiden ertoe dat er steeds meer op het bordje van de lokale overheid komt te liggen. Dat leidt tot een extra belasting van ons ambtelijk apparaat. Dit was al merkbaar in 2022 en zal in 2023, als er meer ambities daadwerkelijk in uitvoering komen, alleen maar meer dreigen te gaan knellen. Dit vraagt om het vinden en behouden van een goede balans tussen de vraag aan ambtelijke inzet en de uitvoeringskosten die met deze inzet gepaard gaan.

Uit de Jaarstukken die voor u liggen, blijkt dat de gemeente Brunssum de zaken financieel op orde heeft. We liggen op koers om een toekomstbestendig Brunssum verder vorm en inhoud te geven, zowel in ruimtelijk-economisch als in sociaal-maatschappelijk opzicht. In de diverse programma's in deze jaarstukken geven we een nadere toelichting op de geboekte resultaten.

2022 is daarmee een jaar waarin dit college een brede en stevige basis heeft gelegd voor de toekomst. Een basis van waaruit wij de lijnen van ons programma uitzetten, gedragen door onze ambities om de grote maatschappelijke opgaven aan te pakken in een goed samenspel tussen inwoners, partners, ambtenaren en politiek.

Want we doen het 'Samen voor Brunssum'.

Financieel

Ingevolge artikel 3 lid 3 van de financiële verordening wordt hieronder het verloop van de begrotingscijfers weergegeven.

Prog.	Omschrijving	Oorspronkelijke begroting 2022	wijziging 1 Emmapark	wijziging 2 1e Berap	wijziging 3 MPG	wijziging 4 2e Berap	wijziging 5 nota R & V	Bijgestelde raming
UITGAVEN								UITGAVEN
1	Bestuur en ondersteuning	3.383.291		107.055	0	120.000		3.610.346
2	Veiligheid	2.877.640		147.000	0	60.000		3.084.640
3	Sociaal Domein	50.633.131		2.015.005	0	1.606.636		54.254.772
4	Volksgezondheid	1.262.644		5.000	0	-5.000		1.262.644
5	Educatie en Gezondheid	4.376.137		182.766	0	0		4.558.903
6	Wijkger. werken, integr., partic	3.625.478		367.500	0	-38.000		3.954.978
7	Verkeer,vervoer en waterstaat	3.782.762		376.933	0	-17.650		4.142.045
8	Sport, cultuur en receatie	7.472.120		262.321	0	-317.222		7.417.219
9	Mileu	7.073.915		660.035	0	502.642		8.236.592
10	Economie en toerisme	878.960		0	27.315	-50.000		856.275
11	Volkshuisvesting en RO	14.833.134		303.600	-1.356.404	1.327.778		15.108.108
12	Algemene middelen	18.820.816		240.689	0	2.676.183	67.045	21.804.733
	Totaal uitgaven	119.020.028	0	4.667.904	-1.329.089	5.865.367	67.045	128.291.255
INKOMSTEN								INKOMSTEN
1	Bestuur en ondersteuning	-249.216		0	0	-20.000		-269.216
2	Veiligheid	-18.876		0	0	0		-18.876
3	Sociaal Domein	-12.386.349		547.267	0	129.158		-11.709.924
4	Volksgezondheid	0		-20.000	0	0		-20.000
5	Educatie en Gezondheid	-2.305.675		-84.513	0	0		-2.390.188
6	Wijkger. werken, integr., partic	-40.977		0	0	0		-40.977
7	Verkeer,vervoer en waterstaat	-145.117		0	0	-618.698		-763.815
8	Sport, cultuur en receatie	-708.128		0	0	0		-708.128
9	Mileu	-7.953.397		-455.028	0	-429.399		-8.837.824
10	Economie en toerisme	-552.007		0	-27.315	0		-579.322
11	Volkshuisvesting en RO	-12.954.531		-98.600	1.356.404	-1.442.778		-13.139.505
12	Algemene middelen	-81.705.754		-4.557.030	0	-3.483.650	-67.045	-89.813.479
					0			
	Totaal inkomsten	-119.020.028	0	-4.667.904	1.329.089	-5.865.367	-67.045	-128.291.255
	Saldo uitgaven / inkomsten	0	0	0	0	0	0	0

<u>Begroting(swijzigingen) met datum raadsbesluit:</u>
Oorspronkelijke begroting inclusief amendementen Raadsbesluit 2021/88 dd 2 november 2021
1e begrotingswijziging 2022 Point of Interest (POI) Emmapark Raadsbesluit 2022/44 dd 31 mei 2022
2e begrotingswijziging 2022 1e Bestuursrapportage 2022 Raadsbesluit 2022/54 dd 12 juli 2022
3e begrotingswijziging 2022 MPG Grondbedrijf Raadsbesluit 2022/102 dd 29 november 2022
4e begrotingswijziging 2022 2e Bestuursrapportage 2022 Raadsbesluit 2022/81 dd 27 september 2022
5e begrotingswijziging 2022 Nota Reserves en Voorzieningen 2022 Raadsbesluit 2022/80 dd20 december 2022

ALGEMEEN FINANCIËLE VERSLAGGEVING

1. FINANCIEEL RESULTAAT EN ANALYSE

Resultaat

Het financieel resultaat over 2022 is € 1.374.000,- positief. In 2021 was het financieel resultaat € 4.365.000,- positief.

Resultaat analyse

Het rekeningresultaat 2022 werd in belangrijke mate beïnvloed door de hogere uitgaven voor jeugd. Deze werden echter grotendeels gedekt doordat het vrijvallen van de reserve jeugd. Verder is er een nadeel op de grondexploitatie door verliesneming op het project Doorsteek en GTD en door actualisering van het ontwikkelprogramma project Hofplan. Ook zijn o.a. vanwege de invloeden van corona een aantal budgetten niet helemaal benut. Verder konden de laatste wijzigingen van de algemene uitkering niet meer in de begroting worden verwerkt.

Voorgesteld 2022

Het rekeningresultaat wordt voor € 1.368.000,- positief beïnvloed door zaken die in 2022 niet volledig zijn afgerond, of gelden waarvan besteding in het jaar 2023 en verder is voorzien. De daarvoor benodigde voorstellen tot resultaatbestemming worden hieronder verder toegelicht.

Onderwerp	**Toelichting**	**Bedrag**
Leisure Lane	Niet gebruikt budget, voorgestelde resultaatbestemming.	€ 389.000
Energiearmoede gelden	In 2022 via algemene uitkering ontvangen gelden, te besteden in 2023.	€ 979.000
Totaal		**€ 1.368.000**

Het resultaat 2022 voor resultaatbestemming bedraagt € 1.374.000,- na bovenstaande voorgestelde resultaatbestemmingen bedraagt het resultaat €6.000, positief. Voorgesteld wordt om dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserves.

2. BELANGRIJKSTE AFWIJKINGEN TEN OPZICHTE VAN DE BIJGESTELDE BEGROTING

Omschrijving (- = voordeel, + = nadeel)	taakveld	bedrag x €1 miljoen
Extra storting wachtgeld	XT-01	€ 0,3
Crisisbeheersing (opvang Oekraïners)	XT-11	€ -1,3
Vrijval project Leisure Lane	XT-57	€ -0,4
Lagere uitgaven Wijkteams	XT-62	€ -0,4
Lagere sociale uitkeringen	XT-63	€ -0,4
Minder uitgaven sociale werkvoorziening	XT-64	€ -0,4
Hogere uitgaven Jeugdhulp	XT-672	€ 1,3
Grondexplotatie: verliesneming en gewijzigd projectplan	XT-82	€ 3,7
Reserves: vrijval reserve jeugd, diverse dotaties en onttrekkingen	XT-010	€ -0,5
Algemene uitkering mutaties laatste circulaires nog niet begroot	XT-07	€ -2,7
Stelposten begroot maar niet ingezet	XT-08	€ 0,5
Overige kleine afwijkingen taakvelden (toelichting bij de taakvelden)	div.	€ -1,1
Totaal		€ -1,4

3. RESERVES EN VOORZIENINGEN

Per 31-12-2022 is de vermogenspositie van de gemeente als volgt weer te geven (bedrag x € 1.000):

Omschrijving	Vreemd vermogen	Eigen vermogen
Algemene Reserve		24.753
Bestemmingsreserves		17.641
Reserve ter dekking van kapitaallasten		10.998
Voorzieningen	3.885	
voorzieningen negatief onder activa		
Voorziening Dubieuze Debiteuren Algemeen	45	
Voorziening Dubieuze Debiteuren Belastingen	47	
Voorziening oninbare Verhaalsdebiteuren soza	1.301	
Voorziening toekomstige verliezen GREX	10.456	
Totaal	15.734	53.392

Eigen vermogen en voorzieningen bij elkaar bedragen per 31-12-2022 totaal € 69.126 (afgerond bedrag). Voor een meer gedetailleerd overzicht van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de balans en de toelichting daarop.

TERUGBLIK OP DE PROGRAMMA'S

PROGRAMMA 1 BESTUUR EN BURGER

TERUGBLIK

Brunssum is een zelfstandige gemeente. Brunssum is financieel gezond en dat willen we graag zo houden. Als gemeentebestuur zijn we in 2022 herkenbaar, nabij en aanspreekbaar geweest voor de lokale gemeenschap.
Verder is er in 2022 intensief samengewerkt in de regio, waarbij de primaire focus in Parkstad lag. Zo is er in Parkstadverband samengewerkt op de thema's Wonen en Herstructurering, Economie en Toerisme, Ruimte en Mobiliteit, Duurzaamheid en Sociaaleconomische structuurversterking.
Middels een 'continu-ontwikkel-aanpak' hebben we in 2022 ingezet op optimale dienstverlening voor onze burgers en ondernemers. Burgers, bedrijven en verenigingen prevaleren steeds vaker het digitale kanaal om zaken te doen met de gemeente. Uiteraard zijn de conventionele kanalen (telefonie, balie) beschikbaar gebleven in 2022. We zijn actief met hen de dialoog aangegaan en zijn transparant geweest in onze besluitvorming.
Burgerbetrokkenheid stond ook in 2022 hoog in het vaandel. Inwoners en organisaties werden actief uitgenodigd om mee te denken en initiatief te nemen.
In 2022 is verder ingezet op het - waar nodig - verbeteren van interne verhoudingen en ambtelijk-bestuurlijke samenwerking. De uitvoeringsagenda en jaarlijkse outputagenda fungeerden als lei- draad bij het realiseren van voorgenomen (beleids)ambities.

Taakveld: Bestuur (XT-01)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken	
1	De raad geeft actief richting aan beleidsonderwerpen en –ontwikkelingen, dient daartoe initiatiefvoorstellen in, maakt politieke keuzes en stelt prioriteiten.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	Inzicht krijgen in de (vroegtijdige) betrokkenheid van de raad bij beleidsprocessen.	Door middel van goede schriftelijke informatievoorziening en vele informatie-momenten (informatie- en discussieavonden) is de raad in 2022 vroegtijdig bij beleidsontwikkelingen betrokken.
1.2	Raadsleden verzoeken actief deel te nemen aan info avonden en raadswerkgroepen.	Raadsleden hebben in 2022 actief deelgenomen aan informatieavonden en werkgroepen. Zo zijn in 2022 de werkgroep bouwcontingenten, actualisatie accommodatiebeleid en hondenbelasting actief geweest en hebben zij middels deze werkgroepen sturing kunnen geven. Tot slot zijn vanuit de werkgroep 'Verbinden' initiatieven wederom ontplooid om de raad meer in positie te brengen.

	Doel: Wat wilden we bereiken	
2	De raad houdt controle op uitvoering door het college, heeft zicht op de effecten van gemeentelijk beleid, wordt vroegtijdig betrokken en stuurt zo nodig bij op basis van actieve beleidsevaluatie.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**

2.1	De raad wordt vroegtijdig betrokken bij belangrijke beleidsprocessen.	Er werd ook in 2022 actief gebruik gemaakt van de informatiemomenten om de raad mee te nemen in ontwikkelingen en beleidsprocessen. Aan de hand van de nieuwe nota Actieve en Passieve informatieverstrekking is ook in 2022 beoogd meer richting te geven aan (en afspraken te maken voor) het uitvoeren van die informatieplicht.
2.2	Raadsleden hebben inzicht in de toepassing van formele raadsinstrumenten en daarmee in de workload van het college van B en W en de ambtelijke organisatie.	Raadsleden hebben inzicht in raadsinstrumenten en zijn zich bewust van het feit dat het benutten van enkele van deze instrumenten ook werk voor het college en de ambtelijke organisatie met zich meebrengen. Daarnaast hebben ze middels de outputkalender en het uitvoeringsprogramma ook een overzicht van op de planning staande besluiten.
2.3	Openbare collegebesluiten zijn zodanig geredigeerd, dat een raadslid eruit kan opmaken met welk beleidsveld het besluit te maken heeft en wat het besluit concreet inhoudt.	Het nieuwe BBV-format omvat een duidelijke structuur om te komen tot voldragen college- en raadsvoorstellen, een (voor zover van toepassing) integrale afweging en weloverwogen besluiten. De logische opzet van het format (beantwoording waarom-, wat- en hoe-vragen) dwingt ambtelijke organisatie en bestuur om de voorstellen resp. besluitvorming goed aan te laten sluiten bij de rolverdeling tussen raad en college.
2.4	De raad ontvangt aan het begin van elk jaar een beleidsagenda, zodat inzichtelijk is welke beleidsdocumenten (naar verwachting) ter besluitvorming aan college en raad worden voorgelegd en op welke datum.	In 2022 is geprobeerd op een effectievere manier een vervolg te geven aan de invulling en uitwerking van de outputkalender door het college en het ambtelijk apparaat, waarbij deze zo veel als mogelijk geactualiseerd is.

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	De raad weet wat er speelt in de samenleving en bij de achterban, koppelt dit terug in de politieke arena en legt publieke verantwoording af.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
3.1	De raad ontvangt een voorstel over het instellen van een denktank voor het (on)gevraagd adviseren van ons gemeentebestuur.	De denktank heeft gestalte gekregen rondom de thema's 'duurzaamheid' en 'jeugdzorg'. Daar zijn uitvoerders, beleidsmakers, burgers en belangengroepen op voet van gelijkwaardigheid de dialoog met elkaar aangegaan over thema's en inhoud, die tot beter beleid, verbetervoorstellen voor de uitvoeringspraktijk of innovatieve ideeën voor de toekomst kunnen leiden. Het voorstel van een algemene denktank is in de werkgroep verbinden aan de orde geweest. Daarbij zijn er verschillende pogingen gedaan om deze te bemensen. Dit is helaas mislukt, waardoor het instellen van een algemene denktank is losgelaten.
3.2	De raad ontvangt een voorstel over het instellen van een laagdrempelige ombudsfunctie voor advies en ondersteuning aan burgers. Na positieve besluitvorming door de raad zet het college de (formeel) benodigde stappen, zodat deze voorziening in de loop van 2022 operationeel is.	Het ombudswerk in de zin van 'burgers voor burgers' is niet tot stand gekomen als autonoom initiatief, omdat uiteindelijk door allerlei persoonlijke oorzaken mensen afhaakten. Ombudswerk heeft wel plaatsgevonden door vrijwilligers van bijvoorbeeld het CMWW, in de zin van bezoeken aan ouderen boven de 80, ouderenadviseurs vanuit de KBO, activiteiten vanuit de lokale FNV en dergelijke activiteiten.

	Doel: Wat wilden we bereiken
4	Open, integer en vakbekwaam handelen van de gemeente/ het gemeentebestuur. Raad en college van B en W werken in de praktijk constructief samen in het belang van de burgers van Brunssum.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
4.1	Uitvoering van het actieplan van de raadswerkgroep 'verbinden' en initiatieven van de commissie integriteit dragen bij aan goede bestuurlijke verhoudingen en een goede samenwerking tussen raad, college van B en W en de ambtelijke organisatie/ griffie. De raadswerkgroep koppelt periodiek terug over de voortgang en resultaten van het actieplan aan de voltallige raad.	De raadswerkgroep verbinden heeft de afgelopen periode op verschillende wijzen bijgedragen aan de samenwerking tussen de raad en ambtelijke organisatie enerzijds en het bestuur en burgers anderzijds. Daarbij wordt met name ingezet op burger- en overheidsparticipatie, maar zijn er ook initiatieven geweest op het gebied van een kinderburgemeester en kindergemeenteraad. De commissie integriteit heeft middels een heidag een gezamenlijke bijeenkomst ter bevordering van integriteit georganiseerd. Daarnaast is zij gericht bezig geweest met het actualiseren van de gedragscodes van de raad en het college.
4.2	Deskundigheid/professionaliteit borgen en specifieke vakkennis actualiseren binnen het college van B&W. Dit middels het volgen van opleiding, bijscholing en gebruik maken van externe advisering/coaching.	Een aantal collegeleden hebben in 2022 gebruik gemaakt van de mogelijkheid individueel opleidingen en trainingen te volgen voor professionele en persoonlijke ontwikkeling.

	Doel: Wat wilden we bereiken
5	Effectieve samenwerking in Parkstad Limburg en meer grip op gemeenschappelijke regelingen.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik

5.1	Het in 2019 vastgestelde implementatieplan t.b.v. voortzetting van de regionale aanpak van verbonden partijen wordt in 2022 verder uitgerold en er wordt een compacte ontwikkelagenda opgesteld (doel, resultaat en planning). Een regionaal afgestemde sturing op gewenste resultaten en kosten moet (op termijn) leiden tot schaalvoordelen en minder uitgaven aan verbonden partijen.	In 2022 is een concept jaaragenda en stappenplan opgesteld. De sporen/stappen die daarin zijn aangegeven hebben in de loop van 2022 vervolg gekregen. Het adoptiemodel, de harmonisatie van de P&C-cyclus en de informatievoorziening aan de raad is verder uitgerold. Steeds meer gemeenten hebben zich aangesloten bij de werkwijze. In 2022 is begonnen met de implementatie van de wijzigingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen. Deze implementatie vormde tevens een katalysator ten aanzien van Samen Grip Op Verbonden Partijen (SGOVP).
5.2	Met de herziening van de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg, waartoe in 2021 door alle gemeenteraden van Parkstad is besloten, versterken we onze bestuurs- en uitvoeringskracht, in het bijzonder door een intensivering van de samenwerking op de terreinen sociaaleconomische structuurversterking, grensoverschrijdende samenwerking en duurzaamheid.	De GR Stadsregio Parkstad Limburg is laatstelijk gewijzigd op 1 mei 2021. Inmiddels wordt ambtelijk gewerkt aan de implementatie van de wijziging van de Wgr (1 juli 2022). De bestuurscommissies Duurzaamheid en Sociaaleconomische structuurversterking zijn ingesteld en hebben hun werkzaamheden opgepakt en besluiten genomen. Het Dagelijks Bestuur heeft het thema grensoverschrijdende samenwerking op zich genomen.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Bestuur (XT-01) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
010000 - Salarissen Bestuur			
010001 - Burgemeester & Wethouders	921	1.214	293
010002 - Raad	428	434	7
010003 - Raadsvergaderingen	42	46	4
010005 - Denktank & Ombudsman	10	0	-10
010010 - Rekenkamer en externe accountant	67	50	-18
010030 - Raadsgriffie	302	309	7
010040 - GR Parkstad	527	526	0
310007 - Bijdrage IBA	33	33	0
TOTAAL LASTEN	2.329	2.612	282
010000 - Salarissen Bestuur			
010001 - Burgemeester & Wethouders	-3	-3	-1
010002 - Raad			
010003 - Raadsvergaderingen			
010005 - Denktank & Ombudsman			
010010 - Rekenkamer en externe accountant			
010030 - Raadsgriffie			
010040 - GR Parkstad			
310007 - Bijdrage IBA			
TOTAAL BATEN	-3	-3	-1
Resultaat	**2.327**	**2.609**	**282**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
010001 – Burgemeester en Wethouders	Het is verplicht om de wachtgelden over de periode 2023 t/m 2025 te storten in de daarvoor bestemde voorziening wachtgelden College. De stand van de voorziening wachtgelden College bedroeg nog € 53.708. Om de voorziening toereikend te maken en aan de verplichte wachtgelden te kunnen voldoen is er in 2022 een bedrag gestort van € 280.051. Deze toevoeging aan de voorziening veroorzaakt het negatieve verschil op dit product.
010010 – Rekenkamer en externe accountant	De lagere uitgaven Rekenkamer hebben vooral te maken met de gerealiseerde geringe kosten bij de Rekenkamercommissie. Dit is mede het gevolg van het verkiezingsjaar en de onderbreking van de werkzaamheden van de rekenkamercommissie dientengevolge. Dit budget kan niet bijgesteld worden c.q. dient gehandhaafd te blijven, omdat hiermee de onafhankelijkheid van de Rekenkamercommissie gewaarborgd wordt.

Taakveld: Burgerzaken (XT-02)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken	
1	De dienstverlening is klantgericht en redenerend vanuit de vraagwijze van de klant, met inachtneming van de geldende uitvoeringsregels en een efficiënte bedrijfsvoering.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	Het vastleggen van persoonsgegevens (brongegevens) van inwoners van Nederland (ingezetenen), meer in het bijzonder de gemeente Brunssum en van personen die Nederland hebben verlaten, het verstrekken van gegevens, reisdocumenten en rijbewijzen (alles op basis van maximale kostendekkendheid).	Kerntaak van team Klantcontacten (onderdeel Burgerzaken) is bronhouder van de BRP voor andere (overheids)instanties en zorgdragen voor een correcte registratie en tijdige verwerking van persoonsgegevens. Een afgeleide taak is het garanderen van de veiligheid en leefbaarheid van de gemeente. Tevens houdt Burgerzaken zich bezig met het in behandeling nemen van aanvragen voor, onder andere, identiteitsdocumenten en rijbewijzen. In dit proces staat de burger altijd centraal. Er is veel aandacht voor verdere digitalisering in relatie tot klantgerichtheid, fraudebewustzijn en werkprocessen.
1.2	Het verrichten van activiteiten die te maken hebben met geboorte, huwelijk, geregistreerd partnerschap, echtscheidingen en overlijden.	Deze taken zijn ondergebracht bij team Klantcontacten (onderdeel Burgerlijke Stand). Er is een lichte daling te zien in het aantal geboortes en overlijdens t.o.v. 2021. Door wetswijzigingen veranderen processen, o.a. op het gebied van erkenning en gezag. Nieuwe regels worden direct geïmplementeerd. Ook zijn 3 nieuwe Babsen aangenomen, en is aandacht besteed aan uitvoering van het huwelijksbeleid. Brunssum kan zo zich nog meer als trouwgemeente profileren.
1.3	Van alle aan de gemeente gestelde vragen wordt 80% eenduidig, direct en centraal beantwoord.	De formatie van het KCC is in 2022 op orde gebracht. Verdere doorontwikkeling is daarmee mogelijk geworden. Doel is om zoveel mogelijk klantcontacten door het KCC af te laten handelen.
1.4	Het binnen de wettelijke kaders en procedures verlenen van de Nederlandse nationaliteit aan vreemdelingen die daarom vragen.	In 2022 zijn er 74 personen Nederlander geworden door naturalisatie of optie. Dit is een stijging ten opzichte van voorgaande jaren (2021:48 en 2020:40). Een verklaring daarvoor is enerzijds dat naturalisaties niet planbaar zijn en er toevallig meer aanvragen zijn geweest dan in voorgaande jaren. Anderzijds zijn veel vluchtelingen uit Syrië inmiddels 3 jaar in Nederland, waardoor ze voor deze versnelde naturalisatie in aanmerking komen. Ook bereiken vluchtelingen uit voormalig Joegoslavië inmiddels de leeftijd van 65 jaar. Vanaf dat moment kunnen ze in plaats van naturalisatie aan te vragen, kiezen voor een eenvoudigere manier voor verkrijging van het Nederlanderschap, namelijk door middel van opteren. Dat is laagdrempeliger, maar valt ook onder dit product. We weten dat er in 2022 meer opties zijn geweest dan voorheen, hetgeen de meer inkomsten voor een deel verklaart. Tevens zijn er meer inkomsten omdat een groep oudere

		vluchtelingen door de 2e en 3e generatie worden aangespoord om ook Nederlander te worden en dus naturalisatie aanvragen.
1.5	Het zorgdragen van een ordentelijk verloop van het verkiezingsproces.	De afgelopen jaren hebben jaarlijks verkiezingen plaatsgevonden. De Gemeenteraadsverkiezingen van 2022 stonden in het teken van de toen geldende coronaregels. Zo kon er op drie dagen worden gestemd ('early voting') en waren veel extra maatregelen nodig om alles veilig en hygiënisch te laten verlopen. Dit heeft veel extra capaciteit en inspanning gevergd van het team Klantcontacten (onderdeel Burgerzaken). De Verkiezingen zijn goed verlopen, de resultaten konden tijdig bekend worden gemaakt en een hertelling was niet noodzakelijk.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Burgerzaken (XT-02) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
020000 - Salarislasten Burgerzaken	1.001	1.001	0
020001 - Basis Registratie Personen	139	123	-16
020002 - Burgerlijke Stand	5	8	3
020003 - Baliewerkzaamheden	1	0	-1
020004 - Klanten Contact Centrum	4	4	0
020020 - Naturalisaties	18	30	12
020030 - Verkiezingen	113	109	-4
TOTAAL LASTEN	1.281	1.275	-6
020000 - Salarislasten Burgerzaken			
020001 - Basis Registratie Personen	-200	-280	-80
020002 - Burgerlijke Stand	-33	-44	-10
020003 - Baliewerkzaamheden			
020004 - Klanten Contact Centrum			
020020 - Naturalisaties	-33	-42	-9
020030 - Verkiezingen			
TOTAAL BATEN	-266	-365	-99
Resultaat	**1.015**	**910**	**-105**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
020001 – Basis Registratie Personen	Doordat tijdens corona minder is gereisd, zijn toen minder reisdocumenten aangevraagd. Nadat de coronamaatregelen zijn geëindigd, is een inhaalslag gemaakt waardoor er meer aanvragen gedaan zijn voor reisdocumenten. De toename van deze legesinkomsten zorgen hierdoor voor een positief verschil van € 80.000 op dit product.

PROGRAMMA 2 VEILIGHEID

TERUGBLIK

Vanuit onze zorg voor een leefbare omgeving waarin mensen zich veilig voelen hebben we in 2022 (o.a. in SVBBL-verband, in Parkstad, in de Veiligheidsregio en met partners als politie, OM, brandweer, zorgpartijen en het RIEC), ingezet op een reeks aan thema's, zoals woon- en jeugdoverlast, huiselijk geweld, drugscriminaliteit, ondermijning, witwassen, etc.
Het belang van samenwerking tussen Zorg en Veiligheid in de aanpak van overlast van personen met psychische problemen stond in 2022 steeds duidelijker op ieders netvlies. Dat gebeurde overigens niet alleen lokaal, maar ook op het niveau van Parkstad en Zuid-Limburg (bestuurlijke commissie Zorg & Veiligheid).
Op terrein van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit hebben we op Limburgs niveau samengewerkt om burgers en ondernemers bewust te maken van de online gevaren en ze weerbaar(der) te maken en te beschermen tegen deze vorm van criminaliteit.
Verder hebben we in 2022 uitvoering gegeven aan de gezamenlijk met de gemeenten Simpelveld, Voerendaal, Beekdaelen en Landgraaf opgestelde Kadernota integrale veiligheid.
Op het gebied van rampenbestrijding/crisisbeheersing stond de aandacht in 2022 vooral in het teken van de gecoördineerde opvang en registratie van de Oekraïense vluchtelingen in Brunssum. Daarin hebben we nauw samengewerkt met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.
De jeugdoverlast laat in 2022 cijfermatig een sterke daling zien. Er is het afgelopen jaar ook geen gebruik gemaakt van bepaalde bevoegdheden, zoals samenscholings- of gebiedsverboden. Signalen uit de samenleving laten echter een verschil zien tussen subjectieve (gevoel) en objectieve (cijfers) veiligheid zien. Dit vraagt dus blijvende aandacht.
De politiecapaciteit in Limburg stond afgelopen jaar ernstig onder druk. De burgemeester en haar ambtsgenoten uit overige Limburgse gemeenten hebben zich in 2022 daarom sterk gemaakt richting Den Haag voor uitbreiding van de politiecapaciteit.

Taakveld: Crisisbeheersing en brandweer (XT-11)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Iedereen die in Brunssum / Zuid-Limburg woont, werkt of verblijft, wordt beschermd tegen gezondheidsrisico's en risico's van crises, rampen en branden. Risico's zijn beheersbaar door preventie, en pro-actie; de gevolgen van incidenten zijn zo beperkt mogelijk door een goede voorbereiding, repressie en nazorg.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	Met de andere 15 gemeenten, die zijn aangesloten bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, sturen we op een adequate organisatie van de rampenbestrijding/crisisbeheersing en brandweerzorg.	Samen met onze partners hebben wij ook in 2022 inhoud gegeven aan de multidisciplinaire samenwerking op het gebied van de rampenbestrijding/crisisbeheersing en brandweerzorg. 2022 heeft hierbij vooral in het teken gestaan van de gecoördineerde opvang en registratie van de Oekraïense vluchtelingen in Brunssum. Daarin hebben we nauw samen gewerkt met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.
1.2	De komende 2 jaar gaan we met onze partners in de Veiligheidsregio de dialoog voeren over de brandweerzorg voor de toekomst, met als op te leveren resultaten:	Afgelopen periode is gebruikt om enerzijds de op ons afkomende (wettelijke) ontwikkelingen te doorgronden en anderzijds het bestuur in de positie te brengen om te kunnen onderzoeken welke vernieuwing gewenst en haalbaar is.

	een actueel brandweerrisicoprofiel, een actueel dekkingsplan, een visie op de inrichting van de risicobeheersing (van regelgericht naar risicogericht), inzicht in de consequenties van taakdifferentiatie/2e loopbaanbeleid en toekomstige huisvestingsscenario's.	Deze opbrengst bepaalt de inrichting van goede en verantwoorde brandweerzorg 2024-2030 en is daarmee ook medebepalend voor het op te stellen nieuwe regionale beleidsplan 2024-2027 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De juiste verbinding met Crisisbeheersing en Rampenbestrijding en Bedrijfsvoering wordt hierbij gezocht, met inbegrip van relevante aansluiting bij het regionale risicoprofiel, regionaal crisisplan en grootschalig en bijzonder optreden.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Bevolkingszorg/de gemeentelijke taken bij een crisis of een ramp worden professioneel uitgevoerd.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
2.1	Bestuurders en ambtenaren volgen de noodzakelijke opleidingen, trainingen en oefeningen.	De betrokken ambtenaren en collegeleden hebben grotendeels de noodzakelijke opleidingen gevolgd en de daaraan gekoppelde certificaten behaald.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Crisisbeheersing en brandweer (XT-11) exploitatie (x € 1.000)	**Begroting 2022**	**Realisatie 2022**	**Realisatie - Begroting**
110000 - Salarislast Crisisbeh. en Brandweer	39	39	0
110001 - Brandweerbeleid / Account Brandweer	1.927	2.013	85
110002 - Rampenbestrijding	76	63	-13
110003 - Opvang vluchtelingen Oekraïne	60	721	661
TOTAAL LASTEN	2.102	2.836	734
110000 - Salarislast Crisisbeh. en Brandweer			
110001 - Brandweerbeleid / Account Brandweer			
110002 - Rampenbestrijding			
110003 - Opvang vluchtelingen Oekraïne	0	-2.003	-2.003
TOTAAL BATEN	0	-2.003	-2.003
Resultaat	**2.102**	**833**	**-1.269**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
110001 – Brandweerbeleid/Account Brandweer	Deze overschrijding is het gevolg van een besluit d.d. 2 december 2022 van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio inzake de ‘Afrekening index 2022’. Deze index wordt met de jaarrekening over het betreffende jaar na gecalculeerd. Tijdens het opstellen van de 2e bestuursrapportage 2022 was deze informatie inzake 'afrekening index 2022' nog niet beschikbaar. Nacalculatie blijft ook in de toekomst plaatsvinden, maar wordt voortaan reeds voor afloop van het boekjaar (in oktober) verrekend. Tevens vindt dan voor aanvang van het nieuwe begrotingsjaar een bijstelling van de komende begroting plaats.
110003 – Opvang Oekraïne	In 2022 zijn er in de gemeente Brunssum 3 locaties geopend voor de opvang van Oekraïners binnen onze gemeente. Hiervoor zijn uitvoeringskosten en transitiekosten gemaakt. Op basis van de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne vergoedt het Rijk de gemeentelijke kosten voor de opvang van ontheemden voor zowel de Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO) als de Particuliere Opvang Oekraïners (POO). De regeling gaat met terugwerkende kracht in vanaf 1 maart 2022. De vergoeding die we hebben ontvangen gebeurt op basis van een Specifieke Uitkering (SPUK). De bekostigingsregeling wordt op basis van normbedragen vergoed. De gemeente moet bij deze jaarrekening een verantwoording geven. In oktober hebben we een voorschot ontvangen voor de kosten op te vangen die zijn gemaakt. Via de Sisa bijlage in deze jaarrekening wordt de totale eindverantwoording voor 2022 opgenomen. Op basis van deze eindverantwoording wordt de definitieve subsidiebijdrage bepaald. In juni 2023 is het bedrag wat we van het Rijk voor het jaar 2022 zullen ontvangen definitief duidelijk. Een overschot vloeit terug in de algemene middelen.

Taakveld: Openbare orde en veiligheid (XT-12)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Overlast en criminaliteit zijn zo veel mogelijk beperkt en teruggedrongen. De cijfers van High Impact Crime/veel voorkomende criminaliteit (vvc) blijven minimaal stabiel en het aantal meldingen van overlast neemt af.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	We acteren op basis van juiste en actuele informatie. We signaleren (potentiële) problemen tijdig en proberen ze zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Maar als repressie noodzakelijk is, pakken we door.	Met alle partners binnen het Veiligheidsdomein hebben we in 2022 samengewerkt om zodoende mogelijke negatieve ontwikkelingen vroegtijdig in de kiem te smoren. Daar waar dit niet is gelukt, is van gemeentewege handhavend opgetreden en zijn bestuursrechtelijke sancties toegepast. In voorkomend geval is met ketenpartners gekeken waar strafrecht en bestuursrecht elkaar kunnen aanvullen en versterken.
1.2	Nu de afname van veel voorkomende criminaliteit lijkt door te zetten en de cijfers met betrekking tot cybercriminaliteit stijgen, gaan we ons ook hierop meer richten.	Met de Taskforce Cyber Limburg is in 2022 gemeentegrensoverschrijdend met elkaar samengewerkt om burgers en ondernemers weerbaar te maken en te beschermen tegen deze vorm van criminaliteit. Zo zijn er bijvoorbeeld provinciale bewustwordingscampagnes geweest, die ook lokaal zijn uitgerold.
1.3	We versterken de interne samenwerking en benaderen veiligheids- en leefbaarheidsproblemen vanuit een gedeelde visie op veiligheid, zorg en ruimtelijke kwaliteit.	Zowel in de interne organisatie als extern bij ketenpartners zijn vele professionaliseringslagen gemaakt en is de samenwerking in de loop der jaren verbeterd. Intern heeft team VTH nu samen met team jeugd tweewekelijks afstemmingsoverleg. Op deze wijze worden gezamenlijke problemen/casussen geordend, geconcretiseerd, geprioriteerd en integraal benaderd en opgepakt.
1.4	In 2022 blijven we – samen met zorg- en veiligheidspartners – werken aan het versterken van de vastgestelde aanpak van verwarde personen. Daarnaast blijven we ook investeren in de zorg- en veiligheidsnetwerken rondom andere thema's op het snijvlak van zorg en veiligheid, zoals geweld in afhankelijkheidsrelaties.	In 2022 zijn er – mede dankzij een bestuurlijke commissie Zorg & Veiligheid – flinke stappen gezet in de aanpak van verwarde personen. Informatiedeling tussen de pijlers Zorg & Veiligheid blijft – vanwege medisch geheim/AVG – een punt van aandacht. In 2022 is ook het regionale Veiligheidshuis Parkstad omgeturnd tot Zorg- en Veiligheidshuis waardoor nog meer (keten)partners aansluiting bij elkaar hebben gevonden.
1.5	Aan de hand van een systeem van vergunning, melding en algemene regels toepassing geven aan relevante en aanpalende wet- en regelgeving, gericht op de openbare orde, veiligheid, gezondheid.	Het team VTH houdt toezicht (planmatig) middels de informatie die is vastgelegd in systemen van vergunningen en meldingen, maar houdt ook toezicht op niet gemelde activiteiten (signaaltoezicht) c.q. op zaken die de teamleden tijdens surveillances waarnemen.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Behouden en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van de woonomgeving en het terugdringen van verloedering.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
2.1	Toezicht en handhaving door Boa's en stadswachten wordt gericht en op actuele problematiek ingezet, al dan niet projectmatig en in goede samenspraak met partners.	Tijdens de behandeling van de Veiligheidscijfers met de raadsleden op 23 november 2022 is gesproken over de prioritaire thema's. Daarop is Toezicht & Handhaving ingezet in 2022. In 2022 zijn ook diverse nieuwe Boa's aangetrokken en hadden we voor elke wijk 1 Boa. De samenwerking tussen de diverse partners in de wijken verliep daardoor steeds beter. Eind 2022 tekende zich echter een verloop van Boa's aan, waardoor weer nieuw personeel aangetrokken moet worden.
2.2	We versterken de samenwerking tussen gemeentelijk blauw en politie. Zij zijn zichtbaar aanwezig in de wijken.	De capaciteit van de politie staat onder druk. De zichtbaarheid van de politie in de wijken heeft hieronder in 2022 enorm te lijden gehad.
2.3	We zetten in op het behoud van de politiecapaciteit voor basisteam en district.	De burgemeester én haar ambtsgenoten uit de overige Limburgse gemeenten zijn druk in de weer om de politiecapaciteit op orde te brengen/krijgen.
2.4	We trekken voor 2022 tijdelijk extra Boa capaciteit aan ten behoeve van een soepele overdracht van taken in verband met de pensionering van een van de huidige Boa's.	Zie ook 2.1. Er is in 2022 tijdelijk extra Boa-capaciteit aangetrokken. De extra aangetrokken capaciteit heeft echter na 3 maanden gekozen voor een voortzetting van de maatschappelijke carrière bij de politie, waardoor deze functie eind 2022 vacant was.

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	Onze inwoners en maatschappelijke partners betrekken bij, en medeverantwoordelijkheid geven voor de leefbaarheid en veiligheid in hun buurt en wijk; het veiligheidsgevoel neemt toe.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
3.1	Samen met wijkbewoners en professionele wijkpartners geven we verder invulling aan de wijkveiligheid, rekening houdend met de beperkingen als gevolg van corona-maatregelen.	Vanwege de versoepelde coronamaatregelen konden de overleggen met externe partners weer opgepakt worden. De wijkmanagers hebben hierin een coördinerende rol gehad en hebben in 2022 een eerste aanzet gemaakt voor 'Wijkplannen'. De wijk Oost is daarbij de blauwdruk. Het onderdeel 'Veiligheid' wordt daarbij door team VTH voor de betreffende wijk aangeleverd.
3.2	Stimuleren van risicobewustzijn, zelfredzaamheid en signalering o.a. met behulp van meldpunt overlast, Burgernet, buurtapps en MMA (meld misdaad anoniem) en "camera in beeld".	Eind 2022 is het initiatief genomen om een nieuwe "overlast-kaart" in productie te nemen en deze aan alle inwoners te gaan toesturen, waarbij door middel van een begeleidend schrijven ook MMA, buurtapps, etc. gestimuleerd gaan worden.

	Doel: Wat wilden we bereiken
4	Voorkomen en terugdringen van structurele jeugdoverlast.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
4.1	We treden op tegen jeugdoverlast op de wijze als is beschreven in de Nota aanpak jeugdoverlast Brunssum, die in 2021 is vastgesteld. Indien nodig maken we gebruik van openbare orde bevoegdheden zoals samenscholingsverbod of gebiedsverbod.	De jeugdoverlast laat cijfermatig in 2022 een sterke daling zien. In 2022 is ook geen gebruik gemaakt van de bevoegdheden zoals samenscholings- of gebiedsverboden. Signalen uit de samenleving laten echter een verschil zien tussen subjectieve- (gevoel) en objectieve (cijfers) veiligheid zien. Samen met partners als politie, CMWW en straatcoaches hebben we wekelijks overleg en monitoren we de jeugd.
4.2	Indien er sprake is van criminaliteit hanteren we een integrale aanpak onder regie van het Veiligheidshuis.	In Parkstadverband loopt een project rondom de aanpak van criminele jongeren. Brunssum participeert in dit project.
4.3	We voeren het Handhavingsprogramma Alcoholwet 2021-2024 uit.	In 2022 hebben we de horeca "op rust" laten komen ná een woelige Corona-periode.

	Doel: Wat wilden we bereiken
5	Brunssum nog meer een onaantrekkelijke gemeente maken voor ondermijnende criminaliteit en de bestuurlijke en ambtelijke weerbaarheid vergroten.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
5.1	Op basis van de uitkomsten van het Integrale ondermijningsbeeld zetten we met voorrang in op de thema's: drugscriminaliteit en witwassen.	Het vigerende beleid is in 2022 voortgezet. Eind 2022 is een aanvang gemaakt met een nieuwe Kadernota Integrale Veiligheid 2023-2026.
5.2	We geven optimaal invulling aan de eisen voor bestuurlijke weerbaarheid: - we actualiseren het integriteitsbeleid voor de gemeentelijke organisatie en zorgen voor een veilige werkomgeving. - we beschikken over een goede en veilige informatiehuishouding. - we hebben de aanpak en de inrichting van de organisatie van de bestuurlijke aanpak op orde.	De gemeenteraad heeft in dec 2022 voor college, raad en commissies de geactualiseerde gedragscodes integriteit vastgesteld. In de zomer van 2022 was hiertoe een traject opgestart. Daarnaast is in 2022 het beleidsplan Integriteit voor de ambtelijke organisatie van de gemeente Brunssum 2022-2026 vastgesteld en zijn in 2022 de voorbereidingen getroffen voor een Training Morele oordeelsvorming, welke in 2023 van start gaat.
5.3	We voeren het plan van aanpak ondermijning uit, waarin nadrukkelijk aandacht is voor de problematiek rond mensenhandel. We implementeren het beleid voor de aanpak van mensenhandel.	Het beleid Aanpak Mensenhandel is in regionaal verband in 2022 opgesteld en vastgesteld. Brunssum is hierbij kartrekker geweest. Verder hebben we in 2022, aan de hand van een tentoonstelling in het Vijverpark, aandacht gevraagd voor de (vaak onzichtbare) mensenhandel. We hebben tevens een interne training georganiseerd voor het herkennen van signalen van mensenhandel en vanuit team VTH zijn in 2022 integrale controles op illegale thuisprostitutie en arbeidsmigranten uitgevoerd.
5.4	We geven uitvoering aan de -nieuwe- ondermijningsbepalingen in de APV, zoals het aanwijzen van risicovolle branches, het sluiten van openbare lokalen bij ondermijnende activiteiten en het verbod op het dragen van zogeheten "colours" door leden van Outlaw Motorgangs (OMG), die bij rechterlijke uitspraak zijn verboden.	De APV is in 2022 op een aantal aspecten aangepast en verder aangescherpt.
5.5	We versterken de bewustwording bij ondernemers ten aanzien van de ondermijnende criminaliteit door 2 projecten uit te voeren in het kader van de Regiodeal, 1 project in een deel van de Rumpenerstraat en 1 op Haefland-Rode Beek (KVO).	In (november) 2022 zijn, in combinatie met een Veiligheidsdag op het Lindeplein, in de gehele Rumpenerstraat controles uitgevoerd. Hierbij is ook nadrukkelijk gewezen op bewustwording t.a.v. ondermijnende criminaliteit bij ondernemers. De voorbereidingen voor het ondertekenen door alle betrokken partijen en het daadwerkelijk van start gaan van het KVO (Keurmerk Veilig Ondernemen) Haefland zijn in 2022 getroffen.
5.6	We versterken onze informatiepositie o.a. door aangesloten te blijven bij de City Deal 'Zicht op Ondermijning' en door gebruik te maken van nieuwe methoden van digitale opsporing.	In 2022 hebben we hiervan gebruik gemaakt en zodoende beter zicht gekregen op de voedingsbodem van ondermijnende criminaliteit in wijken en buurten.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Openbare orde en veiligheid (XT-12) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
120000 - Salarislast Openbare orde Veiligheid	643	643	0
120001 - Bijzondere Wetten			
120002 - APV(vergunningen e.d.)	1	1	0
120003 - Dierenwelzijn	20	14	-6
120004 - Criminaliteitspreventie	201	221	20
120005 - Toezicht & Handhaving openbare ruimt	0	0	0
120006 - Integrale Veiligheid	9	12	3
120008 - Fysieke veiligheid	91	108	17
120009 - Doodschouw/kosten GGD	18	38	20
TOTAAL LASTEN	983	1.036	54
120000 - Salarislast Openbare orde Veiligheid			
120001 - Bijzondere Wetten	-11	-5	7
120002 - APV(vergunningen e.d.)	-8	-7	0
120003 - Dierenwelzijn			
120004 - Criminaliteitspreventie	0	-12	-12
120005 - Toezicht & Handhaving openbare ruimt	0	0	0
120006 - Integrale Veiligheid			
120008 - Fysieke veiligheid			
120009 - Doodschouw/kosten GGD			
TOTAAL BATEN	-19	-24	-5
Resultaat	**964**	**1.012**	**48**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
120003 - Dierenwelzijn	In 2022 heeft de Dierenambulance Limburg Zuid de samenwerking met de gemeente Brunssum stopgezet. Het ophalen en opslaan van kadavers wordt nu door de dienst Openbare Ruimte uitgevoerd waardoor € 6.000 minder is besteed dan begroot.
120008 – Fysieke veiligheid	Er is sprake van een overschrijding van € 17.000, welke wordt veroorzaakt door de verrekening van het begrotingstekort 2021 door het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad alsmede door de projectinzet door het Zorg- en Veiligheidshuis t.b.v. het Bestuurlijk Akkoord Nazorg 2022.
120009 – Doodschouw/kosten GGD	Het betreft hier de kosten voor het vaststellen van de doodsoorzaak door de GGD-arts. Een belangrijke oorzaak voor een stijging is de oversterfte in 2022.

PROGRAMMA 3 SOCIAAL DOMEIN

TERUGBLIK

Bij de uitvoering van schuldhulpverlening, armoedebestrijding, re-integratie en participatie heeft de energiecrisis en de inflatie in de tweede helft van 2022 veel inzet gevraagd. Naast initiatieven van uw raad heeft ook de rijksoverheid een aantal maatregelen getroffen, die vervolgens naar de gemeenten werden overgeheveld om uit te voeren. Zo is de uitbetaling van de energietoeslag een flinke aanslag geweest op de capaciteit. Alles werd in het werk gesteld om de procedure, aanvragen en uitbetalingen vlot en zo eenvoudig mogelijk te laten verlopen. Alle ketenpartners waren tevens aangehaakt om zo preventief mogelijk te ondersteunen en vragen te beantwoorden.
Hoewel het Noodfonds Minima, door CMWW uitgevoerd, in 2022 is uitgeput, heeft de crisis (nog) niet geleid tot een enorme toename schuldhulpverlening of hogere deelname aan de Voedselbank die verwacht werd. De enorme creativiteit, extra hulp van burgers en initiatieven van allerlei organisaties in deze moeilijke tijd was en is hartverwarmend.

De re-integratieopdracht; zoveel als mogelijk uitstroom naar werk realiseren, is gelukt met een duurzame uitstroom van cliënten uit de Participatiewet ad 5,9 % Het resultaat in de BUIG laat dan ook weer een overschot zien.
De uittreding van Onderbanken bij ISD BOL is gerealiseerd per 1-1-2022.

Ten aanzien van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is te zien dat de vraag naar én het gebruik van maatwerkvoorzieningen, door de hulpbehoevende inwoner in 2022 weer is aangetrokken na de door coronabeperkingen gestuurde jaren 2020 en 2021. Dit heeft z'n uitwerking gehad op de uitvoering Wmo van de gemeente Brunssum; het heeft bijvoorbeeld geleid tot langere doorlooptijden van een Wmo-melding. Door goed te prioriteren en tomeloze inzet zijn de knelpunten in dit proces zo goed mogelijk opgepakt en verbeterd, ten behoeve van de hulpbehoevende inwoner in Brunssum. Uit het cliëntervaringsonderzoek (CEO) blijkt dat de algehele ervaring van de Wmo-uitvoering, zowel contact met de toegang als de ondersteuning van zorgaanbieders in Brunssum goed is. De hulpbehoevende inwoner weet over het algemeen waar hij/zij moet zijn, voelt zich serieus genomen, wordt op tijd geholpen en is positief over de ondersteuning die geboden wordt. Uit het CEO van het CMWW blijkt eveneens dat de inwoners de ondersteuning van het CMWW, in de vorm van algemene voorzieningen, goed beoordelen.

Er zijn veel ontwikkelingen binnen het domein van de jeugdwet. Regionaal wordt op een vernieuwde wijze de zorg ingekocht. Er wordt ingezet op versterken van het voorliggende veld en de onderlinge samenwerking tussen de aanbieders. Ook streven we naar een kritische triage van onze eigen medewerkers. Gemeente Brunssum wil de regie op het proces van toegang tot jeugdzorg. Een complicerende factor hierbij is de druk op arbeidsmarkt. Ook binnen Brunssum hebben we te maken met verloop van personeel, zeker ook binnen team jeugd. Hierdoor is het creëren van stabiliteit lastig en is er regelmatig sprake van onderbezetting. Dit leidt tot langere doorlooptijden van jeugdhulp aanmeldingen. Eind 2022 hadden 665 jeugdigen één of meerdere voorzieningen op grond van de jeugdwet.

Kortom 2022 stond meer in het teken van reageren op crisiseffecten dan van verder innovatie in het sociaal domein.

Taakveld: Inkomensregelingen (XT-63)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Uitvoering geven aan de wettelijke taken onder de Participatiewet, zoals het verstrekken van uitkeringen.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	Uitkeringen worden rechtmatig, doelmatig en tijdig verstrekt.	Dit is onderdeel van bestaand beleid.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Iedereen participeert naar vermogen.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
2.1	Het aantal uitkeringsgerechtigden daalt met 2%. Indicator: Duurzame uitstroom uitkeringsgerechtigden Streefwaarde: –2	De daling van het aantal uitkeringsgerechtigden verliep boven verwachting. Eind 2022 is het bestand gedaald met 5,9%.
2.2	Voortgang monitoren van het amendement "3e impuls innovatieve en onorthodoxe toeleiding van cliënten naar de arbeidsmarkt bereiken.	De leer-werklijnen logistiek en nieuwe leer-werklijn horeca zijn gerealiseerd en lopend. Bij de logistieke leerwerklijn zijn 38 trajecten opgestart en de eerste praktijkverklaringen zijn uitgereikt. In de leer-werklijn horeca zijn in 2022 8 deelnemers ingestroomd. 18 deelnemers logistiek stroomden uit naar een betaalde baan en bij horeca 4 deelnemers.

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	Een efficiënte uitvoering, en integrale benadering sociaal domein breed, van de Participatiewet.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
3.1	Het effect van het uittreden van de gemeente Onderbanken per 01-01-2022 aangaande bedrijfsvoeringskosten, uittredesom en de financiële consequenties daarvan voor gemeente Brunssum worden gecorrigeerd met de 1e Berap 2022.	De uittredesom voor Beekdaelen is vastgesteld en gecorrigeerd met de 1e bestuursrapportage 2022. Extra kosten over 2022 en eventuele extra kosten voor personeel zijn niet aan de orde.

	Doel: Wat wilden we bereiken
4	Realisatie meerjaren beleidsplan ISD-BOL 2023-2026.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
4.1	Besluitvorming Raad in 2022.	Het beleidsplan is in november 2022 vastgesteld in de raadsvergadering.

	Doel: Wat wilden we bereiken
5	Armoede structureel terugdringen.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
5.1	Voor kinderen in minimagezinnen wordt extra geïnvesteerd. Er wordt uitvoering gegeven aan het beleidsplan 2021-2024.	Er werd een zomerkledingpakket verstrekt. Het ANWB-plan voor gratis kinderfietsen is gestart. Voor kinderen van minima met een beperking werd extra geïnvesteerd in zwem/sportlessen. De voorbereidingen zijn getroffen om kinderen uit gezinnen met een inkomen tot 130% een winterkledingpakket te bezorgen.
5.2	Incidentele aanbieders van minimaregelingen worden ingezet om de beleidsdoelen te kunnen realiseren.	Er is meer samenwerking met organisaties die lokaal bijdragen aan de beleidsdoelen. Voorbeelden zijn: Uitdeelpunt Menstruatiemiddelen, Levensmiddelen uitdeelpunt, Dierenvoedselbank.
5.3	Via het rekeningresultaat 2020 is € 75.000 beschikbaar gesteld voor extra initiatieven in het kader van de kinderarmoede. De inzet in 2021 is wegens Corona vertraagd en daarom overgeheveld naar 2022.	De scholen in Brunssum hebben extra budget gekregen om kwetsbare gezinnen te helpen. We zijn nu ook aangesloten bij de alliantie Kinderarmoede.
5.4	De locatie "Os Hoes" heeft een spilfunctie in het bereiken en ondersteunen van de minima. De professionals werken vanuit het oogpunt van stress-sensitieve dienstverlening.	De locatie Os Hoes is verplaatst naar wijksteunpunt Noord van CMWW (Distelenveld). De professionals werken volgens de methode stress-sensitieve dienstverlening. De landelijke dag van de armoede in oktober 2022 is hier georganiseerd.
5.5	De Klijnsma-gelden worden optimaal besteed voor vroegsignalering en het terugdringen van armoede onder kinderen in minimahuishoudens.	Het budget is volledig besteed voor activiteiten en faciliteiten in het kader van vroegsignalering en terugdringen van armoede.
5.6	Burgers in Brunssum praten mee over de aard en inzet van de minimaregelingen.	Perron 045 voerde gesprekken met jongeren in april 2022 over het armoedebeleid en de minimaregelingen. Ook via de buurtnetwerken, bij straathoeksessies en de klantvertegenwoordigers, (zoals FNV en Ouderenbonden) spraken we over aard en inzet minimaregelingen.
5.7	De incidentele middelen uit de 4e tranche corona compensatie van het Rijk worden ingezet in 2022 wegens beperkingen in de uitvoering door de corona maatregelen in 2021.	De hulp aan ondernemers met financiële problemen is opgestart met hulp van ketenpartners CMWW, KBL en professionele schuldhulpverleners voor ondernemers. De pilot met de expertgroep is afgerond en de dienstverlening wordt structureel ingezet.
5.8	In 2022 besteden we het budget van de Coronasteunmaatregelen onder meer aan twee ‘buddy’ projecten waarbij we individuele ondersteuning aanbieden aan burgers. Enerzijds aan mensen die door omstandigheden nog niet participeren, anderzijds aan mensen die moeilijk betaald werk vinden.	Eind 2022 waren er 128 cliënten aangemeld voor het buddy-project, waarvan er 86 bezocht waren door CMWW/Levanto.

	Doel: Wat wilden we bereiken
6	Uitvoering Minima Effect Rapportage (MER) in 2022 conform 2-jaarlijkse cyclus.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
6.1	Oplevering en vaststelling MER in 2022	De rapportage is in juli 2022 opgeleverd en vastgesteld.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Inkomensregelingen (XT-63) exploitatie (x € 1000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
630000 - Salarislasten inkomensregelingen	77	77	0
630001 - BUIG (ISD- BOL)	407	340	-67
630002 - Kwijtschelding Belastingen	243	231	-12
630003 - Armoedebeleid	17.847	17.618	-229
TOTAAL LASTEN	18.574	18.266	-308
630000 - Salarislasten inkomensregelingen			
630001 - BUIG (ISD- BOL)	-10.760	-10.540	220
630002 - Kwijtschelding Belastingen			
630003 - Armoedebeleid	-171	-345	-174
TOTAAL BATEN	-10.931	-10.884	47
Resultaat	**7.643**	**7.382**	**-262**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
630001 - BUIG (ISD- BOL)	Op de BUIG is in 2022 er een negatief resultaat van € 153.000 gerealiseerd. De belangrijkste afwijkingen betreffen: - € 87.000 nadeel, minder baten wegens lagere ontvangen BUIG gelden door correctie uitstroom 2020 vanuit het historisch verdeelmodel BUIG. - € 51.000 voordeel, minder uitgaven IOAW-uitkeringen. - € 16.000 voordeel, minder uitgaven BBZ-uitkeringen. - € 66.000 nadeel, minder restitutie BBZ-uitkeringen. - € 67.000 nadeel, terug te betalen Rijk wegens ontvangsten vorderingen betreffende onterechte Tozo uitkeringen en aflossingen Bedrijfskredieten.
630003 - Armoedebeleid	Het product 630003 Armoedebeleid heeft lagere lasten (€ 229.000) en hogere baten (€ 174.000). Per saldo betekent dat een voordeel van € 403.000,- bij dit product. De belangrijkste afwijkingen bij het totaal lagere lasten (€ 229.000,-) zijn: - De uitgaven ABW: ISD BOL heeft in 2022 de ten doel gestelde reductie van 2% van het cliëntenbestand weer overtroffen met -/-5,9%, waardoor er een voordeel van € 472.000 betreffende minder betaalde uitkeringen is. - De kosten bedrijfsvoering zijn € 149.000 voordeliger door lagere personeelskosten en minder inhuur. - De uitgaven voor de bijdragen Kinderopvang zijn in totaal € 27.000 lager door een te hoge bijraming in 2022.

	- Ter dekking van mogelijke oninbaarheid van uitstaande vorderingen van ISD-BOL (stand “verhaalsdebiteuren" 2022 € 1.310.000) bestaat een voorziening "Dubieuze Debiteuren" ad. € 707.000,-. In 2022 veroorzaakt dotatie aan deze voorziening wegens “verwachte oninbaarheid” een nadeel van € 61.000,-. - Aanvragen voor Bijzondere Bijstand waren € 55.000,- nadeliger doordat er meer uitvraag blijkt te zijn. - Vroegsignalering SHV: Het aantal ondernemers dat zich meldde met schulden is beperkt gebleven waardoor er minder trajecten zijn ingekocht en hierdoor komen zijn de uitgaven € 22.000,-. - Energietoeslag: De aanvragen voor de energietoeslag lopen nog door in 2023 en blijken met € 421.000,- ruim overschreden te zijn door het hoge aantal minima-huis houdens. Daarnaast moeten ook de uitvoeringskosten uit dit budget betaald worden die daardoor ook hoger uitval len. Brunssum koos er tevens voor met minimale controle zo snel mogelijk de armoede te verzachten. Indien moge lijk claimen wij dit tekort bij het Rijk wegens onjuiste bere kening van het aantal minima huishoudens in Brunssum. - € 67.000 voordeel, terug te ontvangen vanuit Maastricht wegens ontvangen vorderingen voor onterechte Tozo uitkeringen (308 vorderingen; totaal € 563.000; open staand 2022 € 74.000 zijnde 13%) en aflossingen Bedrijfs kredieten (63 vorderingen; totaal € 599.000; openstaand 2022 € 442.000 zijnde 74%), waarbij opgemerkt moet worden dat aflossing bedrijfskredieten pas vanaf 2022 verricht hoeven te worden. - Overige lagere kosten van € 29.000,- wegens minder uitgaven Minima-effect-rapportages en onderzoekskosten rechtmatigheid. <u>De belangrijkste afwijkingen bij het totaal hogere baten (€ 174.000,-)</u>: Dit komt niet vanwege hogere restitutie uitkeringen ISD-BOL, maar omdat deze post te laag was begroot.

Taakveld: Begeleide participatie (XT-64)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	WOZL: Reductie van het aantal mensen in een beschutte werkomgeving en toename van (groep)deta-cheringen.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor ge-daan	**Terugblik**
1.1	We kijken bij werkgevers naar functies en werkprocessen en splitsen te uit te voeren taken uit. Waardoor de taken geschikt wor-den voor de betreffende medewerkers. Hiervoor wordt jobcarving ingezet en ook passen we de contractuele afspraken over	Dit is onderdeel van bestaand beleid.

	‘Social Return on Investment’ toe: bij opdrachtnemers van gemeentelijke opdrachten zetten we mensen uit de doelgroep in vanuit de inkoopafspraken.	

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Iedereen die 'werk-fit' (80-100) verklaard is stroomt binnen 3 maanden uit naar betaald werk.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
2.1	De uitstroomdoelstelling van werk-fitte (80-100) kandidaten behalen met Betere Buren, ISD BOL en WSP. Indicator: uitstroom binnen 3 maanden Streefwaarde: 60	De doelstelling om 60% van de nieuw ingestroomde kandidaten binnen drie maanden te laten uitstromen is niet behaald. Nieuwe kandidaten hadden een langdurigere begeleiding nodig om uit te stromen naar een baan. Desondanks is de uitstroomdoelstelling (afname met 2%) met 5,9% ruimschoots behaald.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Begeleide participatie (XT-64) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
640000 - Sal.lasten Soc.werkvoorziening	58	58	0
640001 - Sociale Werkvoorziening WOZL	9.379	9.427	48
640002 - Sociale Werkvoorziening WSP	817	330	-487
650001 - Begeleide participatie	2.289	2.097	-191
650004 - Uitvoering Banenafspraak	213	219	6
TOTAAL LASTEN	12.755	12.131	-624
640000 - Sal.lasten Soc.werkvoorziening			
640001 - Sociale Werkvoorziening WOZL	-163	-163	0
640002 - Sociale Werkvoorziening WSP			
650001 - Begeleide participatie			
650004 - Uitvoering Banenafspraak			
TOTAAL BATEN	-163	-163	0
Resultaat	**12.593**	**11.968**	**-624**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
640001 - Sociale Werkvoorziening WOZL	De totale uitgaven komen € 48.000 hoger uit dan begroot wegens: meer SW-medewerkers in dienst dan vooraf geprognosticeerd, de door Brunssum ontvangen Rijksbijdrage wordt doorbetaald naar WOZL en komt daarom in 2022 € 154.000 hoger uit dan begroot.
640002 - Sociale Werkvoorziening WSP	Ook geldt dat door deze hogere Rijksbijdrage per AJ, naast een beter Operationeel Resultaat, de tekortbijdrage van de exploitatie van GR WSP voor de gemeente Brunssum € 487.000 lager uit komt.
650001 - Begeleide participatie	De totale uitgaven komen € 191.000 lager uit dan begroot wegens: - De latere start van de leer-/werklijn logistiek en daarmee ook de lagere personeelskosten; - minder startende kandidaten bij Balanz@Work dan voorzien; - het niet doorgaan van project NL Actief/Gezonde leefstijl.

Taakveld: Arbeidsparticipatie (XT-65)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken	
1	De re-integratietaken worden door Betere Buren uitgevoerd.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	Betere Buren is werkgever voor de mensen uit de Participatiewet, ter vervanging van de uitstroom van medewerkers uit de Sociale Werkvoorziening. En Betere Buren is de werkgever voor de medewerkers die bij de gemeente een contract voor onbepaalde tijd hebben in het kader van de Banenafspraak.	Dit is onderdeel van bestaand beleid.
1.2	Wij investeren in verband met coronacrisis in 2022 € 450.000 om uitstroom uit Participatiewet naar de arbeidsmarkt te bevorderen. (3e impuls).	In het initiatief logistieke leerwerklijn zijn 38 trajecten opgestart en de eerste praktijkverklaringen zijn uitgereikt. Daarnaast is een leerwerklijn horeca opgestart met 8 deelnemers. 18 deelnemers logistiek stroomden uit naar een betaalde baan en bij horeca 4 deelnemers.
1.3	Betere Buren voert voor alle inburgeringsplichtige inwoners van Brunssum een brede intake uit. Vervolgens bieden wij via Betere Buren aan alle uitkeringsgerechtigde inburgeringsplichtigen een taaltraject en een participatietraject aan. Voor niet-uitkeringsgerechtigde inburgeringsplichtigen volgen wij via Betere Buren de voortgang van het taaltraject.	Dit is in 2022 gerealiseerd.
1.4	We ontwikkelen bij Betere Buren de leerwerklijn logistiek met ontwikkel- en werkervaringsplekken binnen deze sector.	Dit is in 2022 gerealiseerd.

	Doel: Wat wilden we bereiken	
2	Inwoners Brunssum uit de Participatiewet begeleiden naar werk.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
2.1	Het aantal inwoners met een Participatiewet-uitkering via ISD BOL neemt jaarlijks met 2% af. Indicator: Duurzame uitstroom cliënten met PW uitkering Streefwaarde: –2%	De daling van het bestand liep boven verwachting, eind december is de uitstroom 5,9%.
2.2	Afhankelijk van de keuze die wordt gemaakt voor de ontwikkeling van het wijkgericht werken zullen we ook de dienstverbanden uitbreiden voor deelnemers die	De evaluatie en doorontwikkeling van wijkgericht werken is nog niet afgerond.

	langdurig zijn aangewezen op ondersteuning naar werk.	

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	Het uitvoeren van een brede intake en het aanbieden van een taaltraject en een participatietraject aan inburgeringsplichtigen.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Arbeidsparticipatie (XT-65) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
650000 - Salarislasten Arbeidsparticipatie	48	48	0
650002 - Inburgering	316	286	-30
650003 - Betere Buren Brunssum BV	540	504	-36
TOTAAL LASTEN	904	839	-65
650000 - Salarislasten Arbeidsparticipatie			
650002 - Inburgering	-195	-175	21
650003 - Betere Buren Brunssum BV			
TOTAAL BATEN	-195	-175	21
Resultaat	**709**	**664**	**-45**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
650002 – Inburgering	De uitgaven Inburgering 2022 betreft voornamelijk de overboeking van de baten die in het kader van de SPUK voor inburgeringsvoorzieningen zijn ontvangen. Er zijn in 2022 nog geen facturen voor deze voorzieningen ontvangen. Dit komt in de eerste plaats doordat Vista College problemen heeft met de facturatie en deze pas in de loop van 2023 in zal dienen. In de tweede plaats zijn er achterstanden ontstaan in de afhandeling van de intakes, waardoor veel voorzieningen pas in 2023 starten. Dit hoeft geen probleem te zijn, aangezien de financiering van deze voorzieningen zo is opgebouwd dat de middelen grotendeels meegenomen kunnen worden naar volgende jaren.
650003 - Betere Buren Brunssum BV	Betere Buren heeft over 2022 minder uitgaven gedaan dan begroot. Per saldo is er een bedrag van € 36.000 terugbetaald aan de gemeente.

Taakveld: Maatwerkvoorzieningen (Wmo) (XT-66)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	De Brunssumse burger woont zo lang mogelijk in de eigen omgeving. De Brunssumse burgers zo goed mogelijk maatschappelijk te laten participeren (samen redzaam zijn). De zelfredzaamheid van de Brunssumse burger te stimuleren en waar nodig op maat te ondersteunen.

Daling van maatwerkvoorzieningen Wmo.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	Het contact met de maatwerker als onderdeel van toegang tot ondersteuning, wordt door de cliënt als prettig ervaren. Indicator: Cliënt ervaringsonderzoek Streefwaarde: 80	Uit het richtinggevende cliëntervaringsonderzoek (CEO) 2021 komt naar voren dat het contact met de maatwerker van de gemeente Brunssum gemiddeld wordt beoordeeld met een 7,7. Ondanks de achterstanden die er in 2022 waren bij de Wmo-toegang wordt het algehele contact met de Wmo-toegang van de gemeente Brunssum als goed ervaren.
1.2	De klant van de hulpmiddelenleverancier waardeert de dienstverlening als goed. Indicator: Klanttevredenheid Streefwaarde: Goed	Uit het CEO komt naar voren dat hulpmiddelenleverancier Medipoint door cliënten met een rapportcijfer van 7.8 wordt beoordeeld. Otolift (trapliften) wordt met een 8,5 beoordeeld. Hierbij moet bij vermeld worden dat het aantal respondenten (n) laag was.
1.3	De klant van het doelgroepenvervoer ervaart de dienstverlening als goed. Indicator: Klanttevredenheidsonderzoek Omnibuzz Streefwaarde: 8	De dienstverlening door Omnibuzz wordt als voldoende tot goed ervaren gezien het aantal (geregistreerde) klachten (Rapportage Omnibuzz, gemeenten januari 2023, over het jaar 2022). In de gemeente Brunssum zijn 82 klachten geregistreerd, waarvan 44 gegrond verklaard (53,6%). Dit is te verklaren door de chauffeurstekorten die er waren bij Omnibuzz in 2022 en de daardoor tijdelijk aangepaste dienstverlening. Bijna één derde van de gegronde klachten in heel Limburg hebben betrekking op 'te laat opgehaald'.
1.4	Minimaal 75% van de cliënten met een maatwerkvoorziening ervaren dat de kwaliteit van hun leven is verbeterd. Indicator: Cliëntervaringsonderzoek Streefwaarde: 75	62% Van de cliënten heeft in 2021 door de ondersteuning /hulp een betere kwaliteit van leven ervaren, blijkt uit het CEO van september 2022. 77% Van de cliënten geeft aan zich beter te kunnen redden en 77% zegt dat ze beter de dingen kan doen die ze wil. De causaliteit tussen ondersteuning en kwaliteit van leven is klein, mogelijk zijn er andere factoren van invloed geweest op de totale beoordeling van kwaliteit van leven (zoals inflatie, corona-effecten).
1.5	Een verschuiving realiseren van maatwerkvoorzieningen naar collectieve en voorliggende voorzieningen.	De afgelopen jaren is er een divers aanbod ontwikkeld in het voorliggend veld. Het CMWW is hierbij een belangrijke partner. In 2022 is in de samenwerking tussen CMWW en Samenkracht nieuw aanbod in ontwikkeling: 'Samen Start'. Een voorliggende voorziening voor geïndiceerde begeleiding, met als doel om vóór de indicatie Wmo begeleiding te bekijken, in groepsverband, wat er nodig is bij de cliënt op het gebied van ondersteuning. Uit de rapportages van het CMWW (2021 en 1e helft 2022) blijkt dat er door het team Wmo, Jeugd en door SamenKracht zeer regelmatig casussen worden doorverwezen naar het CMWW.

		Ten slotte zien we ook dat het aantal mensen die op welke wijze dan ook door het CMWW ondersteund worden, toeneemt. Dit geeft aan dat de algemene voorzieningen van het CMWW goed gebruikt worden.

	Doel: Wat wilden we bereiken	
2	In 2022 worden er 2 a 3 Skaeve Huse als beschermde woonvorm ontwikkeld in de gemeente Brunssum.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
2.1		In 2022 is het integrale voorbereidende werk ten aanzien van het realiseren van Skaeve Huse gedaan en grotendeels afgerond.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Maatwerkvoorzieningen (WMO) (XT-66) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
660000 - Salarislasten Maatwerk WMO	465	465	0
660001 - Wonen en hulpmiddelen	809	779	-30
660002 - Gehandicapten parkeerkaart	14	8	-6
660003 - Doelgroepenvervoer	795	781	-14
660004 - Eigen bijdrage Doelgroepenvervoer			0
TOTAAL LASTEN	2.084	2.033	-51
660000 - Salarislasten Maatwerk WMO			
660001 - Wonen en hulpmiddelen			
660002 - Gehandicapten parkeerkaart	-13	-12	1
660003 - Doelgroepenvervoer			
660004 - Eigen bijdrage Doelgroepenvervoer	-108	-100	9
TOTAAL BATEN	-121	-112	9
Resultaat	**1.962**	**1.921**	**-42**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
660001 - Wonen en hulpmiddelen	De totaal uitgaven aan wonen en hulpmiddelen komen € 30.000 lager uit dan begroot. Op kostensoorten wordt het specifieke budget overschreden woningaanpassingen en onderhoud rolstoelen dan wel onderschreden op verhuis en inrichtingskosten/individueel vervoer en afschrijvingskosten hulpmiddelen.
660003 - Doelgroepenvervoer	De uitgaven doelgroepenvervoer liggen in lijn met de bijgestelde begroting van GR Omnibuzz. De afrekening 2022 is nog niet ontvangen. Ook in 2022 is 11% minder gebruik gemaakt dan begroot en veroorzaakt € 14.000 lagere uitgaven.
660004 - Eigen bijdrage Doelgroepenvervoer	Door het verminderde doelgroepenvervoer zijn de inkomsten uit de eigen bijdrage € 8.000 lager uitgekomen dan begroot.

Taakveld: Maatwerkdienstverlening 18+ (XT-671)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	De Brunssumse burger woont zo lang mogelijk in de eigen omgeving. De Brunssumse burgers zo goed mogelijk maatschappelijk te laten participeren (samen redzaam zijn). De zelfredzaamheid van de Brunssumse burger te stimuleren en waar nodig op maat te ondersteunen.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	De dienstverlening door de maatwerker als onderdeel van toegang tot ondersteuning, wordt door de cliënt als goed ervaren. Indicator: Doorlopend cliënt-ervaringsonderzoek Streefwaarde: Goed	Uit het richtinggevende cliëntervaringsonderzoek (CEO) 2021 komt naar voren dat het contact met de maatwerker van de gemeente Brunssum gemiddeld wordt beoordeeld met een 7,7. Ondanks de achterstanden die er in 2022 waren bij de Wmo-toegang wordt het algehele contact met de Wmo-toegang van de gemeente Brunssum als goed ervaren.
1.2	80% Van de cliënten is tevreden over de kwaliteit van de geleverde Wmo-ondersteuning. Indicator: Doorlopend cliënt-ervaringsonderzoek Streefwaarde: 80	Uit het CEO komt naar voren dat 92% van de cliënten in 2021, tevreden is over de kwaliteit van de Wmo ondersteuning. Daarnaast geven veruit de meeste cliënten (89%) aan dat de ondersteuning past bij de hulpvraag en 96% geeft aan dat ze vinden dat ze de hulp krijgen zoals afgesproken.
1.3	Het effect van de toename van de zorgvraag Wmo begeleiding op de werkwijze en personele capaciteit is helder en eventuele bijraming volgt via de 1ste bestuursrapportage 2022.	De ontwikkeling van cliënt-aantallen laat geen substantiele verhoging zien. Wel neemt de complexiteit van de zorg toe. Net als in meer sectoren hebben de zorgaanbieders te maken met personeelskrapte. Deze heeft niet geleid tot een bijraming van de kosten behoudens de contractuele indexering van de lumpsum.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Conform wetgeving abonnementstarief hanteren.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
2.1	meerkosten à €118.000 verwerkt in begroting.	Dit is onderdeel van bestaand beleid.

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	De pilot rondom schuldhulpverlening voor ondernemers wordt afgesloten en de dienstverlening zal worden aangepast op de uitkomsten.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
3.1	Voor ondernemers is een sluitend pakket aan schuldhulp dienstverlening gerealiseerd via de GR Kredietbank Limburg.	De dienstverlening is sluitend, eind 2022 is gekozen de specialistische hulp aan ondernemers voorlopig in te kopen bij externe partners. Reguliere schuldhulp wordt ingekocht bij de bestaande partners.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Maatwerkdienstverlening 18+ (XT-671) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
671000 - Sal.lasten Maatwerk 18plus	576	576	0
671001 - Hulp bij het huishouden	3.432	3.598	166
671002 - Begeleiding WMO	3.258	3.086	-172
671003 - Eigen bijdrage WMO			
671004 - Tegemoetkoming eigen risico	230	172	-58
671005 - Schuldhulpverlening	424	411	-13
TOTAAL LASTEN	7.920	7.843	-77
671000 - Sal.lasten Maatwerk 18plus			
671001 - Hulp bij het huishouden			
671002 - Begeleiding WMO			
671003 - Eigen bijdrage WMO	-300	-270	30
671004 - Tegemoetkoming eigen risico			
671005 - Schuldhulpverlening			
TOTAAL BATEN	-300	-270	30
Resultaat	**7.620**	**7.573**	**-47**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
671001 – Hulp bij het huishouden	In 2022 is door de toename van het aantal cliënten 3,8% meer Hulp bij het Huishouden geleverd. Daarnaast zijn op basis van de contractuele afspraken, de tarieven verhoogd met gemiddeld 2,7%.; waardoor een nadeel ontstaat van € 197.000 t.o.v. begroot. Het tekort is deels opgevangen door een overschot ad. € 31.000 op de HbH- Persoonsgebonden Budgetten (PGB) wegens -4% toewijzingen t.o.v. 2021 en een

	verzilveringspercentage van 95,95% in 2022. De totale overschrijding bedraagt aldus € 166.000.
671002 - Begeleiding Wmo	Wmo Begeleiding wordt uitgevoerd door het samenwerkingsverband Samenkracht op basis van Lumpsum. In 2022 ontstond er een overschot ad. € 79.000 wegens het (vooralsnog) niet kunnen benutten van middelen uit het Corona steunpakket 4 en een lagere indexering dan voorzien. Ook is een overschot ontstaan ad. € 93.000 op Begeleiding Persoonsgebonden Budgetten (PGB) wegens -6% toewijzingen t.o.v. 2021 en een verzilveringspercentage van 86,8% in 2022 (tegen 87,1% over 2021). De totale onderschrijding bedraagt aldus € 172.000.
671004 - Tegemoetkoming eigen risico	We zien dat dit budget meer dan toereikend is. Dit wordt mede veroorzaakt door een -al jaren afnemende- bijstandspopulatie. Door de extra inzet op de deelname aan de gemeentepolis voor minima in 2021, zagen we in 2022 een kleinere doelgroep voor de tegemoetkoming eigen risico. Als gevolg hiervan zijn de uitgaven € 58.000 lager.
671005 – Schuldhulpverlening	Bijdrage Kredietbank Limburg viel € 20.000 hoger uit dan begroot wegens tegenvallende exploitatie door minder afroep producten. Vroegsignalering Schuldhulpverlening kwam € 33.000 lager uit dan begroot doordat het aantal ondernemers waarvoor schuldhulpverlening moest worden ingezet is in Brunssum tot 5 beperkt gebleven. De totale overschrijding bedroeg aldus € 13.000.
671003 - Eigen bijdrage Wmo	De extra ontvangsten vanwege het inlopen van achterstanden door het CAK over 2021 waren in 2022 niet meer aan de orde, waardoor de geïnde eigen bijdrage € 30.000 lager uit kwam dan begroot.

Taakveld: Maatwerkdienstverlening 18- (XT-672)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Het gezin en haar omgeving, waar de jeugdige zorgvrager deel van uit maakt, is in staat toekomstige problemen te voorkomen of op te lossen.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	Bij inventarisatie van de hulpvraag middels 1G1P én gedurende inzet ondersteuning altijd de mogelijkheden van het eigen systeem meenemen.	Dit is onderdeel van bestaand beleid.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Een opvoedkundig klimaat in gezinnen: de-medicaliseren, ontzorgen en normaliseren.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
2.1	Via samenwerking investeren we in het opvoedkundig klimaat in gezinnen, wijken, scholen, de kinderopvang en peuterspeelzalen.	Deze samenwerking is gerealiseerd door het inzetten van doelgroep arrangementen en het gebruiken van knooppunt-overleggen. Echter blijft er doorontwikkeling nodig om deze samenwerking beter op elkaar af te stemmen.
2.2	Informatiebijeenkomsten om kennis op specifieke thema's te vergroten en korte lijnen met het voorliggend veld.	In 2021 zijn veel nieuwe medewerkers gestart bij team Jeugd. In 2022 heeft het nieuwe team kennis gemaakt met de meest voorkomende zorgaanbieders en hun aanbod. Daarnaast is de samenwerking met het CMWW 'nieuw leven ingeblazen.

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	Vroegtijdig signaleren en op het juiste moment op- en afschalen van zorg.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
3.1	Doorverwijzers informeren en instrueren over mogelijkheden voorliggend veld, sociale kaart en de toegang tot gemeentelijke voorzieningen.	Onze toegangsmedewerkers hebben direct contact met het voorliggend veld. Er is wekelijks contact met het CMWW om samen de binnengekomen hulpvragen te triageren.

	Doel: Wat wilden we bereiken
4	Het bieden van integrale hulp aan gezinnen volgens het uitgangspunt 'één gezin, één plan, één regisseur'.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
4.1	Jeugdhulp wordt ingezet in afstemming tussen betrokken partijen waarbij 1G1P een middel is om o.a. het totale systeem van een jeugdige met al haar mogelijkheden in kaart te brengen, om gezamenlijk doelen te formuleren en resultaten te bewaken.	Dit is onderdeel van bestaand beleid.

	Doel: Wat wilden we bereiken
5	Meer doen (kwaliteitsverbetering) voor minder geld (op termijn).

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
5.1	Harmonisatie van de administratieve afhandeling van ambulante jeugdhulp middels het "berichtenverkeer".	Dit is grotendeels gerealiseerd in 2022. Er is nog een sterfhuisconstructie vanuit een eerder contract, maar de betalingen op basis van deze constructie is zeer beperkt.
5.2	Verschuiving van individuele – naar groepsarrangement en meervoudige problematiek integraal benaderen. Het college heeft vanuit de Uitvoeringsagenda € 20.000 experimenteerbudget ter beschikking gesteld voor groepsacitviteiten. Als mindset hanteren we de “omgekeerde toets”.	Er worden nog veel individuele arrangementen afgegeven. De hulpvraag wordt integraal benaderd. Om dit nog intensiever te gaan doen is er een nog betere samenwerking nodig met verschillende domeinen. Dit is in de aanbestedingen geland en zal de komende jaren een belangrijk uitgangspunt zijn.
5.3	Verschuiving van zorgarrangementen naar mogelijkheden via voorliggend veld.	Om de samenwerking met het voorliggend veld te verbeteren, is er een onderzoek uitgevoerd naar het voorliggend veld. De aanbevelingen uit dit onderzoek worden in de komende jaren verwerkt. Ook via de aanbestedingen die lopen via Zuid-Limburg wordt gestuurd op een verschuiving naar het voorliggend veld.

	Doel: Wat wilden we bereiken
6	Bij ambulante jeugdhulp zoveel mogelijk met gecontracteerde aanbieders werken.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
6.1	Bij ambulante jeugdhulp (eigen inkoop) gebruik maken van onze gecontracteerde partners (30 aanbieders). Alleen als maatwerk aan de orde is, ook andere aanbieders inzetten.	Dit is in 2022 gerealiseerd.

	Doel: Wat wilden we bereiken	
7	Doorontwikkelen inkoop Zuid-Limburg, o.a. verblijf, crisis en doelgroepenarrangementen (kwaliteitsverbetering methodiek / beleid inkoop).	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
7.1	Uitvoering geven aan uitgangspunten ambulante jeugdhulp (eigen inkoop).	Dit is in 2022 gerealiseerd. Daarnaast hebben, vooruitlopend op de nieuwe contracten in 2022, een viertal aanbestedingen gelopen voor de doorontwikkeling van de ambulante jeugdhulp via de centrumgemeente Maastricht.
7.2	Verwerving Jeugdhulp voor het onderdeel "verblijf" via Zuid-Limburg met ingang van 2022.	Per 01-07-2022 zijn de contracten van het segment GIK-J (Gesloten en intensieve klinische Jeugdhulp) gestart via de centrumgemeente Maastricht. Daarnaast heeft in 2022 een aanbesteding voor het segment wonen gelopen en zijn hiervoor twee contractpartijen gegund.

	Doel: Wat wilden we bereiken	
8	Beheersbare uitgaven jeugdhulp.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
8.1	Kritische triage vanuit de eigen toegang van de gemeente en de overige doorverwijzers (huisartsen, Gecertificeerde Instellingen) naar jeugdhulp én een goede samenwerking met jeugdhulpaanbieders (korte, efficiëntere lijnen). Gemeente Brunssum wil de regie op het proces van toegang tot Jeugdzorg en de daarmee gepaard gaan financiële middelen, dus op de I en U van het In- door en Uitstroomproces (IDU). Dit is een belangrijk uitgangspunt bij de uitvoering van deze inkoopstrategie.	Door de grote personele wisselingen in 2021, zijn er achterstanden ontstaan. Deze had een nasleep in 2022. Daarnaast is het huidige cliëntenaantal, ruim 600 jeugdigen, te hoog om aan elke aanvraag/verlenging een actieve medewerker te koppelen. De afdeling streeft wel naar een kritische triage.
8.2	Zicht op effect van de vóór 1-1-2021 afgegeven arrangementen, de nieuw afgegeven arrangementen én de data vanuit Maastricht (om goede doorrekening te kunnen maken) en via de 1ste bestuursrapportage 2022 de meerkosten Jeugd structureel bijramen.	Dit is in 2022 gerealiseerd.

	Doel: Wat wilden we bereiken
9	Wachtlijst, i.v.m. uitbreiding caseload, voorkomen door structurele uitbreiding van 1 fte.
	Resultaat: De uitbreiding van de formatie heeft incidenteel plaatsgevonden en loopt door tot begin 2023. Eind 2022 is gestart met het in kaart brengen van de gehele formatie en organisatie van afdeling Zorg in relatie tot het aantal meldingen.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Maatwerkdienstverlening 18- (XT-672) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
672000 - Sal.lasten Maatwerk 18 min	826	826	0
672010 - Jeugdhulp	10.641	11.931	1.290
TOTAAL LASTEN	11.467	12.756	1.290
672010 - Jeugdhulp	0	0	0
TOTAAL BATEN	0	0	0
Resultaat	**11.467**	**12.756**	**1.290**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
672010 - Jeugdhulp	De uitgaven Jeugdhulp komen per saldo € 1.290.000 hoger uit dan begroot; de belangrijkste afwijkingen betreffen: - PGB Jeugdhulp een nadeel van € 15.000 wegens 15% meer verstrekkingen t.o.v. 2021 met een verzilverings-percentage van 88,1% (87% in 2021); - De overschrijding op ambulante jeugdhulp veroorzaakt een nadeel van € 901.000: door wachttijden en verergering van de problematiek worden zwaardere arrangementen en dus duurdere zorg ingezet. Daarnaast zien we dat uitstroom uit de geïndiceerde jeugdhulp achter blijft. Het verschil tussen de overloop 2021-2022 en 2022-2023/24 veroorzaakt een voordeel van € 993.000. - De uitgaven specialistische jeugdhulp, ingekocht via SD Maastricht komen € 503.000 hoger uit dan begroot wegens € 253.000,- additionele afrekeningen over 2018-2021 en € 250.000,- doordat de problematiek heviger wordt en er sprake is van langere wachttijden door arbeids-problematiek ontstaan er meer situaties waar jeugdigen gebruik hebben gemaakt van crisishulp of (tijdelijk) uit huis zijn geplaatst. Opmerkelijk blijft dat de aantallen individuele cliënten daalt van 116 naar 106, maar de uitgaven met fors duurdere arrangementsprijzen tot +/+ 28% uitkomt. Met de uiteindelijke eindafrekening kunnen hier nog wijzigingen komen. - De uitgaven jeugdzorgplus komen € 56.000 lager uit dan begroot. We zien een verschuiving van jeugdzorgplus naar specialistische jeugdhulp. Landelijk wordt erop gestuurd zo min mogelijk jeugdigen gesloten te plaatsen. - De uitgaven jeugdbescherming komen € 125.000 lager uit dan begroot wegens lagere uitgaven voor het Bureau Jeugdzorg en de William Schrikker Groep. - De uitgaven Beleidsontwikkeling en Innovatie jeugd en Ambulante jeugdzorg komen € 116.000,- hoger uit wegens extra uitgaven voor het Landelijk Transitie Arrangement (LTA) - De uitgaven bedrijfsvoeringskosten Inkoop ZL (SD Maastricht) komen € 41.000 lager uit dan begroot. - Als gevolg van de personele wisselingen en de toename van het aantal meldingen, zijn de doorlooptijden in 2021 langer geweest dan gebruikelijk. Zoals destijds gemeld zijn dan ook facturen ten laste van het budget in 2022 binnengekomen die voor een deel betrekking hadden op 2021.

	Ter dekking van de overschrijding van het budget Jeugd-hulp met € 1.290.000.-, is er een bedrag van € 1.075.000,- onttrokken uit de reserve Jeugd. Dit bedrag is toegevoegd op taakveld XT-010, Mutaties reserves. Het restant van deze reserve na onttrekking is nihil.

Taakveld: Geëscaleerde zorg 18+ (XT-681)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Ook kwetsbare burgers wonen in een stabiele woonomgeving in de wijk, midden in de samenleving. We werken toe naar kleinschalige woonvormen met persoonsgerichte zorg met focus op herstel en participatie. Iedereen telt en doet mee.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	Veilig Thuis voert het vastgestelde beleid voor geëscaleerde zorg, conform de GR, uit.	Dit is onderdeel van bestaand beleid
1.2	De aangescherpte meldcode, die vanaf 2019 geldt, monitoren.	Veilig thuis draagt zorg voor de monitoring.
1.3	Sturen op de beheersbaarheid van de wachtlijsten bij geëscaleerde zorg.	Alle aanmeldingen zijn binnen de afgesproken termijn opgepakt en afgehandeld

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Een goede overgang van Beschermd wonen van de centrumgemeente Heerlen naar de eigen gemeente Brunssum in 2022 met betrekking tot het benodigd aanbod, de governance structuur, financiën en het inkoopproces voor beschermd wonen die opnieuw moeten worden vormgegeven.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
2.1	In 2022 moet er een nieuwe inkoop afgerond zijn, een governance structuur staan en een toegang gerealiseerd zijn voor (opvang en) BW waar alle Parkstadgemeenten zich bestuurlijk aan gecommitteerd hebben.	Dit resultaat is afgerond middels een samenwerkingsverband van 17 aanbieders die de voorziening Beschermd Wonen aanbieden voor de Parkstadgemeenten, vanaf begin 2023.
2.2	Uiterlijk in 2022 worden er 2 a 3 Skaeve Huse gerealiseerd.	De integrale voorbereidingen voor de vergunningaanvraag Skaeve Huse zijn gedaan.

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	Versterking gemeentelijke antidiscriminatievoorziening.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
3.1	Activiteiten en betere beschikbaarheid voor medewerkers. Daartoe is het budget met €11.000,- verruimd.	ADV zette zich in 2022 verder in om discriminatie te bestrijden en om de bewustwording van discriminatie in de maatschappij te vergroten. Zij doen dit op scholen, bij bedrijven en bij andere organisaties. Er is door maatschappelijke ontwikkelingen een grote toename van meldingen van discriminatie. Om deze meldingen adequaat

		te kunnen behandelen en daarnaast nog goede voorlichting te kunnen blijven geven, zal het aantal fte bij ADV Limburg moeten worden uitgebreid. Voor versterking van de ADV heeft het Rijk extra budget toegekend aan de gemeenten.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Geëscaleerde zorg 18+ (XT-681) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
681000 - Maatschappelijke Zorg	143	57	-85
681001 - Veilig thuis	329	339	10
TOTAAL LASTEN	472	396	-76
681000 - Maatschappelijke Zorg			
681001 - Veilig thuis	0	-49	-49
TOTAAL BATEN	0	-49	-49
Resultaat	**472**	**347**	**-125**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
681000 - Maatschappelijke Zorg	De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor dak- en thuisloosheid en versterking gemeentelijke antidiscriminatiewet voorziening hebben het budget bijna verdubbeld. In 2022 is echter het aantal meldingen opnieuw ver onder de raming gebleven, waardoor de kosten ook €85.000 lager uitkwamen dan begroot.
681001 - Veilig thuis	Wegens een ontvangen compensatiebijdrage Veilig Thuis via de Centrum Gemeente Heerlen is een voordeel ontstaan van €49.000 naast €10.000 hogere uitgaven wegens een niet voorziene bijstelling van de index 2022.

Taakveld: Geëscaleerde zorg 18- (XT-682)

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Geëscaleerde zorg 18- (XT-682) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
682000 - Salarislasten Geëscaleerde zorg 18-	79	79	0
TOTAAL LASTEN	79	79	0
682000 - Salarislasten Geëscaleerde zorg 18-			
TOTAAL BATEN	0	0	0
Resultaat	**79**	**79**	**0**

PROGRAMMA 4 VOLKSGEZONDHEID

TERUGBLIK

Nadat de gezondheid van onze inwoners onder druk heeft gestaan tijdens de Covid 19 periode, werden we dit jaar geconfronteerd met andere ingrijpende gebeurtenissen die wederom invloed hebben op de gezondheid van onze inwoners. De energiecrisis, de toevlucht van Oekraïners t.g.v. de oorlog met Rusland, maar ook de stikstof crisis hebben impact gehad op het leven en de gezondheid van een groot aantal mensen.
Door de toename van gezinnen met armoede werd het nog meer zichtbaar dat kinderen behoefte hebben aan initiatieven zoals de gezonde Basisschool van de Toekomst, de Gezonde scholen en het door de gemeente aanbieden van groente en fruitsnacks op de scholen.

De Jeugdgezondheidszorg levert ondanks de coronapandemie en andere crisissen overal in Zuid-Limburg dezelfde basiszorg. Daarnaast voert de GGD aanvullende projecten uit en reageert op onverwachte gebeurtenissen.

Veilig thuis heeft geen wachtlijsten meer, casussen worden binnen de gestelde termijnen opgepakt en afgerond.

In samenwerking met de GGD is voorlichting omtrent rookvrije omgeving onder de aandacht door middel van posters en het plaatsen van de Stoptober-Camper op de braderie te Treebeek.

Zowel vanuit de gemeente als extern is er ook in 2022 nauw samengewerkt vanuit Volksgezondheid met de beleidsterreinen Onderwijs en Sport. Dit kwam o.a. tot uiting door bij vier scholen in 2022 groente en fruit in de pauze aan te bieden. Dit geldt ook voor het realiseren van twee leefstijlprogramma's voor volwassenen zoals Brunssum gezond leven en HealthyLife.
In 2022 is ambulance zorg Zuid-Limburg gefuseerd met de ambulancezorg van Noord Limburg.

De GGD kampt net als in andere branches met personeelstekorten.

Taakveld: Volksgezondheid (XT-71)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Het positief beïnvloeden van de gezondheid van onze burgers op basis van het regionale en lokale gezondheidsbeleid. Vanuit Burgerkracht leiden we inwoners op en geven we voorlichting over positieve gezondheid.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	De GGD voert het vastgestelde gezondheidsbeleid uit, conform de Gemeenschappelijke Regeling.	Onderdeel van bestaand beleid
1.2	We betrekken ouderen bij activiteiten met het doel de gezondheid te bevorderen. Door bezig te zijn, te bewegen, gezien en gehoord te worden, beperken we negatieve gezondheidseffecten.	Onderdeel van bestaand beleid. 'Meer bewegen voor ouderen' is een mooi initiatief dat sinds 2022 vorm heeft gekregen in Brunssum. Daarnaast heeft het CMWW diverse activiteiten in dit kader.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Een groter aantal inwoners dat hun gezondheid als positief ervaart en daardoor een betere levensverwachting heeft.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
2.1	Deelnemen aan het Zuid-Limburgse programma "Kansrijke Start" als eerste onderdeel van het programma "Trendbreuk". Op basis van het programma Kansrijke start worden slechtere c.q. minder goede gezondheidssituaties rondom zwangerschap en geboorte teruggedrongen in samenwerking met GGD, team Jeugd, verloskundigen en gynaecologen.	De programma's Nu Niet Zwanger, Voorzorg en Stevig Ouderschap (Kansrijke Start/Trendbreuk) worden steeds bekender en steeds vaker gebruikt. Tijdens de prenatale huisbezoeken worden hulpvragen vroegtijdig gesignaleerd en kan laagdrempelig hulp worden ingezet zoals bijv. geboortezorg Flex.

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	Verbeteren van de motorische vaardigheden van kinderen en verminderen van obesitas in het primair onderwijs.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
3.1	Er is een sluitende ketenaanpak en een gevarieerd aanbod voor kinderen met overgewicht en obesitas.	Kinderen met obesitas kunnen gebruik maken van het programma "Keigezond Limburg". Deze aanpak geeft een helpende hand en positieve impuls aan kinderen en hun omgeving.
3.2	Uitvoeren gezondheidsprogramma's met voorscholen, kinderopvang en basisonderwijs m.b.t. gezonde leefstijl en gezond gewicht (o.a. Jongeren op Gezond Gewicht en Gezonde Basisschool van de Toekomst).	In 2022 krijgen kinderen op 3 basisscholen en de Compass fruit en groente aangeboden, kinderen en ouders kunnen meedoen aan de workshop Zin in koken, één school heeft in 2022 de volledige interventie GBT geïmplementeerd, op alle basisscholen wordt het JOGG-programma uitgevoerd en de meeste basisscholen hebben 1

	Waar nodig aanbieden van aanvullende interventies op het gebied van leefstijl en/of motorische achterstanden.	of meerdere vignetten van de Gezonde Basisschool. Tevens zijn er voor de kinderen na school extra sport - en spel- bijeenkomsten georganiseerd.

	Doel: Wat wilden we bereiken
4	Verlagen van maatschappelijke bedreigingen voor kinderen (zoals kinderarmoede, kindermishandeling en schoolverzuim).

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
4.1	Uitvoeren programma "Veilig thuis" op basis van het vastgestelde handelingsprotocol en de aangescherpte Meldcode.	Onderdeel van bestaand beleid
4.2	De GGD stimuleert het onderwijs aandacht te geven aan een gezonde leefstijl voor kinderen (waaronder verslavingsproblematieken en seksueel overdraagbare aandoeningen).Via het JOGG programma worden kinderen gestimuleerd te bewegen en gezond te eten en drinken.	De GGD werkt samen met de het onderwijs aan een gezonde leefstijl voor kinderen (gezonde vignetten en kookworkshops), stimuleert de rookvrije generatie, en biedt ondersteuning bij seksuele vraagstukken.

	Doel: Wat wilden we bereiken
5	Er komt geen geweld meer voor in afhankelijkheidssituaties.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
5.1	Ontwikkelen en implementeren Regiovisie Zuid-Limburg "Geweld hoort nergens thuis", waarmee geweld snel in beeld komt en voor altijd stopt, met aandacht voor specifieke doelgroepen.	De regiovisie is reeds geïmplementeerd. Alle professionals hebben een meldplicht volgens de meldcode. Nadat de pilot *Handle with care* is afgerond, wordt deze op alle scholen geïmplementeerd waarbij een leerkracht wordt geïnformeerd als er sprake is van huiselijke geweld bij een leerling.

	Doel: Wat wilden we bereiken
6	Alle kinderen hebben recht op een kansrijke start en groeien gezond op.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
6.1	De JGZ voert de wettelijke en preventieve taken voor de gemeente uit en heeft de kinderen van alle leeftijdsfasen in beeld. Door vroegsignalering kunnen de interventies Nu Niet Zwanger, Stevig Ouderschap en Voorzorg tijdig worden ingezet. Het concept van de gezonde Basisschool van de toekomst wordt op twee scholen ingevoerd. In de regio worden op de Mbo-scholen Mbo-knooppunten opgezet. Voor het terugdringen van roken, overgewicht en overmatig alcoholgebruik wordt het regionaal Preventieakkoord gevolgd.	Regulier beleid wordt uitgevoerd.

	Doel: Wat wilden we bereiken
7	Brede vormen van voorlichting rondom gezondheid, zoals bevorderen van rookvrije ruimten, voorkomen van gebruik van alcohol en tabak.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
7.1		In het 2de kwartaal heeft de gemeente samen met de GGD Posters in Brunssum opgehangen en visitekaartjes uitgedeeld om de burgers te stimuleren te stoppen met roken. In september 2022 heeft de Stoptober-camper op de braderie in Treebeek gestaan.

	Doel: Wat wilden we bereiken
8	Voortzetten en implementeren concept Gezonde Basisschool van de Toekomst (zie programma onderwijs) op 2 basisscholen in Brunssum.

	Doel: Wat wilden we bereiken
9	Gezondheidsprogramma's voor jongeren en ouderen (zie ook programma Sport).

	Doel: Wat wilden we bereiken
10	Voorkomen en aanpakken van eenzaamheid onder de Brunssumse bevolking. (zie hiervoor programma 3)

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Volksgezondheid (XT-71) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
710000 - Salarislasten Volksgezondheid	66	66	0
710001 - Preventieve en Curatieve Zorg	1.156	1.204	48
710002 - Burgernoodhulp / AED	17	20	3
710005 - Volksgezondheid	23	3	-20
TOTAAL LASTEN	1.263	1.294	31
710000 - Salarislasten Volksgezondheid			
710001 - Preventieve en Curatieve Zorg	-20	-22	-2
710002 - Burgernoodhulp / AED	0	-2	-2
710005 - Volksgezondheid			
TOTAAL BATEN	-20	-24	-4
Resultaat	**1.243**	**1.269**	**27**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
710001 - Preventieve en Curatieve Zorg	Hogere lasten van € 47.914,- komen enerzijds voort uit de bijgestelde index 2022 ad. € 39.175,-zoals die door de GR GGD (vastgesteld in het AB) aan ons is doorgevoerd en anderzijds wegens overboeking naar 2023 van niet bestede middelen ad. € 8.739,- betreffende de specifieke uitkering Preventie Akkoord.
710005 - Volksgezondheid	€ 20.000,- lagere uitgaven wegens minder geplande activiteiten projecten Volksgezondheid.

PROGRAMMA 5 ONDERWIJS EN EDUCATIE

TERUGBLIK

Het hoofddoel van ons onderwijsbeleid is om kinderen te laten opgroeien en onderwijs te laten genieten, liefst via de reguliere route. Dat het kind zich cognitief mag ontwikkelen volgens zijn/haar eigen ontwikkellijn, dat het kind zich sociaal en emotioneel mag ontplooien in een veilige omgeving, waarbij aandacht is voor kansen en talentontwikkeling.
In 2022 hebben we samen met alle partners verder kunnen werken aan gelijke kansen voor alle kinderen in Brunssum. Uitgangspunt hierbij was dat ieder kind de reguliere route kan volgen. We hebben diverse voorzieningen en aanpakken die de reguliere route kunnen bevorderen als er extra ondersteuning, tijd of zorg nodig is. De samenwerking tussen de partners (zoals basisscholen, kinderopvangorganisaties, maatschappelijk werk en jeugdgezondheidszorg) is verstevigd.
Met betrekking tot de Integrale Kind-centra zijn in 2022 in concept de “Programma’s van Eisen” van de beide locaties opgezet.
Verder zijn er diverse projecten opgezet c.q. voortgezet in het kader van het onderwijsachterstandenbeleid, de “Lokaal Educatieve Agenda”, “Gelijke Kansen Alliantie”,” Herstelprogramma Nationaal Programma Onderwijs Brunssum” en het “Voorloperstraject van de Rijke Schooldag”.
Regionaal is het ambitiedocument “Onderwijs en Kindontwikkeling Parkstad” opgesteld.

Taakveld: Openbaar basisonderwijs (XT-41)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Kinderen zijn bij schoolverlaten voldoende redzaam om een volgende stap te zetten naar studeren of naar werken.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	Alle jongeren een startkwalificatie. Daarom vroeg signaleren en vroeg aanpakken van ontwikkelingsproblematieken bij alle initiatieven in en rondom het onderwijs, de voorscholen en de kinderopvang.	Dit beleid is gecontinueerd.
1.2	Er zijn geen vroegtijdige schoolverlaters c.q. thuiszitters.	Het aantal Brunssumse voortijdig schoolverlaters c.q. thuiszitters was in 2022 stabiel ten opzichte van 2021.
1.3	Alle schoolverlaters hebben een startkwalificatie.	Dit beleid is gecontinueerd.
1.4	Stimuleren verdergaande samenwerking tussen Compass van LVO en het Brunssums basisonderwijs.	Dit beleid is gecontinueerd.
1.5	Wij voeren de wettelijke taken ten aanzien van openbaar onderwijs uit.	Dit beleid is gecontinueerd.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Openbaar basisonderwijs (XT-41) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
410000 - Salarislasten Openbaar Onderwijs	9	9	0
410001 - Openbaar Onderwijs			
TOTAAL LASTEN	9	9	0
410000 - Salarislasten Openbaar Onderwijs			
410001 - Openbaar Onderwijs			
TOTAAL BATEN	0	0	0
Resultaat	**9**	**9**	**0**

Taakveld: Onderwijshuisvesting (XT-42)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Zorgen voor het onderhoud van de door de gemeente beheerde brede scholen en uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan voor het Brunssumse basisonderwijs. Hierbij is duurzaamheid van het gebouw uitgangspunt, evenals een goed binnenklimaat. Tevens zetten we in op een meer groene omgeving voor de leerlingen: groene speelplaatsen, moestuintjes, etc.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	Uitvoering van het Meerjaren Onderhoudsplan Onderwijshuisvesting.	Het Meerjaren Onderhoudsplan van de Brunssumse scholen wordt uitgevoerd, daar waar de actuele situatie leert dat onderhoud noodzakelijk is. Concreet is er bij de BMV in Brunssum Oost in 2022 de warmtepomp vervangen.
1.2	Inzet is om op 2 locaties in Brunssum Integrale Kind Centra (IKC) vorm te geven; eventuele noodzakelijke aanpassingen aan de gebouwen vanwege het realiseren van IKC's zijn meegenomen in het IHP.	Voor de IKC's in Brunssum Oost en Brunssum Zuid zijn de ruimtelijke programma's in overleg met de partners afgerond. Inhoudelijk is voor beide locaties een pedagogische en didactische visie opgesteld.
1.3	Uitwerking van de businesscases uit het IHP hetgeen leidt tot uitwerking en/of aanbesteding van de eventuele bouwplannen die voortvloeien uit deze businesscases.	De twee businesscases voor Brunssum Oost en Brunssum Zuid zijn in ontwikkeling.
1.4	De bekostiging van de kind gerelateerde aspecten of de voor de wijk wenselijke zaken, samen met de partners in beeld brengen, evenals de financiering hiervan.	Deze zaken hebben o.a. betrekking op het binnenklimaat van de scholen (frisse scholen). In verschillende gebouwen komt de huidige situatie niet overeen met de actuele wensen/eisen van de gebruikers. De gemeente neemt hierin proactief actie en werkt hierin samen met de schoolbesturen om te komen tot een overzicht van maatregelen om het klimaat in de scholen te optimaliseren. In 2022 zijn met de scholen

		oriënterende overleggen geweest over het vergroenen van schoolpleinen.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Naast Compass (LVO) in het gebouw van het voormalig Romboutscollege, huisvesten we andere partners uit het sociale, maatschappelijke domein, waardoor nieuwe dynamiek in het gebouw én tussen de partners in het gebouw ontstaat.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
2.1	Het vinden van partners die zich in het Rombouts gebouw gaan vestigen waardoor ook per saldo het negatieve exploitatieresultaat zal afnemen.	Het gebouw van het voormalig Romboutscollege is volledig bezet door Compass, de Internationale Schakelklassen (ISK, onderdeel van Emmacollege), CMWW en Talent. Vanuit het vigerend accommodatiebeleid hebben we in de strategische, wijkgerichte aanpak een business case voorbereid voor het Rombouts (met daarin o.a. een exploitatieoverzicht). Eind 2022 werden we geconfronteerd met een grote instroom van leerlingen met Nederlands als 2e taal (o.a. Oekraïense leerlingen). Naast het uitwerken van de business case, wordt eveneens gekeken naar oplossingen voor de grote instroom van ISK leerlingen in combinatie met beschikbare ruimte in het gebouw.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Onderwijshuisvesting (XT-42) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
420000 - Salarislasten Onderwijshuisvesting	181	181	0
420002 - Financiering Basisonderwijs	382	407	25
420003 - Financiering Voortgezet Onderwijs	38	26	-12
420004 - Exploitatie Romboutsgebouw	518	590	72
612022 - B.M.V. Bronsheim	395	442	47
612023 - Brede School Langeberg	215	218	3
612024 - Brede School Treebeek	445	511	66
612025 - Brede school Centrum	485	470	-15
TOTAAL LASTEN	2.659	2.845	186
420000 - Salarislasten Onderwijshuisvesting			
420002 - Financiering Basisonderwijs	-23	-43	-20
420003 - Financiering Voortgezet Onderwijs			
420004 - Exploitatie Romboutsgebouw	-329	-300	29
612022 - B.M.V. Bronsheim	-296	-271	25
612023 - Brede School Langeberg	-147	-169	-21
612024 - Brede School Treebeek	-224	-249	-26
612025 - Brede school Centrum	-243	-253	-11
TOTAAL BATEN	-1.262	-1.286	-24
Resultaat	**1.397**	**1.559**	**162**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
420002 – Financiering Basisonderwijs	Meer inkomsten verhuur Adelante noodopvang overstroming Valkenburg. Hogere lasten door extra uitgaven NEN1010 keuringen (€5.000), opstellen MJOP's en energielabels (€13.000) en advieskosten Integraal Huisvestingsplan/Businesscase Oost en Zuid (€6.500).
420004 - Exploitatie Romboutsgebouw	Hogere uitgaven (€72.000) door het vervangen van installaties, meer onderhoud dan voorzien en budgetten deels nog gebaseerd op inschattingen en niet op ervaringscijfers.
612023 – Brede School Langeberg	Hogere huuropbrengsten betreffen inkomsten Humankind.
612024 – Brede School Treebeek	Hogere huuropbrengsten door verhuur aan derden en de jaarlijkse indexering huurbijdragen bredeschoolpartners. Oorzaak hogere uitgaven door verhoging OZB, energielasten en onvoorziene reparaties (o.a. installatie en zonwering).

Taakveld: Onderwijsbeleid en leerlingzaken (XT-43)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	In Brunssum is een breed aanbod aan onderwijsvoorzieningen aanwezig, zowel voorscholen (peuteropvang) als basisonderwijs en behoud Compass als voortgezet onderwijs. Bevorderen van regionale spreiding van voortgezet onderwijs in de regio Parkstad. We blijven de ontwikkelingen volgen van de gemeente Kerkrade rondom Martin Buber onderwijs.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	Toepassen verordening leerlingenvervoer voor kinderen die vanwege handicap, didactische of pedagogische ontwikkeling of levensovertuiging niet in Brunssum naar school kunnen. Bij de toepassing van de verordening wordt een integrale afweging gemaakt.	Dit reguliere beleid is uitgevoerd hoewel het aangepast vervoer als gevolg van een regionale toename in het aantal te vervoeren leerlingen enigszins onder druk stond (mede vanwege de leerlingen uit Oekraïne). Dit heeft voor de Brunssumse leerlingen echter niet tot daadwerkelijke problemen geleid.
1.2	Alle Brunssumse locaties voor kinderopvang en peuteropvang voldoen aan de wettelijke voorwaarden op grond van de Wet Innovatie kwaliteit Kinderopvang (IKK).	Dit reguliere beleid is uitgevoerd. Er is in 2022 geen handhaving geweest voor de Brunssumse locaties kinder- en peuteropvang.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Alle jongeren halen een startkwalificatie.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
2.1	Deelname van 2 Brunssumse basisscholen in 2022 aan het concept van de "Gezonde basisschool van de Toekomst" (GBT). Dit concept wordt in de regio Parkstad uitgevoerd in samenwerking met de schoolbesturen, de betreffende scholen en de gemeente. Dit is mogelijk door subsidie vanuit de Regiodeal en cofinanciering door de gemeente (vanuit de middelen Onderwijsachterstandenbeleid).	In 2022 is op BS Langeberg het volledige concept van de GBT geïmplementeerd. Op vier andere scholen is in 2022 gestart met groente en fruit in de pauze.
2.2	85% van alle doelgroepkinderen die door de GGD-Jeugdgezondheidszorg als zodanig zijn geïndiceerd, gaan naar een voorschoolse voorziening en worden gevolgd in de monitor Nipia.	We hebben in 2022 bijna 100 % van de doelgroepkinderen bereikt met een aanbod voorschoolse educatie (71 doelgroeppeuters bereikt van de 72).
2.3	Uitvoering aanpak Talentontwikkeling met alle partners voor kinderen van 2-18 jaar.	Diverse methoden zijn ingezet in het kader van talentontwikkeling. Op de basisscholen is o.a. Jinc ingezet. Hierbij volgen leerlingen bliksemstages bij bedrijven om kennis te maken met verschillende beroepen. Daarnaast loopt het project Meer Harmonie in de Samenleving door, waarbij alle leerlingen van de basisscholen iedere week muziekles krijgen.

		Op het voortgezet onderwijs worden ook methoden en programma's ingezet om de leerlingen hun talenten te laten ontdekken.

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	Vroeg signaleren en vroeg aanpakken van ontwikkelingsproblematieken staan centraal in de voorscholen en vroegscholen. Voor alle leerlingen gelijke kansen.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
3.1	Signaleren en aanpakken ongeoorloofd schoolverzuim	Dit reguliere beleid is uitgevoerd.
3.2	De coaches op de voorscholen signaleren op de peuteropvang en kinderopvang vroegtijdig ontwikkelingsachterstanden bij peuters en gaan hiermee met deze kinderen (samen met ouders en overige partners) aan de slag.	Dit structurele gemeentelijke beleid is uitgevoerd.
3.3	Zoveel mogelijk kinderen doorlopen hun schoolloopbaan in het reguliere onderwijs, waar nodig door de inzet van Zorggroep de Rupsjes, startklas en schakelklassen of overige arrangementen. Samenwerking en afstemming vindt plaats tussen onderwijs en zorg.	Dit beleid is voortgezet.
3.4	Uitvoeren Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) voor de periode t/m 2022. De extra rijksmiddelen OAB inzetten voor aanvullende activiteiten en projecten met alle samenwerkingspartners, zoals opgenomen in het Onderwijsachterstandenbeleid Brunssum/Parkstad. Jaarlijks evalueren van het OAB-plan. De uitvoering van het OAB-plan combineren met de inzet van de extra middelen vanuit het Corona-steunpakket Na-	Het Brunssumse plan Onderwijsachterstandenbeleid (vastgesteld door de gemeenteraad) is in 2022 uitgevoerd. Dit geldt ook voor het Brunssumse plan in het kader van het Corona-steunpakket Nationaal Programma Onderwijs.

	tionaal Programma Onderwijs, dat de gemeente ontvangt van het Rijk. De middelen zijn bedoeld om onderwijsvertragingen in te halen die kinderen hebben opgelopen als gevolg van de coronapandemie. Deze middelen ontvangt de gemeente in termijnen over een periode van 2 jaar (t/m juli 2023). Het totale bedrag voor de gemeente Brunssum bedraagt €294.000. Een deel van deze extra middelen zetten we in voor School Maatschappelijk Werk op de Brunssumse Basisscholen, uitgevoerd door het CMWW.	
3.5	Voortzetten VVE-monitor en uitbreiden met andere voorschoolse aanbieders. De VVE-monitor Nipia ook uitbreiden met de Jeugdgezondheidszorg m.b.t. de indicering van doelgroepkinderen.	De VVE-monitor Nipia is door alle partners gebruikt en technisch doorontwikkeld.
3.6	Behoud en versterken erkend VVE-aanbod op alle Brunssumse peuteropvang-locaties ter voorbereiding op de basisschool. Uitbreiding van het aantal aanbieders van VVE-aanbod aan peuters.	In 2022 is het VVE-aanbod versterkt met de partners.
3.7	Uitvoeren van de integrale doorgaande leerlijn van - 9 maanden tot 18 jaar met alle partners rondom het kind en het gezin. Onderwijs, sport/bewegen, gezondheid, zorg, kunst/cultuur en minimabeleid komen hier samen, in combinatie met preventie en vroegsignalering.	Aan de doorgaande leerlijn is verder gebouwd. In 2022 hebben wij een lokaal aanbod opgestart van naschools bewegen, op diverse locaties.
3.8	Uitvoeren van de Lokaal Educatieve Agenda 2019-2022 "Samen op weg voor het Brunssumse kind" met alle partners.	De Lokaal Educatieve agenda Brunssums (LEA) is zoveel als mogelijk uitgevoerd.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Onderwijsbeleid en leerlingzaken (XT-43) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
430000 - Salarislst Onderwijsbel. leerl.zaken	89	89	0
430001 - Peuteropvang	103	79	-24
430002 - Leerlingenvervoer	330	329	-1
430003 - Zwemonderwijs Scholen	49	51	2
430004 - Onderwijs Algemeen	14	6	-8
430005 - Onderwijs Achterstanden Beleid	1.139	1.187	49
430006 - Leerplichtbureau VSV	157	141	-16
430007 - Laaggeletterdheid	10	5	-5
TOTAAL LASTEN	1.891	1.888	-3
430000 - Salarislst Onderwijsbel. leerl.zaken			
430001 - Peuteropvang		0	0
430002 - Leerlingenvervoer			
430003 - Zwemonderwijs Scholen			
430004 - Onderwijs Algemeen			
430005 - Onderwijs Achterstanden Beleid	-1.128	-1.170	-42
430006 - Leerplichtbureau VSV			
430007 - Laaggeletterdheid			
TOTAAL BATEN	-1.128	-1.170	-42
Resultaat	**763**	**718**	**-44**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
430001 - Peuteropvang	Op de post Toezicht Kinderopvang is er een onderschrijding van €10.000 (voordeel dus) omdat er minder inspecties c.q. volledige inspecties zijn uitgevoerd door GGD bij de kinderopvang en peuteropvang dan voorzien. Verder zijn er op de post Peuteropvang er €14.000 minder uitgaven met betrekking tot de uitvoering van de Lokaal Educatieve Agenda (LEA). In totaal dus een voordeel van €24.000.
430005 - Onderwijs Achterstanden Beleid	Omdat op doeluitkeringen en Specifieke Uitkeringen nooit een rekeningresultaat mag overblijven, zijn de uitgaven Onderwijs Achterstanden Beleid in evenwicht gebracht middels een overboeking naar 2023 ad €486.318. Van het budget 2022 ad. €990.492 mogen we maximaal 50% mee over nemen naar 2023. Vanuit de jaren 2019 t/m 2021 hadden we een reserve opgebouwd van €918.369. Derhalve hadden we in 2022 een budget van: €1.908.861 waarvan €1.468.608 is uitgegeven. Ook zijn de uitgaven ad €180.000 inzake de subsidie Regiodeal Parkstad (Gezonde Basisschool) en NPO-gelden in evenwicht gebracht met de verstrekte subsidie middels overboeking ad. €193.000 naar 2023 ter financiering van de door Corona uitgestelde projecten en nieuwe projecten NPO (Covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen).

	Wegens minder projecten en uitgaven moeten we in 2023 rekening houden met gedeeltelijke terugbetaling van ontvangen middelen Regiodeal Parkstad.
430006 - Leerplichtbureau VSV	De bijdrage vanuit de centrumgemeente Heerlen betreffende Bureau VSV is €16.000 lager uitgekomen.

PROGRAMMA 6 WIJKGER. WERKEN, INTEGR., PARTICIP.

TERUGBLIK

Hoe belangrijk het is om een sterke sociale basis te hebben blijkt met crises van de afgelopen jaren des te meer. Wat dat betreft gebeuren er ook, steeds meer, goede dingen in Brunssum. Zeker op uitvoerend vlak zijn er in wijken veel initiatieven tot stand gekomen en is er steeds meer sprake van verbinding tussen inwoners en ook instanties. De crises dwingen ons in een acteren, organiseren en oplossen. Daardoor schiet het er beleidsmatig soms bij in. Dat is ook het geval met de doorontwikkeling van wijkgericht werken. Er gebeuren veel goede dingen, echter de samenhang en het beleidsmatig kader heeft te weinig aandacht kunnen krijgen. We hebben gezien dat ons subsidiebeleid qua inhoud en qua proces tekortkomingen kent. Een ambtelijke werkgroep is begonnen aan een verbeterplan.

Taakveld: Samenkracht en burgerparticipatie (XT-61)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
4	In 2022 heeft Brunssum een lokale inclusie agenda.
	Het is in 2022 niet gelukt om een Lokale Inclusie Agenda (LIA) vast te stellen. Dit heeft meerdere oorzaken, namelijk onderbezetting, maar ook met verbeterslagen die gemaakt worden en strategische positionering van de LIA, gezien inclusie (iedereen doet mee) een belangrijk speerpunt is van het nieuwe college. Voorgaande laat onverlet dat er intern steeds meer aandacht is voor inclusie.

	Doel: Wat wilden we bereiken
5	In 2022 zal de aanpak tegen eenzaamheid vorm krijgen.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
5.1	In 2022 zal er door het CMWW een extra FTE worden ingezet ten behoeve van het Jeugd en Jongerenwerk.	Er is een straathoekwerker ingezet. Zie verder bij doel 6 hieronder.
5.2	In 2022 is er een plan van aanpak tegen eenzaamheid ontwikkeld. Daartoe is er via de 2 de bestuursrapportage 2022 €25.000 overgeheveld naar product 612033 (Welzijnswerk CMWW).	Er is in oktober 2022 een plan van aanpak tegen eenzaamheid vormgegeven en aan uw raad gecommuniceerd. Daarnaast is het noemenswaardig dat het door uw raad geïnitieerde kerstdiner 'Kom op de Kerst' een groot succes was waar mensen in Brunssum nu nog over praten.

	Doel: Wat wilden we bereiken
6	In 2022 zal er extra ingezet worden op Jeugd en Jongerenwerk om jongeren te bereiken die nu niet (voldoende) worden bereikt door het reguliere Jeugd en Jongerenwerk.
	Aanvullend op het reguliere jeugd en jongerenwerk is er in 2022 een straathoekwerker ingezet vanuit het coronasteunpakket Jeugd en deze functionaris heeft zich met name gericht op moeilijk te bereiken jongeren.

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	De Brunssumse burger kan gebruik maken van algemene en collectieve voorzieningen in de eigen omgeving.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	Inwoners van Brunssum kunnen gebruik maken van collectieve voorzieningen zoals was- en strijkservice en de rolstoel- en scootmobielpool.	Conform bestaand beleid. Eind 2022 maakten er 335 mensen gebruik van de was- en strijkservice in Brunssum en circa 50 mensen maakten gebruik van de scootmobielpool.
1.2	Cliëntervaringsonderzoeken uitvoeren met als resultaat dat 75% van de gevraagde clienten aan tevreden, is over de bejegening, dienstverlening en voorziening in het kader van de Wmo.	Volgens het Cliënt Ervaringsonderzoek (CEO) van september 2022 is 92% van de cliënten tevreden over de kwaliteit van de Wmo ondersteuning. En 89% van de clienten vindt de ondersteuning passen bij hun hulpvraag. Het gesprek met de maatwerkers wordt beoordeeld met een 7,7. De zorgaanbieders binnen de Wmo die hulp en ondersteuning bieden worden gemiddeld met een 7,7 beoordeeld.
1.5	De cliënten ervaren het effect van de ondersteuning, uitgevraagd in het cliëntervaringsonderzoek, toenemend positief.	Het cliëntervaringsonderzoek Wmo 2021 (CEO) laat zien dat de cliëntervaring t.a.v. 'past de ondersteuning bij de hulpvraag' (2020: 80%, 2021: 89%) toeneemt. Daarnaast nam de tevredenheid over de kwaliteit van de Wmo ondersteuning toe (2020: 89%, 2021: 92%). Ten slotte gaf in 2020 75% van de respondenten van het CEO aan dat zich beter kunnen redden door de ondersteuning die ze krijgen, in 2021 was dit 77%.
1.6	De gemeente Brunssum telt veel organisaties die zich inzetten voor de inwoners van Brunssum. De organisaties dragen bij aan de leefbaarheid, de sociale cohesie, het welzijn, de gezondheid en de burgerkracht in Brunssum. De gemeente subsidieert organisaties die een bijdrage leveren aan de maatschappelijke doelen van de gemeente.	Het subsidiebeleid werd in 2022 uitgevoerd. Daarnaast werd in 2022 aanvullend subsidie verleend ter bevordering van ledenbinding in verband met mogelijk ledenverlies als gevolg van Corona. Van deze mogelijkheid maakten 54 verenigingen gebruik.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	De Brunssumse burger, die vrijwillige- en mantelzorg verleent, wordt gewaardeerd en krijgt waar nodig goede ondersteuning om overbelasting te voorkomen. Regionaal wordt de (keten)samenwerking in de informele zorg, vooral t.a.v. dementie, verder doorontwikkeld en geoptimaliseerd.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
2.1	Een regionaal beter opleidings- en ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers en vrijwilligers.	In samenwerking met het Steunpunt Mantelzorg is een begin gemaakt met het in kaart brengen van de behoeften van de doelgroep om van daaruit het opleidings- en ondersteuningsaanbod beter af te stemmen. De volgende stap is het ontwikkelen van een regionale website om het bestaande aanbod onder de aandacht van de doelgroep te brengen.

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	De Brunssumse burger kan laagdrempelig gebruik maken van goede algemene- en voorliggende ondersteuning.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
3.1	De (algemene- en voorliggende) voorzieningen en dienstverlening wordt door de Brunssumse burger als goed en laagdrempelig ervaren.	Het gebruik van de algemene voorzieningen die door CMWW en Betere Buren worden aangeboden is goed en neemt gestaag toe. Uit het cliënt-ervaringsonderzoek van het CMWW blijkt dat over het eerste half jaar van 2022 de ondersteuning en activiteiten van het CMWW met een 8,1 beoordeeld worden.
3.2	Doelmatig en rechtmatig subsidiebeleid; het herijken van de beschikbare maatschappelijke dienstverlening. Regelmatig evalueren en bijstellen, door middel van periodiek ambtelijk- en bestuurlijk overleg, van de dienstverlening en de innovatieprojecten.	Evaluatie geschiedt voortdurend via overleggen met de betrokken partijen.
3.4	De Brunssumse burger is tevreden over de dienstverlening van het CMWW. De ondersteuning is laagdrempelig beschikbaar en heeft geen (of een voor de burger acceptabel lage) wachttijd.	Uit het cliënt-ervaringsonderzoek van het CMWW blijkt dat men de ondersteuning en/of activiteiten van het CMWW met een 8,1 beoordeelt. Uit datzelfde onderzoek blijkt dat 80% van de respondenten van mening is dat ze snel terecht konden bij het CMWW.
3.5	De algemene voorzieningen worden vernieuwd door de inzet van innovatieve projecten.	Conform bestaand beleid spelen we in op de behoeften vanuit de Brunssumse samenleving op het gebied van algemene voorzieningen. Samen Start is bijvoorbeeld een innovatief project dat loopt en verder uitgerold wordt samen met Samen Kracht (waar het CMWW ook in zit). Samen Start is een voorliggende algemene voorziening op de maatwerkvoorziening Wmo begeleiding. Daarnaast heeft er in het kader van versterking voorliggend veld en de transformatieopgave Jeugd een verkenning plaatsgevonden t.a.v. het voorliggend veld Brunssum.
3.6	Het aanbod van de algemene- en voorliggende ondersteuning wordt geëvalueerd	Dit gebeurt conform bestaand beleid.

	en waar nodig verbeterd om het beschikbaar subsidiebudget zo effectief en efficient mogelijk in te zetten.	
3.7	De samenwerking tussen de maatschappelijke partners en de gemeente wordt versterkt.	De goede samenwerking met maatschappelijke partners in Brunssum is conform bestaand beleid en relatiebeheer gecontinueerd en waar nodig verstevigd. Denk bijvoorbeeld aan de intensieve samenwerking met het CMWW, regulier, maar ook ten aanzien van additionele projecten. Het kerstdiner 'Kom op de Kerst' is wat dat betreft exemplarisch.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Samenkracht en burgerparticipatie (XT-61) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
610000 - Salarislasten Samenkracht burgerpart	238	238	0
610010 - Subsidies Seniorenverenigingen	20	21	1
612010 - Buurtverenigingen	1	1	0
612020 - Gemeenschapshuizen algemeen	0	45	45
612021 - D'r Brikke-Oave	123	115	-7
612026 - Gemeenschapshuis Klaver 4	1	1	0
612030 - Collectieve voorzieningen WMO	411	404	-7
612033 - Welzijnswerk CMWW	1.859	1.851	-8
612037 - Het Huishouden op Orde	13	47	34
612038 - Informele Zorg	125	102	-24
612041 - Samenkracht en burgerparticipatie	59	11	-48
612045 - Bedrijfsvoeringskosten	248	104	-144
612048 - Bedrijfsvoeringsbudget WMO	32	13	-19
612060 - Innovatie sociaal domein(Alg.res)	100	50	-50
612100 - Subsidies Jeugdverenigingen	86	81	-5
612105 - Toezicht kinderopvang/peuterspeelz.			
TOTAAL LASTEN	3.317	3.084	-233
610000 - Salarislasten Samenkracht burgerpart			
610010 - Subsidies Seniorenverenigingen			
612010 - Buurtverenigingen			
612020 - Gemeenschapshuizen algemeen			
612021 - D'r Brikke-Oave	-41	-3	38
612026 - Gemeenschapshuis Klaver 4			
612030 - Collectieve voorzieningen WMO			
612033 - Welzijnswerk CMWW			
612037 - Het Huishouden op Orde			
612038 - Informele Zorg			
612041 - Samenkracht en burgerparticipatie			
612045 - Bedrijfsvoeringskosten			
612048 - Bedrijfsvoeringsbudget WMO			
612060 - Innovatie sociaal domein(Alg.res)			
612100 - Subsidies Jeugdverenigingen			
612105 - Toezicht kinderopvang/peuterspeelz.	0	0	0
TOTAAL BATEN	-41	-4	37
Resultaat	**3.276**	**3.080**	**-196**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
612037 - Het Huishouden op Orde	De uitgaven voor het project Huishouden op Orde werden in het verleden gedekt uit de egalisatiereserve Huishouden op Orde (B120617) uit 2015. Het saldo op deze reserve is in 2022 volledig uitgeput en veroorzaakt hierdoor een overschrijding van €34.000. Dit betreft uitgaven voor 'lunches in de wijk' en de max. 10 uur ondersteuning mantelzorgers door Betere Buren.
612038 - Informele Zorg	Deze post komt €24.000 lager uit dan begroot wegens minder uitgaven mantelzorg. Door verlenging van de aanvraagtermijn voor het mantelzorg compliment is hier spraken van een open einde financiering met eventueel nagekomen uitgaven. Over 2022 was dit niet het geval.
612041 - Samenkracht en burgerparticipatie	Er zijn geen initiatieven geweest in het kader van samenkracht en burgerparticipatie waar er vanuit de vakinhoudelijke producten niet voldoende budget was en daardoor komt deze post €48.000 lager uit dan begroot.
612045 - Bedrijfsvoeringskosten	Inzake Bedrijfsvoeringskosten is totaal €144.000 minder uitgegeven wegens €25.000 meevallende bijdragen GGD producten (o.a. Wmo Adviesteam); €69.000 lagere kosten juridische adviseringen Wmo; €25.000 minder doorbelaste meerkosten Corona (mogelijk na-ijleffect in 2023) en €25.000 minder uitgaven CEO onderzoeken en overige bedrijfsvoeringskosten Wmo.
612048 - Bedrijfsvoeringsbudget WMO	De bedrijfsvoeringkosten komen € 19.000 lager uit wegens minder/geen specifieke Wmo projecten.
612060 - Innovatie sociaal domein(Alg.res)	Daar 2022 politiek gezien een overgangsjaar was zijn er in het sociaal domein geen nieuwe projecten gestart en komt deze post € 50.000 lager uit dan begroot.

Taakveld: Wijkteams (XT-62)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken	
1	Versterken burgerkracht en door de burger gedragen beleid.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	Evaluatie pilot Wijkbedrijf Brunssum Noord en bestendigen structureel beleid.	Hoewel gestart is met de evaluatie is het proces vertraagt vanwege personele mutaties (waaronder loco-secretaris en vertrek projectleider)
1.2	De Wijkmanagers beschikken over een wijkbudget om de leefbaarheid in de wij-	Van dit wijkbudget zijn diverse activiteiten gerealiseerd om de leefbaarheid en veiligheid in de wijken te vergroten. Zoals o.a. de *social sofa* activiteit in Brunssum-

	ken te vergroten. Via de 2de bestuursrapportage 2021 is er € 25.000,- over geheveld.	Noord, diverse bijeenkomsten en acties inzake jeugdoverlast, buurtpreventie borden en een bijdrage aan spil in de wijk. Het budget is niet volledig benut. De kosten waren laag maar de wijkmanagers hebben desondanks veel kunnen doen met en voor de wijken.
1.3	In de periode 2019-2022 heeft iedere wijk een wijkwethouder als eerste bestuurlijke aanspreekpunt.	Dit loopt.
1.3	In iedere wijk is er een team van vrijwilligers (in evt. wisselende samenstelling) beschikbaar die initiatieven namens de wijk ontplooien en die een bijdrage leveren aan het tot stand komen van beleids- en uitvoeringsplannen voor zover die betrekking hebben op de wijk.	De buurtnetwerken hebben allemaal nieuwe leden erbij. Ook is in veel wijken een buurtverbinder (samen aan zet) die zich inzet voor de leefbaarheid in de wijk.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Het concept van wijkgericht, integraal (samen)werken verder ontwikkelen.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
2.1	Procesmatige, meerjarige, aanpak waarbij afzonderlijke vraagstukken ter besluitvorming aan de Raad voorgelegd worden inclusief begrotingswijzigingen.	

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Wijkteams (XT-62) exploitatie (x € 1.000)	**Begroting 2022**	**Realisatie 2022**	**Realisatie - Begroting**
620000 - Salarislasten Wijkgericht Werken	136	136	0
620001 - Subsidies wijkteams	42	33	-9
620003 - Verbetering Leefbaarheid in de wijk	164	9	-155
620005 - Pilot Wijkbedrijf Brunssum Noord	296	65	-231
TOTAAL LASTEN	638	244	-394
620000 - Salarislasten Wijkgericht Werken			
620001 - Subsidies wijkteams			
620003 - Verbetering Leefbaarheid in de wijk			
620005 - Pilot Wijkbedrijf Brunssum Noord			
TOTAAL BATEN	0	0	0
Resultaat	**638**	**244**	**-394**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
620003 - Verbetering Leefbaarheid in de wijk	Onderschrijding € 16.000,- omdat de kosten van ingezette diensten en activiteiten lager zijn uitgevallen dan verwacht. Verder zijn de middelen ad. € 139.000,- die het Rijk heeft toegekend, in het kader van de kinderopvang toeslagaffaire, aan de gemeente om het wijkgericht werken te versterken, niet benut.
620005 - Pilot Wijkbedrijf Brunssum Noord	Dit zijn kosten verbonden aan het gebruik van het Noorderhuis (bijv. schoonmaakkosten, gebruik koffie, wassen theedoeken, etc.). Deze kosten komen € 18.000,- hoger uit dan begroot. Doordat externe inhuur vervangen is door (extra) eigen formatie ontstaat hier een forse onderschrijding (€ 249.000,-) die in verhouding gezien moet worden met de personeelskosten MO (043000). Bezien zal moeten worden of deze begrotingspost structureel (gedeeltelijk) afgeraamd gaat worden hierdoor. Totale afwijking t.o.v. begroot bedraagt aldus € 231.000,- voordelig.

PROGRAMMA 7 VERKEER,VERVOER EN WATERSTAAT

TERUGBLIK

Taakveld: Verkeer en vervoer (XT-21)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	De infrastructuur staat borg voor een goede bereikbaarheid te voet, per fiets met de auto en openbaar vervoer vanuit de woning naar alle gewenste bestemmingen. Tegelijkertijd moeten de negatieve effecten van mobiliteit voor veiligheid en voor milieu zoveel mogelijk worden beperkt.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	Continuering van de monitoring van de werkelijke verkeersbelasting op onderliggend wegennet van de Buitenring.	In 2022 heeft de monitoring op veel wegen in Brunssum plaatsgevonden.
1.2	In 2022 zal een vervolg gegeven worden aan het actualiseren van de verkeersmodellen.	In 2022 is het nieuwe verkeersmodel opgeleverd.
1.3	Het opstellen van een nieuw gemeentelijk verkeers- en vervoersplan.	Het nieuwe Mobiliteitsplan is in 2022 opgesteld en begin 2023 door de raad vastgesteld.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Een goed onderhouden openbare ruimte die door iedereen op een veilige manier gebruikt kan worden.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
2.1	Het onderhoud, vervanging en schoonhouden van wegen gebeurt conform MOP-OR 2022-2025 op kwaliteitsniveau CROW-B. Voor 2022 worden de projecten benoemd in paragraaf 3 Onderhoud Kapitaalgoederen, onderdeel "Wegen", uitgevoerd.	Het onderhoud en schoonhouden van wegen is conform kwaliteitsniveau B uitgevoerd. Voor de projecten zie paragraaf 3 onderhoud kapitaalgoederen behorende bij deze jaarrekening.
2.2	Het bestrijden van de gladheid van het hoofdwegennet wordt conform het uitvoeringsplan gladheidsbestrijding uitgevoerd.	Het uitvoeringsplan gladheidsbestrijdingsplan is in 2022 geactualiseerd. Gladheidsbestrijding heeft conform dit plan plaatsgevonden.
2.3	Hondenuitlaatplaatsen wekelijks reinigen en de hondenpoepbakken tijdig ledigen.	Hondenuitlaatplaatsen zijn wekelijks gereinigd en hondenpoepbakken twee keer per week geledigd.
2.4	Instandhouding openbare verlichting conform het onderhoudsniveau volgens MOP-OR 2022 - 2025.	Instandhouding openbare verlichting is conform MOP-OR uitgevoerd.
2.5	Ervoor zorgen dat de verkeerslichtinstallaties goed blijven functioneren.	Jaarlijks wordt er onderhoud aan de verlichtingsinstallaties uitgevoerd.

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	Bereikbaar en toegankelijk Openbaar vervoer met goede busverbindingen naar de Intercitystations.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik

3.1	In de civiele- en verkeerstechnische planvorming houden wij rekening met het lijnennetwerk van het openbaar vervoer.	Binnen planvorming is hiermee rekening gehouden.
3.2	Indien nodig overleg met de Provincie en Arriva over optimalisatie van het openbaar vervoer in Brunssum.	Jaarlijks meerdere malen overleg geweest met Arriva en de Provincie.
3.3	Onderzoek naar de mogelijkheden van een nieuw overstapstation in of bij het centrum.	Het onderzoek is afgerond en het project is met omwonenden besproken en wordt technisch uitgewerkt.

	Doel: Wat wilden we bereiken
4	De doelstelling is 0-dodelijke verkeersslachtoffers.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
4.1	Wij rusten verkeersdeelnemers beter toe op hun verkeerstaak via projecten op het gebied van verkeerseducatie, handhaving en voorlichting samen met Parkstad en Veilig Verkeer Nederland.	Stimulatie van educatief onderwijs op zowel het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs heeft in 2022 plaatsgevonden. Middels een samenwerkingsovereenkomst wordt hiervoor per gemeente in Parkstad een bedrag (jaarlijks) overgemaakt aan het ROVL
4.2	Wij dragen zorg voor de opleiding van verkeersbrigadiers.	Op kosten van de gemeente verzorgt het VVN de opleiding en aankleding voor verkeersbrigadiers.
4.3	Het oplossen van kleine knelpunten verkeersveiligheid gedurende het jaar.	Dit is een continu proces. Hiervoor zijn o.a. een vijftal verkeersdisplays aangeschaft en zijn verkeersremmende maatregelen en bebordingen aangebracht.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Verkeer en vervoer (XT-21) exploitatie (x €1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
210000 - Salarislasten Verkeer en vervoer	663	663	0
210001 - MOP-wegen	691	619	-72
210002 - Onderhoud Wegen	695	734	39
210004 - Overige Kosten wegen	95	92	-3
210005 - Opritten	2	0	-2
210040 - Onkruidbestrijding verhardingen	278	299	21
21005* - Straatreiniging / Bladreiniging	395	447	52
210052 - Hondenpoepbestrijding	54	58	4
210060 - Gladheidsbestrijding	125	98	-28
210070 - Onderhoud Straatmeubilair	41	29	-12
210200 - Verkeersborden/Wegmarkeringen	45	34	-11
210201 - Verkeerszuilen/Verkeerslichten	55	32	-22
210202 - Kapitaallasten Straatverlichting	125	118	-7
210203 - Openbare Straatverlichting MOP-OR	669	430	-239
210210 - Verkeerscoördinatie	81	69	-12
210211 - Verkeers- en vervoersbeleid	90	84	-6
TOTAAL LASTEN	4.104	3.807	-297
210000 - Salarislasten Verkeer en vervoer			
210001 - MOP-wegen			
210002 - Onderhoud Wegen	-508	-577	-68
210004 - Overige Kosten wegen	-80	-82	-2
210005 - Opritten	-10	-6	4
210040 - Onkruidbestrijding verhardingen			
21005* - Straatreiniging / Bladreiniging	0	0	0
210052 - Hondenpoepbestrijding			
210060 - Gladheidsbestrijding			
210070 - Onderhoud Straatmeubilair	-22	-22	0
210200 - Verkeersborden/Wegmarkeringen	-5	0	5
210201 - Verkeerszuilen/Verkeerslichten			
210202 - Kapitaallasten Straatverlichting			
210203 - Openbare Straatverlichting MOP-OR	-120	-121	-1
210210 - Verkeerscoördinatie	-19	-10	8
210211 - Verkeers- en vervoersbeleid			
TOTAAL BATEN	-764	-819	-55
Resultaat	**3.340**	**2.989**	**-352**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
210001 – MOP-wegen	De onderschrijding van de uitgaven op het product MOP-wegen ad € 71.500,- is met name een gevolg van restant-kredieten per 31 december 2022 voor een totaalbedrag van € 1.600.000,-. De hiermee gemoeide kapitaallasten werden nog niet toegerekend aan het product MOP-wegen.
210002 – Onderhoud wegen	Overschrijding van het budget (met € 40.000,-) wordt met name veroorzaakt door een calamiteit in de Boschstraat dat veroorzaakt is door een nutsbedrijf. Bij het betreffende bedrijf is een claim ingediend ter hoogte van € 30.000,-. Daarnaast hebben er extra freeswerkzaamheden plaatsgevonden aan de Prins Hendriklaan om deze te conserveren.
210040 – Onkruidbestrijding verhardingen	Door groeizaam weer in (zachte) winterperiode was het noodzakelijk om een extra borstelbeurt te laten uitvoeren om gewenste beeldkwaliteit te handhaven. Overschrijding hierdoor met € 21.000,-.
21005* - Straat-/bladreiniging	Overschrijding ad € 52.000,- ontstaan door onder andere extra aankoop afvalbakken t.g.v. vuurwerkschade (€ 16.000) en extra inzet veegauto i.c.m. blad reinigen (€15.000).
210052 - Hondenpoepbestrijding	Overschrijding ad € 4.000,- betreft meer en duurdere aanschaf van hondenpoepzakken.
210060 - Gladheidsbestrijding	Wegens de milde winterperiode heeft er relatief weinig gladheidsbestrijding plaats hoeven te vinden. Hierdoor zijn de variabele kosten voor gladheidsbestrijding gering gebleven (onderschrijding met € 27.000,-).
210070 – Onderhoud Straatmeubilair	Het niet boeken van elektriciteitskosten op deze post heeft geleid tot een onderschrijding van € 12.000,-.
210200 – Verkeersborden/Wegmarkeringen	Onderschrijding ad € 11.000,- door met name het noodgedwongen uitstel van aanbrengen markeringen op de freesvakken Prins Hendriklaan.
210201 – Verkeerszuilen/-lichten	Onderhoud aan de ANWB-masten aan de Bodempleinroute heeft niet plaatsgevonden. Tevens is de verkeersregelinstallatie aan de Trichterweg geamoveerd waardoor geen onderhoud hieraan meer noodzakelijk is. Als gevolg een onderschrijding van € 22.000,-.
210203 – Openbare straatverlichting MOP-OR	Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening is de eindafrekening 2022 van de energieleverancier nog niet ontvangen. Naar verwachting zal een nabetaling moeten gebeuren in het jaar 2023. Daarom wordt het bedrag van de onderschrijding op dit product ad € 239.000,- gestort in de egalisatiereserve MOP-OR OV ter dekking hiervan. Dit gebeurt via het taakveld XT-010 Mutaties reserves onderdeel van Programma 12.
210210 - Verkeerscoördinatie	Het vertrek van een ingehuurde medewerker WSP en het minder noodzakelijk zijn van uitvoeren van kleinschalige onderhoudswerkzaamheden heeft geleid tot een onderschrijding van € 12.000,-.

Taakveld: Parkeren (XT-22)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Een verantwoorde parkeerbalans.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	Monitoren of er voldoende parkeercapaciteit is in de gemeente.	Op basis van meldingen m.b.t. parkeerdruk wordt onderzocht of er voldoende parkeercapaciteit is conform de normering
1.2	In de ruimtelijke plannen houden wij rekening met parkeerbehoefte en -norm.	Binnen ruimtelijke plannen wordt getoetst aan de parkeernormen
1.3	Zoveel mogelijk parkeren op eigen terrein.	Dit is geborgd in de nieuwe parkeernota 2022
1.4	Onderzoeken of het huidige ontheffingenbeleid geactualiseerd moet worden.	Het ontheffingsbeleid is geactualiseerd.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Parkeren (XT-22) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
220000 - Parkeren	38	38	0
220010 - Fietsenstalling Centrum Brunssum	0		0
TOTAAL LASTEN	38	38	0
220000 - Parkeren			
220010 - Fietsenstalling Centrum Brunssum			
TOTAAL BATEN	0	0	0
Resultaat	**38**	**38**	**0**

PROGRAMMA 8 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

TERUGBLIK

Na corona ontstonden veel initiatieven vanuit de samenleving. De samenleving liet merken er weer zin in te hebben. Dit werd ondersteund door het Rijk met extra middelen. Hoewel initiatieven soms toch strandden op beschikbaarheid van mensen of middelen werden er wel voorbereidingen getroffen. Dat vroeg ook veel inzet van de gemeente. Met alle ambities en initiatieven bleek het ook nodig om verder te professionaliseren. Zo is de evaluatie sport in gang gezet, professionalisering van het OLT en is helder geworden dat ons subsidiebeleid voor verbetering vatbaar is. We kijken terug op een geslaagd jaar voor wat betreft sport, cultuur en evenementen. Brunssum bruiste in 2022!

Taakveld: Sportbeleid en -activering (XT-51)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	In het sportstimulerings- en gezondheidsbeleid richt de gemeente Brunssum zich op de gezondheid van al haar bewoners.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	Om dit te bewerkstelligen blijven we deelnemen aan het landelijke project Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG).	JOGG heeft thans ook een overleg JOGG Zuid-Limburg waarvan wij deel uit maken. Dit spitst zich meer toe op de regionale gezondheidsproblemen dan landelijk.
1.2	Kinderen in het basisonderwijs worden getest op motorische vaardigheden en hun BMI wordt gemeten. A.d.h.v. resultaten worden leefstijl-interventies m.b.t. gezonde voeding en bewegen georganiseerd. Bij de Gezonde Basisschool van de Toekomst verzorgen we, samen met enkele partners, de Tussen Schoolse Opvang die met name gericht is op beweging (sport & spel).	Na 2 corona jaren waarin geen testen hebben plaatsgevonden hebben we in 2022 weer getest. Uit de rapportage blijkt dat 22,1% van de in geteste kinderen kampt met overgewicht of ernstig overgewicht. Daarnaast heeft 31,3 % een achterstand op het gebied van motorische vaardigheden. Zowel bij het BMI alsook de motorische vaardigheden zien we een lichte toename ten opzichte van de periode voor corona.
1.3	Senioren te stimuleren om te gaan genieten van sport en bewegen.	Er zijn activiteiten gestart voor 55+ ers, zowel in de natuur als in de zaal. Deelname is positief te noemen.
1.3	Brunssum biedt ook personele Ondersteuning bij een 2de Gezonde Basisschool van de Toekomst (€ 14.000,- structureel).	Wij verzorgen, met partners, de tussen schoolse opvang (TSO) bij 2 Brunssumse basisscholen. Deze TSO staat in het teken van sport en spel (bewegen).
1.4	Door deelname aan het project IKS (Iedereen Kan Sporten Parkstad) is er een match tussen het sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking en de behoefte daartoe.	Gelet op het feit dat de resultaten van IKS positief zijn is in 2022 besloten om de deelname met 2 jaar te verlengen. Ondertussen vind er een onderzoek plaats naar een samenwerkingsverband op Zuid Limburgse schaal

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Het effect van corona, dat mensen meer thuis zijn (geweest) en minder bewegen, terugdringen.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
2.1	Motivatie en feitelijke beweging neemt toe. In iedere wijk vinden er stimulerende activiteiten plaats. Hiertoe is in de voorjaarsbrief voor 2 jaar een budget van € 30.000,- voorgesteld.	In 2022 zijn er reeds 2 groepen gestart; 1 vanuit de wijk Zuid (deelname voor eenieder) en 1 in het centrum (ook deelname voor eenieder).

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	Vitaliteit en veerkracht van jeugd.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
3.1	Breed aanbod voor 4-12 jarigen op gebied van sport en cultuur. Hiertoe is € 12.600,- vanuit de 2de bestuursrapportage 2021 overgeheveld.	In 2022 is het boekje “Sjors sportief en creatief” opgesteld en verdeeld onder ruim 2000 basisschool leerlingen. Hierin stonden 41 verschillende aanbieders van activiteiten. In totaal hebben 436 kinderen hiervan gebruik gemaakt.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Sportbeleid en -activering (XT-51) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
510000 - Salarislast Sportbeleid en activering	167	167	0
510001 - Sportsubsidies(incl. Kapitaallasten)	198	150	-47
510004 - Sportbeleid	104	68	-36
TOTAAL LASTEN	469	386	-83
510000 - Salarislast Sportbeleid en activering			
510001 - Sportsubsidies(incl. Kapitaallasten)			
510004 - Sportbeleid	0	-40	-40
TOTAAL BATEN	0	-40	-40
Resultaat	**469**	**346**	**-124**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
510001 - Sportsubsidies(incl. Kapitaallasten)	Er werd minder vaak een beroep gedaan op de betreffende regeling dan verwacht. Dit ondanks het feit dat de subsidieregeling weinig voorwaarden kende en er meerdere oproepen werden gedaan om de subsidie aan te vragen. € 47.000,- lagere uitgaven hierdoor.
510004 - Sportbeleid	De onderschrijding komt met name door het feit dat de geplande gezondheid-/beweeg interventies op alle 10 de scholen in het Primair Onderwijs, i.h.k.v. JOGG, in de coronajaren 2020 en 2021 niet zijn doorgegaan maar vervolgens wel zijn uitgevoerd in 2022. De kosten van deze interventies zijn in 2020 en

	2021 reeds voldaan en derhalve hebben we in 2022 deze interventies niet meer hoeven in te “kopen”. Tevens zijn de kosten van project Smile (grote sport en speldag voor de groepen 7 van het Primair Onderwijs) veel lager dan de voorgaande jaren door dezelfde reden. Betaling van materiaal en inhuur personeel heeft in 2021 plaatsgevonden terwijl door Corona het project niet is doorgegaan en de daadwerkelijke uitvoering Smile is doorgeschoven naar 2022. Derhalve in 2022 vrijwel geen kosten. De niet bestede middelen uit de specifieke uitkering Sportakkoord en Leefstijlinterventies ad. € 27.290,- zijn overgeboekt naar 2023

Taakveld: Sportaccommodaties (XT-52)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Zorgdragen voor veilige, hygiënische en goed onderhouden accommodaties waar op verantwoorde wijze gesport kan worden.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	Zorgdragen voor cultuurtechnisch onderhoud van de velden voor een goede beoefening van de sport en onderhouden van veldinrichting.	In 2022 zijn de voorgenomen acties voor wat betreft het cultuurtechnisch onderhoud volgens het bestek naar tevredenheid uitgevoerd. De acties hebben plaatsgevonden binnen de kaders van het vastgestelde budget 2022. Hierbij zijn 2 velden volgens het MJOP gerenoveerd.
1.2	Zorgdragen voor het verrichten van onderhouds- en/of vervangingswerkzaamheden aan het gebouw conform de verplichtingen vanuit de eigenaar/verhuurder.	De onderhoudsverplichtingen vanuit het MJOP zijn uitgevoerd (niet-planmatig/klachten en contractenonderhoud). De voorgenomen planmatige werkzaamheden zijn voor een deel uitgevoerd. De niet uitgevoerde planmatige werken ofwel verschuivingen leiden niet tot risico’s voor o.a. de gebruikers. De reden van uitstel is gelegen in het maken van keuzes m.b.t. de inzet capaciteit van de organisatie (team Vastgoed).

	Doel: Wat wilden we bereiken	
2	Uitvoering geven aan het in 2019 vastgestelde accommodatiebeleid.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
2.1	Opstellen van het vastgoedbeleid.	In 2022 heeft actualisatie van het accommodatiebeleid plaatsgevonden waarin een strategische aanpak in het kader van wijkgerichte aanpak door de raad is geaccordeerd. In 2022 zijn vanuit deze aanpak een aantal businesscases geformuleerd en worden per case middels een BBV voorgelegd aan college en raad. Het beleid voor vastgoed dient nog opgesteld te worden en krijg een vervolg in 2023. De gewijzigde omstandigheden zoals het klimaatakkoord, voorbeeldrol, energiecrisis, lange levertijden, hoge loon- en materiaalkosten leiden ertoe dat het vigerend accommodatiebeleid hierop aangepast moet worden. In de 1e helft van 2023 volgt een voorstel en wordt dit ter besluitvorming voorgelegd aan het College en de Raad.
2.2	Besluitvorming over het eventueel multifunctioneel maken en/of deels afstoten van verenigingsgebouwen en sportaccommodaties inclusief de financiële consequenties.	Tijdens de uitwerking van de business case wordt onderzoek verricht naar het multifunctioneel inzetten van de accommodatie. Ingeval de mogelijkheid bestaat om de accommodatie multifunctioneel in te zetten, wordt in het BBV een voorstel opgenomen en ter besluitvorming voorgelegd aan het college en/of raad. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de gewijzigde omstandigheden (zie 2.1) en worden in het nieuwe accommodatiebeleid/vastgoedbeleid keuzes gemaakt op basis van investeringen en exploitaties. Verschillende scenario's zijn mogelijk waaronder bijv. multifunctioneel gebruik bestaande accommodatie, sloop, nieuwbouw et cetera.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Sportaccommodaties (XT-52) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
520000 - Salarislasten Sportaccommodaties	715	715	0
520002 - Sporthal Rumpen	115	74	-41
520004 - Sporthal Bredeschool Treebeek	88	70	-17
520010 - Gymzaal Brunssum-Noord	44	36	-8
520011 - Gymzaal Ir. De Katstraat	26	15	-10
520408 - Sportpark Houserveld, Terreinen	62	59	-3
520409 - Sportpark In De Struiken, Terreinen	20	29	9
520410 - Sportpark Peerdendries, Terreinen	20	19	-1
520411 - Sportpark Klingelsberg, terreinen	11	24	13
520412 - Terreinen Algemeen	285	285	0
520413 - Tennispark ATIVU	1	3	3
520414 - Tennispark LTCB	35	35	0
520416 - Sporthal Rumpen	60	62	2
520417 - Sporthallen Algemeen	27	27	0
520418 - Sportzaal Brunssum-Noord, Microhal	19	26	7
520419 - Gymzaal Ir. De Katstraat/Planeetstr	8	9	1
520420 - Sport- en Gymzalen Algemeen	9	5	-4
520422 - Zwembad De Bronspot	73	136	63
521000 - Accommodatie BSV-Limburgia	90	80	-10
521001 - Accommodatie SV Langeberg	149	146	-2
521002 - Accommodatie SV Brunssum	51	56	5
521003 - Accommodatie SV de Leeuw	98	95	-3
521004 - Sportvoorziening Algemeen	15	0	-15
521010 - Tennispark LTCB	18	23	5
521012 - Accommodatie Robin Hood	2	1	-1
521013 - Golfbaan	16	17	1
522000 - Zwembad de Bronspot	259	232	-27
522001 - Buffet Bronspot	11	10	-1
TOTAAL LASTEN	2.325	2.290	-35
520000 - Salarislasten Sportaccommodaties			
520002 - Sporthal Rumpen	-88	-110	-22
520004 - Sporthal Bredeschool Treebeek	-53	-68	-15
520010 - Gymzaal Brunssum-Noord	-30	-31	-2
520011 - Gymzaal Ir. De Katstraat	-11	-13	-3
520408 - Sportpark Houserveld, Terreinen	-4	-2	3
520409 - Sportpark In De Struiken, Terreinen	0	-9	-9
520410 - Sportpark Peerdendries, Terreinen	-9	-8	1
520411 - Sportpark Klingelsberg, terreinen	-2	-15	-13
520412 - Terreinen Algemeen			

520413 - Tennispark ATIVU	0	-3	-3
520414 - Tennispark LTCB	0	0	0
520416 - Sporthal Rumpen	0	-2	-2
520417 - Sporthallen Algemeen			
520418 - Sportzaal Brunssum-Noord, Microhal	0	-7	-7
520419 - Gymzaal Ir. De Katstraat/Planeetstr	0	-1	-1
520420 - Sport- en Gymzalen Algemeen	-5	-1	4
520422 - Zwembad De Bronspot	-21	-84	-63
521000 - Accommodatie BSV-Limburgia	-31	-37	-5
521001 - Accommodatie SV Langeberg	-27	-39	-12
521002 - Accommodatie SV Brunssum	-3	-9	-7
521003 - Accommodatie SV de Leeuw	-27	-35	-8
521004 - Sportvoorziening Algemeen			
521010 - Tennispark LTCB	-38	-15	22
521012 - Accommodatie Robin Hood	-3	-2	1
521013 - Golfbaan			
522000 - Zwembad de Bronspot	-234	-309	-75
522001 - Buffet Bronspot	-21	0	21
TOTAAL BATEN	-608	-802	-194
Resultaat	**1.717**	**1.488**	**-229**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
520002 – Sporthal Rumpen	Lagere uitgaven door minder (sport)materialen aangekocht. Hogere baten door meer huurinkomsten van scholen en verenigingen.
520004 – Sporthal Brede school Treebeek	Minder uitgaven OZB en GWL en nog niet ontvangen afrekeningen. Geen kosten door inbraak (€ 1.000,00). Hogere baten door extra inhuur incidentele gebruikers en hogere bijdrage vergoeding gymnastiekonderwijs.
520411 – Sportpark Klingelsberg, terreinen	Hogere lasten als gevolg van het herstellen van gebreken o.a. in verband met legionella preventie.
520422 – Zwembad De Bronspot	Hogere uitgaven door o.a. herstellen noodverlichting en overige reparaties.
521000 – Accommodatie BSV-Limburgia	Minder onderhoudsuitgaven dan gepland.
521004 – Sportvoorziening algemeen	Advieskosten haalbaarheidsstudie. Kosten elders geboekt en overboeken naar budget Accommodaties.
521010 – Tennispark LTCB	Lagere baten doordat huur nog niet geheel verrekend is i.v.m. levensvatbaarheid vereniging
522000 – Zwembad de Bronspot	Geen uitgaven inhuur en hogere baten door Corona SPUK regeling Rijksoverheid.
522001 – Buffet Bronspot	Inkomsten zijn op 522000 geboekt en op 522001 begroot.

Taakveld: Cultuurpresentatie, prod.partic. (XT-53)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken	
1	Investeren in cultuur betekent investeren in het welbevinden van mensen en in de sociale cohesie van de gemeenschap waarvan ze deel uitmaken. Vandaar dat de gemeente een verbinding wil leggen tussen cultuur, het lokale verenigingsleven en vrijetijdsbesteding.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	Voor het digitaal ontsluiten van wandel- en fietsroutes langs culturele bezienswaardigheden in Brunssum is € 5000,- vanuit de begroting structureel beschikbaar (530003).	De Vijverparkroute (wandelroute langs beeldende kunst en OLT via de groene corridor) is naar komend jaar verschoven wegens personele mutaties.
1.2	Een breed gevarieerd cultuuraanbod in het vernieuwde overdekte openluchttheater. In 2022 is € 12.500,- extra opgenomen om hier een impuls aan te geven.	Het programma van 2022 was toegankelijk voor allerlei doelgroepen met een aanbod van diverse kindervoorstellingen, optredens van harmonie, zangkoor en fanfare, klassiek concert, Carnavalsmuziek, Limburgstalige artiesten en tributes.
1.3	Heemkunde als drager om de geschiedenis en cultuur van Brunssum levendig te houden.	Onderdeel van bestaand beleid.
1.4	Initiatieven m.b.t. podiumkunsten in de Brikke Oave en het OLT stimuleren we door middel van een revolverend fonds.	De voorbereidingen m.b.t. revolverend fonds zijn getroffen ter voorbereiding op het komende seizoen.
1.5	Ook komend jaar zal het Brunssumse partnerschapscomité Alsdorf de contacten met onze Duitse partnergemeente Alsdorf op inspirerende wijze onderhouden. Extra aandacht zal uitgaan naar contacten tussen de jeugd van Alsdorf en Brunssum.	Samenwerkingsverbanden tussen verenigingen en comités vanwege coronamaatregelen weer langzaam opgestart. Zoals; Staffellauf, Concert RMK, Europafest, uitwisseling diverse sport-cultuurverenigingen.
1.6	De gemeente Brunssum telt veel organisaties die zich inzetten voor de inwoners van Brunssum. De organisaties dragen bij aan de leefbaarheid, de sociale cohesie, het welzijn, de gezondheid en de burgerkracht in Brunssum. De gemeente subsidieert organisaties die een bijdrage leveren aan de maatschappelijke doelen van de gemeente.	Onderdeel van bestaand beleid. Eind 2022 is een start gemaakt met het Crescendo Brunssum Muziekakkoord: een samenwerking tussen de blaasmuziekverenigingen van Brunssum, gefaciliteerd door de gemeente. Het boekje ‘Sjors Creatief’ kan als een soort culturele kaart worden gezien.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Professionalisering programmering Openlucht theater.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
2.1	In 2022 hebben wij advies hoe we het programmeren van het Openluchttheater zo goed mogelijk kunnen organiseren (programmeren is een vak). Voor 2022 is daar €15.000,- voor opgenomen in de begroting waarna € 20.000,- structureel (zie voorjaarsbrief 2021).	Nota ambtelijk advies professionalisering programmering en organiseren in college vastgesteld december 2022. Zie ook raadsinformatiebrief. Het betreft een meerjarenplan dat loopt tot 2026.
2.2	Interne evaluatie en verbeterplan van het Openluchttheater qua organisatie, voorzieningen, faciliteiten.	Na evaluatie van 2 seizoenen programma (2021 en 2022) met gerealiseerde overkapping is de nota advies professionalisering programmering en organiseren in college vastgesteld in december 2022.

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	Via de 2de bestuursrapportage 2021 is vanuit product 530003 € 120.000,- overgeheveld naar 2022 omdat niet alle plannen uitgevoerd kunnen worden. Vanuit dit bedrag is € 25.000 beschikbaar voor het revolverend fonds. Vanwege de nasleep van Corona en personele mutaties is het Revolverend Fonds niet in werking getreden in 2022. Het wordt in 2023 gelanceerd.

	Doel: Wat wilden we bereiken
4	Plannen welke in 2021 niet uitgevoerd zijn alsnog uitvoeren. Vanuit de overheveling 2de bestuursrapportage 2021 is daartoe (€ 120.000,- -/- € 25.000,-) € 95.000,- beschikbaar. terugblik: In het eerste kwartaal van 2022 had heel Nederland nog te maken met strenge coronamaatregelen. In maart zijn de meeste maatregelen opgeheven. Echter dit heeft nog veel invloed gehad op activiteiten in het eerste half jaar van 2022. Pas vanaf het najaar zijn de meeste reguliere activiteiten weer opgestart.

	Doel: Wat wilden we bereiken
5	Instandhouden bestaande kunstwerken.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
5.1	In 2022 is ruimte voor herplaatsing en specialistisch onderhoud van enkele kunstwerken. Via de voorjaarsbrief 2021 is € 50.000,- voorgesteld.	De herplaatsing en specialistisch onderhoud, werden voorbereid, maar is feitelijk achtergebleven door vertraging in fondsenwerving en personele mutaties.

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Een aantrekkelijk evenementenaanbod van hoge kwaliteit.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	Voor 2022 staat een kleinere editie van de Parade gepland.	Is gerealiseerd. Het was een geslaagde korte parade van 4 dagen.
1.2	Conform Raadsbesluit is voor een jaarlijks kerstfeest € 35.000 meerjarig begroot.	In 2022 heeft Christmas Village plaatsgevonden. Het was een 2-daags geslaagd kerstevent. Ondernemers en verenigingen uit Brunssum zijn nauw betrokken geweest bij

		dit evenement. Er is gebleken dat tarieven flink onder druk staan.
1.3	Voor 2022 is er enige ruimte voor (een) extra evenement(en) daar er i.v.m. corona in 2021 nauwelijks evenementen zijn geweest en er budget via de 2de bestuursrapportage overgeheveld is/wordt.	Ook in 2022 is het nog lastig geweest om evenementen te organiseren door het tekort aan vrijwilligers, materialen etc., vandaar dat het overgehevelde bedrag nog niet extra is uitgegeven.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Alle kinderen op de Brunssumse basisscholen kunnen muziekles volgen met een professionele leerkracht.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
2.1	Via het project meer harmonie in de samenleving (MHIDS) hebben 7 basisscholen toegang tot professioneel muziekonderwijs.	De kinderen van alle basisscholen in Brunssum nemen deel aan “Meer harmonie in de samenleving”.
2.2	Parallel aan het project MHIDS loopt onderzoek naar de effecten op de lange termijn ontwikkeling van het kind.	Dit onderzoek is nog niet gestart.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Cultuurpresentatie, prod.partic. (XT-53) exploitatie (x € 1.000)	**Begroting 2022**	**Realisatie 2022**	**Realisatie - Begroting**
530000 - Salarislasten Cultuurpresentatie	392	392	0
530001 - Muziek Onderwijs	326	327	1
530002 - Amateuristische Kunstbeoefening	76	78	2
530003 - Cultuur	171	82	-90
530004 - Evenementenbeleid	143	95	-48
530005 - Volksfeesten	43	46	3
TOTAAL LASTEN	1.152	1.020	-132
530000 - Salarislasten Cultuurpresentatie			
530001 - Muziek Onderwijs			
530002 - Amateuristische Kunstbeoefening	0	0	0
530003 - Cultuur	0	-6	-6
530004 - Evenementenbeleid			
530005 - Volksfeesten	0	-1	-1
TOTAAL BATEN	0	-8	-7
Resultaat	**1.151**	**1.012**	**-139**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	**Toelichting belangrijkste afwijkingen**
530003 - Cultuur	In het eerste kwartaal van 2022 had heel Nederland nog te maken met strenge coronamaatregelen. In maart zijn de meeste maatregelen opgeheven. Echter dit heeft nog veel invloed gehad op activiteiten in het eerste half jaar van 2022. In 2021

	hebben we extra coronagelden vanuit het Rijk gekregen voor culturele activiteiten. Mede als gevolg van hiervoor genoemde redenen is dit budget ook in 2022 niet volledig gebruikt. Een deel van dit budget (i.c. € 134.000,-) is overgeheveld naar 2023. Desondanks is in 2022 € 95.000,- minder uitgegeven dan begroot.
530004 - Evenementenbeleid	Doordat er in 2022 nog steeds onzekerheden waren door corona, zijn er niet meer aanvragen geweest om evenementen te organiseren. Ook werden de organisatoren beperkt met het inhuren van personeel en materialen, waardoor het moeilijk is een evenement te organiseren. Veel organisatoren durfden het risico nog niet te nemen. Hierdoor werd er € 48.000,- minder uitgegeven dan begroot.

Taakveld: Media (XT-56)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Bibliotheekwerk draagt bij aan de verwezenlijking van beleidsdoelen op gebied van participatie, educatie, dienstverlening, jeugd, onderwijs en cultuur.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	In 2022 wordt de toekomst van de bibliotheek in Brunssum veiliggesteld door een fusie met de bibliotheek Kerkrade, binnen de door de raad vastgestelde kaders. Verder wordt de bibliotheek Brunssum getransformeerd naar een moderne bibliotheek die midden in de samenleving staat.	De fusie met de Bibliotheek Kerkrade e.o. is in 2022 gerealiseerd, binnen de door de raad vastgestelde kaders. De transformatie naar een moderne bibliotheek die midden in de samenleving staat is in gang gezet. Hiervoor is het overleg met de bibliotheek geïntensiveerd. Op 11 oktober heeft de bibliotheek in een raadsinformatieavond haar Position-paper gepresenteerd.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Media (XT-56) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
560000 - Salarislasten Media	20	20	0
560001 - Openbare Bibliotheek	524	706	183
TOTAAL LASTEN	544	727	183
560000 - Salarislasten Media			
560001 - Openbare Bibliotheek			
TOTAAL BATEN	0	0	0
Resultaat	**544**	**727**	**183**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
560001 - Openbare Bibliotheek	De uitgaven 2022 kwamen € 183.000,- hoger uit dan begroot. De resterende subsidie voor de fusie investeringen van € 166.000 zijn alsnog aan de bibliotheek overgemaakt. Behalve dit zijn tevens de gerealiseerde investeringen ad. € 34.000,- welke aan Brunssum waren doorberekend overgeboekt naar dit product. Aan de uitbetaling van de investeringssubsidie is tevens de verplichting gekoppeld om aan de gemeente concreet kenbaar te maken hoe deze in de komende jaren ingezet wordt en hoe hierover gerapporteerd wordt. Daarnaast is aan de bibliotheek toestemming verleend om het overschot 2021 op de algemene reserve om te zetten in een bestemmingsreserve die zal dienen voor reguliere, Brunssum-specifieke zaken.

Taakveld: Openbaar groen en recreatie (XT-57)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Goed verzorgde en bereikbare groen- en natuurgebieden waar onze inwoners en gasten kunnen recreëren.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	Adequaat ingericht en onderhouden openbaar groen en bos- en natuurgebieden conform het MOP-OR 2021 - 2025 met vastgesteld onderhoudsniveau CROW-B.	In 2022 is het groenonderhoud in de openbare ruimte conform CROW-B uitgevoerd. De aanplant van de Trichterweg en het Treebeekplein is verzorgd. Renovatie van het groen in de Ingenieur de Katstraat en de Ridder Ulrichstraat.
1.2	Een verkeersveilige en goed afwaterende berm met zoveel mogelijk bloeiende kruiden.	In 2022 zijn op diverse plaatsen bloemrijke bermen aangebracht. Locaties zijn de hoek Wieënweg, rotonde Karel Doormanstraat en de Merkelbeekerstraat.
1.3	Uitvoering geven aan de wettelijke zorgplicht met betrekking tot het bomenbestand.	In 2022 is de boomveiligheid opgenomen van de bomen in Noord en Oost. Hierbij zijn de behorende snoeimaatregelen uitgevoerd.
1.4	Onder regie van de Provincie wordt gewerkt aan de voorbereidingen van de	In 2022 is gestart met het aanleggen van het eerste gedeelte (gedeelte Beekdaelen) van de Parkstadroute

	hoogwaardige fietsroute (de IBA Parkstad-route (voorheen Leisure Lane).	(voorheen de Leisure Lane) en zijn de tracés van Brunssum nader uitgewerkt. Echter heeft de Raad van State in november 2022 geoordeeld dat de bouwvrijstelling niet gebruikt mag worden bij bouwprojecten en moet ook voor de bouwfase van de Parkstadroute de stikstofdepositie berekend worden. Op basis hiervan is een onderzoek gestart en zal in 2023 bepaald te worden wat de invloed hiervan is op de planning en financiële ontwikkelingen.
1.5	Werken aan de verdere ontwikkeling van Schutterspark, waarbij het park openbaar toegankelijk blijft, maar ook een diversiteit aan activiteiten biedt op het gebied van natuurbeleving, passieve en actieve ontspanning en horeca, gericht op breed publiek.	De inzet van de afgelopen jaren heeft geleid tot het vaststellen van de visie Schutterspark begin 2022. Deze geeft richting voor de toekomstige ontwikkeling. Om de uitgangspunten van de visie mogelijk te maken is gestart met de voorbereiding om het bestemmingsplan te actualiseren. Daartoe is een aanbestedingstraject opgestart. Eveneens is de trap in Schutterspark vernieuwd waardoor de verbinding tussen de vijver en de bovenzijde van het park is hersteld. Eind 2022 is bij IBA een ontvankelijke subsidieaanvraag ingediend om financieel te ondersteunen in de kwaliteitsimpuls van de Schuttерspromenade. Voorts is met het oogpunt van het versterken van de identiteit van Schutterspark over gegaan tot het optuigen van een website en het maken van een nieuwe plattegrond.
1.6	Realiseren van activiteiten op grond van het uitvoeringsprogramma Toerisme	In 2022 zijn diverse marketingmaterialen vernieuwd en in samenwerking met Visit Zuid-Limburg verspreid. Op gebied van routes is Brunssum aangesloten op de Liberation Route Europe en zijn voorbereidingen getroffen om het Knopen Lopen te ontwikkelen. Er zijn twee recreatieve themaroutes ontwikkeld. Er is een lokaal uitvoeringsprogramma vastgesteld op basis van de Zuid-Limburgse visie met concrete acties voor 2023. Er zijn diverse gezamenlijke activiteiten in Schutterspark ontwikkeld vanuit de marketingaanpak. De marketingcampagne ‘dit is Parkstad’ is live gegaan, Brunssum is onderdeel van deze campagne.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Openbaar groen en recreatie (XT-57) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
030020 - Speeltuingebouw Klaver 4	9	14	5
030022 - Pand Klaver 4	39	32	-7
570000 - Salarislast Openbaar Groen recreatie	646	646	0
570005 - Groen- toerisme en recr.beleid	417	8	-409
570020 - Speeltuinen	96	116	20
570021 - Openbare Speelplekken	24	29	6
570022 - Speeltuin Buschkesberg	5	14	9
570023 - Speeltuin Treebeek	7	9	2
570050 - Schutterspark Algemeen	215	251	36
570052 - Schutterspark Kinderboerderij	8	5	-3
570054 - Schuttershüske	3	2	-1
570055 - Exploitatie pompgebouwen	26	34	7
570200 - Groencoördinatie	22	11	-10
570201 - Bosbeheer	73	65	-8
570202 - Groen- en natuurbeleid	0	16	16
570203 - Onderhoud Gereedschap Machines	40	34	-6
570204 - Plantsoenen	822	868	47
570205 - Vijverpark/Edenpark/Emmapark	40	16	-24
570207 - Sanering-/Reconstr. Bomenbestand	230	241	11
570209 - Directe Kap.Lasten etc.Plantsoenen	114	31	-82
570210 - Fontein Vijverpark	6	23	17
570211 - Fontein Lindeplein	24	21	-3
570212 - Straatbeelden/Kunstwerken	54	50	-4
TOTAAL LASTEN	2.920	2.536	-383
030020 - Speeltuingebouw Klaver 4	-6	-11	-5
030022 - Pand Klaver 4	-17	-10	7
570000 - Salarislast Openbaar Groen recreatie			
570005 - Groen- toerisme en recr.beleid			
570020 - Speeltuinen			
570021 - Openbare Speelplekken			
570022 - Speeltuin Buschkesberg	-5	-13	-9
570023 - Speeltuin Treebeek	0	-2	-2
570050 - Schutterspark Algemeen	-34	-4	30
570052 - Schutterspark Kinderboerderij	-3	-3	0
570054 - Schuttershüske			
570055 - Exploitatie pompgebouwen			
570200 - Groencoördinatie	-1	0	1

570201 - Bosbeheer	-8	-8	0
570202 - Groen- en natuurbeleid	-6	-1	4
570203 - Onderhoud Gereedschap Machines			
570204 - Plantsoenen	0	0	0
570205 - Vijverpark/Edenpark/Emmapark			
570207 - Sanering-/Reconstr. Bomenbestand			
570208 - Onderhoud etc. Wegbermen			
570209 - Directe Kap.Lasten etc.Plantsoenen			
570210 - Fontein Vijverpark	-6	-23	-17
570211 - Fontein Lindeplein	-9	0	9
570212 - Straatbeelden/Kunstwerken	-4	0	4
TOTAAL BATEN	-100	-76	24
Resultaat	**2.820**	**2.460**	**-359**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
570005 – Groen-, toersime en recr. beleid	De onderschrijding op dit product van € 409.000,- heeft twee oorzaken: - De aanbesteding van het aanleggen van het regionale Knopen Lopen-project, was vertraagd. Daardoor zijn deze uitgaven niet in 2022 gedaan (€ 20.000,-). - Een onderschrijding van de lasten op dit product van € 389.000,- als gevolg van het nog niet gereed zijn van het project Parkstadroute (voorheen Leisure Lane). De nu in 2022 nog niet ingezette middelen dienen voor dit project beschikbaar te blijven voor het jaar 2023. Dit dient te gebeuren door middel van een bestemmingsresultaat bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 door de gemeenteraad.
570209 – Directe kapitaallasten etc. plantsoenen	De afronding van het werk Herinrichting Treebeekplein vindt plaats in het 2e kwartaal van het jaar 2023. Als gevolg hiervan een onderschrijding van de geraamde kapitaallasten op dit product met € 82.000,-.
570020 – Speeltuinen	Meer noodzakelijk onderhoud uitgevoerd dan voorzien.
570050 – Schutterspark algemeen	Hogere uitgaven doordat in de eerste helft van 2022 nog kosten zijn gemaakt aan de externe gebiedsregisseur (€ 36.000,-). Lagere baten doordat vanwege de corona pandemie de huren voor ondernemers in het Schutterspark zijn kwijtgescholden (nadeel € 30.000,-)
570202 – Groen- en natuurbeleid	Niet voorziene kosten ten aanzien van bomen (€ 16.000,-). Deze kosten worden gedekt door middel van een onttrekking uit de reserve Bomenfonds voor een bedrag van € 16.000,- via het taakveld XT-010 Mutaties reserves.
570210 – Fontein Vijverpark	Extra uitgaven als gevolg van vervangen pompinstallatie, algen verwijderen, huren tijdelijke pompinstallatie i.v.m. zuurstofproblemen. Hogere uitgave worden gedekt door een onttrekking uit de onderhoudsvoorziening.

PROGRAMMA 9 MILIEU

TERUGBLIK

Het afgelopen jaar is er beleid ontwikkeld en uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan de klimaatdoelen van Parijs en aan de lokale opgaven. In het kader van de Regionale Energiestrategie is er gewerkt aan de ontwikkeling van het voormalige Terca-terrein tot zonnepark. Om tot een klimaat adaptief Brunssum te komen zijn de risico's die het veranderende klimaat met zich meebrengt in kaart gebracht; daarnaast heeft het Rijk met het oog op klimaatadaptatie nieuwe kaders bepaald waarmee water en bodem sturend worden bij ruimtelijke ontwikkelingen. Regionaal is er gewerkt aan een circulaire economie-strategie waarin de opgaven van de regio als kans kunnen worden ingezet voor een nieuw en duurzaam economisch perspectief. Ook is er in 2022 gewerkt aan de verdieping op de Transitievisie Warmte 1.0 om daarmee stappen te zetten naar de Transitievisie Warmte 2.0.

In projecten is er net als in eerdere jaren samen met de regio gewerkt aan het voorkomen van wateroverlast en aan een duurzame invulling van de rioleringszorg. In reactie op de energiecrisis is er in regionaal verband een project geïnitieerd om huishoudens met een laag inkomen te ondersteunen bij het treffen van energiebesparende maatregelen. Verder is het besluit genomen om vanaf 2023 aan de slag te gaan met operatie Steenbreek om daarmee de vergroening te stimuleren die nodig is voor een gezond en klimaat adaptief Brunssum.

De komende jaren zal gestuurd blijven worden op een verdere toename van de gescheiden inzameling van grondstoffen, ook zal de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen en het voorkomen van afval nadrukkelijk aandacht krijgen.

Taakveld: Riolering (XT-72)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken	
1	Instandhouding riolering conform MIP-OR 2018-2021.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	Verkrijgen van inzicht in toestand en functioneren van de riolering.	Voor het verkrijgen van inzicht in het rioolstelsel is circa 10 km riool geïnspecteerd. Daarnaast is binnen het samenwerkingsverband Parkstadgemeente het BRP (hydraulische berekening van het rioolstelsel) opgesteld. Dit BRP zal naar verwachting gereed zijn in O2-2023.
1.2	Voldoen aan de wettelijk verplichte basisinspanning ten behoeve van overstorten.	We voldoen aan zowel de verplicht basisinspanning als ook aan de KRW (Kader Richtlijn Water) verplichting.
1.3	In stand houden riolering en met name de huisaansluitingen op gemeentelijk eigendom.	Is een continu proces. In 2022 zijn circa 32 huisaansluitingen hersteld.
1.4	(Nieuwe) woningen / bedrijven voorzien van een aansluiting op gemeentelijk riool.	Is een continu proces. In 2022 zijn 47 woningen/bedrijven aangesloten op het gemeentelijke riool.
1.5	Inzake kolkreiniging zorg dragen voor goede afwatering van de weg en een vrije afvoer van (afval)water.	Circa 8.100 stuks kolken zijn gereinigd conform het onderhoudsschema.
1.6	In 2022 worden de projecten benoemd in paragraaf 3 Onderhoud Kapitaalgoederen, onderdeel "Riolering" uitgevoerd.	De benoemde projecten zijn uitgevoerd. Het betreffen de binnen het project "gebiedsinrichting Clemensdomein" uitgevoerd aanpassingen aan het riool en aanleggen van de buffer nabij de Beekweg. Tevens is binnen het project "Herinrichting Treebeekplein het riool aangepast

		en is de bestaande buffer omgevormd tot een vijver met een grotere capaciteit en infiltratievoorzieningen. Daarnaast hebben er rioolwerkzaamheden plaatsgevonden binnen het bouwplan “Hof van Oeloven” en is een deel van het riool in de Cronjéstraat gerenoveerd middels het aanbrengen van een kousrelining.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Klimaatadaptatie – water gerelateerde aspecten worden beleidsmatig verankerd en bewustwording moet worden gecreëerd.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
2.1	Het stimuleren van burgers om eigen hemelwater afkomstig van daken en tuinen af te koppelen van het riool middels een gezamenlijke subsidieregeling van het Waterschap en de gemeente Brunssum i.c.m. een “waterbewust” campagne (loopt nog door t/m eind 2022).	Per 1 januari 2022 is de subsidieregeling vervangen door de “Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen”. Deze heeft een doorlooptijd tot 31-12-2023. De afhandeling hiervan wordt door de WoonWijzerWinkel uitgevoerd.
2.2	Het in Parkstad verband onderzoeken van nieuwe mogelijkheden om de gezamenlijke wateropgave zo effectief en efficiënt mogelijk in te richten (cf. Samenwerkingsovereenkomst Waterketen regio Parkstad).	In 2022 zijn de onderzoeken opgestart om het thema water toe te voegen aan het takenpakker van de Stadsregio Parkstad Limburg. Dit onderzoek zal naar verwachting medio 2023 worden afgerond.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Riolering (XT-72) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
720000 - Salarislasten riolering	429	429	0
720001 - MIP-Riolering	1.717	1.795	77
720002 - Onderhoud Riolering	164	204	40
720003 - Rioolinspecties	31	39	8
720004 - Overige Kosten-baten Riool	179	183	4
720006 - Bijdrage aan Heerlen Caumerbeek	4	7	3
720007 - Rioolaansluitingen	10	37	27
720009 - Rioolreiniging	68	60	-9
TOTAAL LASTEN	2.602	2.753	151
720000 - Salarislasten riolering			
720001 - MIP-Riolering			
720002 - Onderhoud Riolering	0	0	0
720003 - Rioolinspecties			
720004 - Overige Kosten-baten Riool	-3.562	-3.583	-21
720005 - Aandeel reiniging kosten riolering			
720006 - Bijdrage aan Heerlen Caumerbeek			
720007 - Rioolaansluitingen	-23	-18	5
720009 - Rioolreiniging			
TOTAAL BATEN	-3.585	-3.602	-16
Resultaat	**-983**	**-848**	**135**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
720001 – MOP-riolering	De overschrijding van de uitgaven met een bedrag van € 77.000,- is met name een gevolg van hogere kosten voor dataverwerking, voor de samenwerking waterketen, diverse advieswerkzaamheden en de subsidieregeling afkoppelen.
720002 – Onderhoud riolering	Overschrijding van € 40.000,- als gevolg van diverse calamiteiten die hebben plaatsgevonden in 2022. Met name door een calamiteit ter plaatse van riool Schutterspark en aanleg riool in overleg met het waterschap Limburg.
720003 - Rioolinspecties	Er zijn meer rioolinspecties uitgevoerd i.v.m. calamiteiten en onderzoek t.b.v. op stapel staande projecten. Hierdoor een overschrijding van € 8.000,-.
720007 - Rioolaansluitingen	Hogere kosten ad € 27.000,- als gevolg van het realiseren van nieuwe huisaansluitingen.

Taakveld: Afval (XT-73)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken	
1	De landelijke doelstellingen ten aanzien van de productie van huishoudelijk restafval behalen.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	Continuering van de gescheiden afvalinzameling.	De gescheiden afvalinzameling is gecontinueerd.
1.2	Afvalinzameling waarin het hergebruik van grondstoffen voorop staat en dat tegen een zo gunstig mogelijk tarief voor onze burger en maatschappelijk verantwoord.	Hergebruik van grondstoffen wordt zo veel mogelijk gerealiseerd, o.m. door scheidings- en aanbiedgedrag van inwoners bij te sturen door communicatie en het service-level continu te monitoren en waar mogelijk te verbeteren (bijv. bij de milieuparken). Extra aandacht is besteed aan de kwaliteit van het GFT door het uitvoeren van gerichte acties, o.m. het inzetten van voorlopers, de 'Mühlsherrif' (detectie-apparaat) en brede communicatie. In 2022 is een scheidingspercentage van 70,2% gerealiseerd; dit is iets minder dan in 2021 (71,3%), hetgeen te wijten is aan de invoering van statiegeld op kleine plastic flesjes. De hoeveelheid restafval blijft gestaag afnemen.
1.3	Uitvoering van het grondstoffenplan 2022-2026	Onder andere: nieuwe website en app Rd4; sorteeranalyses; inzamelbeleid verdergaand geüniformeerd (o.m. verordeningen); milieuparken meer ingericht als grondstoffenpark (bebording; grondstoffen verder uitsplitsen, bijv. zacht PVC).

	Doel: Wat wilden we bereiken	
2	Burgers en bedrijven moeten niet in de verleiding worden gebracht om afval in het milieu te dumpen daarom wordt het gebruik van het milieupark gestimuleerd.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
2.1	De gemeente zal het twee keer per jaar gratis aanbieden van grofvuil handhaven.	Dit is gehandhaafd. De 'corona-piek' in aanbod op het milieupark is verdwenen, d.w.z. het aanbod zit weer op pré-coronaniveau (120 kg/inw in 2022).
2.2	Zoeken naar creatieve manieren om zwerfvuil tegen te gaan.	In 2022 is een start gemaakt met een Plan van aanpak zwerfafval. Hiertoe is een vooronderzoek uitgevoerd, dat in 2023 moet leiden tot een planmatige, effectieve en efficiënte aanpak.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Afval (XT-73) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
730000 - Salarislasten afval	49	49	0
730001 - Kosten-baten afval	2.665	2.408	-256
730002 - Kosten-baten PMD-papier etc.	650	575	-75
TOTAAL LASTEN	3.364	3.032	-332
730000 - Salarislasten afval			
730001 - Kosten-baten afval	-3.652	-3.597	55
730002 - Kosten-baten PMD-papier etc.	-650	-328	322
TOTAAL BATEN	-4.302	-3.925	377
Resultaat	**-938**	**-893**	**46**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
730001 – Kosten-baten afval	Belangrijkste verklaring voor de lagere lasten en de lagere baten is dat de afrekening van Nedvang over 2021 (naar verwachting circa € 250.000,-) nog niet is doorberekend.
730002 – Kosten-baten PMD-papier etc.	Tot en met 2021 is het PMD ingezameld via het zgn. ketenmodel, waarbij sortering en vermarkting door Veolia gebeurde voor een (bruto) opbrengst van € 656,- per ton. Vanwege mogelijke risico's voor de gemeenten bij de vermarkting is in ASL-verband eind 2020 besloten dit te wijzigen in een bronscheidingsmodel, waarbij het ingezamelde PMD rechtstreeks naar Nedvang gaat. Dat loopt sinds januari 2022, tegen een vergoeding van 218,- per ton. Dit verklaart de lagere inkomsten (218,- i.p.v. 656,- per ton) en de lagere lasten (bij de opbrengst van 656,- bij Veolia moesten kosten voor sortering en vermarkting nog worden verrekend, bij de 218,- bij Nedvang niet).

Taakveld: Milieubeheer (XT-74)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	We leveren onze bijdrage aan de landelijke klimaatdoelstellingen m.b.t. 'gebouwde omgeving' en 'elektriciteit' via de RES Zuid-Limburg. Deze bijdrage wordt samen met de doelstellingen in PALET uitgewerkt in een integraal uitvoeringsprogramma RES Zuid Limburg - PALET periode 2021 - 2025.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	B&W stelt het uitvoeringsprogramma RES Zuid Limburg - PALET 2021-2025 vast.	De uitvoeringsagenda Regionale Energiestrategie Zuid-Limburg is vastgesteld in de stuurgroep RES-ZL. Daarnaast is de voortgang van het programma Parkstad Limburg Energietransitie in kaart gebracht, de resultaten daarvan worden in 2023 met de raad gedeeld. Duidelijk is dat de regio inclusief Brunssum nog grote stappen zal moeten zetten op het vlak van de grootschalige opwek van hernieuwbare energie, zie ook punt 1.4.
1.2	De gemeente werkt de RES 2.0. uit in Parkstad-verband als onderdeel van RES Zuid Limburg.	De herijking van de Regionale Energiestrategie – leidend tot een RES 2.0 – vindt in samenwerking met de andere Parkstadgemeenten plaats; proces loopt door tot in de 2e helft van 2023. Er is landelijk geen vast oplevermoment voor de RES 2.0 bepaald.
1.3	De gemeente geeft invulling aan haar voorbeeldrol middels verduurzamen van (deel) eigen vastgoed.	Verduurzaming van het eigen vastgoed is een prioriteit van het college. Dit is een doorlopend proces, dat extra urgentie heeft gekregen door de energiecrisis. In het najaar is er bovendien besloten om een breed maatregelenpakket uit te voeren waarmee er ook op korte termijn al aanzienlijk bespaard kan worden op het gemeentelijke energiegebruik.
1.4	De gemeente werkt de zoekgebieden verder uit voor zonne- en windenergie zoals opgenomen in de RES 1.0 en ontwikkelt hernieuwbare energie op eigen grondgebied, zoals het Terca-terrein.	Geschikte locaties voor de grootschalige opwek van wind- en zonne-energie worden nader bepaald binnen de eerder vastgestelde zoekgebieden, dit proces loopt door tot in 2023. Ten aanzien van het beoogde zonnepark op het Terca-terrein zijn grote vorderingen gemaakt bij het landschappelijk en technisch ontwerp en bij de voorbereiding van de vergunningsaanvraag. Ook heeft er een goedbezochte bewonersavond over het zonnepark plaatsgevonden. Door transport schaarste op het elektriciteitsnet zijn de netbeheerders sinds medio 2022 terughoudend met het uitgeven van aansluitcapaciteit, ook voor het zonnepark is de netaansluiting een onzekere factor gebleken. In nauw overleg met Enexis is daarom nagegaan hoe vrijgegeven netwerkcapaciteit snel benut kan worden.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Een “circulaire economie” is een economie gericht op een inclusieve maatschappij waarin iedereen mee doet en waarbij de klimaatproblemen worden aangepakt vanuit de gedachte, people, planet en profit / prosperity. Om invulling te kunnen geven aan de ambities uit het coalitieakkoord 2018-2022 zal er een visie ontwikkeld worden en zal er beleid geformuleerd worden.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
2.1	Op basis van de Startnotitie Circulaire Economie wordt een visie- en beleidskader ontwikkeld.	Regionaal gewerkt aan een Regionale Circulaire Economie Strategie. Deze is in concept tijdens de college regiodagen in september 2022 besproken. Dit stuk wordt momenteel afgerond om in het voorjaar 2023 te worden vastgesteld. Na vaststelling kan deze worden vertaald naar een uitvoeringsprogramma.

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	We werken via visie- en planvorming toe naar een aardgasvrij Brunssum in 2050. We doen al ervaring op in de Proeftuin Aardgasvrije wijk Brunssum Noord en in 2022 stellen we de uitgewerkte Transitievisie Warmte vast net als de andere Parkstad-gemeenten.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
3.1	De gemeenteraad stelt de Transitievisie Warmte Brunssum vast (waar nodig en mogelijk in samenhang met de warmteparagraaf in de RES).	In 2022 zijn verdiepende sessies geweest met ambtenaren, woningcorporaties, Enexis en WML maar ook met de gemeenteraad. Naast deze sessies zijn inwoners betrokken middels een enquête. Ook is er een webinar geweest om inwoners mee te nemen in deze ontwikkeling en is er een nieuwe website gemaakt om inwoners van de benodigde informatie te voorzien. Vaststelling TVW 2.0 is in Q2 2023 voorzien.
3.2	Uitwerking van een (buurt/wijk) uitvoeringsprogramma, samen met bewoners en andere stakeholders, voor prioriteitsgebieden en panden zoals aangewezen in de Transitievisie Warmte.	Na de vaststelling van de TVW 2.0 moet bij de buurten die aan de beurt zijn, een verdiepend plan worden uitgewerkt, het buurt/ wijk uitvoeringsplan. In de Proeftuin Brunssum Nood – Lemmender zijn hiervoor al de eerste stappen gezet.
3.3	Proeftuin Aardgasvrije Wijken Brunssum Noord (Lemmender): - Uitwerken rolverdeling, organisatie en uitwerken overeenkomsten (t.b.v. contract close/realisatie/exploitatie/beheer); - Uitwerken financiële afspraken (t.b.v. financial close, rekening houdend met garantstellingen door overheid/overheden en externe financiering); - Opstarten en intensiveren participatieproces met de wijk / onderdeel van totaalprogramma wijk Brunssum Noord; - Faciliteren besluitvormingsprocessen betrokken partijen op go-no go momenten.	- Gemeente en Weller namen afscheid van Mijnwater als programmapartner PAW; - Lage temperatuur warmtenet Mijnwater als alternatief voor aardgas in Lemmender is losgelaten; - De focus ligt nu op het ontwikkelen van gebouwgebonden oplossingen per doelgroep (koopwoningen, vereniging voor eigenaren, huurwoningen Weller en gemeentelijke gebouwen); - Samen met Weller en buurtnetwerk Noord is het participatieproces met inwoners van de wijk voorbereid; - De Raad is geïnformeerd en er is afgesproken is om in de 2e helft van 2023 een wijkuitvoeringsprogramma te presenteren.
3.4	Start traject verduurzamen ruim 300 koopwoningen particulieren (en VVE) Brunssum Noord (en Schuttersveld) in relatie tot subsidie Volkshuisvestingsfonds in samenwerking met Parkstad.	Verwezen wordt naar XT 83, punt 1.1 en 1.2 De eerste stappen m.b.t. de verbetering van het particulier woningbezit in de voormalige mijnkolonie Schuttersveld en in de Lemmender in het kader van het volkshuisvestingsfonds konden worden gezet.

	Doel: Wat wilden we bereiken
4	- Er moeten voldoende toepassingsmogelijkheden voor grond en voor het duurzaam hergebruiken van gebiedseigen mijnsteen blijven bestaan, zodat maatschappelijke ontwikkelingen worden gefaciliteerd,

	maar waarbij risico's voor mens en milieu worden uitgesloten en de bodemkwaliteit op klasse-niveau niet verslechtert. - Wet basisregistratie ondergrond (BRO): om te voldoen aan de lever-, gebruiks-, meld- en onderzoeksplicht en om het delen en opslaan van informatie en gegevens voor de ondergrond te stroomlijnen (verbeteren dienstverlening) levert de gemeente Brunssum als bronhouder geotechnische sonderingen, boormonster beschrijvingen en grondwater monitoringsputten (die on opdracht van de gemeente zijn uitgevoerd) aan voor de Landelijke voorziening.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
4.1	Starten met de actualisering van de bodemkwaliteitskaart mijnsteen Brunssum, vanwege de actualiseringsverplichting van 1 maal per 5 jaar.	De bodemkwaliteitskaarten mijnsteen zijn geactualiseerd in 2022.
4.2	Zorgdragen voor instandhouding en verbetering van bodemkwaliteit, door het uitvoeren van taken en voldoen aan normen voortvloeiend uit de Wet Bodembescherming, het Besluit Bodembescherming en het Besluit Bodemkwaliteit. En het zoveel mogelijk beperken van bodemvervuiling.	Dit is een doorlopend proces, toezicht Besluit Bodemkwaliteit en Wet Bodembescherming ligt bij de RUD en taken worden goed uitgevoerd. Gemeente heeft de regie hierin en zo wordt bodemverontreiniging voorkomen.
4.3	Als bronhouder er voor zorgdragen dat wordt voldaan aan de wettelijke verplichting op grond van de BRO, door een tijdige en betrouwbare gegevensuitwisseling aan de landelijke voorzieningen.	BRO is opgestart en er zijn al gegevens ingevoerd. Proces loopt en gegevens worden ook dit jaar weer uitgewisseld. Dit gaat in samenwerking met een adviesbureau die de data in het landelijk systeem invoeren.

	Doel: Wat wilden we bereiken
5	Dat de luchtkwaliteit, geluid en omgevingslawaai blijven binnen de geldende landelijke en Europese normen. Dat geldt eveneens voor blootstelling aan onaanvaardbare externe veiligheidsrisico's van vervoer, opslag en verwerken van gevaarlijke stoffen.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
5.1	Zorgdragen voor een aangenaam woon- en leefklimaat, door taken en normen voortvloeiend uit de Wet Geluidhinder en de Wet Milieubeheer te respecteren bij te volgen ruimtelijke planprocedures.	De actualisering van de geluidsbelastingkaart heeft plaatsgevonden. Dit is een belangrijk hulpmiddel bij de gemeentelijke geluidstaken en vormt de basis voor het in 2024 vast te stellen actieplan geluid.
5.2	Monitoring luchtkwaliteit via landelijke `Monitoringstool'.	Met behulp van het eind 2022 geactualiseerde verkeersmodel kunnen de gegevens in de monitoringstool worden bijgewerkt.

	Doel: Wat wilden we bereiken
6	Alle negatieve gevolgen voor het milieu door bedrijfsmatige activiteiten (van onder de Wet milieubeheer vallende inrichtingen) worden voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
6.1	Uitvoering Wet milieubeheer en toepassing geven aan alle andere relevante wet- en regelgeving op gebied van milieu (bij bedrijven).	Diverse procedures van meldingen Activiteitenbesluit tijdig verwerkt. Tevens enkele procedures omgevingsvergunningen milieu gecoördineerd en door de RUD Z-L laten uitvoeren (basistaak).

6.2	Zorgdragen voor een aangenaam woon- en leefklimaat, door het uitvoeren van taken en voldoen aan normen voortvloeiend uit de Wet Geluidhinder en de Wet Milieubeheer.	Wet milieubeheer: nieuw gemelde activiteiten bespreken met aanvrager (bedrijf) en hierbij ingaan op de gestelde voorschriften. Hierbij ook het indienen van een volledige melding Activiteitenbesluit. De nieuwe activiteiten zijn teruggekoppeld met de toezichthouders milieu van het team VTH, zodat (opleverings)controles gepland konden worden. Wet Geluidhinder: Voor diverse bouw- en ontwikkelingslocaties zijn in het kader van de bestemmingsplan-, dan wel vrijstellingsprocedures hogere grenswaarden procedures gevolgd, waarbij een toetsing heeft plaatsgevonden aan een goed woon- en leefklimaat.
6.3	Het monitoren van grote evenementen waar potentieel veel geluid wordt geproduceerd.	Bij elk vergunningplichtig evenement verricht het Team Veiligheid, Toezicht & Handhaving (VTH) geluidmetingen. De vergunninghouder krijgt een link naar een internetsite zodat deze gedurende het evenement ook de intensiteit van het geluid op het meest nabijgelegen geluidsgevoelige object kan volgen.
6.4	Het inventariseren van de subsidie mogelijkheden voor het saneren van geluidsoverlast situaties (wegverkeerslawaai).	A-lijst woningen zijn gesaneerd.
6.5	Inzetten voor een instandhouding en verbetering van een goede luchtkwaliteit op grond van de Wet milieubeheer.	In 2022 zijn geen (belangrijke) activiteiten bij nieuwe en bestaande bedrijven toegevoegd die de luchtkwaliteit negatief beïnvloeden. Bij milieucontroles (team VTH) wordt bij bestaande bedrijven, indien van toepassing, gelet op uitstoot van schadelijke stoffen en de werking van eventueel benodigde luchtbehandelingsinstallaties.
6.6	Zorgdragen voor instandhouding en verbetering van bodemkwaliteit, door het uitvoeren van taken en voldoen aan normen voortvloeiend uit de Wet Bodembescherming, het Besluit Bodembescherming en het Besluit Bodemkwaliteit. En het zoveel mogelijk beperken van bodemvervuiling.	Zie 4.2

	Doel: Wat wilden we bereiken
7	Brunssum streeft naar een gerichte, kwalitatief en kwantitatief adequate wijze van uitvoering van de wettelijke handhavingstaken op het terrein van de fysieke leefomgeving – onderdeel milieu. We dragen zorg voor een correct naleefgedrag van regelgeving.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
7.1	Een correct naleefgedrag van milieuregelgeving; toezicht milieuaspecten uitgevoerd conform de geprogrammeerde opgave.	Jaarlijks wordt een planning gemaakt van de te controleren bedrijven, op basis van de geldende milieucategorieën. De bedrijven worden door toezichthouders bezocht en waar nodig volgt er een handhavingstraject bij de bedrijven waar overtredingen van milieuregelgeving werden geconstateerd.
7.2	Het opstellen van het jaarprogramma toezicht en handhaving fysieke leefomgeving en integrale veiligheid 2023 en het jaarverslag 2021.	Er wordt 2-jaarlijks een zogenaamd Uitvoeringsprogramma VTH gemaakt. In dat plan wordt per clusteronderdeel aangegeven waar men zich in de komende periode mee gaat bezighouden en waar de speerpunten op het gebied van de handhaving zullen liggen. Jaarlijks wordt de raad in een informatieavond meegenomen in de bevindingen van het voorafgaande jaar en wordt aan de raad gevraagd om in te stemmen met de prioritaire thema's voor het daaropvolgende jaar.

	Doel: Wat wilden we bereiken
8	Het voorkomen van overlast door plaagdieren en kadavers.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
8.1	Het kadavervrij houden van de openbare ruimte.	Conform uitgevoerd.
8.2	Overlast van plaagdieren zoveel mogelijk voorkomen en bestrijden.	Conform uitgevoerd.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Milieubeheer (XT-74) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
740000 - Salarislasten Milieubeheer	557	557	0
740001 - Handhaving Milieubeheer	97	95	-2
740002 - Milieubeleid	146	40	-106
740003 - Bodem, Geluid & Lucht	4	4	0
740004 - AWACS aangelegenheden	21	23	2
740005 - Omgev.verg.: Milieu & Milieumelding	8	1	-7
740006 - Ongediertebestrijding	27	22	-5
740007 - Kadaverdepot	3	0	-2
740008 - Proeftuin aardgasvrije wijk	250	52	-198
740009 - Uitvoering Energie armoede	727	716	-11
740010 - Milieu- transitie warmte	65	58	-7
740011- Milieu - Terca terrein zonneweide	70	48	-22
740012 - Milieu - Groene Daken	100	8	-92
740013 - Nationaal Isolatie programma	148	148	0
TOTAAL LASTEN	2.222	1.769	-452
740000 - Salarislasten Milieubeheer			
740001 - Handhaving Milieubeheer			
740002 - Milieubeleid	0	3	3
740003 - Bodem, Geluid & Lucht			
740004 - AWACS aangelegenheden	-5	-8	-3
740005 - Omgev.verg.: Milieu & Milieumelding			
740006 - Ongediertebestrijding			
740007 - Kadaverdepot			
740008 - Proeftuin aardgasvrije wijk			
740009 - Uitvoering Energie armoede	-727	-716	11
740010 - Milieu- transitie warmte	0	-4	-4
740011- Milieu - Terca terrein zonneweide			
740012 - Milieu - Groene Daken			
740013 - Nationaal Isolatie programma	-148	-148	0
TOTAAL BATEN	-879	-871	8
Resultaat	**1.342**	**898**	**-444**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
740002 - Milieubeleid	Er zijn minder kosten gemaakt voor onderzoeken in het kader van de RES en klimaatadaptatie. Een aantal ontwikkelingen in het kader van de RES zijn in afwachting van nader overleg met andere betrokken partijen en de gebiedsontwikkeling Oost-flank, vertraagd. Klimaatadaptatie is gedekt uit het regionaal budget waardoor er gemeentelijk budget over is gebleven. Er was voorzien om bij te dragen aan het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed (onderzoek) deze kosten zijn gemaakt vanuit de proeftuin en ook daar verantwoord. In totaal zijn de lagere uitgaven € 106.000,-.
740008 – Proeftuin aardgasvrije wijk	Minder uitgaven dan voorzien. O.a. doordat er besloten is om niet verder te gaan met mijnwater als alternatief voor aardgas. Hierdoor is er vertraging ontstaan waardoor er ook minder inhuur is ingezet dan geraamd was. Het restant saldo wordt via XT-010 Mutaties reserves gestort in de Reserve Proeftuin aardgasvrije wijk.
740011 – Milieu-terca Terrein zonneweide	Er zijn minder middelen onttrokken, omdat door de ontstane netwerkcongestie er vertraging is ontstaan. Er is aanvullend onderzoek uitgezet om deze ontwikkeling toch mogelijk te maken. Budget dat in 2022 nog niet is besteed zal in 2022 wel worden besteed ten laste van de reserve PALET.
740012 – Milieu-Groene Daken	Bij de vaststelling van de Stimuleringsregeling groene daken zijn de totale middelen voor deze regeling onttrokken uit de reserve PALET, omdat niet duidelijk was hoe groot het beroep op de regeling zou zijn. Het restant wordt nu teruggestort in de reserve.

Taakveld: Begraafplaats (XT-75)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken	
1	Voldoen aan de wettelijke taken van de Wet op de Lijkbezorging.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	Het ter aarde bestellen en de uitvaart verzorgen als niemand kan of wil zorgdragen voor de uitvaart van een persoon.	In 2022 hebben wij 3 gemeentelijke uitvaarten verzorgd via een uitvaartonderneming. De kosten verschillen per uitvaart, maar bedragen gemiddeld tussen € 1.500,- en € 2.000,-.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Begraafplaats (XT-75) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
750000 - Salarislasten Begraafplaats	16	16	0
750001 - Openbare Begraafplaats	15	24	9
750002 - BGG Openbare Begraafplaats	1	2	2
750003 - Begraafrechten Begraafplaats	12	12	0
750010 - Wet op de Lijkbezorging	5	7	2
TOTAAL LASTEN	49	62	13
750000 - Salarislasten Begraafplaats			
750001 - Openbare Begraafplaats	0	0	0
750002 - BGG Openbare Begraafplaats	-1	-2	-2
750003 - Begraafrechten Begraafplaats	-70	-116	-46
750010 - Wet op de Lijkbezorging			
TOTAAL BATEN	-71	-118	-48
Resultaat	**-22**	**-57**	**-35**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
750003 - Begraafrechten Begraafplaats	De hogere inkomsten begraafrechten kunnen worden verklaard als resultaat van een inhaalslag, nadat de uitvoerende werkzaamheden anders zijn georganiseerd. Ook zijn er in 2022, t.o.v. eerdere jaren, relatief veel verlengingen van grafrechten voor 5 jaar verleend.

PROGRAMMA 10 ECONOMIE EN TOERISME

TERUGBLIK

In programma 10 staan het Centrumplan, de gebiedsontwikkeling van de Oostflank, het algemene ondernemersklimaat en de ontwikkeling van de vrijetijdseconomie centraal.

Binnen deze hoofdthema's doen zich verschillende deelprojecten voor, zoals de verschillende woningbouw ontwikkellocaties in het Centrum, het Victoriapark, de stimuleringsregeling voor nieuw ondernemerschap, de transformatie van de Kerkstraat Noord en Rumpenerstraat, de ontwikkelstrategie voor de groeve Mourik en de herstructurering van bedrijventerrein Haefland en omgeving. Het betreft langlopende programma's en processen die meerdere coalitieperiodes beslaan en daarmee de strategische koers tot 2030 medebepalen.

Van jaar tot jaar wordt er vooruitgang geboekt op projectniveau, soms een stapje terug en dan weer twee vooruit. Dat is inherent aan de complexiteit en maatschappelijke context. Die complexiteit komt tot uitdrukking in de noodzakelijke afstemming met de andere beleidsthema's en de participatie van inwoners. Voorbeelden van beleidsprogramma's die zeer nauw verbonden zijn met dit programma zijn de mobiliteitsvisie, de regionale woonvisie, klimaatbeleid, R.O en de sociaaleconomische opgave.

Uw raad is actief geïnformeerd over de resultaten van het centrumplan in 2022. Met daarin onderwerpen als Buro Brunssum, de NATO-journey, de fietsenstalling, het Victoriapark, het OV-overstapstation. De verscheidene woningbouwlocaties die gaan zorgen voor doorstroming op de lokale woningmarkt. Maar ook de ondersteunende activiteiten binnen het programma; communicatie, diensten en ontmoeten. En last but not least, het nieuw ondernemerschap dat dankzij gerichte acquisitie weer in de lift zit.

In de Rumpenerstraat zijn de voorbereidingen gestart voor een bredere gebiedsaanpak in samenwerking met Weller, het buurtnetwerk Centrum e.a. maatschappelijke partners. Hiertoe hebben diverse omgevingsgesprekken plaatsgevonden. Doel is om op middellange termijn te komen tot een opwaardering van de 'entree van Brunssum Centrum'. Wij verwachten begin Q2 2023 een startnotitie vast te stellen met een beschrijving van de opgave en de uitgangspunten voor de voorgestelde aanpak.

Op het bedrijventerrein Houserveld realiseert Vastadis B.V. een nieuw en modern bedrijfsverzamelgebouw voor MKB-bedrijven. Een vliegwiel voor de gebiedsgerichte opwaardering van de werklocatie Haefland-Rode Beek.

Aan de Oostflank is de groeve Mourik verworven, samen met provincie Limburg en Parkstad. De herontwikkeling van deze groeve speelt een prominente rol in de verdere gebiedsontwikkeling. Partijen werken een ontwikkelstrategie uit die uitgaat van een optimaal maatschappelijk rendement.

Op basis van de visie VTE Zuid-Limburg is het project Knopen Lopen gestart en zijn samen met stakeholders de Brunssumse routes in concept bepaald. Er zijn diverse thema-routes ontwikkeld welke in 2023 uitgerold worden. Er zijn diverse gezamenlijke activiteiten in Schutterspark ontwikkeld vanuit de marketingaanpak. De marketingcampagne 'dit is Parkstad' is live gegaan.

Kortom, 2022 was na twee Covid-jaren een dynamisch jaar waarin veel nieuwe projecten samen met uw raad, met inwoners en met maatschappelijke partners zijn geïnitieerd.

Taakveld: Economische ontwikkeling (XT-31)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Realiseren van een toekomstbestendig en vitaal centrumgebied voor inwoners en ondernemers.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	Uitvoering geven aan de deelprojecten die zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma Centrum 2020-2026, denk hierbij o.a. aan de woningbouwprogrammering rond het Centrum, de herinrichting van de openbare ruimte en transformatie van (winkel) vastgoed.	De raad is via afzonderlijke raadsinformatiebrief breed over diverse thema's geïnformeerd m.b.t. de programmaresultaten in 2022.
1.2	Stimuleringsregeling voor binnenstedelijk ondernemerschap, gevelrenovatie, transformatie en/of bedrijfsverplaatsing.	In 2022 zijn 4 nieuwe ondernemers gestart in Brunssum Centrum. Twee daarvan zijn gehonoreerd met een bijdrage uit de door de raad vastgestelde stimuleringsregeling.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Revitalisering van het promenadegebied om een prettig ondernemers- en verblijfsklimaat te realiseren.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
2.1	Een groener en dorpser georganiseerd promenadegebied, dat voorzien is van modern straatmeubilair en kwalitatieve entrees zoals het Doorvaartplein, de stadstuin Victoria en het plein Oude Raadhuis.	In een studie naar de kwaliteitsverbetering van het Vijverpak is er ook gekeken naar de verbinding richting het centrumgebied. Het Vijverpark mist namelijk een aantrekkelijke looproute via het Doorvaartplein naar de Kerkstraat. Ten behoeve van het project Victoriapark zijn twee percelen aangekocht om voldoende regie te hebben op de realisatie van de Kerkstraat Zuid-entree. De voorbereidingsfase sloop Zuid-entree is gestart.

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	Versterken van de regionale economische structuur o.a. op het gebied van retail. vrijetijdseconomie en bedrijventerreinen.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
3.1	De gemeente spant zich in voor de uitvoering van de bedrijventerreinenvisie, de visie vrijetijdseconomie en het uitvoeringsprogramma Retail.	De uitvoeringsprogramma's Bedrijventerreinen en Retail zijn beide geëvalueerd en/of geactualiseerd onder regie van de bestuurscommissie Economie en Toerisme.
3.2	De gemeente geeft uitvoering aan de gebiedsontwikkeling Brunssum Centrum/transitie Rumpenerstraat in het kader van de 3e tranche van de Regiodeal Parkstad Limburg. Daarnaast wordt in het kader van de 2e tranche van de Regiodeal de gebiedsontwikkeling Brunssum Noord samen met partners opgepakt.	De raad is via afzonderlijke raadsinformatiebrief breed over diverse thema's geïnformeerd m.b.t. de tussentijdse resultaten van het centrumplan in 2022. Het project Stratenaanpak is in 2022 van start gegaan. In Brunssum worden de eerste gehonoreerde businesscases verwacht in de 1e helft van 2023 (o.a. sloop/nieuwbouw Bristol).
3.3	De gemeente spant zich in voor de realisatie van enkele IBA-projecten zoals het Open Lucht Theater, het Treebeekplein en het Clemensdomein.	Genoemde projecten zijn voltooid. Nog te realiseren zijn de projecten Schuttersveld en Emmapark.

3.4	De gemeente levert een bijdrage aan de zogenaamde 'regionale initiatieven Parkstad' zoals het starterscentrum, het vestigingenregister, Bedrijven Terreinen Management en de VVV.	Geen bijzonderheden.
3.5	Een werkbudget om te participeren in relevante regionale samenwerking op het gebied van economie en arbeidsmarkt.	Gemeente Brunssum heeft via de regionale samenwerking een bijdrage geleverd aan verschillende private projecten op het gebied van de voedselketen, circulaire economie en innovatie.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Economische ontwikkeling (XT-31) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
310000 - Salarislast Economische ontwikkeling	117	117	0
310001 - Economische Activiteiten	20	20	0
310002 - Economisch beleid	92	89	-3
310004 - Bijdrage Parkstad init VVV etc.			
310005 - Economische samenwerking	25	25	0
310006 - Werkkapitaal IBA	0	0	0
TOTAAL LASTEN	254	251	-3
310000 - Salarislast Economische ontwikkeling			
310001 - Economische Activiteiten			
310002 - Economisch beleid			
310004 - Bijdrage Parkstad init VVV etc.			
310005 - Economische samenwerking			
310006 - Werkkapitaal IBA			
TOTAAL BATEN	0	0	0
Resultaat	**254**	**251**	**-3**

Taakveld: Fysieke bedrijfsinfrastructuur (XT-32)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Uitvoering geven aan de gebiedsvisie Oostflank en de samenwerkingsovereenkomst met de provincie Limburg en stadsregio Parkstad.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	Realiseren van herontwikkelingen op het gebied van logistiek, landschap, bedrijventerreinen en Leisure.	De gemeente heeft samen met provincie Limburg en stadsregio Parkstad de groeve Mourik verworven. Hiermee krijgen publieke partijen een sterke (grond)positie in de toekomstige gebiedsontwikkeling.
1.2	Continueren van het projectmanagement ten aanzien van de gebiedsontwikkeling Oostflank.	Er is conform coalitieakkoord een vaste interne medewerker aangetrokken die regie voert op de gebiedsontwikkeling van de Oostflank.

	Doel: Wat wilden we bereiken	
2	Behoud en uitbreiding van werkgelegenheid op de bedrijventerreinen in Brunssum.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
2.1	Uitgifte van bedrijfskavels op de bedrijventerreinen BSV Limburgia en Ora et Labora.	Op het bedrijventerrein Houserveld zijn in 2022 twee bedrijfskavels verkocht aan Vastadis B.V. Deze kavels worden op dit moment bebouwd met een bedrijfsverzamelgebouw voor MKB-ondernemers.
2.2	Voorbereiding voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein Rode Beek (uitbreiding) in samenwerking met de gemeente Beekdaelen.	De gemeenteraad van Beekdaelen heeft de opdracht gekregen van de Raad van State om het bestemmingsplan Rode Beek aan te passen. Er is sprake van een principieel conflict tussen Beekdaelen en het Ministerie van Defensie over de invliegfunnel voor Awacs.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Fysieke bedrijfsinfrastructuur (XT-32) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
320000 - Salarislast Fysieke bedrijfsinfrastru			
320410 - Complex 41 Haefland			
320420 - Complex 42 Rode Beek	126	5	-121
320421 - Compl 42 Rode Beek Onderb/Brs			
320430 - Complex 43 Bouwberg			
320460 - Complex 46 Voormalig BSV terrein	237	353	116
320470 - Complex 47 Bosveld Schinveld			
320740 - Complex 74 Oostflankontwikkelng			
320741 - Werkkapitaal Oostflank	50	84	34
TOTAAL LASTEN	414	442	28
320000 - Salarislast Fysieke bedrijfsinfrastru			
320410 - Complex 41 Haefland			
320420 - Complex 42 Rode Beek	-126	-2	124
320421 - Compl 42 Rode Beek Onderb/Brs			
320430 - Complex 43 Bouwberg			
320460 - Complex 46 Voormalig BSV terrein	-237	-510	-273
320470 - Complex 47 Bosveld Schinveld			
320740 - Complex 74 Oostflankontwikkelng			
320741 - Werkkapitaal Oostflank	0	-30	-30
TOTAAL BATEN	-364	-542	-179
Resultaat	**50**	**-101**	**-151**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
320420 – Complex 42 Rode Beek	De geraamde investeringslasten hebben niet op boekjaar 2022 gedrukt vanwege het feit dat het ministerie van Defensie een procedure heeft aangespannen tegen de gemeente Beekdaelen bij de Raad van State. Hierdoor is de grondexploitatie vertraagd, de geraamde baten worden ook later gerealiseerd.
320460 – Complex 46 Voormalige BSV terrein	Hogere baten (€ 273.000,-) door hogere grondopbrengsten dan in de jaarschijf geraamd, als gevolg van verkoop 2 aangrenzende bedrijfskavels. Lasten zijn in lijn met de begroting.
320741 - Werkkapitaal Oostflank	Hogere uitgaven door meer inhuur dan voorzien voor de Oostflank. Daar staan hogere inkomsten tegenover. Per saldo is er op dit product een nadeel van € 4.000,-.

Taakveld: Bedrijfsloket en -regelingen (XT-33)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Goede dienstverlening aan (startende) ondernemers.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	Centraliseren van de klantcontactstromen via het gemeentelijk ondernemersloket.	De dienstverlening aan (startende) ondernemers loopt zoveel mogelijk via een centraal punt in de gemeentelijke organisatie, nl. de bedrijvencontactpersoon.
1.2	Keuze voor een duurzame locatie voor de zaterdagmarkt (in de context van het Centrumplan).	Een plan voor doorontwikkeling van de markt zal in 2023 worden opgesteld.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Bedrijfsloket en -regelingen (XT-33) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
330000 - Salarislasten Bedrijfsloket en -rege	67	42	-25
330001 - Markten	17	8	-9
TOTAAL LASTEN	84	51	-34
330000 - Salarislasten Bedrijfsloket en -rege			
330001 - Markten	-13	0	13
TOTAAL BATEN	-13	0	13
Resultaat	**72**	**51**	**-21**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
330000 – Salarislasten Bedrijfsloket en -rege	De bijdrage aan stichting Streetwise van € 25.000,- is geboekt op product 310005. Op dit product was eveneens een budget gereserveerd, bestemd voor bijdrage aan projecten i.h.k.v. regionale economische samenwerking. Daarom op dit product een lagere realisatie van € 25.000,-.

Taakveld: Economische promotie (XT-34)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken	
1	Doorontwikkelen van het recreatief aanbod, de woon- en vrijetijd voorzieningen voor inwoners, bezoekers en ondernemers.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	
1.	Organiseren van een voorjaarskermis (Lindeplein) en najaarskermis (Koutenveld). De voorjaarskermis is expliciet gericht op jongeren.	De voorjaarskermis heeft in het voorjaar eenmalig op het Lindeplein georganiseerd. De organisatiemogelijkheden waren beperkt a.g.v. corona. Er is veel geld geïnvesteerd besteed aan beveiliging en afhekken v/h kermisterrein om excessen zoals elders in de regio te voorkomen. In 2023 vindt een nieuwe opzet plaats van de kermis.
1.1	Ontwikkeling en uitvoering van een strategisch Citybranding programma gericht op de aanwas van de bevolkingsdoelgroep 20-45 jaar.	2022 stond in het teken van zichtbaarheid, verankering en maatwerk. In de praktijk betekende dit dat er op basis van de uitvoeringsstrategie Citybranding, samen met Brunssumers, weer verschillende zichtbare initiatieven zijn ontwikkeld en uitgevoerd met als doel het behouden en aantrekken van 20 tot 45 jarigen. Concreet heeft zich dit vertaald in de volgende initiatieven: het #onsbrunssummomentje, een voucherset voor 18 tot 30 jarigen, zichtbaarheid op de Parade met de 'Let's Swing into the Parade'-schommel en een eigen merchandise en twee succesvolle edities van Brunssum Borrelt. Naast offline-initiatieven was Brunssum ook digitaal prominent aanwezig. Door voortdurend aanwezig te zijn op social media kanalen en artikelen te produceren voor het contentplatform OnsBrunssum, werd de zichtbaarheid van Brunssum verbeterd.
1.2	Vormgeven aan een lokaal uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie door samenwerking met strategische partners en lokale ondernemers (Parkstad, Visit, Schutterspark).	In 2022 is op basis van de visie VTE Zuid-Limburg het project Knopen Lopen gestart en zijn samen met stakeholders de Brunssumse routes in concept bepaald. Er zijn diverse thema-routes ontwikkeld welke in 2023 uitgerold worden. Er zijn diverse gezamenlijke activiteiten in Schutterspark ontwikkeld vanuit de marketingaanpak. De marketingcampagne 'dit is parkstad' is live gegaan.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Economische promotie (XT-34) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
340000 - Salarislasten Economische promotie	58	58	0
340001 - Baten Toeristenbelasting			
340002 - Kermis	47	54	7
TOTAAL LASTEN	105	112	7
340000 - Salarislasten Economische promotie			
340001 - Baten Toeristenbelasting	-172	-165	7
340002 - Kermis	-31	-23	8
TOTAAL BATEN	-203	-188	15
Resultaat	**-98**	**-76**	**22**

PROGRAMMA 11 VOLKSHUISVESTING EN RO

TERUGBLIK

Met de herinrichting van het Treebeekplein en de realisatie van de multifunctionele voorzieningen met de daarbij behorende woningbouw en infrastructurele werken is de herstructurering van dit deel van Treebeek nagenoeg afgerond. Resteert nog de opwaardering van het Emmapark, dat inmiddels in uitvoering is genomen. Daarnaast spelen diverse transformaties in de vorm van particuliere woningbouwinitiatieven in het westelijk deel van Treebeek (Horizonstraat e.o.)
(Vervangende) nieuwbouwprojecten konden verspreid over de wijken worden gerealiseerd dan wel worden opgestart.
Eerste stappen konden worden gezet met de verbetering en verduurzaming van particulier woningbezit in het kader van het volkshuisvestingsfonds.

Taakveld: Ruimtelijke ordening (XT-81)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	De gemeente Brunssum voldoet bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet op zijn minst aan de (implementatie)eisen die ingevolge deze wet en bijbehorende regelgeving zijn gesteld, e.e.a. om naar de letter van deze wet te kunnen werken.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn alle documenten en werkprocessen op het gebied van de fysieke leefomgeving gereed voor toepassing van de wet (waaronder juiste verwijzingen naar de nieuwe wet, toetsingscriteria, rechtsbeschermingsmogelijkheden, en dergelijke).	In 2022 was sprake van het scenario dat op 1 januari 2023 de Omgevingswet in werking zou treden. Gelet daarop zijn alle benodigde raadsbesluiten voorbereid. Deze zouden in december 2022 aan de raad worden voorgelegd maar gezien het uitstel van de wet is dit verplaatst naar 2023. De overige zaken zullen in 2023 worden opgepakt, zoals het inzichtelijk maken van de werkprocessen.
1.2	Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet voldoet de (digitale) informatievoorziening (waaronder publicaties en beschikbaarstelling ruimtelijke plannen) aan de minimale eisen die ingevolge rijksregelgeving daaraan worden gesteld.	Alle benodigde applicaties zijn aangeschaft en functioneren. Voor het maken van een omgevingsplan (opvolger bestemmingsplan/beheersverordening) is NedOmgeving aangeschaft. Via deze applicatie kunnen plannen beschikbaar worden gesteld en via het DSO ontsloten worden.
1.3	Bij de inwerkingtreding van de wet zijn alle medewerkers die ook maar (enigszins) betrokken zijn bij de fysieke leefomgeving bijgeschoold over de toepassing en impact van de wet, alsmede op de hoogte van de inwerkingtreding van de wet, de nieuwe werkprocessen en de aangepaste documenten (kortom in staat om ingevolge de nieuwe wet te werken).	In 2022 hebben diverse opleidingen plaatsgevonden, waaronder een opleiding Wkb en een opleiding buitenplanse omgevingsplan activiteit. Eenieder kon hier naar wens aan deelnemen. Daarnaast heeft een knoppentraining voor de applicatie t.b.v. het omgevingsplan plaatsgevonden. T.a.v. de overige opleidingen is gelet op de uitgestelde inwerkingtreding besloten om dit naar 2023 te verplaatsen.
1.4	Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet is ook besloten welke taken al dan niet ter uitvoering bij de RUD Zuid-Limburg worden gelegd.	De afspraken die zijn gemaakt met de RUD Zuid-Limburg worden voortgezet. Alleen de basistaken worden afgenomen. Deze afspraken worden in 2023 nogmaals tegen het licht gehouden.
1.5	Voor wat betreft `een andere manier van werken' wordt aansluiting gezocht bij het	In het ambitiedocument zoals vastgesteld 2021 is opgenomen dat een twee-sporen aanpak gehanteerd wordt.

	organisatie brede traject dienaangaande. Die andere manier van werken betreft o.a. het omgaan met uitnodigingsplanologie, co-creatie en burgerparticipatie, integraal werken (gebiedsgericht in plaats van sectoraal gericht), in- en externe samenwerking, enz.	De nieuwe manier van werken is daarin opgenomen als spoor 2 en dit houdt in dat daarmee gestart zal worden na inwerkintreding. Deze lijn is in 2022 doorgezet omdat de aandacht lag op spoor 1, het uitvoeren van de minimale acties omdat dit het meest urgent was.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	De gemeente Brunssum stelt ambities vast om de beleidsopgave te realiseren en geeft daarmee invulling aan de veranderopgave die noodzakelijk is om conform de nieuwe Omgevingswet te kunnen werken.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
2.1	Voor ontwikkelingen die niet passen in het bestemmingsplan, maar wel gewenst zijn, wordt ofwel een nieuw ontwikkelingsgericht bestemmingsplan vastgesteld of wordt een uitgebreide omgevingsvergunningprocedure gevoerd.	In 2022 zijn diverse procedures, zowel bestemmingsplanprocedures als uitgebreide omgevingsvergunningsprocedures doorlopen dan wel opgestart teneinde ontwikkelingen die niet passen in het bestemmingsplan mogelijk te maken. Voor de plannen Entree Dorpstraat en Raadhuisstraat zijn ontwerpbestemmingsplannen ter inzage gelegd. Voor Houserveld is de uitgebreide procedure afgerond.

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	Een duurzaam, veilige en efficiënt ruimtegebruik van de fysieke leefomgeving waarborgen en daarmee een bijdrage leveren aan de kwaliteit van wonen, werken en recreëren in Brunssum.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
3.1	Instandhouding en verbeteren van de ruimtelijke, landschappelijke en stedenbouwkundige kwaliteit van onze leefomgeving.	Dit heeft continu aandacht door uitvoering van de wettelijke taken op dit gebied.
3.2	Het in stand houden van de bijzondere karakteristieken van het gebied dat is aangewezen als beschermd stads- en dorpsgezicht.	Dit heeft continu aandacht door uitvoering van de wettelijke taken op dit gebied.
3.3	Vergunningen verlenen, waarbij gestreefd wordt naar maximale kostendekkendheid, en toezicht houden op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) voor ruimtelijk/planologische afwijkingsactiviteiten.	In de paragraaf Lokale heffingen wordt ingegaan op de kostendekkendheid van de leges.
3.4	Het vanuit cultuurhistorisch oogpunt onderbouwd in kaart brengen van de bouwwerken die weliswaar binnen het beschermd stads- en dorpsgezicht zijn gesitueerd, maar op grond van hun architectonische en/of stedenbouwkundige verschijningsvorm en bouwperiode feitelijk geen enkele bijdrage leveren aan de aan het gebied toebedeelde beschermingswaardige	Als bij aanvragen blijkt dat dit het geval is, zal hierin in de afweging rekening mee gehouden worden. Een onderzoek of lijst met adressen is niet nog opgesteld.

	kwaliteiten en de daarmee gepaard gaande opgelegde beperkingen.	
3.5	Besluitvorming over de toekomst van de IBA-organisatie.	IBA Parkstad B.V. heeft in september 2022 het expojaar afgesloten. Na de financiële afsluiting van het expojaar wordt de reeds grotendeels ontmantelde IBA organisatie verder afgebouwd tot een klein team ingericht op de financiële afwikkeling van de resterende projecten met borging van de IBA-kwaliteiten.
3.6	Het opstellen van het Uitvoeringsprogramma Wabo vergunningverlening Wabo 2022 op basis van het vigerende Meerjarenbeleidsplan.	Is volgens plan gebeurd, op 7 december 2021 is het Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening Gemeente Brunssum 2022 vastgesteld. Inmiddels is dit ook reeds geëvalueerd en is er een programma voor 2023 opgesteld.
3.7	Het evalueren van het Uitvoeringsprogramma Wabo-vergunningverlening 2021.	Op 7 december 2021 is de Evaluatie Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening Gemeente Brunssum 2021 vastgesteld.

	Doel: Wat wilden we bereiken
4	Implementatie van de Wet kwaliteitsborging van het bouwproces (Wkb).

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
4.1	De wet treedt naar verwachting 1 juli 2022 in werking. De ruimtelijke component (toets Omgevingsplan, veiligheid) blijft bij de gemeente, de bouwtechnische toets (Bouwbesluit) en het toezicht vervalt en wordt overgenomen door een onafhankelijk "kwaliteitsborger", een private partij.	Het moment van inwerkingtreding van de wet is inmiddels meermaals uitgesteld. Inwerkingtreding is nu gepland op 1 januari 2024, tegelijk met de Omgevingswet.
4.2	De gemeentelijke rol van vergunningverlener bouwen verandert voor een belangrijk deel (bouwwerkzaamheden gevolgklasse 1) in die van procesbewaker. De organisatie moert hierop ingericht worden.	Hier heeft kennisvergaring voor plaatsgevonden, echter dient de kennis op dit vlak gedurende de voorbereiding op de invoering nog verder verdiept te worden.

	Doel: Wat wilden we bereiken
5	De gemeente Brunssum verhaalt planschade en andere plankosten op de ontwikkelende partij.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
5.1	Kosten van ontwikkeling worden afgewenteld op de projectontwikkelaar.	Deze kosten worden zoveel mogelijk in de GREX meegenomen of – indien planschade tot de risico's behoort – in een planschadeverhaalsovereenkomst ofwel anterieure overeenkomst afgedekt. Incidenteel komen kosten op basis van een voorafgaande risico inschatting planschade voor rekening van de gemeente.
5.2	Planschadeverzoeken worden adequaat binnen een redelijke termijn afgehandeld.	Hiervoor geldt de procedureverordening planschade Brunssum, daarin zijn termijnen opgenomen waar rekening mee gehouden dient te worden. De termijnen worden zoveel mogelijk in acht genomen. Vaak dient een advies van een deskundig bureau opgevraagd te worden, ook daarbij wordt gestuurd om binnen de termijnen een adequaat advies te krijgen.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Ruimtelijke ordening (XT-81) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
810000 - Salarislasten Ruimtelijke ordening	661	661	0
810001 - Bestemmingsplannen	40	51	11
810002 - Planschade- en kostenverhaal			
810003 - Ruimtelijke kwaliteitszorg	23	16	-7
810004 - Omgevingsvergunning: RO (Plan-/vrij)			
810005 - Omgevingswet	150	159	9
TOTAAL LASTEN	874	887	13
810000 - Salarislasten Ruimtelijke ordening			
810001 - Bestemmingsplannen			
810002 - Planschade- en kostenverhaal	0	0	0
810003 - Ruimtelijke kwaliteitszorg			
810004 - Omgevingsvergunning: RO (Plan-/vrij)			
810005 - Omgevingswet			
TOTAAL BATEN	0	0	0
Resultaat	**874**	**887**	**13**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
810001 - Bestemmingsplannen	Hogere uitgaven doordat meer onderzoeken dan gepland moesten worden uitgevoerd (€ 11.000,-).

Taakveld: Grondexpl.(niet-bedr.terreinen) (XT-82)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Uitvoering geven aan de nota grondbeleid.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	Verder uitvoering geven aan de ontwikkellocaties die bestuurlijk prioriteit hebben (o.a. Erkenslocatie/Oeloven, Raadhuisstraat/Dorpstraat, Lindeplein, Kloosterstraat, Kruisbergstraat, Wieënweg).	Erkens/Oeloven zie onder XT-82 punt 2.5 Raadhuisstraat en Entree Dorpstraat zie onder XT-82 punt 2.2 Lindeplein en Kloosterstraat zie onder XT-83 punt 1.3 Wieënweg zie onder XT-83 punt 1.4
1.2	Via het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) meer inzicht bieden in de grondexploitatie en de grondportefeuille.	Jaarlijks worden de grondexploitaties conform wet- en regelgeving geactualiseerd. Medio 2022 is het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties vastgesteld door de gemeenteraad. In 2023 wordt het proces verder geoptimaliseerd.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Uitgifte van bouwrijpe grond binnen de gestelde financiële kaders.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
2.1	Afronding locatie Zorgplein.	In de 2de helft van 2021 is een begin gemaakt met de bouw van 23 ruime betaalbare zorgwoningen in het sociale huursegment annex het zorgplein. Ontwikkelaar Holikiday B.V. en zorgondernemer Het Andere Wonen gaan er, in samenwerking met eigenaar Wonen Limburg, een prettige en veilige woonplek realiseren voor kwetsbare ouderen met een zorgindicatie. De verwachting is dat e.e.a. medio 2023 is afgerond.
2.2	Ontwikkeling locatie Raadhuisstraat binnen de gestelde kaders.	**Raadhuisstraat/Dorpstraat** (22 grondgebonden woningen en 30 appartementen; middenhuursegment) **Entree Dorpstraat** (39 appartementen; sociale huur) In 2022 is de volgende voortgang geboekt: - Ontwerp-bestemmingsplannen in procedure gebracht - Zienswijzen -> opstellen zienswijzennota's - Inrichtingsopzet gemaakt van de openbare ruimte - Raadhuisstraat: gestart met het bestek gereedmaken van de openbare ruimte Uitloop qua planning in verband met hernieuwd stikstofonderzoek.
2.3	Een fysieke infrastructuur die bijdraagt aan een prettig woonklimaat.	Geen bijzonderheden te melden.

2.4	Een opgewaardeerd en levendig centrum winkelgebied voor Brunssum (Masterplan centrum).	Kent diverse woningbouwlocaties waar een grex van op toepassing is: **Lindeplei**n (820080): RO-groep verkozen tot partij voor de ontwikkeling van het voormalige 'Brikke Oave' terrein, de realisatie van een appartementencomplex met commerciële plint. **Kloosterstraat** (820042): perceel aangekocht t.b.v. betere ontwikkelruimte. Gestart met de selectieprocedure voor een ontwikkelaar. **Victoriapark** (820050, 820051, 820052, 820053) : 1,5 miljoen subsidie verkregen via een Regio Deal Parkstad en de zogenaamde 'krimpgelden'. Twee percelen aangekocht om voldoende regie te hebben op de realisatie van de Kerkstraat Zuid-entree. Mogelijkheden van andere strategische aankopen onderzocht, alternatieven bouwprogramma t.b.v. versnelling realisatie in beeld gebracht. Onderzoeken uitgevoerd t.b.v. bestemmingsplanprocedure. Voorbereidingsfase sloop Zuid-entree gestart, o.a. selectieprocedure sloper.
2.5	Ontwikkeling Erkenslocatie.	Begin 2022 is de aanmeldingsprocedure voor een bouwkavel "Hof van Oeloven" gestart gevolgd door de loting. In het 4de kw 2022 is de betrokken makelaar begonnen met het toewijzen van de 20 bouwkavels voor particuliere zelfbouw gevolgd door reserverings- resp. koopovereenkomsten. Begin 2023 hebben we 9 getekende koopovereenkomsten, 9 getekende reserveringsovereenkomsten en 2 bouwkavels in de vrije verkoop. Tevens is in 2022 het bouw- en woonrijp maken van het plangebied besteksmatig uitgewerkt en is de uitvoering hiervan openbaar aanbesteed. In september 2022 is opdracht gegeven aan firma Hoogmartens BV uit Maasbree. De start van Fase 1 "Bouwrijpmaakfase" was rond medio oktober 2022. Naar verwachting zullen in de 2de helft van 2023 de eerste bouwactiviteiten gaan plaatsvinden.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Grondexpl.(niet-bedr.terreinen) (XT-82) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
820000 - Salarislasten Grondexpl. niet/bedr.	159	159	0
820001 - Exploitatie Erfpacht gronden	3	0	-3
820002 - Dorpstraat 3			
820003 - Eindstraat 6			
820004 - Eindstraat 8			
820005 - Eindstraat 2			
820006 - Eindstraat 10			
820007 - Dorpstraat 29			
820008 - Dorpstraat 27	0	0	0
820009 - Algemene Kosten Grondexploitatie	196	189	-8
820040 - Masterplan Centrum Alg.Kosten	9	0	-8
820041 - Entree Dorpstraat MP Centr	150	155	5
820042 - Kloosterstraat Masterplan Centrum	129	213	84
820043 - Raadhuisstraat Masterplan Centrum	272	117	-155
820050 - Het Ei Locatie De Doorsteek	3.019	2.981	-37
820051 - Het Ei fase Transformatie Hofplan	2.841	4.007	1.166
820052 - Het Ei fase Transformatie Kerkstr Nr	2.959	2.502	-457
820053 - Het Ei Transformatie Kerkstr Zuid	445	258	-187
820060 - Kerkeveld MP Centrum	1	1	0
820061 - Kerkeveld Brede School Infra			
820070 - Zorgplein MP Centrum	1.502	1.533	31
820080 - Lindeplein MP Centrum	116	170	54
820170 - Complex 17 Peerdendries			
820510 - Complex 51 Heide			
820640 - Complex 64 Oeloven	245	576	331
820650 - Complex 65 Haansberg	38	603	565
820690 - Complex 69 Op De Haen			
820700 - Complex 70 Emma			
820730 - Masterplan Treebeek	820	267	-553
820731 - Masterplan Treebeek Infra	0	4	4
820732 - Maatschapp. Voorziening Treebeek	180	140	-40
TOTAAL LASTEN	13.084	13.875	791
820000 - Salarislasten Grondexpl. niet/bedr.			
820001 - Exploitatie Erfpacht gronden	-3	-1	2
820002 - Dorpstraat 3	-1	-1	0

820003 - Eindstraat 6	-1	0	1
820004 - Eindstraat 8	-2	0	2
820005 - Eindstraat 2	-1	0	2
820006 - Eindstraat 10	-1	0	1
820007 - Dorpstraat 29			
820008 - Dorpstraat 27	-1	0	1
820009 - Algemene Kosten Grondexploitatie	-125	-167	-41
820040 - Masterplan Centrum Alg.Kosten	-9	0	8
820041 - Entree Dorpstraat MP Centr	-150	-82	68
820042 - Kloosterstraat Masterplan Centrum	-129	-70	59
820043 - Raadhuisstraat Masterplan Centrum	-272	-40	232
820050 - Het Ei Locatie De Doorsteek	-3.019	-2.492	526
820051 - Het Ei fase Transformatie Hofplan	-2.841	-960	1.881
820052 - Het Ei fase Transformatie Kerkstr Nr	-2.959	-2.502	457
820053 - Het Ei Transformatie Kerkstr Zuid	-445	-258	187
820060 - Kerkeveld MP Centrum	-1	-1	0
820061 - Kerkeveld Brede School Infra			
820070 - Zorgplein MP Centrum	-1.502	-1.533	-31
820080 - Lindeplein MP Centrum	-116	-62	54
820170 - Complex 17 Peerdendries			
820510 - Complex 51 Heide			
820640 - Complex 64 Oeloven	-245	-487	-242
820650 - Complex 65 Haansberg	-38	-16	22
820690 - Complex 69 Op De Haen			
820700 - Complex 70 Emma			
820730 - Masterplan Treebeek	-820	-164	656
820731 - Masterplan Treebeek Infra	0	-4	-4
820732 - Maatschapp. Voorziening Treebeek	-99	-56	43
TOTAAL BATEN	-12.781	-8.896	3.885
Resultaat	**303**	**4.979**	**4.676**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
820009 – Algemene Kosten Grondexploitatie	Inschatting van verkoop reststroken, leveringen zijn afhankelijk van de feitelijke aanvragen.
820041 – Entree Dorpstraat MP Centrum	Kosten bouwrijp maken zijn doorgeschoven naar 2023 en 2024. Daarnaast hogere uitgaven door o.a. verplaatsen WAS-paal (luchtalarm), verwijderen verbindingsweg Dorpstraat-ventweg en uitvoering sanering. Deze grondexploitatie is geactualiseerd en vooral door hoge kostenstijgingen in 2022 en verder is het noodzakelijk gebleken de verliesvoorziening met een bedrag van € 72.914,- aan te vullen. Per saldo een nadeel van € 5.000,- bij de lasten en een nadeel van € 68.000,- bij de baten.
820042 - Kloosterstraat Masterplan Centrum	Aankoop perceel Cicero (€ 50.000), doorgeschoven van 2022 naar 2023. Het geraamde budget voor het verleggen van de

	gasleiding (€ 30.000) is ruim verdubbeld en slechts voor 50% in 2022 geboekt. De andere helft is doorgeschoven naar 2023. Deze grondexploitatie is geactualiseerd en vooral door hoge kostenstijgingen in 2022 en verder is het noodzakelijk gebleken de verliesvoorziening met een bedrag van € 142.515,- aan te vullen. Per saldo een nadeel van € 84.000,- bij de lasten en een nadeel van € 59.000,- bij de baten.
820043 – Raadhuisstraat masterplan Centrum	De werkzaamheden zijn uitgesteld naar 4e kwartaal 2023/1e kwartaal 2024 met als gevolg onderschrijding € 232.000,-. Deze grondexploitatie is geactualiseerd en vooral door hoge kostenstijgingen in 2022 en verder is het noodzakelijk gebleken de verliesvoorziening met een bedrag van € 77.169,- aan te vullen. Per saldo een voordeel van € 155.000,- bij de lasten en een nadeel van € 232.000,-.
820050 – Het Ei locatie De Doorsteek	Dit jaar overgegaan tot afsluiting van de GREX fase 1A/1B doorsteek 't Ei hetgeen leidt tot een verliesneming van € 489.000,-.
820051 – Het Ei fase Transformatie Hofplan	In december 2022 is gestart met een aangepast ontwikkelprogramma voor Victoriapark. Op 21 maart 2023 heeft de gemeenteraad hier een positief besluit op genomen. De financiële consequenties zijn verwerkt in het Meerjaren Prognose Grondexploitaties 2023, die ook separaat ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd.
820052 – Het Ei fase Transformatie Kerkstr Nr	Idem als 820051.
820053 – Het Ei transformatie Kerkstr Zuid	Idem als 820051.
820080 – Lindeplein MP Centrum	Er zijn minder activiteiten gerealiseerd dan gepland op diverse onderdelen, de budgetten zijn in het MPG 2023 hierop aangepast. Deze grondexploitatie is geactualiseerd en vooral door hoge kostenstijgingen in 2022 en verder is het noodzakelijk gebleken de verliesvoorziening met een bedrag van € 107.609,- aan te vullen. Per saldo een nadeel van € 54.000,- bij de lasten en een nadeel van € 54.000,- bij de baten.
820640 – Complex 64 Oeloven	Kosten BWM is aanbesteed, de inschrijvingen zijn qua waarde significant hoger dan de raming. Aanvullend zijn er extra juridische kosten gemaakt in verband met een bezwaarprocedure. De effecten zijn verwerkt in de actualisatie per 1-1-2023. Dit heeft geresulteerd in de overgang van een winstgevende exploitatie, naar een verlieslatende.
820650 – Complex 65 Haansberg	Het tekort op de GREX GTD is ten opzichte van vorig jaar behoorlijk toegenomen waardoor er dit jaar een extra storting heeft moeten plaatsvinden in de verliesvoorziening toekomstige tekorten grondexploitaties voor een bedrag van € 587.080,-. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar Paragraaf grondbeleid die onderdeel is van deze jaarrekening.
820730 – Masterplan Treebeek	Vertraging in uitvoering, uitgaven zijn doorgeschoven naar 2023 e.v.. Effecten zijn meegenomen in de actualisatie per 1 ja-

	nuari 2023. De verwachte opbrengst van de gronden aan Wonen Zuid waren afwijkend en de grondopbrengst aan de MFA nog niet geboekt en was al betaald vanuit onderwijs.
820732 – Maatschappelijke Voorziening Treebeek	Pand is later in het jaar in gebruik genomen waardoor de begrootte huuropbrengst niet volledig is gerealiseerd (onderschrijding € 43.000,-).

Taakveld: Wonen en bouwen (XT-83)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	De realisatie van de herstructureringsopgaven zoals o.a. is verwoord in de (envelop) herstructureringsvisie Parkstad Limburg en de lokale stadsdeelvisies.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	In de Egge zal gestart zijn de 3e en laatste fase (46 woningen) van de vervangende nieuwbouw in de voormalige mijnkolonie. In Schuttersveld zal de komende jaren met middelen vanuit het Volkshuisvestingsfonds worden gewerkt aan de verbetering van het particulier bezit in de voormalige mijnkolonie. De bouw van woningen op de voormalige 'Erkenslocatie' zal naar verwachting eveneens zijn gestart.	De laatste woningen van de vervangende nieuwbouw in de Egge werden in 2022 gebouwd en zullen in het voorjaar 2023 worden opgeleverd. De eerste stappen m.b.t. de verbetering van het particulier woningbezit in de voormalige mijnkolonie Schuttersveld, in het kader van het volkshuisvestingsfonds, konden worden gezet. Zo zijn door Weller de eerste woningen aangekocht.
1.2	In Brunssum Noord zal met de bouw van 15 huurwoningen en 12 zorgwoningen aan de Poorterstraat een aanvang zijn gemaakt. In de Lemmender zal de komende jaren met middelen vanuit het volkshuisvestingsfonds worden gewerkt aan de verbetering van het particulier bezit. Het Bexhoes zal zijn gesloopt en plannen worden voorbereid voor vervangende nieuwbouw ter plaatse van de gesloopte en te slopen portieketageflats rond de Europalaan.	De 27 woningen Poorterstraat zullen in het voorjaar 2023 worden opgeleverd. De eerste stappen m.b.t. de verbetering van het particulier woningbezit in de Lemmender in het kader van het volkshuisvestingsfonds konden worden gezet. Zo is bv. aan de VVE een subsidie verstrekt voor een haalbaarheidsonderzoek. Het Bexhoes is gesloopt en de plannen voor vervangende nieuwbouw ter plaatse van de gesloopte en de nog te slopen woningen Regentessestraat/Europalaan worden voorbereid.
1.3	Er is duidelijkheid rond de realisatie van woningbouwplannen op een aantal Centrumlocaties (Lindeplein, Raadhuisstraat, Dorpstraat/Schinvelderstraat, Victoriapark). Met de bouw van 23 zorgwoningen aan het zorgplein zal een aanvang zijn gemaakt. Plannen worden voorbereid om te komen tot vervangende nieuwbouw portieketageflats Muziekbuurt en invulling voormalige 'GTD' l-locatie.	- In 2022 zijn de koopovereenkomsten voor beide woningbouw-ontwikkellocaties (Raadhuisstraat en Entree Dorpstraat) met Wonen Limburg getekend. - Eveneens is de ontwikkel- en koopovereenkomst voor Lindeplein getekend met RO-groep Zuid BV. - Ontwikkellocatie Kloosterstraat is eind 2022 gestart met de procedure om een ontwikkelaar te vinden. - In 2022 heeft de ruw- en afbouw van 23 zorgwoningen annex het zorgplein verder voortgang geboekt. Eind 1e[e]

		kwartaal 2023 zullen de eerste bewoners hier hun intrek nemen. - De portieketagewoningen in de Componistenbuurt zijn ultimo 2022 (nagenoeg) gesloopt en de plannen voor vervangende nieuwbouw ter plaatse worden voorbereid.
1.4	De mogelijkheden worden verder onderzocht om te komen tot een transformatie van het voormalig schoolgebouwtje aan de Wieënweg naar een woonbestemming.	In 2022 is de herontwikkeling van de voormalige St. Jozefschool aan de Wieënweg 6 onderwerp van gesprek geweest met de corporatie Vanhier Wonen. Na buurtconsultatie wordt begin 2023 gekeken naar een alternatieve planvorming.
1.5	Samen met de lokale ondernemers plannen ontwikkelen om het bewegen door bewoners in Treebeek te stimuleren. Plannen voor de realisatie van een beweegtuin in het Emmapark zullen zo mogelijk worden gecombineerd met een Point Of Interest (IBA)	De uitvoering van de plannen m.b.t. het Emmapark wordt voorbereid. De IBA-bijdrage is ontvangen.
1.6	Kosten die de gemeentelijke overheid aan ondernemers, burgers en andere marktpartijen in rekening brengt voor het leveren van een gevraagde dienst. Hierbij wordt gestreefd naar maximale kostendekkendheid.	Vooruitlopend op een beleidsnotitie kostenverhaal, worden ad hoc anterieure overeenkomsten gesloten met initiatiefnemers.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Actueel houden van het regionaal en lokaal volkshuisvestingsbeleid en van het woningbouwprogramma.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
2.1	Een geactualiseerde structuurvisie wonen, regionale en lokale woonvisie en prestatieafspraken.	Een geactualiseerde regionale en lokale woonvisie is in voorbereiding en zal medio 2023 aan de Raad ter vaststelling worden aangeboden.
2.2	Een geactualiseerde regionale en lokale woningbouwprogrammering.	De regionale en lokale woningbouwprogrammering worden doorlopend geactualiseerd.
2.3	Geactualiseerde envelop regionale en lokale herstructureringsvisie.	In 2022 weinig nieuwe ontwikkelingen. Wel is inmiddels een regionaal afstemmingskader in het kader van de toekomstige Omgevingswet vastgesteld.
2.4	Regionale en lokale prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties op het gebied van beschikbaarheid, betaalbaarheid, duurzaamheid, wonen en zorg en evt. andere nog toe te voegen thema's.	Prestatieafspraken konden opnieuw worden gemaakt en zijn voor de Raad ter inzage gelegd.
2.5	Subsidieverwerving t.b.v. taakstelling transformatie woningvoorraad.(o.a. Regiodeal, Kwaliteitskader Limburgse Centra, Volkshuisvestingsfonds).	Aanvragen Regiodeal en WoningBouwImpuls voor 2023 in voorbereiding genomen.

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	Naast de ontwikkeling van bestaande potentiële woningbouwlocaties zal ruimte worden gemaakt om daar waar nodig strategische aankopen te kunnen doen om ook in de toekomst te kunnen blijven voorzien in nieuwe huisvestingsmogelijkheden.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
3.1	Het doen van strategische aankopen door het college binnen het beschikbaar gestelde budget en het informeren van de raad hierover.	Zie voor een overzicht van de in 2022 gedane strategische aankopen de Paragraaf Grondbeleid.

	Doel: Wat wilden we bereiken
4	In regionaal verband wordt samengewerkt om te komen tot regionale en lokale prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties op het gebied van beschikbaarheid, betaalbaarheid, duurzaamheid, wonen en zorg en evt. andere nog toe te voegen thema's.

	Doel: Wat wilden we bereiken
5	Een duurzame en veilige ruimtelijke kwaliteit van de (bebouwde) leefomgeving waarborgen en daarmee een bijdrage leveren aan de woonkwaliteit in Brunssum.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
5.1	Vergunningen verlenen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht voor bouwen, slopen en brandveilig gebruik conform wet- en regelgeving.	Dit is -net als in voorgaande jaren- gebeurd.
5.2	Het in stand houden en beschermen van monumenten, het beschermde gebied mijnkoloniën en beschermde archeologische waarden binnen de gemeente door het voeren van een actief vergunningenbeleid.	Beschermde gebieden, monumenten en archeologische waarden zijn bij vergunningaanvragen in acht genomen. Afhankelijk van de aard en omvang van de plannen is advies gevraagd aan de stedenbouwkundige, de stadsbouwmeester, de monumentendeskundige en de regioarcheoloog.
5.3	Het opstellen van een beleidsnota omtrent het aanbrengen van airco's en warmtepompen.	In 2022 is geïnventariseerd voor welke onderwerpen beleid gewenst is t.b.v. de vergunningverlening. Beleid voor airco’s en warmtepompen is daar één van. Deze zaken worden opgenomen in een beleidsregel buitenplanse afwijkingen.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Wonen en bouwen (XT-83) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
830000 - Salarislasten Wonen en bouwen	703	703	0
830001 - Monumenten/archeologie	5	5	0
830002 - Volkshuisvesting algemeen	4	4	0
830003 - Uitgaven t.l.v. Herstructureringsres			
830004 - Stedelijke vernieuwing/ISV			
830010 - Leges omgevingsvergunning			
830011 - Bouwtekeningen			
830012 - Omg. verg.Bouw/sloop Brandveiligh	36	33	-3
830020 - Toezicht en Handhaving	37	11	-25
830030 - Info. Man. Applicatiebeheer vastgoed	165	165	-1
830040 - Brs Nrd Renovatie woningen			
830041 - Brs Nrd Herinrichting Openbare Ruimt			
830042 - Brs Nrd Uitvoeringskosten Gemeente	100	36	-64
830050 - Schuttersveld Woningen aankoop etc			
830051 - Schuttersveld Renovatie woningen			
830052 - Schuttersveld Uitvoeringskosten	100	0	-100
TOTAAL LASTEN	1.150	957	-193
830000 - Salarislasten Wonen en bouwen			
830001 - Monumenten/archeologie			
830002 - Volkshuisvesting algemeen	-8	-8	0
830003 - Uitgaven t.l.v. Herstructureringsres			
830004 - Stedelijke vernieuwing/ISV			
830010 - Leges omgevingsvergunning	-349	-258	91
830011 - Bouwtekeningen			
830012 - Omg. verg.Bouw/sloop Brandveiligh			
830020 - Toezicht en Handhaving	-2	-15	-14
830030 - Info. Man. Applicatiebeheer vastgoed	0	0	0
830040 - Brs Nrd Renovatie woningen			
830041 - Brs Nrd Herinrichting Openbare Ruimt			
830042 - Brs Nrd Uitvoeringskosten Gemeente			
830050 - Schuttersveld Woningen aankoop etc			
830051 - Schuttersveld Renovatie woningen			
830052 - Schuttersveld Uitvoeringskosten			
TOTAAL BATEN	-358	-281	77
Resultaat	**792**	**676**	**-116**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
830042 – Brs Nrd Uitvoeringskosten Gemeente	Uitbetaling van de bijdrage in het kader van het Volkshuisvestingsfonds vanuit de Stadsregio Parkstad heeft in 2022 niet plaatsgevonden. De voor de cofinanciering hiervan gereserveerde middelen konden daarom ook niet (ten volle) worden benut. Uitbetaling is beperkt gebleven tot de voorfinanciering van uitvoeringskosten, die geen verder uitstel konden lijden.
830052 – Schuttersveld Uitvoeringskosten	Uitbetaling van de bijdrage in het kader van het Volkshuisvestingsfonds vanuit de Stadsregio Parkstad heeft in 2022 niet plaatsgevonden. De voor de cofinanciering hiervan gereserveerde middelen konden daarom ook niet (ten volle) worden benut. Uitbetaling is beperkt gebleven tot de voorfinanciering van uitvoeringskosten, die geen verder uitstel konden lijden.
830010 – Leges omgevingsvergunning	De legesinkomsten zijn afhankelijk van het werkelijk aantal aangevraagde omgevingsvergunningen in een kalenderjaar. Dit is niet beïnvloedbaar. Met name de professionele aanvragen (door woningcorporaties, bedrijven en organisaties) zijn in 2022 lager dan vooraf ingeschat. Eind december 2022 is nog een aanvraag omgevingsvergunning ingekomen, waarmee de legesinkomsten voor 2022 nagenoeg sluitend zouden zijn geweest. Als gevolg van feestdagen kan deze aanvraag pas in januari 2023 in behandeling worden genomen. De legeskomsten komen dientengevolge ten gunste van kalender 2023.

PROGRAMMA 12 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

TERUGBLIK

Taakveld: Mutaties reserves (XT-010)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Een structureel en reëel begrotingsevenwicht.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
1.1	De gemeente Brunssum valt in 2022 onder repressief toezicht vanuit de provincie.	Ook in 2022 valt de gemeente weer onder repressief toezicht.
1.2	Voor de Jaarstukken 2021 een goedkeurende accountantsverklaring verkrijgen.	De goedkeurende accountantsverklaring over boekjaar 2021 is verkregen

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Een efficiënt werkende financiële administratie.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
2.1	Van de binnenkomende facturen wordt 90% binnen de betaaltermijn van 30 dagen betaald. Indicator: % binnen 30 dagen betaalde inkomende facturen Streefwaarde: 90	Binnenkomende facturen worden in gemiddeld 24,63 dagen betaald. Van alle binnenkomende facturen wordt er 83% binnen 30 dagen betaald.

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	Een Planning & Control cyclus op basis waarvan de gemeenteraad haar kaderstellende en controlerende rol optimaal kan vervullen.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
3.1	De Jaarstukken, 1e en 2e bestuursrapportage, voorjaarsbrief en begroting zijn tijdig klaar en bevatten de benodigde sturingsinformatie.	Deze stukken met de benodigde informatie zijn tijdig aangeboden.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Mutaties reserves (XT-010) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
TOTAAL LASTEN RESERVES	7.023	8.030	1.008
TOTAAL BATEN RESERVES	-9.178	-10.635	-1.457
Resultaat	**-2.155**	**-2.604**	**-449**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen

01010* - Stortingen reserves	Onder andere de restantbudgetten op de onderdelen MOP-OR onderhoud wegen (€ 44.000,-) en MOP-OR openbare verlichting (€ 268.000,-), taakveld XT-21, leiden tot een hogere storting in de reserve. De storting in de Decentralisatie reserve onderwijs is € 30.000,- hoger als de raming. Het restantbudget Proeftuin Aardgasvrije wijk op het taakveld XT-74 (€ 198.000,-) wordt via dit taakveld gestort in de desbetreffende reserve. Conform amendement bij de begroting 2023 wordt per 31-12-2022 overgegaan tot instelling van de reserve Crisismaatregelen voor een bedrag van € 487.609,- door opheffing van de Reserve Coronafonds.
01010* - Onttrekkingen reserves	Met name door de mindere uitgaven inzake zonneweide Terca en Groene Daken (Taakveld XT-74) wordt er een bedrag van € 114.000,- minder onttrokken uit de reserve Palet. Ter dekking van de overschrijding van het budget Jeugdhulp met € 1,3 mln (Taakveld XT-672), wordt er een bedrag van € 1.075.000,- onttrokken uit de reserve Jeugd. Deze reserve is na onttrekking nihil. Conform amendement bij de begroting 2023 wordt per 31-12-2022 overgegaan tot opheffing van de Reserve Coronafonds ten behoeve van de instelling van de reserve Crisismaatregelen voor een bedrag van € 487.609,-.

Taakveld: Beheer overige gebouwen en gronden (XT-03)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	We beheren en onderhouden ons gemeentelijk onroerend goed volgens een meer jaren onderhoudsplanning (MOP).

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	Een actueel MOP gebouwen in 2021.	In 2022 is het MJOP verder opgezet en ontbrekende gegevens aangevuld. De latente verplichtingen voor wat betreft het goed onderhouden van de accommodatie zijn in het MJOP inzichtelijk gemaakt. Het betreft de onderdelen reparatieverzoeken (het zgn. Klachtenonderhoud) op basis van normbedragen, het planmatig onderhoud (het zgn. Groot Onderhoud) en het Contractenonderhoud. Daarnaast is voor nagenoeg iedere accommodatie een energieprestatiescan uitgevoerd en een energielabel voorhanden. Deze gegevens zijn noodzakelijk om na te gaan welke maatregelen nodig zijn in het kader van de verduurzamingsopgave. Al deze gegevens maken straks onderdeel uit hoe we in de toekomst omgaan met onze vastgoedportefeuille en vindt zijn vertaalslag in het te actualiseren van het accommodatiebeleid en opstellen van vastgoedbeleid. Het opnieuw actualiseren van het accommodatiebeleid wordt veroorzaakt door de omstandigheden waarin we ons bevinden (verhoging energieprijzen, stijging loon- en materiaalkosten et cetera). In

		2023 wordt hiervoor een voorstel/advies voorgelegd aan college en raad.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Beheer overige gebouwen en gronden (XT-03) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
TOTAAL LASTEN			
BEHEER GEBOUWEN / GRONDEN	193	300	107
TOTAAL BATEN			
BEHEER GEBOUWEN / GRONDEN	-197	-304	-107
Resultaat	**-4**	**-4**	**0**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
030007 – Gebouwen algemeen	Extra kosten (o.a. schoonmaak, herstellen gebreken NEN 1010, verhuurmodule Ultimo) ad € 31.000,-. Meer onderhoud uitgevoerd leidt tot een hogere onttrekking uit de onderhoudsvoorziening ad € 31.000,-.
030008 – Gebouw Zonnestraat 8a	Extra kosten onderhoud ad € 12.000,-. Meer onderhoud uitgevoerd leidt tot een hogere onttrekking uit de onderhoudsvoorziening ad € 12.000,-.
030011 – Dorpstraat 18D, Scout. Franciscus	Extra kosten herstelpunten NEN 1010 en onderhoud dakgoten ad € 6.000,-.
030012 – Pr. Hendriklaan, Scout. St. Vincentius	Extra kosten onderhoud ad € 5.000,-.
030013 – Spoorstraat 32, Sct. St. Willibrordus	Extra kosten herstelpunten NEN 1010 en onderhoud ad € 9.000,-.
030014 – Ontmoetingscentrum D'r Brikke Oave	Extra kosten herstelpunten NEN 1010, verschillende klachten en planmatige vervanging kozijn ad € 27.000,-.
030017 – De Gasperistraat 3	Meer energielasten ad € 13.000,-. Meer huuropbrengsten ad € 3.000,-, maar hogere energielasten leiden tot een hogere onttrekking uit de onderhoudsvoorziening ad € 9.000,-.

Taakveld: Overhead (XT-04)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
5	Een organisatie die in control is en die de doelmatigheid en doeltreffendheid van processen continu verbetert.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
5.1	Het gevraagd en ongevraagd adviseren van het college over de financiële rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het middelenbeleid, het middelenbeheer en de beleidsuitvoering.	Afdeling Financiën en Control wordt steeds meer betrokken bij diverse beleidsonderwerpen (inhoudelijk alsook financieel). In 2022 is de afdeling betrokken geweest bij diverse projecten zoals bij de opzet van een verplichtingenadministratie, de implementatie van zaakgericht werken (Djuma) en deelname aan de projectgroep verbetering subsidiebeleid. Daarnaast is geadviseerd bij diverse SiSa regelingen, en uitbetaling energietoeslag.
5.2	De organisatie wordt erop ingericht dat vanaf 2022 de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening is opgenomen. Vanaf 2022 ligt deze verplichting bij het college van B&W, de accountant controleert alleen nog op getrouwheid.	Vanaf verslagjaar **2023** zal de rechtmatigheidsverantwoording in werking treden. Wel doen we bij de jaarrekening 2022 al een proef rechtmatigheidsverantwoording. De voorbereidingen met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording zijn de afgelopen jaren al in gang gezet, zoals het opzetten en vaststellen van een Algemeen Controle Plan welke als leidraad dient voor de organisatie m.b.t. de (rechtmatigheids)controles.
5.3	Uitvoering van het Algemeen Controle Plan (ACP) en het op basis daarvan doen van verbetervoorstellen aan de organisatie.	Het Algemeen Controle Plan (ACP) wordt al deels toegepast waarbij de significante processen zijn benoemd en aanvullend per processtroom werkplannen zijn opgesteld. Tevens is gewerkt aan een opzet voor een voortgangs- en eindrapportage. In 2023 zullen de vakafdelingen verder betrokken middels het benoemen van een proceseigenaar met als doelstelling de interne beheersing te borgen op de vak-afdeling.
5.4	Opzetten van een Internal Control Framework (ICF). Waarbij de AO/IC van (significante) bedrijfsprocessen, belastingen, privacy en informatiebeveiliging cyclisch worden vastgelegd, gecontroleerd en indien nodig bijgesteld.	2022 heeft in het teken gestaan van marktoriëntatie om dit gehele proces onder te brengen in een Internal Control Framework (Key2Control). De onder 5.3 vermelde werkplannen per processtroom dienen als input om in 2023 aan de slag te gaan met dit Management Control Systeem.

	Doel: Wat wilden we bereiken	
1	Het ambtelijk apparaat blijft het bestuur deskundige ondersteuning bieden met gevoel voor politiek-bestuurlijke verhoudingen en goed opdrachtnemerschap.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	De adviezen (betreffende P&O) vanuit de diverse projectgroepen implementeren binnen het Programma Organisatieontwikkeling.	Het programma Organisatie Ontwikkeling is afgerond. Een groot deel van de voornemens van het oorspronkelijke programma Organisatie Ontwikkeling zijn inmiddels door de projectgroepen opgeleverd en afgerond. Een aantal zaken worden in 2023 nog verder geïmplementeerd door de betrokken stafafdelingen. De projecten 'Kernwaarden' en 'Flexibel en Resultaatgericht Werken' worden de komende tijd onder aansturing van het MT verder voortgezet. Dit gebeurt samen met het verder invoeren van integraal management om de nieuwe ambities die in het coalitieakkoord staan te kunnen verwezenlijken.
1.2	Functieboek en -waardering d.m.v. implementatie HR21.	Dit onderwerp heeft vertraging opgelopen. Eind 2022 is er een pilot gestart en afgerond om "schoon door de poort" te gaan met het huidige functieboek door de functieprofielen van één grote afdeling te updaten. Deze aanpak is effectief en inzichtelijk gebleken en wordt daarom uitgerold voor de gehele organisatie. Op deze manier is er een geüpdatet functieboek, om vervolgens over te gaan naar HR21. De OR heeft verder ingestemd met het systeem "HR21" en ook het college heeft akkoord gegeven. De planning is dat in 2023 het gehele traject van functiewaardering wordt afgerond.
1.3	Implementatie introductiebeleid.	De implementatie van het introductiebeleid loopt. De introductiedagen worden 3x per jaar gehouden. Hierin is ook het afleggen van de eed/belofte geborgd. Tevens is er een enquête gehouden onder de deelnemers van de introductiedagen, met als doel om het concept door te ontwikkelen. Een aantal praktische zaken lopen ook nog; denk aan het drukken van een introductiegids en het updaten van het wervings- en selectiebeleid. We gebruiken het jaar 2023 nog om door te ontwikkelen, zodat er een stevig introductieprogramma kan worden neergezet.
1.4	Plan van aanpak arbeidsmarktcommunicatie/ employer branding.	Door de vertraging van de implementatie van HR21 is dit project ook doorgeschoven. Voor dit onderwerp is het namelijk van belang dat we een up-to-date functiehandboek en functiewaardering hebben.
1.5	Implementatie lokale regelingen en eventuele CAO wijzigingen (huidige CAO is 31-12-2020 afgelopen; we zijn in afwachting van een nieuwe CAO).	De lokale regelingen zijn allen akkoord bevonden en geïmplementeerd. Momenteel zijn we in afwachting van een nieuwe Cao Gemeenten.
1.6	Migratie naar de opvolger van ons huidige personeelsinformatiesysteem (PIMS/Youpp wordt Motion).	Dit traject heeft van februari 2022 t/m mei 2022 gelopen. Hiermee zijn we overgestapt van PIMS/Youpp naar Motion. De laatste stap van de implementatie zijn de digitale personeelsdossiers. Daarvoor is instemming verkregen van de ondernemingsraad. Met ingang van 1 januari 2023 is er een start gemaakt om alle digitale personeelsdossiers te vullen. Gezien de omvang hiervan, zal

		het digitaliseren van deze P-dossiers heel 2023 in beslag nemen.
1.7	Behoorlijke klachtafwikkeling (waarbij bij iedere klacht geprobeerd wordt om door middel van een minnelijk gesprek te komen tot een oplossing met klager).	In ons Klachtenreglement is geregeld hoe de gemeente Brunssum nadere invulling geeft aan de klachtenprocedure. Ook in 2022 hebben we ingeval van klachten eerst onderzocht of er een minnelijke oplossing voor de klacht kon worden gevonden. Deze informele afhandeling leidt doorgaans tot een hoge(re) tevredenheid over de afhandeling van de klacht bij de klager. Door de informele afhandeling wordt 'de angel' er namelijk uit gehaald, bijvoorbeeld doordat er een toelichting wordt gegeven en doordat de klager zich gehoord voelt.
1.8	College- en raadsvoorstellen zijn van goede kwaliteit.	In 2022 is er vanuit de kwaliteitstoetsing toezicht geweest op de kwaliteit van de redactie van college- en raadsvoorstellen.

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Het continu optimaliseren van onze (digitale) dienstverlening: het samenhangend inrichten, verbeteren en digitaliseren van (werk)processen, een toenemende focus op informatiebeveiliging en privacy en onverminderde aandacht voor het conventionele analoge kanaal (telefonie en balie) zijn enkele speerpunten van beleid.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
2.1	Een groot deel van de processen van de publieke dienstverlening en van de interne processen is geoptimaliseerd. Indicator: Processen opgenomen in de Zaaktypecatalogus (ZTC). Processen beschreven en geoptimaliseerd (ENGAGE) Streefwaarde: 40	Vrijwel alle processen (90%) zijn opgenomen in de ZTC. Een niet onaanzienlijk deel (400) hiervan is volledig beschreven en geoptimaliseerd.
2.10	Verbetering kwaliteit en kwantiteit ondersteuning frontoffice (Support, DIV, Facilitair minimaal een 7) Indicator: Meldingssysteem Informatiemanagement Streefwaarde: 70	Door de krapte op de arbeidsmarkt is het nog niet gelukt om alle functies voldoende te bezetten. Met name in de doorlooptijd van de ondersteuning is dit zichtbaar geworden.
2.2	De gehele organisatie werkt zaakgericht en uiteraard digitaal. Hierbij wordt o.a. gebruik gemaakt van een generiek zaaksysteem Indicator: Nieuw zaaksysteem geïmplementeerd Streefwaarde: Gerealiseerd	In 2022 is gestart met de verdere doorontwikkeling van het zaakgericht werken. Hierbij sturen we steeds meer op vergaande integratie met procesmanagement en een inrichting die van begin af aan voldoet aan de normenkaders van bedrijfsvoering. O.a. Informatieveiligheid, Privacy, Archiefbeheer, rechtmatigheid enz.
2.3	Een gedeelte van de GEO-informatie zal aan burgers en bedrijven op een interactieve manier beschikbaar worden gesteld.	De beschikbaarheid van nieuwe thema's in combinatie met de toegenomen actualisatie van de informatievoorziening van de openbare ruimte leiden tot een stijging

	Indicator: Raadpleegbare digitaal kaartmateriaal via de website van Brunssum. Streefwaarde: 50%	van het gebruik van de eigen GEO-informatievoorziening. Daarnaast is aandacht geweest voor de vormgeving.
2.4	In samenwerking met de uitvoerende en beleidsafdeling wordt een blauwdruk geïmplementeerd voor de inrichting van de informatievoorziening voor het sociaal domein conform de uitgangspunten van het masterplan. Indicator: Streefwaarde: Aanwezig	In 2022 is een begin gemaakt met het verbeteren van de gegevensanalyse zodat beleidsmatige keuzes beter onderbouwt en gemonitord kunnen worden.
2.5	De informatievoorziening is zodanig ingericht dat voldaan wordt aan (externe) audits. Indicator: ENSIA (BIG-BIO), Zelfevaluatie BRP, PNIK, Controle Inrichting informatievoorziening bij jaarrekening, Digidassessement Streefwaarde: Behaald	Ook voor 2022 geldt dat Brunssum aan alle geldende normenkaders voldoet. Vanaf 2022 zal ook voldaan moeten worden aan de Wet Politie Gegevens. Deze indicator wordt vanaf 2023 toegevoegd.
2.6	Stabiele en continue beschikbaarheid van de informatievoorziening onafhankelijk van tijd, plaats en apparaat 99,8% Indicator: KPI-rapportage dienstverlening Parkstad-IT Streefwaarde: 99,8	De streefwaarde van 99,8% beschikbaarheid wordt gehaald. Het aantal verstoringen is t.o.v. 2021 gedaald.
2.7	Digitale vaardigheden die passen bij de ambities Indicator: E-Learning module, certificaten deelname, diploma Streefwaarde: 90% voldoende	Met digitale vaardigheden bedoelen we niet alleen het gebruik van computerapparatuur en software maar ook het onder de knie hebben van de uitgangspunten van zaakgericht werken, informatieveiligheid & privacy. Middels e-learning, korte enquêtes en workshops nemen we onze collega's hierin mee.
2.8	Significante afname ongestructureerde informatie (20%) Indicator: Afname aanwezigheid ongestructureerde informatie in mailboxen en mappen. Streefwaarde: Afname 20%	Het kwaliteitssysteem Informatie- en archiefbeheer en het onderliggende beleid is inmiddels geïmplementeerd. In combinatie met het door ontwikkelen van het zaakgericht werken constateren we een verhoogd bewustzijn van het correct opslaan van gegevens in de daarvoor aangewezen systemen.
2.9	Proactieve ondersteuning van onze klanten op alle fronten (Strategisch, Tactisch, Operationeel) Indicator: Streefwaarde: 90% IM betrokken	Op diverse fronten heeft Informatiemanagement proactief ondersteund en geadviseerd. De uitvoeringsplannen van publieksdiensten en communicatie zijn integraal afgestemd met het bedrijfsinformatieplan.

	Doel: Wat wilden we bereiken
3	We zorgen voor een effectieve communicatie, waarbij we in toenemende mate gebruik maken van de mogelijkheden van digitale media (social media).

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
3.1	Effectueren media mix (communicatiekanalen), zoals bijvoorbeeld (doch niet beperkt tot) de Knipselkrant.	In 2022 werd verder uitvoering gegeven aan de media-mix. In 2022 werd tevens een aanzet gegeven om te komen tot een actualisatie van het huidige communicatiebeleidsplan (uit 2012). In dit nieuwe communicatiebeleidsplan wordt, op basis van ontwikkelingen in de samenleving maar specifiek ook binnen het medialandschap, de richting en kaders aangegeven waarbinnen de huidige middelen verbeterd ingezet kunnen worden en eventuele nieuwe middelen ontwikkeld kunnen worden, zodanig dat invulling wordt gegeven aan de ambitie om al onze inwoners juist, tijdig en volledig te informeren. Het geactualiseerde beleidsplan wordt naar verwachting in de eerste helft van 2023 aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden.
3.2	Optimaliseren projectcommunicatie.	Communicatie is vertegenwoordigd in project- en programmagroepen, voor onder andere Proeftuin Brunssum-Noord (Aardgasvrije wijken), Transitievisie Warmte, het Volkshuisvestingsfonds, ontwikkellocaties en Centrumontwikkeling. Daarnaast sluit een communicatieadviseur aan bij het portefeuille-overleg en heeft deze adviseur structureel overleg met een aantal teams, waardoor het mogelijk is om vanaf de start kleine en grote projecten te adviseren en te ondersteunen.
3.3	Implementatie intern communicatieplan.	In juli 2022 is het startschot gegeven aan het interne communicatieplan met een aantal activiteiten die kennis van elkaars werkzaamheden bevorderen. Zo zijn er Lunchinspiratiesessies georganiseerd, voorbereidingen getroffen voor het nieuwe intranet en ideeën/ initiatieven opgehaald vanuit de organisatie m.b.t. acties rondom interne communicatie.

	Doel: Wat wilden we bereiken
4	Binnen het project Citybranding zorgen wij ervoor dat t.b.v. "het merk Brunssum" een stevige effectieve basis wordt neergezet. Dat doen we door de eerste stappen te zetten op het gebied van (doelgroep)campagnes en contentmarketing.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
4.1	Bestaande initiatieven van het uitvoeringsplan Citybranding onderhouden en nieuwe initiatieven op dat vlak ontplooien.	Het jaar 2022 stond in het teken van zichtbaarheid, verankering en maatwerk. In de praktijk betekende dit dat er op basis van de uitvoeringsstrategie Citybranding, samen met Brunssumers, weer verschillende zichtbare initiatieven zijn ontwikkeld en uitgevoerd. Zo werd de “Onze Nieuwe Buur” - Campagne gelanceerd, werd de #onsbrunssummomentje-voucherset voor 18 tot 30-jarigen in het leven geroepen, was het merk OnsBrunssum zichtbaar op de Parade met de ‘Let’s Swing into the Parade’-schommel en een eigen merchandise, vonden er twee succesvolle edities van Brunssum Borrelt plaats,

		werd er een pilot gedraaid om meer te zoeken in samenwerkingen met echte Brunssumse partners en tenslotte kreeg het concept “Warm Welkom Brunssum” vorm. De voornaamste focus lag in 2022 op het verstevigen van de (digitale) basis van het merk “OnsBrunssum” bij de Brunssumers in de leeftijdscategorie van 20 tot 45 jaar. Met als doel om deze doelgroep proactief zijn/ haar trots voor Brunssum te laten uitdragen, met als effect een geloofwaardig en authentiek verhaal dat zich geleidelijk verspreid. Daarnaast is er veel aandacht besteed aan de verdere (door)ontwikkeling van contentplatform “OnsBrunssum” om de zichtbaarheid van Brunssum (online) te verbeteren met als resultaat een stijging aan websitebezoekers.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Overhead (XT-04) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
TOTAAL LASTEN OVERHEAD	13.905	14.027	122
TOTAAL BATEN OVERHEAD	-891	-1.363	-472
Resultaat	**13.014**	**12.664**	**-350**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
Overhead	Het voordelig saldo Overhead in 2022 bedraagt € 350.000,-. Dit voordelig saldo is de optelsom van hogere lasten (€ 122.000,-) en hogere baten (€ 472.000,-) ten opzichte van de begroting. Overhead is de verzamelnaam voor alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Dit betreft personeelskosten en kosten voor facilitering. Personeelskosten ambtelijke organisatie vormen het grootste aandeel in het product Overhead. De personeelskosten ambtelijke organisatie worden verantwoord in de tabel “Personeel in cijfers 2022” opgenomen in Paragraaf 5 Bedrijfsvoering. **N.B.:** De tabel “Personeel in cijfers 2022” is na distributie van het “concept jaarstukken 2022” nog aangepast. Deze aanpassing is extra comptabel met de volgende reden: Bij de analyse van de budgetten Overhead is een stelpost getraceerd, bestemd als begrotingsbudget (dekking) voor extra bedrijfsvoering kosten jeugd (afdeling Zorg). Om dit zuiver te rapporteren is het alsnog meegenomen bij de personeelskosten. Daar zijn immers ook de kosten gemaakt. Het voordeel personeelskosten wordt hierdoor hoger, en het resultaat overhead (exclusief personeelskosten) voor eenzelfde bedrag lager. Hiermee verloopt dit binnen Taakveld 04 neutraal. Het voordelig saldo personeelskosten zoals vermeld bij paragraaf 5 (zie blz. 177) is onderdeel van Taakveld 04 Overhead. Op pagina 177 wordt vermeld dat het voordeel op de totale personeelskosten € 658.000 bedraagt. Dit voordeel, samen met de hieronder toegelichte belangrijkste afwijkingen, die een nadeel van in totaal € 230.000 opleveren, verklaart grotendeels het saldo van € 350.000 op taakveld overhead. Belangrijkste afwijkingen lasten Overhead: - Bestuursondersteuning: nadeel van € 33.000,- door incidentele kosten i.v.m. met name door de overgang van oude naar nieuwe college en raad; - Ondersteuning organisatie: nadeel van ca. € 37.000,- door lokale cadeaukaarten als kerstattentie aan medewerkers, college en raad; - Personeelskosten: nadeel van € 79.000,- door inhaalslag van opleidingen en loopbaanontwikkeling; - Elektra: voordeel van € 44.000,- door minder verbruik op oud gemeentehuis en Bestuurscentrum; - Voorziening bovenwettelijk spaarverlof: nadeel van € 118.000,- door wettelijke verplichting opname voorziening;

	- Telefonie: nadeel van € 73.000,- door overgang naar nieuw telefonieplatform en extra incidentele kosten voor overgang van mobiele abonnementen en vervanging van mobiele toestellen o.a. bij ISD-BOL - Technische infrastructuur: nadeel van € 45.000,- door toegenomen onderhoudskosten en aanschaf extra randapparatuur; - Veiligheid: nadeel van € 31.000,- door extra kosten i.v.m. inzet beveiligingsfunctionaris - <u>Belangrijkste afwijkingen baten Overhead</u>: - Telefonie: Voordeel van € 23.000,- door doorbelasting telefoonkosten aan ISD BOL. - Overhead: Voordeel van € 50.000,- door doorbelasting van uren voor het project opvang Oekraïne. - Subsidie Rijk conform SPUK-regeling: Voordeel van € 32.000,- door gebruik te maken van de Regeling specifieke uitkering stimulering sport.”

Taakveld: Treasury (XT-05)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Het goed sturen en beheersen van de financiële vermogenswaarden, de geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Alsmede het toezicht houden hierop en het verantwoording afleggen hierover.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	Het tegen zo laag mogelijke kosten lenen van geld.	Bij het aantrekken van kasgeld wordt gekozen voor de gunstigste offerte binnen het kader van het treasurystatuut.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Treasury (XT-05) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
050000 - Salarislasten Treasury			
050001 - Geldleningen-uitzettingen < 1 jaar	24	13	-11
050002 - Geldleningen-uitzettingen 1 jaar	117	63	-54
050003 - Overige Financiële Middelen	100	90	-10
051300 - Deelneming in Nutsbedrijven			
TOTAAL LASTEN	241	166	-75
050000 - Salarislasten Treasury			
050001 - Geldleningen-uitzettingen < 1 jaar	-1	0	1
050002 - Geldleningen-uitzettingen 1 jaar	-622	-458	165
050003 - Overige Financiële Middelen	-570	-560	11
051300 - Deelneming in Nutsbedrijven			
TOTAAL BATEN	-1.194	-1.017	176
Resultaat	**-952**	**-851**	**101**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
050002 - Geldleningen-uitzettingen 1 jaar kostensoort rente onderhandse geldleningen	In het jaar 2022 was het nog niet noodzakelijk om over te gaan tot het afsluiten van een nieuwe geldlening waardoor er een onderschrijding is van rentelasten ad € 54.000,-. Een overschrijding van € 19.000,- als gevolg van meer ontvangen rente inzake verstrekte nieuwe geldleningen zonnepanelen in het jaar 2022. Er werd een bedrag van € 59.000,- minder doorbelast als rentekosten naar producten doordat nog niet alle geplande investeringen in het jaar 2022 gereed zijn voor activering. Bij de samenstelling van de begroting 2022 werd abusievelijk op deze post de doorbelaste rente inzake geactiveerde investeringen dubbel geraamd. Hierdoor een verschil van € 125.000,-.

Taakveld: OZB woningen (XT-061)

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

OZB woningen (XT-061) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
061000 - Baten OZB eigenaren woningen			
TOTAAL LASTEN			
061000 - Baten OZB eigenaren woningen	-4.452	-4.538	-86
TOTAAL BATEN	-4.452	-4.538	-86
Resultaat	**-4.452**	**-4.538**	**-86**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
061000 - Baten OZB eigenaren woningen	De afwijking van de totale OZB-opbrengsten eigenaren woningen bedraagt 2% t.o.v. het begrote bedrag.

Taakveld: OZB niet-woningen (XT-062)

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
062000 - Baten OZB eigenaren niet-woningen	De afwijking van de totale OZB-opbrengsten niet woningen bedraagt 2% t.o.v. het begrote bedrag.

Taakveld: Belastingen overig (XT-064)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken
1	Het continueren van horizontaal toezicht door de belastingdienst

	Doel: Wat wilden we bereiken
2	Het heffen en innen van belastingen.

	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	Terugblik
2.1	Het opstellen van een Nota belastingenbeleid.	De nota belastingbeleid is nog niet opgesteld.

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Belastingen overig (XT-064) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
064000 - Baten Hondenbelasting			
064001 - Baten Reclamebelasting			
064002 - Baten Precariobelasting			
064100 - Kosten BsGW etc.	564	555	-9
TOTAAL LASTEN	564	555	-9
064000 - Baten Hondenbelasting	-289	-275	14
064001 - Baten Reclamebelasting	-43	-41	2
064002 - Baten Precariobelasting	0	0	0
064100 - Kosten BsGW etc.	-1	-1	0
TOTAAL BATEN	-333	-317	17
Resultaat	**231**	**238**	**8**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
064000 –Baten Hondenbelasting	Minder opbrengst dan begroot doordat er minder honden waren dan waarmee bij het opstellen van de begroting rekening werd gehouden. Het betreft 100 x tarief 1e hond en 25 x tarief 2e hond.

Taakveld: Algemene uitkering gemeentefonds (XT-07)

WAT WILDEN WE BEREIKEN EN WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN?

	Doel: Wat wilden we bereiken	
1	Optimaal toetsen Algemene Uitkering.	
	Resultaat: Wat hebben we daarvoor gedaan	**Terugblik**
1.1	Een zo reëel mogelijke inschatting/berekening van de te ontvangen algemene uitkering gemeentefonds.	

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Algemene uitkering gemeentefonds (XT-07) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
070000 - Algemene Uitkering Gemeentefonds			
070001 - Integratie-uitkering Sociaal Domein			
070002 - Algemene Uitkering Gemeentefonds			
TOTAAL LASTEN			
070000 - Algemene Uitkering Gemeentefonds	-60.758	-63.929	-3.171
070001 - Integratie-uitkering Sociaal Domein	-10.832	-10.325	506
070002 - Algemene Uitkering Gemeentefonds			
TOTAAL BATEN	-71.590	-74.255	-2.665
Resultaat	**-71.590**	**-74.255**	**-2.665**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
070000 – Algemene uitkering Gemeentefonds	De mutaties gemeentefonds zijn in de begroting bijgewerkt tot en met de meicirculaire. De aangekondigde mutaties uit de september- en decembercirculaire ad. € 2.335 (x € 1.000) zijn wel verwerkt in de realisatie, maar niet in de begroting. Dit verklaart grotendeels het verschil.
070001 – Integratie-uitkering Sociaal Domein	In de loop van 2022 is de integratie-uitkering aangepast. Dit kon niet meer in de begroting worden verwerkt.

Taakveld: Overige baten en lasten (XT-08)

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Overige baten en lasten (XT-08) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
080000 - Overige baten en lasten	-122	383	505
TOTAAL LASTEN	-122	383	505
080000 - Overige baten en lasten	-278	-439	-161
TOTAAL BATEN	-278	-439	-161
Resultaat	**-400**	**-56**	**344**

TOELICHTING AFWIJKINGEN

Product	Toelichting belangrijkste afwijkingen
080000 – Overige baten en lasten	Lasten: Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de stelpost taakstellingen bij dit product. Taakstelling kleine budgetonderschrijdingen (€ 300.000,-) wordt gerealiseerd door afroming van het rekeningsaldo en is bedoeld voor kleine verschillen door de exploitatie heen. Hiermee werd in de begroting al een “voorschot” op het rekeningresultaat genomen. Dan is er nog de generieke taakstelling inkoop (€ 200.000,-) die niet werd gerealiseerd. Deze taakstelling is opgevoerd met de meerjaren begroting 2020 en niet meer haalbaar met de actuele (gestegen) marktprijzen.

080000 – Overige baten en lasten	Baten: Voornamelijk de ontvangst aanvulling SPUK sport 2020 van € 35.494,- doorbetaling uitkering bevolkingsdaling van € 81.400,- en afboeken voorziening GBRD € 31.000,- (conform eindafrekening) waren niet in de begroting voorzien en zijn daarmee bepalend bij dit voordeel.

Taakveld: Vennootschapsbelasting (XT-09)

FINANCIËLE AFWIJKINGEN

WAT HEEFT HET GEKOST?

Vennootschapsbelasting (XT-09) exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
090000 - Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	-1	-1
TOTAAL LASTEN	0	-1	-1
090000 - Vennootschapsbelasting (Vpb)			
TOTAAL BATEN	0	0	0
Resultaat	**0**	**-1**	**-1**

PARAGRAFEN

PARAGRAAF 1 LOKALE HEFFINGEN

ALGEMEEN

De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Ze raken de burgers, bedrijven en instellingen direct in hun portemonnee. Gemeentelijke heffingen staan dan ook sterk in de politieke belangstelling.
Jaarlijks stelt de Raad de belastingverordeningen en de daarbij behorende tarieven vast.
De tarieven voor 2022 zijn vastgesteld op 30 nov. 2021.

BELEID EN TARIEFSTELLING

Het totale pakket van de verschillende gemeentelijke belastingen en heffingen wordt gelegitimeerd met belastingverordeningen. Voor de hoogte van tarieven/leges gelden de volgende uitgangspunten:
1. Voortzetten van gemaakte keuzes uit het verleden, onder de voorwaarde dat deze keuzes voldoende aansluiten bij de huidige situatie.
2. Tarieven en leges welke maximaal 100% kostendekkend mogen zijn.
3. Prijsindexering. Lokale heffingen, leges en overige inkomsten, waaronder huren en inkomsten sportaccommodaties worden jaarlijks aangepast voor inflatie. De gehanteerde indexering bedroeg voor 2022 1,5%.
4. De legestarieven mogen de wettelijk vastgestelde bedragen niet overschrijden.
5. De kosten van de BsGW worden toegerekend aan de verschillende belastingsoorten. Conform het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) geeft de BsGW de verdeelsleutel aan op basis waarvan hun kosten verdeeld dienen te worden. De BsGW verdeelt daarbij de kosten naar rato van de prognose belastingopbrengsten per belasting.

Het verdere beleid voor de lokale lasten wordt hierna per heffing afzonderlijk vermeld.

SOORTEN LOKALE HEFFINGEN

Soort Heffing	Datum verordening	Heffingsgrondslag
Onroerende zaakbelastingen (a)	30-11-2021	Tarief is een percentage van de vastgestelde WOZ-waarde
Afvalstoffenheffing (b)	30-11-2021	Vast tarief per perceel.
		Daarnaast aanslag voor het aantal ledigingen (volume-frequentie)
Rioolheffing (c)	30-11-2021	Tarief voor eigenarendeel gebaseerd op WOZ-waarde
		onderverdeeld in 3 categorieën
Toeristenbelasting (d)	30-11-2021	Per persoon per overnachting
Hondenbelasting (e)	30-11-2021	Aantal honden, tarief is progressief
Precariobelasting (f)	30-11-2021	Per m2 per jaar; per m2 per maand of een kortere periode
Reclamebelasting (g)	30-11-2021	vast bedrag per jaar voor één of meer aankondigingen
Marktgelden (h)	30-11-2021	Los tarief per m2/dag of vast tarief per m2/jaar
Begraafrechten (i)	30-11-2021	Diverse tarieven opgenomen in aparte tarieventabel
Leges (j)	30-11-2021	Diverse tarieven opgenomen in aparte tarieventabel

INKOMSTEN EN KOSTENTOEREKENING AAN LEGES EN RECHTEN

Conform het wijzigingsbesluit Besluit Begroting en verantwoording (BBV) worden kosten verantwoord op de taakvelden. Vanuit de taakvelden zijn de directe kosten toegerekend aan de betreffende leges en rechten. De kosten van overhead (indirecte kosten) worden toegerekend conform een intern vastgestelde methodiek namelijk op basis van de geraamde salariskosten per taakveld.
Hieronder worden de inkomsten voor de gemeente en de heffing voor de burger per belasting/ heffing in beeld gebracht en toegelicht.

a. Onroerende zaakbelastingen (XT-061)

De onroerende zaakbelastingen (OZB) hebben tot doel om de gemeente te voorzien van algemene middelen. Voor de OZB is de herwaardering ingevolge de Wet waardering onroerende zaak (Wet WOZ) van belang. Deze WOZ-waarde wordt jaarlijks vastgesteld. Voor het belastingjaar 2022 gaat het daarbij om de waarde op peildatum 1 januari 2021. Het OZB-bedrag per individueel huishouden kan naast de jaarlijkse

tariefaanpassing wijzigen, indien de waardeontwikkeling van de individuele woning afwijkt ten opzichte van de gemeente brede waardeontwikkelingen van alle woningen.

Ontwikkeling WOZ-waarden (bedragen in €) conform rapportages en prognose BsGW

Jaar	2020	2021	2022 4e kw
Totale waarde woningen	€ 2.325.333.000	€ 2.486.795.897	€ 2.734.854.002
Totale waarde niet-woningen Eigenaar	€ 370.897.000	€ 360.170.124	€ 356.408.162
Totale waarde niet-woningen Gebruiker	€ 240.776.000	€ 228.419.147	€ 224.602.111
Tarieven:	**2020**	**2021**	**2022**
OZBE woning	0,1886%	0,1772%	0,1659%
OZBE niet-woning	0,2958%	0,3223%	0,3199%
OZBG niet-woning	0,2405%	0,2779%	0,2653%

Heffing OZB / Inkomsten OZB gemeente Brunssum

Inkomsten onroerende zaakbelastingen:	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Onroerende zaakbelastingen	€ 6.194.000	€ 6.152.000	€ 6.274.000

b. Afvalstoffenheffing (XT-73)

De kosten voor de verwijdering van huisvuil bij particuliere huishoudingen worden verhaald door een heffing van de feitelijke gebruiker van het perceel. De afvalstoffenheffing mag maximaal 100% kostendekkend zijn*. Onderdeel van het vaste tarief zijn de geraamde kosten van de kwijtschelding (zie hiervoor onderdeel “kwijtschelding afvalstoffenheffing” van deze paragraaf).

* Sinds 2003 kunnen gemeenten met het btw-compensatiefonds toch een belangrijk deel de btw terugvragen die ze hebben betaald over uitbesteed werk. Ter voorkoming van een budgettair probleem is bepaald dat de omzetbelasting inzake de afvalstoffenheffing en rioolrecht tot de lasten blijft behoren voor de bepaling van de tarieven.

Afvalstoffenheffing x € 1.000	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Kosten afval:			
Kosten Rd4	€ 2.627	€ 2.655	€ 2.654
Overige kosten	€ 13	€ 10	€ 1
Rd4, geprognotiseerd batig saldo	€ 0	€ 0	€ 0
Aandeel kosten overhead	€ 55	€ 55	€ 55
Kosten BsGW	€ 94	€ 94	€ 94
BTW-component	€ 493	€ 505	€ 557
Aandeel kosten straatreiniging	€ 171	€ 186	€ 193
Kwijtschelding (incl. kosten overhead)	€ 242	€ 264	€ 254
TOTAAL DOOR TE BEREKENEN KOSTEN (A)	*€ 3.695*	*€ 3.769*	*€ 3.808*
Heffingsbedragen afval:			
Vast bedrag	€ 189,91	€ 189,91	€ 189,91
per lediging 240 l. container rest	€ 10,75	€ 10,75	€ 10,75
per lediging 140 l. container rest	€ 7,90	€ 7,90	€ 7,90
per zak of inworp verzamelcontainer 60 l.	€ 1,95	€ 1,95	€ 1,95
Inkomsten afval:			
Afvalstoffenheffing	€ 3.633	€ 3.652	€ 3.593
Bijdragen van derden (zwerfafval o.a.)	€ 0	€ 0	€ 4
TOTAAL INKOMSTEN AFVAL (B)	*€ 3.633*	*€ 3.652*	*€ 3.597*
Kostendekkendheid (B / (A-(A-B))	*100%*	*97%*	*94%*
t.l.v. algemene middelencnfrm begrotin	€ 0	€ 117	€ 117
SALDO TEN LASTE (+)/ GUNSTE (-) VAN VOORZIENING (A-B)	*€ 62*	*€ 117*	*€ 211*

De afvalstoffenheffing is in 2022 € 59.000 lager dan begroot. Diftar valt € 17.000 lager uit en er zijn onthef-fingen uit 2021.
De werkelijke Kosten van RD4 vallen hoger uit.

Kwijtschelding afvalstoffenheffing
In de gemeente Brunssum kan alleen kwijtschelding worden aangevraagd voor de afvalstoffenheffing.
Het maximale jaarlijkse kwijtscheldingsbedrag is gelijk aan dat van 2021 en wordt bepaald op basis van vast tarief 2022 en voor de ledigingen is het bedrag afhankelijk van de grootte van het huishouden.

Gezinssamenstelling	maximaal bedrag 2022
1-persoonshuishouden	€ 55,00
2-persoonshuishouden	€ 75,00
3-persoonshuishouden	€ 90,00
4 en meer personen in een huishouding	€ 100,00

Kwijtschelding	2019	2020	2021	2022
Vast tarief 2022: € 189,91	€ 161.121	€ 152.793	€ 175.427	€ 173.493
Diftar	€ 50.000	€ 47.000	€ 48.000	€ 54.000
Verrekening voorgaande jaren	€ 5.713	€ 2.414	-€ 4.648	€ 3.771
Totaal	€ 216.834	€ 202.207	€ 218.780	€ 231.264

Er werd voor 2022 met een hoger bedrag aan kwijtschelding rekening gehouden dan in 2022 nodig is geweest.

c. Rioolheffing (XT-72)

De kosten die gemaakt worden voor de rioleringszorg worden gedekt uit de rioolheffing. De rioolheffing mag maximaal 100 % kostendekkend zijn. De belasting wordt geheven via een eigenarenheffing naar de waarde van een perceel in het economisch verkeer.

Rioolheffing x € 1.000	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Kosten riool:			
Kosten	€ 1.584	€ 1.490	€ 1.758
Vervangingsinvesteringen	€ 0	€ 0	€ 0
Kapitaallasten	€ 539	€ 531	€ 529
Aandeel kosten overhead	€ 806	€ 806	€ 806
Kosten BsGW	€ 107	€ 107	€ 107
Aandeel kosten onkruidbestrijding verharding	€ 93	€ 72	€ 123
Aandeel kosten straatreiniging	€ 242	€ 263	€ 272
BTW-component	€ 315	€ 294	€ 336
TOTAAL DOOR TE BEREKENEN KOSTEN (A)	*€ 3.686*	*€ 3.563*	*€ 3.931*
Heffingsbedragen riool:			
Rioolrecht eigenaar ≥ € 30.000,-	€ 233,75	€ 233,75	€ 233,75
Rioolrecht eigenaar ≤ 30.000,-	€ 22,80	€ 22,80	€ 22,80
Inkomsten riool:			
Bijdragen van derden	€ 0	€ 0	€ 0
Rioolheffing	€ 3.565	€ 3.563	€ 3.583
TOTAAAL INKOMSTEN RIOOL (B)	*€ 3.565*	*€ 3.563*	*€ 3.583*
Kostendekkendheid (B / (A-(A-B))	*100%*	*100%*	*91%*
SALDO TEN LASTE (+)/ GUNSTE (-) VAN VOORZIENING (A-B)	*€ 121*	*€ 0*	*€ 348*

Er is € 20.000 meer rioolheffing ontvangen dan begroot in 2022.

In de loop van 2022 is gebleken dat de kosten van rioolonderhoud, -renovatie en –reiniging fors gestegen zijn. Hetzelfde geldt voor onkruidbestrijding verhardingen. In 1e en 2e Berap zijn de budgetten al bijgesteld. De prijsstijgingen in de loop van het jaar zijn niet doorberekend in het tarief van de rioolheffing.
Omdat de stand van de voorziening riool egalisatie tarieven/onderhoud nihil is komt de overschrijding van de kosten € 348.000,00 ten laste van de algemene middelen.

d. Toeristenbelasting (XT-34)

Door de heffing van een toeristenbelasting is het mogelijk om een bijdrage te verkrijgen in de kosten van de (algemene) voorzieningen waarvan ook de toeristen profiteren. Dit betekent dat bij de toeristenbelasting sprake is van een algemene heffing waarvan de opbrengst ten goede komt aan de algemene middelen. De toeristenbelasting is € 6.700 lager dan begroot. Er zijn minder overnachtingen geweest dan bij het opstellen van de begroting verwacht werd.

Inkomsten toeristenbelasting:	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Toeristenbelasting	€ 191.000	€ 171.500	€ 164.800

e. Hondenbelasting (XT-064)

De hondenbelasting is een belasting die bijdraagt aan de algemene middelen van de gemeente. De Hoge Raad acht het niet nodig dat de gemeente een relatie legt tussen de opbrengst van de hondenbelasting en de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan de vervuiling door honden.

De controle op de hondenbelasting is een belangrijk instrument om nog niet aangemelde honden alsnog in de belasting te betrekken.

Inkomsten hondenbelasting:	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Hondenbelasting	€ 289.400	€ 289.000	€ 274.600

De hondenbelasting is € 14.400 lager dan begroot. Er waren in werkelijkheid minder honden dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

f. Precariobelasting (XT-064)

Precariobelasting is een heffing voor het gebruiken van voor de openbare dienst bestemde gemeente-grond. Naast onderdelen van gebouwen, zoals luifels en balkons, gaat het bijvoorbeeld om reclamevoor-werpen als uithangborden, zonneschermen, lichtreclames, het uitstallen van winkelgoederen en terrassen. Het tarief is afhankelijk van het soort voorwerp.

Inkomsten precariobelasting:	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Precariobelasting	€ 0	€ 0	€ 0

In 2022 is net als in 2021 besloten om geen precariobelasting te heffen.

g. Reclamebelasting (XT-064)

Reclamebelasting wordt binnen het centrumgebied geheven over de periode waarin daadwerkelijk aankon-digingen zichtbaar zijn. Op initiatief van de ondernemers wordt zo een ondernemersfonds gevoed waarmee

allerlei voorzieningen, activiteiten en projecten in het kernwinkelcentrum worden gefinancierd. De geïnde belasting wordt doorbetaald aan de ondernemersvereniging.

Inkomsten reclamebelasting	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Reclamebelasting	€ 41.300	€ 43.400	€ 41.400
Doorbetaling aan de ondernemersvereniging			
Reclamebelasting	€ 41.300	€ 43.400	€ 41.400

h. Marktgelden (XT-33)
In 2022 is besloten om geen marktgelden te heffen.

Inkomsten Marktgelden	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Marktgelden	€ 0	€ 9.100	€ 0

i. Begraafrechten (XT-75)

Inkomsten begraafrechten	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Begraafrechten	€ 96.100	€ 70.100	€ 116.000

In 2022 zijn de opbrengsten € 45.900 hoger dan begroot als gevolg van meer begrafenissen.

j. Leges (div. taakvelden)
Het betreft hier de volgende leges:

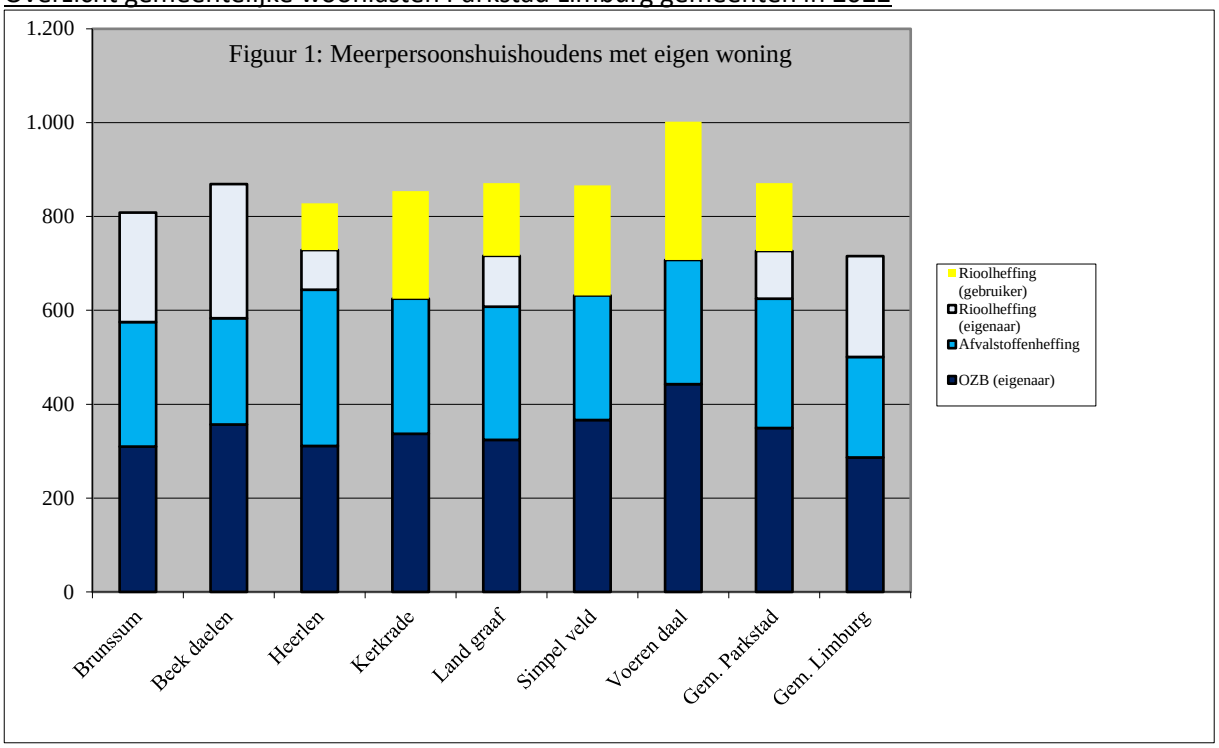
1. Burgerlijke stand, reisdocumenten, rijbewijzen, verstrekkingen uit de BRP.
2. Bestuursstukken, vastgoedinformatie, gemeentearchief, leegstandswet, kansspelen, kinderopvang, telecommunicatie, verkeer en vervoer, verstrekken van afschriften, begraven op eigen terrein
3. Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/Wabo
4. Tarieven werken voor derden
5. Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn

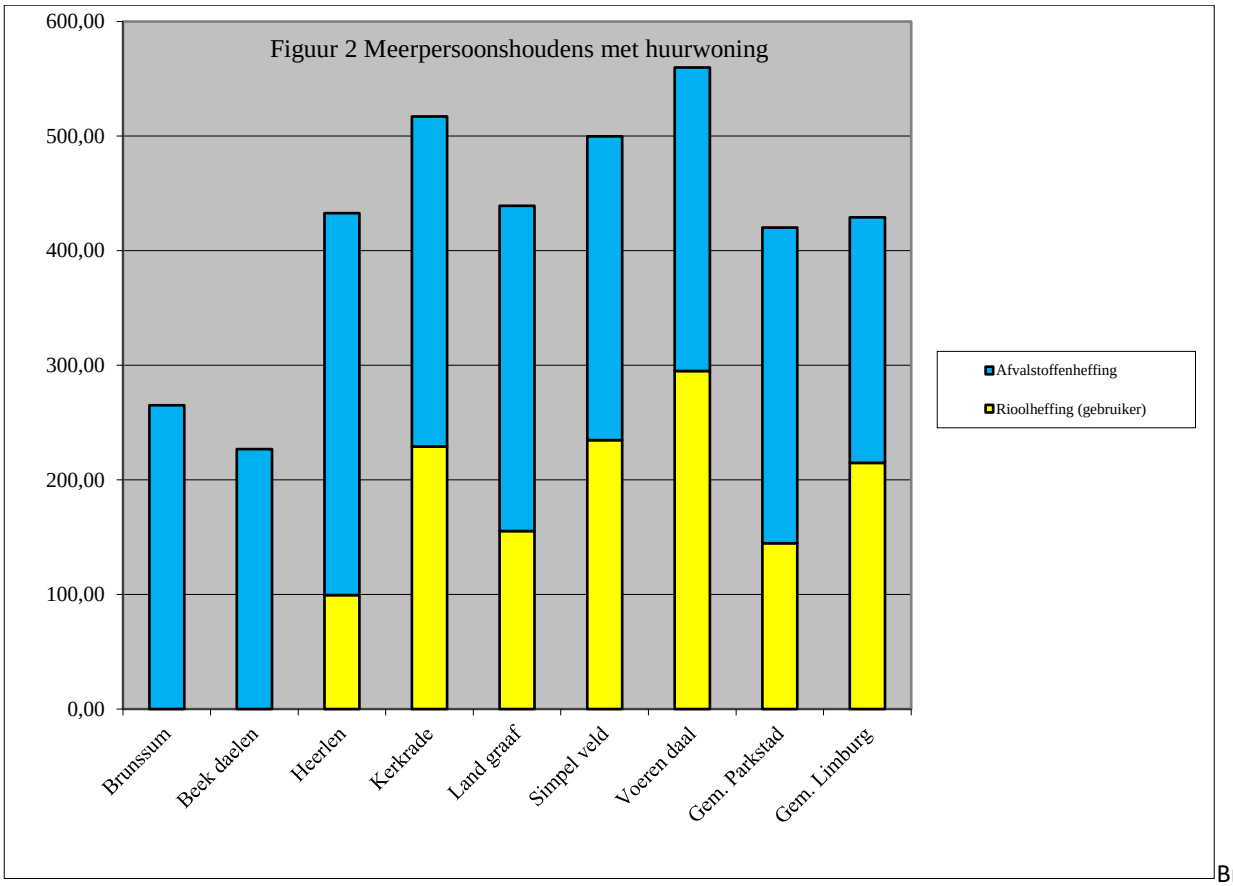
Er wordt gestreefd naar maximaal 100% kostendekkendheid met uitzondering van de door het rijk bepaalde tarieven.

TOTAAL OVERZICHTEN LOKALE HEFFINGEN TABEL

Geraamde inkomsten	Realisatie	Begroting	Realisatie
(bedragen x € 1.000)	2021	2022	2022
Specificatie:			
Onroerende zaakbelastingen (a)	€ 6.194	€ 6.152	€ 6.274
Afvalstoffenheffing (b)	€ 3.633	€ 3.652	€ 3.593
Rioolheffing (c)	€ 3.565	€ 3.562	€ 3.583
Toeristenbelasting (d)	€ 191	€ 172	€ 165
Hondenbelasting (e)	€ 289	€ 289	€ 275
Precariobelasting (f)	€ 0	€ 0	€ 0
Reclamebelasting (g)	€ 41	€ 43	€ 41
af: doorbetaling reclamebelasting	-€ 41	-€ 43	-€ 41
Marktgelden (h)	€ 0	€ 9	€ 0
Begraafrechten (i)	€ 96	€ 70	€ 116
lokale belastingen (excl. Leges) bedraagt TOTAAL	€ 13.968	€ 13.906	€ 14.006
Leges (j)	€ 918	€ 677	€ 669

Overzicht gemeentelijke woonlasten Parkstad Limburg gemeenten in 2022

Bron: Belastingoverzicht 2022 van de Provincie Limburg

PARAGRAAF 2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

BELEIDSUITGANGSPUNTEN

Het beleid is vastgelegd in de "Nota risicomanagement 2021" vastgesteld door de Raad op 23 februari 2021. Uitgangspunt is dat het weerstandsvermogen van de gemeente voldoende moet zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat de continuïteit van de gemeente in gevaar komt. Het streven is een weerstandsratio van 1,4 of hoger (dit is ruim voldoende of beter).

AANLEIDING EN ACHTERGROND

Het is nodig om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. De gemeente voert hiertoe twee keer per jaar een gemeente brede risico-inventarisatie uit. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico-inventarisatie van ultimo 2022. Op basis van de geïnventariseerde risico's is het weerstandsvermogen berekend.

RISICOPROFIEL

Om de risico's van Gemeente Brunssum in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Het risicoprofiel is tot stand gekomen door gebruik te maken van een rekenmodel (van de BNG) waarmee risico's in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. Het definiëren van de maatregelen en het inschatten van het effect van deze maatregelen op de gevolgen is ook onderdeel van de risico-inventarisatie. In de inventarisatie zijn in het totaal 111 risico's in beeld gebracht. Een aantal daarvan heeft geen financiële gevolgen of de gevolgen worden beperkt door het treffen van maatregelen. Bij andere risico's blijft een kans op een financieel gevolg bestaan. Het totaal van deze financiële gevolgen is maximaal € 24.846.000 ("als alles tegen zit"). Het totaal van de risico's bestaat uit grote en kleine risico's, risico's met interne en/of externe oorzaak, met geen tot grote financiële gevolgen en operationeel dan wel strategisch van aard.
De grootste risico's lopen we bij de risico's in de grondexploitatie. Dit is met 0,4 miljoen gestegen, voornamelijk hogere financiële risico's als gevolg van schaarste op de woningmarkt en daardoor stijgende kosten.
Als tweede lopen we meer risico bij het Sociaal Domein. Dit is met € 2,4 mln. gestegen. Dat komt enerzijds doordat de bijdragen aan verbonden partijen flink gaan stijgen door hogere kosten als gevolg van de inflatie.
Als derde lopen we -zoals veel gemeenten- risico's bij de financiering. Dit is met 3,0 mln. gedaald.
Dat komt omdat het risico voor extra coronakosten en het risico op bevriezen van het gemeentefonds s voor 2022 zijn komen te vervallen.
Als vierde lopen we risico's bij de bedrijfsvoering. Dit is met € 1,6 miljoen gedaald. Dit betreft voornamelijk het wegvallen van de risico's van de coronacrisis, zoals risico op lagere inkomsten van gemeentelijke belastingen en extra kosten voor personeel (ziekte).

In onderstaand overzicht worden de tien risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage hebben aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Hierbij is aangeven onder welke cluster het risico valt (GREX, sociaal domein, bedrijfsvoering, financiering). De risico's worden vergeleken met de laatst gemaakte risico-inventarisatie; dit is medio 2022 gebeurd bij het opstellen van de begroting 2023.

TABEL 1: BELANGRIJKSTE FINANCIËLE RISICO'S

	PRG	RISICO	OMSCHRIJVING	KANS	MAX. FIN. GEVOLG	IN-VLOED	BEDRAG JAAR- RE-KENING 2022

1	12	Jeugdhulp, extra middelen vanaf 2023 in gemeentefonds (Financiering)	Gemeenten mogen onder voorwaarden een structurele stelpost opnemen voor nog te ontvangen rijksmiddelen jeugdzorg. Voor 2022 zijn incidenteel gelden verstrekt. Brunssum heeft vanaf 2023 een structurele stelpost opgenomen.	50%	1.628.000	8,7%	1.628.000
2	11	Hogere uitgaven aan verbonden partijen	Voor de meeste verbonden partijen is er geen indexering van toepassing. Gezien de hoge inflatie bestaat het risico op overschrijden van de begroting en liquiditeitsproblemen.	70%	1.000.000	7,4%	1.000.000
3	12	Verhoogd debiteurenrisico (Financiering)	Het verhoogde debiteurenrisico (met als gevolg lagere inkomsten gemeentelijke belastingen) blijft ook nu voor de gemeente Brunssum nog niet of zeer moeilijk in te schatten, mede ook door de enorme inflatiecijfers en de energiecrisis.	90%	650.000	6,4%	650.000
4	3	Ambulante jeugdhulp (Sociaal Domein)	Ondanks bijstelling in de 1e Bestuursrapportage 2022 op basis van gerealiseerd verbruik 2021 constateren we hier in 2022 een verdere stijging bij (nagenoeg) gelijkblijvend aantallen cliënten met ±25% duurdere arrangementen bij zwaardere problematieken.	90%	500.000	4,9%	500.000
5	3	Jeugdzorg (Sociaal Domein)	Op basis van de huidige beschikbare gegevens, waarbij een forse toename aan arrangementen is te zien, verwachten wij een overschrijding ing op de begroting van ruim € 5 miljoen met € 500.000. Einde oktober zal de Raad hierover geïnformeerd worden aangezien op dat moment uit de beschikbare informatie een betere prognose opgesteld kan worden.	90%	500.000	4,9%	500.000
6	12	Lagere uitkering gemeentefonds	Door recente ontwikkelingen wordt een lagere Algemene uitkering verwacht	70%	500.000	4,6%	500.000

7	3	Ambulante jeugdhulp (Sociaal Domein)	Vanaf 01-01-2023 wordt ambulante jeugdhulp ingekocht via de centrumgemeente Maastricht. Hierdoor kunnen de komende jaren 2 systemen door elkaar kunnen lopen met tijdelijk hogere uitgaven.	90%	500.000	3,8%	500.000
8	11	GTD (GREX)	De grond is functioneel gesaneerd. Extra saneringskosten zijn waarschijnlijk noodzakelijk. Indien de vervuilde grond moet worden afgevoerd bedraagt het risico € 375.000. Indien de grond kan worden verwerkt in de geluidswal dan zijn de kosten en daarmee het risico, lager.	70%	375.000	3,6%	375.000
9	11	Masterplan Centrum (GREX)	Afzetmogelijkheden commerciële ruimte	50%	400.000	3,3%	400.000
10	1	Datalekken (Bedrijfsv.)	We spreken van een datalek als persoonsgegevens in handen vallen van derden die geen toegang tot die gegevens zouden mogen hebben. Continue worden er verbeteringen doorgevoerd in de processen, informatiesystemen en automatisering om het risico op datalekken te beperken. Daarnaast zien we een stijgende lijn in de bewustwording bij onze medewerkers inzake privacy en datalekken. Echter door de complexiteit, de vergaande integratie en tempo waarmee bedrijfsprocessen aan de digitale transformatie worden onderworpen blijft het risico van een datalek altijd aanwezig en kan de impact -ondanks alle inspanningen - behoorlijk fors zijn.	70%	410.000	3,1%	410.000

	JAARREKENING 2022	BEGROTING 2023
Totaal 10 grootste risico's	€ 6.463.000	€ 7.810.500
Overige risico's	€ 16.133.000	€ 14.789.500
Totaal alle risico's	€ 24.846.000	€ 22.600.000

BENODIGDE WEERSTANDSCAPACITEIT

Op basis van de ingevoerde risico's is met behulp van het rekenmodel een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Onderstaande tabel 2 toont de resultaten van de risicosimulatie. In Nederland wordt bij de meeste gemeenten een zekerheidspercentage tussen de 80-90% gehanteerd.

TABEL 2: BENODIGDE WEERSTANDSCAPACITEIT BIJ MEERDERE ZEKERHEIDSPERCENTAGES	
Percentage	Bedrag
75%	€ 4.400.000
80%	€ 4.600.000
85%	€ 4.800.000
90%	**€ 5.100.000**
95%	€ 5.600.000

Uit de tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 5.100.000 (benodigde weerstandscapaciteit) In de begroting 2023 was dit nog € 5.200.000. De daling wordt veroorzaakt door de lagere risico's; dit is toegelicht bij het onderdeel risicoprofiel.

BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT

De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Brunssum bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit	
	31-12-2022
algemene reserve - vrij besteedbaar 31/12/2022	*12.753*
af: overheveling van 2022 naar 2023	*-1.571*
algemene reserve -weerstandsvermogen	*12.000*
Totale weerstandscapaciteit per 31/12/2022	*23.182*

RELATIE BENODIGDE EN BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT PER 31/12/2022

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare Weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde Weerstandcapaciteit}} = \frac{€\ 23.182.000}{€\ 5.100.000} = 4{,}55$$

VERLOOP WEERSTANDSVERMOGEN VOOR DE JAREN 2023 T/M 2025

Bedragen x € 1.000	Jaar	Jaar	Jaar	Jaar
	2023	2024	2025	2026
	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026
Algemene reserve vrij besteedbaar 1/1	€ 12.753	€ 9.472	€ 12.530	€ 17.334
Sluitend maken begroting 2023-2026	€ 32	€ 2.252	€ 4.858	€ 1.116
Bij: September circulaire 2022 algemene uitkering	€ 85	€ 1.006	€ 66	€ 1.449
Af: herijking strategische visie	€ -100			
Af: klimaatbeheersing/vergroening schoolpleinen	€ -200			
Af: Prijsstijgingen Energiekosten	€ -808			
Af: budget Omgevingsplan cnfrm Voorjaarsbrief 2021	€ -50			
Af: budget Sportbeleid cnfrm Voorjaarsbrief 2021	€ -30			
Af: budget doorontwikkeling afd. ROV cnfrm Voorjaarsbrief 2021	€ -155	€ -155	€ -75	€ -75
Af: Parade 2024	€ -400			
Af: overhelingen van 2022 naar 2023	€ -1.571			
Af: Budget verkeersbeleid nav 1e begr. Wijz. 2023	€ -45	€ -45	€ -45	€ -75
Af: Budget Stichting de Positieve Stad (3e begr. Wijz. 2023)	€ -40			
Algemene reserve vrij besteedbaar 31/12	9.472	12.530	17.334	19.749
Algemene reserve - weerstandsvermogen 1/1 - 31/12	12.000	12.000	12.000	12.000
Raming Algemene reserve - totaal per 31 dececember	21.472	24.530	29.334	31.749
= A. Beschikbaar weerstandsvermogen				
B. Benodigde weerstandscapaciteit	5.100	5.100	5.100	5.100
ratio weerstandsvermogen (A / B)	4,21	4,81	5,75	6,23

Bij de laatste berekening bij de begroting 2023 was de ratio 4,12 (per ultimo 2023). De ratio is dus vrijwel ongewijzigd. (Zie hiervoor de toelichting bij het onderdeel Risicoprofiel).
Voor de begroting 2023 is de verwachte stand van de Algemene reserve per 1 januari 2023 gebruikt.

De benodigde weerstandscapaciteit is voor de 2022 tot en met 2025 hetzelfde. Alle bekende toekomstige ontwikkelingen zijn betrokken bij deze recente risico-inventarisatie en bepaling van de benodigde weer-standscapaciteit. Bij de bepaling van de beschikbare weerstandsvermogen is rekening gehouden met alle bekende mutaties.
De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio. De huidige ratio van 4,12 is dan uitstekend.

TABEL 4: WEERSTANDSNORM

WAARDERINGSCIJFER	RATIO	BETEKENIS
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4-2,0	ruim voldoende
C	1,0-1,4	Voldoende
D	0,8-1,0	Matig
E	0,6-0,8	Onvoldoende
F	<0,6	ruim onvoldoende

VERPLICHTE KENGETALLEN

Een deugdelijke en transparante begroting is in het belang van de horizontale controle door de raad op de financiële positie van de gemeente. Door de Adviescommissie Vernieuwing BBV zijn ter versterking van de horizontale verantwoording 5 verplichte financiële kengetallen vastgesteld.

Jaarrekening 2022							
	Rekening	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening
Kengetallen:	2019	2020	2020	2021	2021	2022	2022
netto schuldquote	1,2%	11,5%	5,9%	8,9%	6,2%	12,4%	2,8%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-6,8%	4,3%	-5,0%	1,8%	-2,8%	3,9%	-4,8%
solvabiliteitsratio	66,0%	65,6%	64,0%	63,5%	64,2%	64,2%	64,2%
grondexploitatie	5,3%	4,0%	5,5%	1,1%	2,9%	5,0%	0,1%
structurele exploitatieruimte	-0,9%	-2,6%	0,2%	1,0%	0,5%	1,6%	-0,5%
belastingcapaciteit	104,7%	107,1%	107,1%	103,5%	103,5%	99,6%	89,4%

Beoordeling kengetallen algemeen
Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen blijkt dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Noch hoeft een tegenvallende ontwikkeling van de grondprijs een negatieve invloed te hebben indien de structurele exploitatieruimte groot is of men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt, omdat er dan ruimte is om tegenvallers op te vangen. Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden bezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente.

Beoordeling kengetallen Brunssum
Kijkend naar de kengetallen kan hieruit worden geconcludeerd dat Brunssum een goede netto schuldquota heeft. De structurele begrotingsruimte is slecht (is negatief) en de belastingcapaciteit is hoger dan het landelijk gemiddelde. De solvabiliteitsratio is zeer goed.

Hieronder wordt per kengetal weergeven welke verhouding wordt uitgedrukt en wat het kengetal inhoudt.
1 Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)
Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.
Normaal bevindt de netto schuldquote van een gemeente zich ergens tussen de 0% en 100% (groen). Afhankelijk of een gemeente net grote investeringen achter de rug heeft, is de netto schuldquote hoger of lager. Op het moment dat de netto schuldquote boven de 100% komt springt het licht op oranje. Boven de 130% springt het licht op rood, er is dan sprake van een zeer hoge schuld.

2 Solvabiliteitsrisico
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.
De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.
Hoe hoger het percentage hoe beter de gemeente is toegerust om verplichtingen na te komen. Bij een solvabiliteitsratio van lager dan 20% bevindt de gemeente zich op glad ijs.

3 Kengetal grondexploitatie
De afgelopen jaren is landelijk gebleken dat de grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiele positie van een gemeente. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde van de grondexploitatie) is ten opzichte van de totale baten exclusief mutaties reserves.
Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio. De accountant beoordeelt ieder jaar of de

gronden tegen de actuele waarde op de balans zijn opgenomen en of een eventueel gevormde voorziening van voldoende omvang is.
Hoe lager de ratio hoe minder invloed het grondbedrijf heeft op de exploitatie.

4 Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen de structurele en incidentele lasten. Bij incidentele baten en lasten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.
Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij de structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Bij een ratio van 0% zijn de structurele baten gelijk aan de structurele baten. Bij een negatieve ratio is de gemeente structureel niet in evenwicht. Als de ratio positief is dan zijn de structurele baten toereikend om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

5 Belastingcapaciteit

De OZB is de belangrijkste eigen belastinginkomst van een gemeente. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten van meerpersoonshuishoudens. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente. De reden dat tevens wordt gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing is dat deze heffing maximaal kostendekkend mag zijn.

PARAGRAAF 3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In deze paragraaf wordt ingegaan op het onderhoud van de kapitaalgoederen van de gemeente Brunssum. De kapitaalgoederen kunnen als volgt gerubriceerd worden:

- Infrastructuur (wegen, verkeersregelinstallaties, riolering)
- Voorzieningen (openbaar groen, openbare verlichting)
- Gebouwen
- Brede Maatschappelijke Voorzieningen (BMV)

Beleidsuitgangspunten:
Het onderhoud van wegen, riolering, groen en openbare verlichting is opgenomen in het Meerjaren Onderhoudsplan Openbare Ruimte 2022-2025 (MOP-OR 2022-2025). Dit programma is in september 2021 goedgekeurd door de gemeenteraad van Brunssum. Het MOP-OR is gebaseerd op diverse beheerplannen. Deze beheerplannen zijn opgezet vanuit het uitgangspunt 'planmatig beheer'. De financiering vindt plaats vanuit een compartimentbenadering. Dit houdt in dat eventuele restbudgetten in enig jaar in een egalisatiereserve zullen worden gestort. Hiermee wordt over meerdere jaren een gelijkmatig uitgavenpatroon bereikt. Basis voor het rioolbeheer is het MOP-OR 2022-2025 en het Watertakenplan Brunssum 2020-2024. Ook in dit nieuwe Watertakenplan is de Wet Gemeentelijke Watertaken geïmplementeerd

Wegen

Beleid
Met de vaststelling van het MOP-OR 2022-2025 heeft de Raad gekozen voor CROW-kwaliteit B (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek) voor het hele wegennet van de gemeente.

Areaal
Het wegennet van de gemeente, ten tijde van het opstellen van het MOP-OR, is 143 km lang en de oppervlakte bedraagt 159 hectare.

Uitvoering
Grootschalig onderhoud.
De herinrichting van de Trichterweg en een gedeelte van de Maastrichterstraat is in 2022 afgerond. Het betreft een volledige herinrichting. D.w.z. dat zowel de weg, het riool, alsmede fietspaden, trottoirs en het groen zijn vernieuwd. Eind 2022 is de evaluatie nog lopende en vanuit afstemming met burgers kan dit in 2023 mogelijk nog tot aanpassingen leiden.

Ook is de gebiedsontwikkeling van de openbare ruimte rondom het Clemensdomein in 2022 afgerond. De herinrichting van de openbare ruimte rondom het bouwplan Hof van Oeloven is in 2022 opgestart en zal in 2023 worden afgerond. Daarnaast hebben kleinschalige afrondingswerkzaamheden plaatsgevonden in de gereconstrueerde Merkelbeek- en Rembrandtstraat

Vervolgens is in 2022 gestart met de planvorming en voorbereiding van het groot asfaltonderhoud aan de Karel Doormanstraat/Akerstraat en de N276 en reconstructie van Haefland.

De start van de uitvoering reconstructie Kerkstraat-Kerkeveldstraat was voorzien in het najaar 2022, echter door beperkte personele capaciteit en planologische ontwikkelingen heeft de aanbesteding van het werk een aantal weken later dan gepland plaats gevonden waarmee de uitvoering uiteindelijk over de winter heen is getild en begin 2023 zal starten.

Stand restant krediet inzake investeringen wegen		
Stand per 1-1-2022:		
Restant	1.206.739,19	
Budget investeringen 2022	1.915.000,00	
Totaal		*3.121.739,19*
Werkelijke uitgaven 2022:		
Loonkosten 2022	80.000,00	
Verzekering	8.561,01	
Civiel technisch werk Emma	13.613,51	
Reconstructie Trichterweg	1.080.132,67	
Gebiedsontwikkeling Clemensdomein	287.247,41	
Groot onderhoud K. Doormanstraat/Akerstraat	22.030,00	
Reconstructie Haefland	589,05	
Bouwplan Hof van Oeloven	34.618,22	
Reconstructie Merkelbeekerstraat	3.725,35	
Reconstructie Rembrandtstraat	6.072,03	
Reconstructie Maastrichterstraat	4.631,25	
Totaal onttrekking		*-1.541.220,50*
Restantkrediet investeringen wegen per 31-12-2022		**1.580.518,69**

Regulier onderhoud.
De prioriteitstelling bij de aanpak van regulier onderhoud wordt in hoge mate bepaald door winterschade aan wegen. Elk voorjaar wordt daarom aan de hand van de actuele schadebeelden het onderhoudsprogramma voor het betreffende jaar bepaald. Uitgangspunt voor het onderhoudsniveau van wegen en trottoirs is CROW-kwaliteitsniveau B, dit conform het MOP-OR 2022-2025.

Daarnaast zullen binnen nu en enkele jaren een aantal hoofdwegen (Karel Doormanstraat, N276, Rumpenerstraat, Bodemplein tot aan de rotonde bij de Afcent, Prins Hendriklaan N-Z en de Schinvelderstraat) aan groot onderhoud toe zijn. Hierbij wordt rekening gehouden met de gewijzigde verkeersbelasting (afname) op een aantal hoofdwegen a.g.v. de in gebruik name van de Buitenring. Derhalve is het onderhoud aan deze wegen de afgelopen jaren ook steeds uitgesteld c.q. getemperd. Asfaltreparaties aan de Prins Hendriklaan hebben plaatsgevonden.

Fase 1 van herstel van de bestrating in de Kling is in 2022 gerealiseerd. In verband met uitgestelde werkzaamheden van WML worden de resterende herstelbestratingen pas in 2024 uitgevoerd.

Verder zijn in het kader van verkeersveiligheid in Schuttersveld, 5 tijdelijke drempels vervangen door permanente klinkerdrempel. Ook zijn bij de inritconstructies van de Mozartstraat en Doorvaartstraat de trottoirtegels vervangen dor betonstenen in verband met de hoge verkeersbelasting. In verband met wortelschade zijn op verschillende locaties het straatwerk hersteld of straatwerk vervangen door halfverharding. Tot slot zijn er asfaltreparaties uitgevoerd op verschillende locaties binnen de gemeente. Ook is scheurvulling en markering aangebracht op diverse wegvakken verspreid over de hele gemeente.

Stand MOP - Wegen onderhoud		
Stand per 1-1-2022:		

Restant in MOP	0,00	
Totaal		*0,00*
Ten gunste gebracht van het MOP - Wegen onderhoud 2022:		
Saldo producten onderhoud wegen 2022	43.930,77	
Ontvangen vergoeding Provincie Limburg ten behoeve van het beheer en onderhoud van het wegvak N276.	498.698,00	
Totaal storting		*542.628,77*
Restant in MOP - wegen onderhoud per 31-12-2022		**542.628,77**

Verkeersregelinstallaties (VRI's)

Beleid

In het verleden was het aantal voertuigen op een kruisingsvlak maatgevend om wel of geen afwikkeling middels een verkeerslicht toe te passen. Ook het ongevallenbeeld speelde een rol bij die afweging. De laatste jaren worden bij reconstructies de verkeerslichten zoveel mogelijk vervangen door rotondes (betere doorstroming, verkeersveilig), dit voor zover de ruimte dit toelaat en passend is binnen het verkeersaanbod op betreffende kruising.

Areaal

Momenteel staan er binnen de gemeente Brunssum nog 7 VRI's op kruispunten. Verder is de toegang tot het promenade gebied geregeld middels een 3-tal dynamische afsluitingen (zakpalen).

Uitvoering

Tijdens de herinrichting van de Trichterweg-Maastrichterstraat is de VOP (voetgangersoversteekplaats) verwijderd.

Riolering

Beleid

Basis voor het rioolbeheer is het MOP-OR 2022-2025 en het Watertakenplan Brunssum. Ook in dit Watertakenplan is de Wet Gemeentelijke Watertaken geïmplementeerd. Verder ligt er de opgave om het watersysteem 'robuust' vorm te geven. Dat betekent dat riolering, openbare ruimte en oppervlaktewater in staat moeten zijn om de extremer wordende weersomstandigheden (met meer en heviger regenval) aan te kunnen. Het ligt voor de hand om alle wateropgaven gezamenlijk te analyseren en te vertalen in één samenhangend maatregelenpakket. Omdat water zich niet houdt aan bestuurlijke grenzen, is bovendien samenwerking met buurgemeenten, Het Waterschap, Het Waterschapsbedrijf Limburg Provincie Limburg en Rijkswaterstaat noodzakelijk. De voordelen hiervan zijn slimmere en effectievere oplossingen, tegen lagere totale kosten. In 2012 is een grootschalige studie naar optimalisatie mogelijkheden in de afvalwaterketen met positief resultaat afgerond (OAS-studie). Belanghebbende partijen daarbij zijn Provincie Limburg, Waterschap Limburg, Waterschapsbedrijf Limburg en de Limburgse gemeenten. In 2022 zijn binnen het samenwerkingsverband Parkstad de hydraulische herberekeningen (BRP) van de rioolstelsels opgestart. Naar verwachting zal deze voor Brunssum in Q1 2023 gereed zijn.

In Parkstadverband werken de betrokken gemeenten samen op navolgende onderdelen:

1. 1. Planvorming:
   - Communicatiecampagne middels redactieteam en website waterklaar.nl en de communicatiekanalen van de Woonwijzerwinkel.
   - Continueren van een vervolg subsidieregeling afkoppelen private terreinen (opvangen regenwater in de tuin) samen met het Waterschap Limburg via de Woonwijzerwinkel.

- Klimaatadaptatiestrategie Parkstad Limburg en Klimaatadaptatie actieprogramma.
- Het verder optimaliseren van de Klimaatatlas Parkstad.
- Verkenning samenwerking met Stadsregio Parkstad.

2. Operationele onderdelen:
   - Gegevensbeheer riolering
   - Meten-Monitoren-Rekenen
   - Actualiseren verhard oppervlak t.b.v. actualisatie BRP (Basis Riolering Plan)
   - Uitvoering subsidieregeling afkoppelen private terreinen
   - Uitvoeren risicodialoog en opstellen regionale en lokale uitvoeringsagenda's
   - Kolkreiniging, rioolreiniging en rioolinspectie
   - Relining van rioolstelsel
   - Beheer en onderhoud van pompen en gemalen

Om in de toekomst het hoofd te kunnen bieden aan de gevolgen van het veranderende klimaat is in 2018 in hetzelfde samenwerkingsverband de klimaatatlas opgesteld. Hierna genoemde kaarten zijn onderdeel hiervan. Er zijn berekeningen gemaakt van de wateroverlast als gevolg van extreme regenbuien. Daarvan zijn overzichtskaarten (een regenwaterstructuurkaart en een wateropstraatkaart) gemaakt. Deze kaarten geven een beeld waar bij extreme buien water op straat ontstaat. Verder is er een waterdroogte kaart gemaakt. Deze laat zien wat de grondwaterstand bij extreme droogte is. Tot slot is ook een hitte kaart opgesteld welke inzichtelijk maakt waar zich bij extreem warm weer de warmste plekken bevinden. In 2022 zijn op basis van deze kaarten onderzocht welke maatregelen mogelijk c.q. noodzakelijk zijn (zowel technisch alsook financieel). In 2023 wordt dit afgerond. Dit alles in samenspraak (de zgn. risicodialoog) met de diverse stakeholders (inwoners, hulpdiensten, zorginstellingen etc.) Aan de hand van deze risicodialoog worden uiteindelijk de maatregelen en bijbehorende prioritering bepaald (Klimaatadaptatie actieprogramma).

<u>Areaal</u>
De gemeente beschikt over 174 km vrij verval riolering. Verder nog de nodige huisaansluitingen, verzamelriolen en kolkaansluitingen en daarnaast de nodige schuiven, kleppen, pompen, bassins, etc.

<u>Uitvoering</u>
Voor de realisatie van de wettelijk verplichte basisinspanning (verminderen vervuilende overstorten op beken) en de KRW-verplichtingen (groene bergingen achter overstorten) zijn de benodigde investeringen gedaan. De gemeentelijke riolering voldoet daarmee aan de wettelijke eisen.

In het MOP wordt verder rekening gehouden met de exploitatiekosten voor riolering, noodzakelijke jaarlijkse vervanging en verbetering van verouderde riolering. Door deze investering blijft het rioolstelsel ook op de lange termijn in stand op een adequaat niveau.
Op plaatsen zal het riool incidenteel geïnspecteerd, gereinigd en gerelined worden. Dit op basis van klachten (wateroverlast) c.q. verstoppingen of verzakkingen (curatief).

Stand MOP - Riolering inzake investeringen		
Stand per 1-1-2022:		
Restant in MOP	793.087,79	
Budget vervanging 2022	1.114.000,00	
Totaal		1.907.087,79
Ten laste gebracht van het MOP - Riolering in 2022:		
Gebiedsontwikkeling Clemensdomein	141.480,07	
Reconstructie Trichterweg	532.005,64	
Reconstructie Rembrandtstraat	12.327,98	
Reconstructie Merkelbeekerstraat	7.563,59	
Reconstructie Haefland	1.143,45	
Bouwplan Hof van Oeloven	70.285,44	
BBB Molenvaart	98.731,21	
Rioolvervanging De Kling	63.229,19	
Renovatie BBB Loopgraaf	13.431,21	
Relining riool Treebeek	255.638,95	
Onderhoud KRW dam Breukberg	99.560,10	
Overige kosten inzake vervanging (o.a. onderzoekskosten, verzekeringen, herstel schade riool)	10.274,86	
Totaal onttrekking		1.305.671,69
Restant in MOP - riolering inzake investeringen per 31-12-2022		601.416,10

Stand MOP - Riolering tarieven/onderhoud		
Stand per 1-1-2022:		
Restant in MOP	0,00	
Totaal		*0,00*
Ten laste gebracht van het MOP - Riolering tarieven/onderhoud in 2022:		
Totaal onttrekking		*0,00*
Restant in MOP - riolering tarieven/onderhoud per 31-12-2022		**0,00**

Openbaar groen

Beleid

Met de vaststelling van het MOP-OR 2022-2025 heeft de Raad gekozen voor CROW kwaliteit B (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek) voor de volledige openbare groenvoorziening van de gemeente. Dit niveau houdt onder andere in dat herinrichting, omvorming en vervanging in stand wordt gehouden en dat er mechanische onkruidbestrijding wordt toegepast. Met ingang van 2016 is er een verbod gekomen op de toepassing van glyfosaat op open verhardingen. Dit betekent dat het onkruid mechanisch bestreden wordt. Het gewenste kwaliteitsniveau wordt hiermee

echter zelden behaald. Voorts leidt mechanische bestrijding in enkele gevallen tot hogere slijtage van trottoirs en wegen (a.g.v. borstelen) waardoor onderhoud c.q. vervanging in de toekomst wellicht eerder dan gepland noodzakelijk is.

Areaal
Het huidige groenareaal van de gemeente Brunssum beslaat 106 hectare exclusief sportcomplexen (inclusief 116 hectare). Dit areaal bestaat uit 43 hectare plantsoenen en 63 hectare gras en bermen. Tevens staan er in de gemeente Brunssum 10.500 zogenaamde 'structuurbomen'.

Uitvoering
Het reguliere onderhoud is conform het MOP-OR en volgens planning uitgevoerd, deels door medewerkers in eigen dienst, deels door medewerkers Betere Buren Brunssum en deels door medewerkers WSP Parkstad. Omvormingen en andere specialistische werken zijn uitgevoerd door lokale c.q. regionale bedrijven op basis van onderhoudsbestekken en incidentele inhuur.
Verdeeld over de gemeente zijn er, daar waar beplanting aan vervanging onderhevig was, groenpercelen omgevormd en/of heringericht.

In 2017 is gestart met het op diverse plaatsen omvormen van wegbermen tot bloemenrijke bermen. Deze omvormingen hebben ook in 2022 plaats gevonden. Het omvormen (verbloemen) van wegbermen is een proces van de lange adem. Reeds in de voorgaande jaren is gebleken dat het jaren kan duren eer het gewenste eindbeeld wordt bereikt. M.n. in de eerst omgevormde bermen (die uit 2017 en 2018) wordt het resultaat nu pas zichtbaar. Hopelijk zet deze trend zich de komende jaren door. Het verbloemen van wegbermen draagt daarmee bij aan het vergroten van de biodiversiteit.

Stand MOP - Groen		
Stand per 1-1-2022:		
Restant in MOP	0,00	
Totaal		*0,00*
Ten laste gebracht van het MOP - Groen 2022:		
Totaal onttrekking		*0,00*
Restant in MOP - Groen per 31-12-2022		**0,00**

Openbare Verlichting

Beleid
Basis voor het beheer van de openbare verlichting is het MOP-OR 2018-2021. Het gekozen kwaliteitsniveau voldoet aan de criteria van het Politiekeurmerk Veilig Wonen. In 2022 is gestart met het actualiseren van het beleidsplan Openbare verlichting. Deze zal in Q1-2023 worden afgerond.

Areaal
Het verlichtingsareaal van de gemeente Brunssum uit circa 6.200 masten en 6.300 armaturen. De wijzigingen van het areaal worden telkens bij de opstelling van een nieuw MOP-OR geactualiseerd.

Uitvoering
Het streven is om zoveel mogelijk armaturen om te bouwen naar LED-armaturen.

Stand MOP - Openbare verlichting		
Stand per 1-1-2022:		
Restant in MOP	47.344,64	
Totaal		*47.344,64*
Ten gunste gebracht van het MOP - Openbare verlichting 2022:		
Saldo producten Openbare verlichting 2022	-267.827,12	
Ontvangen vergoeding Provincie Limburg inzake VRI (verkeersinstallatie aan de Rimburgerweg	-120.000,00	
Totaal storting		*387.827,12*
Restant in MOP - Openbare verlichting per 31-12-2022		**435.171,76**

Gebouwen

Accommodatiebeleid

Uitgangspunt bij het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is dat zij moeten voldoen aan de hedendaagse eisen en functionaliteit. In 2022 zijn voor nagenoeg alle vastgoedobjecten een meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) opgesteld op basis van de uitgevoerde conditiemetingen volgens de NEN 2767. Vervolgens heeft de raad in januari 2022 de actualisatie van het Accommodatiebeleid geaccordeerd met daarin een strategische koers, namelijk een wijkgerichte aanpak. De koers bestaat uit het uitwerken van verschillende business cases in de wijk West en in de opvolgende jaren worden alle vastgoedobjecten in de wijken Oost, Zuid, Centrum en vervolgens Noord opgepakt en uitgewerkt.

In de uitwerking van de business cases wordt nagegaan of we het vastgoed door exploiteren, investeren in o.a. duurzaamheidsmaatregelen en/of afstoten van de bestaande accommodatie, slopen en/of nieuwbouw realiseren. De uitwerking van de afzonderlijke business cases worden in een bestuurlijk behandelvoorstel voorgelegd aan College en Raad ter besluitvorming. In de uitwerking wordt ook onderzoek gedaan naar het eventueel samen gebruikmaken van de accommodatie door diverse gebruikers oftewel het multifunctioneel inzetten van de accommodatie. Naast het uitwerken van de verschillende business cases zijn diverse onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd om het vastgoed/accommodatie in stand te houden. Zo zijn ook – in het kader van veiligheid – de gebreken vanuit de NEN 1010 keuringen opgeheven en legionella maatregelen uitgevoerd. Laatstgenoemde activiteiten en het uitwerken van de business cases hebben een dusdanige weerslag gehad op de capaciteit van het cluster vastgoed dat verschillende voorgenomen planmatige vervangingen zijn verschoven ofwel uitgesteld. Daarbij zijn de risico's bekeken voor wat betreft het gebruik van de accommodatie en de impact op het toekomstig onderhoud (verantwoorde uitstel).

In 2022 bedraagt de jaarlijkse storting in het onderhoudsfonds gemeentelijke gebouwen € 246.080,-.

In het kader van groot onderhoud aan gemeentelijke eigendommen waren voor het jaar 2022 onder andere de volgende werkzaamheden gepland c.q. uitgevoerd:

Overzicht rekening 2022 inzake Groot Onderhoud gemeentelijke eigendommen						
Proj. Nr.	**Accommodatie**	**Begroting na wijziging 2022**	**Werkelijk 2022**	**Gepland en uitgevoerd**	**Gepland maar niet uitgevoerd**	**Niet gepland maar wel uitgevoerd**
G043101	Bestuurscentrum	0,00	12.746,96			Meer onderhoud
G043102	Oude Raadhuis	50.000,00			Renoveren entree/trappen niet uitgevoerd door gebrek aan personele capaciteit en prioriteiten stellen	
G043103	Muziekschool	50.000,00	13.988,51	Verschillende onderdelen uitgevoerd	Diverse werkzaamheden uitgesteld i.v.m. capaciteit	
G043104	Houserveld BSV Limburgia	63.425,00	-8.715,17	Extra kosten vervangen haag aan voorzijde complex (Jonker van Weertstraat) incl. plaatsen staafmathekwerk, begroeiing en leges kosten.		
G043105	In de Struiken Langeberg		4.772,24			Vervangen ventilator WTW
G043106	Sportpark Klingelsberg	1.692,00	-263,80	Meer uitgaven klachtenonderhoud		
G043109	Sporthal Rumpen	35.000,00	29.486,47		Verschillende planmatige vervangingen niet uitgevoerd	
G043110	Sportzaal Brunssum Noord	2.500,00	7.472,25			Extra kosten i.v.m. valbeveiliging aanbrengen i.h.k.v. borgen veiligheid werken op dak
G043111	Sportzaal Treebeek		-1.149,79			Extra klachtenonderhoud
G043112	Bronspot	109.551,00	25.686,37		In afwachting van uitwerking business case verschillende planmatige werken uitgesteld	
G043113	Rumpenerhof		6.550,25			Vervangen sanitair i.v.m. verhuur leegstaande ruimten
G043115	Fontein Vijverpark	45.000,00	74.811,58			Fontein vervangen en extra aansluiting stroomkast + grond boringen gerealiseerd
G043116	Rembrandtstraat sanitaire gebouwen	90.000,00	3.295,00		Project gestart 2022 en nog in uitvoering	
G043117	Speeltuingebouw Buschkesberg		1.464,71			Vervangen meterkast n.a.v. NEN 1010
G043118	Speeltuingebouw Klaver-4	16.000,00	4.634,30		Verschillende vervangingen niet uitgevoerd	
G043119	CMWW, Pr. Beatrixstr. 1a	54.000,00			Verschillende planmatige vervangingen niet uitgevoerd door vertrek huurder uit pand per 1-2-2023. Voorstel volgt toekomst van pand	
G043121	Pr. Hendriklaan Vincentius		2.028,53			Extra herstelwerkzaamheden n.a.v. NEN 1010

Overzicht rekening 2022 inzake Groot Onderhoud gemeentelijke eigendommen						
Proj. Nr.	Accommodatie	Begroting na wijziging 2022	Werkelijk 2022	Gepland en uitgevoerd	Gepland maar niet uitgevoerd	Niet gepland maar wel uitgevoerd
G043122	Spoorstraat 32 Willibrordus	25.500,00	3.472,10		Verschillende planmatige werkzaamheden niet uitgevoerd	
G043124	Gemeenschapshuis Klaver Vier		83.333,20			Verschillende planmatige vervangingen uitgevoerd
G043127	Begraafplaats	100.000,00			Renovatie keermuur uitgesteld	
G043128	Galerijen Op Gen Hoes	500,00	1.158,93			Herstellen scheurvorming metselwerk
G043132	Planeetstraat 1	44.232,00			Dakrenovatie uitgesteld i.v.m. onderzoek business case	
G043135	Straatbeelden en kunstwerken	15.000,00			In afwachting van inventarisatie geen groot onderhoud uitgevoerd	
G043138	Kinderboerderij		4.651,00			Dak van de stalling vervangen
G043146	Openluchttheater	21.000,00			Startjaar is geen onderhoud nodig, vanaf 2024 volgt onderhoud	
Totale uitgaven groot onderhoud		**723.400,00**	**269.423,64**			

In onderstaande tabel wordt een weergave gedaan van het verloop van de voorziening groot onderhoud gemeentelijke eigendommen voor het jaar 2022 op basis van begroting en rekening.
Deze cijfers zijn inclusief de begrote en werkelijke exploitatielasten 2022 van de diverse gemeentelijke eigendommen.

Verloop 2022 Voorziening Onderhoud Gemeente eigendommen (G043100)		
Omschrijving	**Begroting 2022**	**Rekening 2022 + = onttrekking - = storting**
Beginstand Voorziening per 1-1-2022	-1.404.567,45	-1.404.567,45
Diverse gemeentelijke eigendommen:		
Uitgaven:		
Belastingen (o.a. btw/riool/ozb)	54.019,00	56.932,05
Energiekosten	37.096,00	59.989,03
Onderhoud (klein/klachten)	578.248,00	659.534,21
Onderhoud (groot)	723.400,00	269.423,64
Verzekering	28.302,00	61.734,47
Kapitaallasten	222.163,00	212.386,31
Adviesbureaus		

Doorbelasting anders	140.480,00	140.480,34
Loonkosten medewerkers		
Inkomsten:		
Geraamde budgetten 2022	-1.329.477,51	-1.329.477,51
Huur derden	-113.661,00	-113.100,04
Bijdragen van derden	-6.846,00	-29.107,59
Opbrengst verkoop panden		
Jaarlijkse storting	-246.080,00	-246.080,00
Stand per 31-12-2022	**-1.316.923,96**	**-1.661.852,54**

Met name door niet uitgevoerde/uitgestelde Groot Onderhoudswerkzaamheden in het jaar 2022 (voor een bedrag van € 454.000,-) wordt er in 2022 minder onttrokken aan de voorziening dan bij de begroting 2022 werd gepland.

Overzicht voorzieningen BMV's/ Brede scholen jaarrekening 2022

Bij de instandhouding van de BMV's (Brede Maatschappelijke Voorzieningen) is het uitgangspunt dat de gebouwen moeten voldoen aan de hedendaagse eisen, zowel technisch als onderwijskundig. Periodiek worden de gebouwen gecontroleerd/geïnspecteerd op basis van het vigerende Bouwbesluit.
Daarnaast dient de instandhouding te geschieden binnen de beschikbare middelen, die bestaan uit een rijksvergoeding die de scholen ontvangen voor gebouw gebonden kosten en de (hierop gebaseerde) medegebruiksvergoedingen en huurvergoedingen die worden betaald door andere gebruikers. De hoogte van de voorzieningen bedragen per 31 december 2022 in totaliteit € 1.086.310,-.

In onderstaande tabel is rekening gehouden met de jaarlijkse stortingen en de uitgevoerde werkzaamheden in het jaar 2022.

Overzicht voorzieningen BMV's / Brede scholen jaarrekening 2022				
Naam voorziening	**Beginstand 1-1-2022**	**Vermeerdering**	**Vermindering**	**Eindstand 31-12-2022**
Voorziening groot onderhoud BMV Bronsheim	384.917,04	85.618,00	85.268,10	385.266,94
Voorziening groot onderhoud BS Centrum	178.590,48	34.128,63		212.719,11
Voorziening groot onderhoud BS Langeberg	65.417,25	20.852,35	4.407,45	81.862,15
Voorziening groot onderhoud BS Treebeek	256.882,00	41.909,00		298.791,00
Voorziening groot onderhoud Sporthal Treebeek	87.671,10	20.000,00		107.671,10
Totaal van deze voorzieningen	**973.477,87**	**202.507,98**	**89.675,55**	**1.086.310,30**
saldo vermeerderingen/verminderingen			112.832,43	

Bij de BMV Bronsheim hebben de volgende werkzaamheden plaatsgevonden namelijk het vervangen en betalen van 2 termijnen van de warmtepompinstallatie (kosten € 82.000,-) en vervanging van optische rookmelders (kosten € 3.500,-) in het kader van veiligheid.

Bij de BS Langeberg zijn het vervangen van de intercom en deursloten (€ 4.400,-) uitgevoerd.

PARAGRAAF 4 FINANCIERING

BELEIDSUITGANGSPUNTEN

De uitgangspunten voor de financiering zijn vastgelegd in het Treasury statuut 2020 dat op 28 jan. 2020 door de raad is vastgesteld (gemeentebladnr. 2019/101).
Brunssum hanteert als algemeen uitgangspunt een risicomijdend financieringsbeleid dat binnen de kaders van de Wet Fido past. (Wet Financiering Decentrale Overheden). De financieringsfunctie moet ervoor zorgen dat er altijd voldoende geld beschikbaar is om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen.

RISICOBEHEER

Uitzettingen

Er is in 2022 een renteloze lening verstrekt van € 16.050 aan een muziekvereniging in navolging op het raadsbesluit van september 2022.
De lening voor het opstarten en financieren van de Woon Wijzer Winkel Zuid Limburg is in 2022 verhoogd met € 29.000. Het gaat om een bedrag van totaal € 144.716,- dat in 5 jaar termijnen aan de Woon Wijzer Winkel wordt uitbetaald (raadsbesluit 28 jan. 2020). Het rentepercentage is 4%.

Kredietrisico op verstrekte gelden

Met/zonder Hypothecaire Zekerheid	Restantschuld In € 1.000 op 1-1-2022	Restantschuld In € 1.000 op 31-12-2022
Verrekening	€ 807	€ 715
Zonder hyp.	€ 73	€ 102
Zonder hyp.	€ 2.000	€ 2.000
Verr.via subsidie	€ 8	€ 22
Debiteurenrisico bij Volta	€ 2.547	€ 2.538
Totaal verstrekte gelden	**€ 5.435**	**€ 5.377**

FINANCIERING

Kortlopende financiering

In principe worden de investeringen gefinancierd via kas- of call-geldleningen. Hiertoe worden twee offertes aangevraagd. Een bij de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) en een bij een andere partij. Dit is vastgelegd in het Treasury statuut.
In de loop van 2022 heeft de ECB besloten om de rente te verhogen met als doel het beperken van de inflatie. Dit heeft als gevolg dat lenen voor de gemeente duurder is geworden.

overzicht renteniveau's kortlopende financiering 2022	bron: BNG/global rates	gemiddeld 2022
1 maands-Euribor:	varieerde van -0,576% tot 1,913%	0,094%
1 maands kasgeld BNG	op aanvraag	

In 2022 zijn 5 kasgeldleningen afgesloten met een waarde variërend tussen € 6 en € 8 miljoen. De maximale looptijd was 2 maanden. De rente varieerde van -0,46% in het begin van 2022 tot 3 % aan het eind van het jaar.

Financiering via Leasecontracten

Er zijn leasecontracten afgesloten voor de dienstauto van Toezicht en Handhaving, mobiele telefoons, koffieautomaten, multifunctionals, couverteermachine en vouwmachine.
De nog te betalen leasetermijnen staan vermeld in de Balans, onder de niet in de balans opgenomen verplichtingen aan de creditzijde van de Balans.

Langlopende financiering

Om de renterisico's zoveel mogelijk tegen te gaan, worden meestal onderhandse leningen aangetrokken. Deze hebben een rentevast periode van minimaal 10 jaar, of zijn rentevast gedurende de gehele looptijd. Voor de leningen van de gemeente wordt geen renterisico gelopen. Dat komt omdat de reeds afgesloten leningen een rentevaste periode hebben, die gelijk is aan de looptijd van de lening. Tot op heden zijn alleen leningen aangegaan met een lineaire aflossing, waardoor het renterisico ook beperkt is tot het schuldrestant op het moment van renteherziening, aangezien dan geen herfinanciering plaats hoeft te vinden.
In 2022 zijn er geen nieuwe langlopende leningen afgesloten.

Mutaties in de leningenportefeuille

Omschrijving (bedragen x € 1.000,--)	Begroting 2022	Rekening 2022
Stand per 1 januari 2022	€ 5.616	€ 5.616
Nieuwe leningen	€ 0	€ 0
Reguliere aflossingen	€ 808	€ 808
Stand per 31 december 2022	€ 4.808	€ 4.808

WET VERPLICHT SCHATKISTBANKIEREN

Vanaf december 2013 dienen overtollige gelden bij de schatkist te worden gestald.
Met ingang van 1 juli 2021 is de drempel voor schatkistbankieren verhoogd van 0,75% naar 2 % van het begrotingstotaal. Voor 2022 € 2.290.260 . Dit bedrag mag buiten de schatkist worden aangehouden per dag.
De rentevergoeding van de schatkist is de daggeldrente. Het eerste halfjaar bedroeg de rente 0,00%, in het 3^{e} kwartaal 0,66% en eind 4^{e} kwartaal 2 %.

TOETSING AAN DE WET FIDO

De wet Fido (Wet Financiering Decentrale Overheden) verbiedt overschrijding van de zogenaamde 'kasgeldlimiet'. Deze wordt bepaald aan de hand van 8,5% van de totale omvang van de begroting, zoals hierboven vermeld. Bij overschrijding van de kasgeldlimiet moet door de gemeente worden aangegeven op welke termijn en op welke wijze er voor wordt gezorgd dat de netto vlottende schuld weer lager zal worden dan de kasgeldlimiet.

	Overzicht toetsing aan kaders Wet Fido				
	Omschrijving (bedragen x €1.000)	1e kw.2022	2e kw.2022	3e kw.2022	4e kw.2022
	Omvang begroting per 1-1-2022: € 114.513				
1	Toegestane kasgeldlimiet op jaarbasis				
	-in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
	-in Euro	€ 9.734	€ 9.734	€ 9.734	€ 9.734
2	Omvang vlottende schuld				
	Opgenomen gelden < 1 jaar kasgelden	€ 8.000	€ 8.000	€ 6.333	€ 2.000
	Schuld in rekening-courant	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Gestorte gelden door derden	€ 85	€ 90	€ 88	€ 90
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld				
	Totaal vlottende schuld	€ 8.085	€ 8.090	€ 6.421	€ 2.090
3	Vlottende middelen				
	Contante gelden in kas	€ 13	€ 15	€ 17	€ 14
	Tegoeden in rekening-courant	€ 432	€ 440	€ 491	€ 480
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Tegoeden bij de schatkist	€ 2.759	€ 4.255	€ 7.649	€ 5.792
	Totaal vlottende middelen	€ 3.204	€ 4.710	€ 8.157	€ 6.286
4	Toets kasgeldlimiet				
	Totaal netto vlottende schuld	€ 4.881	€ 3.380	-€ 1.736	-€ 4.196
	Toegestane kasgeldlimiet	€ 9.734	€ 9.734	€ 9.734	€ 9.734
	Ruimte(+)Overschrijding(-) 1-4	€ 4.853	€ 6.354	€ 11.470	€ 13.930

Conclusie: uit bovenstaande toetsing is dat de kasgeldlimiet in 2022 niet is overschreden.

EMU SALDO (ONTWIKKELING)

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden, zoals de gemeenten, een aandeel.
Hoeveel het tekort van een gemeente mag zijn, wordt jaarlijks bekend gemaakt in de septembercirculaire. Deze zogenaamde referentiewaarde wordt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken bepaald. In onderstaand overzicht wordt het berekend exploitatieresultaat weergegeven en de referentiewaarde waaraan Brunssum moet voldoen. Brunssum blijft ruim beneden de referentiewaarde.

BEDRAGEN * € 1.000			2021	2022	2022
			realisatie	raming	realisatie
Berekend EMU-saldo			**-€ 710**	**€ 1.894**	**€ 2.980**
Referentiewaarde gemeente Brunssum			-€ 3.754	-€ 4.009	-€ 4.009

BBV EN RENTETOEREKENING

Het nieuwe BBV bevat voorschriften met betrekking tot de rentetoerekening. Vanaf 2018 is de nieuwe regelgeving in werking getreden waarbij de interne rentetoerekening mede afhankelijk is geworden van de verhouding netto rentelasten afgezet tegen de integraal gefinancierde activa.
Onderstaand schema geeft nader inzicht in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend.

Boekwaarde investeringen per 1-1-jaar 2022 (incl. grondbedr.)		€ 60.903.364,00	A
Af: vaste eigen financiële middelen			
reserves en voorzieningen per 1-1-jaar 2022		€ 52.554.394,00	B
restantschuld geldleningen		€ 4.808.333,00	C
		€ 57.362.727,00	B + C
Financieringstekort		€ 3.540.637,00	A - (B+C)
Rentelasten/-baten			
rente vaste schulden		€ 63.193,00	D
rente eigen (interne) financieringsmiddelen (incl spaartegoeden)		€ 115.095,00	E
rente financieringstekort/-overschot		€ 0,00	F
Totaal rentekosten		€ 178.288,00	D+E+F
Boekwaarde investeringen per 1-1- jaar 2022		€ 60.903.364,00	A
af: investeringen met vast rentepercentage		-€ 7.589.802,00	G
rente te verdelen over		€ 53.313.562,00	A-G
totaal rentekosten		€ 178.288,00	D+E+F
af: vaste rente van investeringen		-€ 68.308,00	H
te verdelen rente		€ 109.980,00	D+E+F-H
te verdelen rente (D+E+F-H)			
	x % = omslagrente	**0,21%**	
0,5 % rente te verdelen over (A-G)			

PARAGRAAF 5 BEDRIJFSVOERING

De paragraaf bedrijfsvoering is een verplichte paragraaf volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV; art 9 lid 2 sub e). De paragraaf moet “ten minste inzicht geven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering” (BBV art 14) en omvat de onderdelen Personeel en Organisatie, Informatievoorziening, Facilitaire Zaken, Communicatie, Financiën en Algemeen Juridische Zaken en moet in samenhang worden gelezen met de in programma 12 ‘Algemene Dekkingsmiddelen’ opgenomen doelen en resultaten op het gebied van bedrijfsvoering.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Het programma Organisatie Ontwikkeling is in 2022 afgerond. Dit programma had tot doel om de ambtelijke organisatie en bedrijfsvoering verder te professionaliseren en de ambtelijk-bestuurlijke samenwerking te optimaliseren. Een groot deel van de voornemens van het oorspronkelijke programma Organisatie Ontwikkeling zijn inmiddels door de projectgroepen opgeleverd en afgerond. Een aantal zaken worden in 2023 nog verder geïmplementeerd door de betrokken stafafdelingen.

De projecten ‘Kernwaarden’ en ‘Flexibel en Resultaatgericht Werken’ worden de komende tijd onder aansturing van het MT verder voortgezet. Dit gebeurt samen met het verder invoeren van integraal management om de nieuwe ambities die in het coalitieakkoord staan te kunnen verwezenlijken.

Het thema binden en boeien is in 2022 opgepakt en er is een planning gemaakt. De arbeidsmarkt blijft krap.

Verder is in 2022 een start gemaakt met het traject functiewaardering. De gerede verwachting is dat dit traject in 2023 volledig zal zijn afgerond in relatie tot HR21.

Daarnaast is er in 2022 een nieuw beleidsplan Integriteit en een nieuwe Gedragscode opgeleverd en is de nieuwe medewerkersreis verder uitgerold; vacatureteksten zijn herschreven en in een nieuw jasje gestoken, nieuwe medewerkers worden middels fysieke introductiedagen welkom geheten en krijgen een rondleiding langs de highlights in Brunssum. We presenteren onze vacatures ook op onze social mediakanalen en doen dit op een meer professionele wijze, waarin ook inkijk wordt gegeven door middel van foto’s met medewerkers van de gemeente Brunssum. De contouren van de introductiegids voor nieuwe medewerkers zijn daarnaast klaar en we hebben in 2022 ingezet op houding en gedrag en werken op basis van vertrouwen. We zien hierdoor de zelfredzaamheid en het pakken van eigen regie in onze organisatie groeien.

INFORMATIEMANAGEMENT

In 2022 hebben we op basis van de pijlers van ons bedrijfsinformatieplan onze informatiehuishouding verder versterkt. Het door ontwikkelen van het zaakgericht werken wordt steeds meer gecombineerd met onze uitgangspunten van het procesmanagement, waarbij we de processen vanaf de start ontwerpen op basis van de geldende bedrijfsvoering kaders. De invoering van de Wet Open Overheid (WOO) en de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer blijken een katalysator te zijn voor onze eigen ambities inzake een transparante dienstverlening en bedrijfsvoering.

In de modernisering van onze informatiesystemen hebben we in 2022 steeds vaker gekozen voor oplossingen die in een zogenaamde SAAS/Cloud omgeving worden beheerd. Daarbij maken we zoveel mogelijk gebruik van een standaard koppelingsomgeving en worden systemen zoveel mogelijk geïntegreerd en dan met name met de basisregistraties. Voorbeelden hiervan zijn terug te vinden in de systemen voor de Omgevingswet, Klantgeleiding, het zaakgericht werken, Beheer Openbare Ruimte en het Sociale Domein.

De invoering van het kwaliteitssysteem Informatie- en archiefbeheer heeft in 2022 een boost gegeven aan de optimalisatie van onze informatievoorziening. Zowel de provincie alsmede de gemeentearchivaris geven de huidige inrichting en beheer een voldoende.

In samenwerking met onze ketenpartner Parkstad-IT is de stabiliteit van de ICT-infrastructuur significant

verbeterd. Het nieuwe telefonieplatform heeft de mogelijkheden voor tijd- en plaats onafhankelijk werken verder versterkt en biedt ons meer mogelijkheden in de flexibiliteit van onze dienstverlening.

INFORMATIEBEVEILIGING & PRIVACY

In 2022 is veel aandacht geschonken aan de verdere risicobeheersing van de maatregelen. Naast de aanwezigheid van de diverse procedures, is ook de bewijslast in kaart gebracht om een juiste werking van de protocollen te kunnen toetsen. De eerste gezamenlijke test van het bedrijfscontinuiteitsplan met de gemeente Landgraaf heeft de nodige inzichten gegeven om de risico's beter te beheersen. Daarnaast is in 2022 een eerste start gemaakt met het periodiek en systematisch controleren van loggings. We zien steeds vaker dat bij de (her)inrichting van processen het aspect van informatiebeveiliging & privacy vanaf het begin wordt meegenomen in het ontwerp. Eind 2022 zijn we gestart met een andere vorm van bewustwording, door bijna wekelijks korte berichten en mini-enquetes rond te sturen over het bovengenoemde onderwerp. Hierdoor kunnen we snel reageren op de actualiteit.

Voor meer informatie wordt verwezen naar de jaarlijkse verantwoording, evaluatie en planning door het college op dit vlak. Tevens is er structurele monitoring rondom dit thema als vast agendapunt voor de auditcommissie.

FACILITAIRE ZAKEN

De eerste voorzichtige stappen voor het aanpassen van de kantoorinrichting aan de uitgangspunten van Flexibel en Resultaatgericht Samenwerken zijn gezet. De twee grote vergaderzalen in de laagbouw alsmede de vergaderlocatie op de 7^{e} etage hoogbouw zijn hybride ingericht. Deze inrichting geldt als blauwdruk voor de overige vergader- en overleglocaties.

COMMUNICATIE

Mediamix

In 2022 werd verder uitvoering gegeven aan de mediamix, het totaal aan kanalen (digitaal, visueel, print) die de gemeente inzet om inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden te informeren over gemeentelijke besluiten, voornemens en activiteiten. In 2022 werd tevens een aanzet gegeven om te komen tot een actualisatie van het huidige communicatiebeleidsplan (uit 2012). In dit nieuwe communicatiebeleidsplan wordt, op basis van ontwikkelingen in de samenleving maar specifiek ook binnen het medialandschap, de richting en kaders aangegeven waarbinnen de huidige middelen verbeterd ingezet kunnen worden en eventuele nieuwe middelen ontwikkeld kunnen worden, zodanig dat invulling wordt gegeven aan de ambitie om al onze inwoners juist, tijdig en volledig te informeren. Het geactualiseerde beleidsplan wordt naar verwachting in de eerste helft van 2023 aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden.

Projectcommunicatie

Communicatie, vertegenwoordigd door een van de communicatieadviseurs, is in 2022 een structureel onderdeel geworden binnen project- en programmagroepen zoals de Proeftuin Brunssum-Noord (Aardgasvrije wijken), Transitievisie Warmte, het Volkshuisvestingsfonds, ontwikkellocaties en Centrumontwikkeling. Daarnaast wordt er aangesloten bij portefeuille-overleg en is er structureel overleg met een aantal projectteams om op deze manier -vanaf de start- kleine en grote projecten te adviseren c.q. ondersteunen. Op deze wijze ontstaat er meer samenhang tussen projecten en in de communicatie vanuit de gemeente over projecten. Deze ontwikkeling wordt in 2023 verder doorgezet.

Interne communicatie

In juli 2022 is het startschot gegeven aan het interne communicatieplan met een aantal activiteiten die kennis van elkaars werkzaamheden bevorderen. Zo zijn er Lunchinspiratiesessies georganiseerd, voorbereidingen getroffen voor het nieuwe intranet en ideeën/ initiatieven opgehaald vanuit de organisatie m.b.t. acties rondom interne communicatie.

Citybranding
Het jaar 2022 stond in het teken van zichtbaarheid, verankering en maatwerk. In de praktijk betekende dit dat er op basis van de uitvoeringsstrategie Citybranding, samen met Brunssumers, weer verschillende zichtbare initiatieven zijn ontwikkeld en uitgevoerd. Zo werd de “Onze Nieuwe Buur” - Campagne gelanceerd, werd de #onsbrunssummomentje-voucherset voor 18 tot 30 jarigen in het leven geroepen, was het merk OnsBrunssum zichtbaar op de Parade met de ‘Let’s Swing into the Parade’-schommel en een eigen merchandise, vonden er twee succesvolle edities van Brunssum Borrelt plaats, werd er een pilot gedraaid om meer te zoeken in samenwerkingen met echte Brunssumse partners en tenslotte kreeg het concept “Warm Welkom Brunssum” vorm. De voornaamste focus lag in 2022 op het verstevigen van de (digitale) basis van het merk “OnsBrunssum” bij de Brunssumers in de leeftijdscategorie van 20 tot 45 jaar. Met als doel om deze doelgroep proactief zijn/ haar trots voor Brunssum te laten uitdragen, met als effect een geloofwaardig en authentiek verhaal dat zich geleidelijk verspreid. Daarnaast is er veel aandacht besteed aan de verdere (door)ontwikkeling van contentplatform “OnsBrunssum” om de zichtbaarheid van Brunssum (online) te verbeteren met als resultaat een stijging aan websitebezoekers.

FINANCIËN EN CONTROL

De beleidsvoornemens voor wat betreft financiën en control zijn in de vorm van doelen en resultaten opgenomen in programma 12 Algemene Dekkingsmiddelen.

PERSONEELSFORMATIE EN-KOSTEN

Formatie en bezetting van de ambtelijke organisatie (inclusief Griffie) 2022 in fte

	31/12/ 2021	31/12 2022
Formatie:	210,44	224,00
Bezetting:	196,76	219,61

PERSONEEL IN CIJFERS 2022			
Salarissen	**Begroting**	**Realisatie**	**R -/- B**
	2022	**2022**	**2022**
Ambtelijke organisatie	17.959.186	16.896.385	-1.062.801
	17.959.186	**16.896.385**	**-1.062.801**
Externe inhuur	**Begroting**	**Realisatie**	**R -/- B**
	2022	**2022**	**2022**
Externe inhuur	839.074	1.723.947	884.873
Diensverlening andere overheid	44.440	56.867	12.427
Inhuur WSW	114.000	54.255	-59.745
	997.514	**1.835.069**	**837.555**
Terugontvangen personeelskosten	**Begroting**	**Realisatie**	**R -/- B**
	2022	**2022**	**2022**
Ontvangen personeelskosten	-2.838	-211.666	-208.828
	-2.838	**-211.666**	**-208.828**
SALDO SALARISSEN/INHUUR & TERUGONTV	**18.953.862**	**18.519.788**	**-434.074**
Overige personeelskosten	**Begroting**	**Realisatie**	**R -/- B**
	2022	**2022**	**2022**
	578.316	638.457	60.141
	578.316	**638.457**	**60.141**
	19.532.178	**19.158.245**	**-373.933**
Stelpost bedrijfsvoeringskosten Jeugd	**284.000**	**-**	**-284.000**
TOTAAL PERSONEELSKOSTEN	**19.816.178**	**19.158.245**	**-657.933**

N.B.:
De tabel “Personeel in cijfers 2022” is na distributie van het “concept jaarstukken 2022” nog aangepast.
Deze aanpassing is extra comptabel met de volgende reden:
Bij de analyse van de budgetten Overhead is een stelpost getraceerd, bestemd als begrotingsbudget (dekking) voor extra bedrijfsvoering kosten jeugd (afdeling Zorg).
Om dit zuiver te rapporteren is het alsnog meegenomen bij de personeelskosten. Daar zijn immers ook de kosten gemaakt.
De personeelskosten ambtelijke organisatie gemeente Brunssum kennen per saldo na de aanpassing een voordeel van € 657.933,-.

Toelichting op de cijfers personeelskosten

Ambtelijke organisatie
In de tabel personeel in cijfers zien we lagere uitgaven bij de salarissen ambtelijke organisatie.
De krapte op de arbeidsmarkt speelt hierbij een rol. Het aantal reacties van potentiele kandidaten op openstaande vacatures is lager dan we gewend zijn. Tevens blijft het moeilijk vacatures met gekwalificeerde eisen ingevuld te krijgen.
Indirect zijn de grote wisselingen in de bezetting van personeel ook nog van invloed geweest.
De tegenhanger in de lagere uitgaven salarissen zijn de hogere uitgaven voor externe inhuur.
Dat is in die zin logisch waar het niet uitgegeven geld aan salarissen wordt aangewend om een openstaande vacature (tijdelijk) in te vullen met ingehuurd personeel.
Externe inhuur wordt daarnaast ook ingezet voor specialistische deskundigheid en projectmatige (deeltijd) opdrachten en bij vervanging van langdurig zieken op posities waar dat voor continuïteit van werkzaamheden noodzakelijk is.
De post terugontvangen personeelskosten heeft een fluctuerend en onvoorspelbaar karakter. De realisatie wordt gevormd door van derden ontvangen bijdragen aan onze personeelskosten. Dit betreft voornamelijk UWV gerelateerde bijdragen (zwangerschapsverlof, ouderschapsverlof, transitievergoedingen en ziektewet)en vergoedingen voor piketdiensten.

Externe inhuur in % tot personeelskosten
Externe inhuur (1.835) uitgedrukt in percentage van de gerealiseerde personele uitgaven (salaris en inhuur = 18.520) bedraagt: 9,9 %. Dit percentage is ten opzichte van voorgaande jaren licht gedaald. De daling is het gevolg van een lager volume externe inhuur, dan voorgaand jaar.

Overige personeelskosten
De overige personeelskosten bestaan o.a. uit de budgetten beloningsdifferentiatie, eindheffing WKR (werkkostenregeling), kosten voormalig personeel en reiskosten.
De lagere uitgaven bij overige personeelskosten zijn merendeels het gevolg van een lagere aangifte werkkostenregeling. In 2021 werkten veel mensen thuis i.v.m. Corona en werd er niet voldaan aan de 128-dagen regeling welke verplicht is voor het onbelast uitbetalen van de reiskostenvergoeding. In 2022 wordt hier wel weer aan voldaan en is het mogelijk om de reiskostenvergoeding onbelast uit te betalen. De eindheffing van de WKR valt daardoor lager uit.

ALGEMEEN-JURIDISCHE ZAKEN
De werkzaamheden bestreken een breed terrein. Het betreft onder meer juridische toetsing van de kwaliteit van producten en diensten, het afwikkelen van bezwaarschriften, (informele) klachtafwikkeling, interne advisering over taken die het primaire proces overstijgen (Algemene Wet Bestuursrecht, Wet Openbaarheid van Bestuur/ Wet open overheid, verordeningenbeheer) en privaatrechtelijke aangelegenheden.

DUURZAAMHEID
De gemeente Brunssum zet zich in voor duurzaamheid. Ook in 2022 zijn hier stappen in gezet, o.a. op het gebied van energiebesparing en verduurzaming van gebouwen. De gemeente blijft zich inzetten voor een duurzame en energiezuinige toekomst en zal periodiek verslag doen van de genomen maatregelen en behaalde resultaten.

OMGEVINGSWET

De gemeente Brunssum heeft zich voorbereid op de implementatie van de Omgevingswet en heeft diverse acties ondernomen om ervoor te zorgen dat de dienstverlening voldoet aan de minimale eisen van de wet. In 2023 zal de gemeente zich verder inzetten om de implementatie van de Omgevingswet vorm te geven en te zorgen voor een succesvolle invoering.

FRAUDE EN INTEGRITEIT

Gemeente Brunssum hecht grote waarde aan integriteit en het voorkomen van fraude binnen de organisatie. Daarom heeft de gemeente integriteitsbeleid opgesteld dat erop gericht is om integriteitsschendingen en fraude te voorkomen en op te sporen. Het integriteitsbeleid is vastgelegd in een gedragscode, die op 20 december 2022 is geactualiseerd, en in september 2022 is het Beleidsplan Integriteit 2022-2026 door het college van B&W vastgesteld. Daarnaast is besloten om in 2023 een integriteitsfunctionaris aan te stellen (0,5 te).

Naast het integriteitsbeleid zijn er interne controlemaatregelen genomen om fraude en corruptie te voorkomen en op te sporen. De gemeentelijke accountant is betrokken bij het signaleren van mogelijke fraude en integriteitsschendingen en heeft hierin een belangrijke rol vanuit zijn controlefunctie.

De gemeente Brunssum werkt samen met andere overheidsinstanties en externe partijen om fraude en integriteitsschendingen te voorkomen en op te sporen. Gemeente Brunssum zal blijven investeren in integriteit en fraudepreventie en zal periodiek verslag doen van de genomen maatregelen en behaalde resultaten.

PARAGRAAF 6 VERBONDEN PARTIJEN

De gemeente Brunssum neemt deel in een aantal maatschappelijke organisaties waarbij sprake is van een financieel en bestuurlijk belang. Dit zijn de zogenaamde verbonden partijen. Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente.

We spreken van een financieel belang wanneer de gemeente de middelen die zij aan een organisatie ter beschikking heeft gesteld, in het geval van faillissement niet terugkrijgt. Of wanneer financiële problemen op de gemeente kunnen worden verhaald. De gemeente blijft dus risicodragend.
Er is sprake van een bestuurlijk belang als de gemeente zeggenschap heeft in een organisatie. Dat kan door middel van een bestuurszetel, of door het uitoefenen van stemrecht als aandeelhouder.
Toezicht wordt in veel gevallen uitgeoefend via het bestuur. Daarin heeft een afvaardiging zitting uit het college van B&W of uit de gemeenteraad. Op ambtelijk niveau vindt ondersteuning op dit toezicht plaats via de deelname in financiële en beleidscommissies.

Op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen wordt van de verbonden partijen gevraagd om de vastgestelde jaarrekening/jaarverslag en de begroting aan te bieden aan de gemeente. Hieraan voorafgaand dienen de Algemene en Financiële Beleidsmatige Kaders (AFBK) aan de raad te worden aangeboden. Deze stukken worden eerst ambtelijk getoetst en vervolgens via het college van B en W ter informatie c.q. voor een zienswijze aan de gemeenteraad verstrekt.

De gemeente voert taken uit via de inzet van verbonden partijen. Het is, gezien het feit dat een substantieel deel van de gemeentelijke begroting hiermee op afstand staat, van groot belang om als individuele gemeente grip te kunnen uitoefenen op deze verbonden partijen. Begin 2016 heeft de raad de nota “In verbinding met verbonden partijen” vastgesteld. Deze kadernota omvat een algemeen beleidskader en een sturingskader om de grip op verbonden partijen te versterken.

Vanuit het besef, dat we als individuele gemeente niet in staat zijn om onze zeggenschap binnen een gemeenschappelijke regeling wezenlijk te vergroten, hebben de Parkstadgemeenten vanaf 2016 de krachten gebundeld. Deze regionale aanpak heeft geleid tot het document ´Zo doen we dat in Parkstad´. In dit document zijn afspraken vastgelegd, die beogen om de raden beter in positie te brengen, de verbinding met verbonden partijen te versterken, het ambtelijk collectief te organiseren en de colleges van B en W optimaal te faciliteren.

De Parkstadgemeenten hebben met een aantal GR-en de volgende afspraken gemaakt:
1. Gemeenschappelijke regeling en meerjarenplan vormen de basis voor kaderstelling door de raad
2. Gemeenten organiseren samen met de GR-en collectiviteit in de ambtelijke voorbereiding
3. GR-en organiseren informatiebijeenkomsten voor raads- en commissieleden
4. GR-en sturen voorafgaand aan het indienen van begroting en jaarrekening hun Algemene Financiële en Beleidsmatige Kaders (AFBK) op naar de raden
5. Sturing vindt gedurende het jaar plaats.

Uiterlijk 1 juli 2024 moeten een aantal wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn doorgevoerd. Hiertoe trekt Brunssum samen op met de andere deelnemers aan de GR in Zuid-Limburg.
De wijzigingen zijn onder te verdelen in:
-versterking van de positie van gemeenteraden in de besluitvorming;
-de introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden;
-het verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling.

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN PER CATEGORIE

Gemeenschappelijke regelingen (in overeenstemming met de nota verbonden partijen zijn lichte gemeenschappelijke regelingen ook opgenomen in deze opsomming):

- Stadsregio Parkstad Limburg
- Belastingsamenwerking Gemeente en Waterschappen (BSGW)
- Veiligheidsregio Zuid-Limburg (met als onderdelen Brandweer en GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen)
- GGD (Gemeenschappelijke Gezondheidszorg) Zuid Limburg
- Kredietbank Limburg (Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening Limburg)
- Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)
- GR Werkgeversservicepunt Parkstad (WSP)
- Regionale reinigingsdienst (Rd4)
- Subsidiëring Antidiscriminatievoorziening Limburg
- Intergemeentelijke sociale dienst BOL (ISD BOL)
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)
- Lichte GR Parkstad IT (PIT)
- Lichte GR beheer afvalwaterketen
- GR Het Gegevenshuis
- Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp Regio Zuid-Limburg 2019
- Omnibuzz
- Samenwerking Watertaken Parkstad

<u>Vennootschappen/Deelnemingen:</u>

- Betere Buren BV
- IBA Parkstad BV
- Bank Nederlandse Gemeenten NV
- Enexis BV (nieuw energienetwerkbedrijf; vroeger onderdeel van Essent BV)
- Rd4 NV
- WML
- Nazorg Limburg BV
- Woon Wijzer Winkel BV

Stadsregio Parkstad Limburg, programma 1	
Visie	Met de samenwerking willen we het hoofd bieden aan de gevolgen van krimp en vergrijzing en aan sociale achterstanden.
Doel/openbaar belang	Om op basis van de onderwerpen genoemd in de Kern-agenda en de Keuze-agenda de samenwerking tussen de deelnemende gemeenten te faciliteren en te komen tot een samenhangend beleid en uitvoering daarvan op de gebieden van ruimte & mobiliteit, economie & toerisme, wonen & herstructurering, energie en duurzaamheid (inclusief klimaatadaptatie en circulaire economie), sociaaleconomische structuurversterking en grensoverschrijdende samenwerking. De vorm van de samenwerking kan verschillen. Aan de onderwerpen die deel uitmaken van de Kern-agenda nemen alle gemeenten deel. Daarbij is het Regiobureau procesmatig en inhoudelijk verantwoordelijk. Aan de onderwerpen die deel uit maken van de keuze-agenda nemen alleen Gemeenten deel die daarvoor kiezen. Daarbij heeft het Regiobureau ten minste een monitorende en versterkende taak. Tot de onderwerpen van de Kern-agenda behoren in elk geval: Ruimte Energie en duurzaamheid, Mobiliteit, Economie & toerisme; Wonen & herstructurering, Sociaaleconomische structuurversterking (verbinding onderwijs/arbeidsmarkt, Gezonde Basisschool van de Toekomst, verlengde schooldag en kansrijke start) en Grensoverschrijdende samenwerking.
Financieel belang	Werkelijke bijdrage 2022 € 526.326,- (product 010040) incl. -€ 16.000,- resultaatuitkering 2021
Vestigingsplaats	Heerlen
Zeggenschap	DB: burgemeester van elke gemeente; ieder lid beschikt over 1 stem. AB: burgemeester en 1 portefeuillehouder van elke gemeente; ieder lid krijgt de helft van het aantal per gemeente toebedeelde stemmen. Iedere gemeente beschikt over 1 stem + 1 stem per iedere 10.000 inwoners, maar heeft nooit minder dan 3 stemmen ongeacht het inwoneraantal. Brunssum heeft 4 van de 37 stemmen. Bestuurscommissies (er zijn er 5): 1 portefeuillehouder per gemeente; iedere gemeente beschikt over 1 stem + 1 stem per iedere 10.000 inwoners, maar heeft nooit minder dan 3 stemmen ongeacht het inwoneraantal. Brunssum heeft 4 van de 37 stemmen.
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Reeds decennia wordt met de samenwerking gewerkt aan het oplossen van de problematiek die is ontstaan door vergrijzing en krimp: door inzet op herstructurering en economische structuurversterking. Met de in 2019 met het Rijk gesloten Regiodeal en die afloopt op 31 december 2022 wordt nog meer ingezet op sociaaleconomische thema's, zoals het bestrijden van onderwijsachterstanden en gezondheidsproblematiek, de verbetering van perspectief op werk voor kwetsbare groepen, het zorgen voor voldoende gekwalificeerd personeel voor bedrijven, het vergroten van de veiligheid voor burgers en het voorzien in en versterken van de sociale infrastructuur. Dit heeft formeel zijn beslag gekregen in de uitbreiding van de samenwerking per 1 mei 2021 met het instellen van de Bestuurscommissie sociaaleconomische structuurversterking en het beleggen van het thema grensoverschrijdende samenwerking bij het DB. De ingezette lijn via de Regio Deal 2019 – 2022 wordt voortgezet. In november 2022 is door Stadsregio Parkstad Limburg een aanvraag bij het Rijk ingediend voor de Regio Deal 2023-2025.
Risico's financieel/ beleidsmatig	De financiële risico's worden beschreven in de begroting van Parkstad. Parkstad voert het door het Bestuur vastgestelde jaarplan uit.

Ontwikkelingen	Om de grote en complexe opgaven voor de gemeenten in Parkstad te kunnen aanpakken, blijft de samenwerking binnen de Gemeentelijke regeling essentieel. Het inhoudelijke kompas voor de Stadsregio Parkstad Limburg en de Parkstad gemeenten vormt de Strategische Agenda Parkstad 2021-2030. Belangrijke zaken zijn: - Het verder versterken van aanpak van de sociaaleconomische achterstanden/brede welvaart - Meer dan in het verleden benutten van kansen, zoals de ontwikkeling op de bedrijventerreinenmarkt, die sneller gaat dan de afgelopen 40 jaar - Het inzetten op het verkrijgen van financiële middelen van het rijk uit de gelden die zijn bedoeld voor inzet in stedelijke vernieuwingsgebieden en grens- en krimpregio's - Het meer gebruik maken van de mogelijkheden van grensoverschrijdende samenwerking - Het uitvoeren van de energietransitie				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	6.264.000	6.145.000	38.131.000	61.111.000	299.000

	Veiligheidsregio Zuid-Limburg crisisbeheersing en brandweerzorg, programma 2				
Visie	Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) is één van de 25 veiligheidsregio's van ons land. Binnen VRZL werken de 16 gemeenten, Brandweer, Politie en de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR, onderdeel van GGD Zuid-Limburg) met elkaar samen om bij een ramp of crisis zo effectief mogelijk op te kunnen treden. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio deelnemer van VRZL en daardoor medeverantwoordelijk voor de bestuurlijke en organisatorische aansturing van de organisatie.				
Doel/openbaar belang	Het realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie en uitvoering van de brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing binnen het werkgebied van de Veiligheidsregio.				
Financieel belang	Werkelijke bijdrage aan Veiligheidsregio 2022: € 1.957.287,- - product brandweerbeleid 110001-441205: € 1.904.702,- - product Rampenbestrijding/GHOR 110002-441205: € 52.585,-				
Vestigingsplaats	Maastricht				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger/ burgemeester in AB. Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de 16 gemeenten. De leden van het AB hebben ieder één stem en daarboven één stem per volledig veelvoud van 25.000 inwoners.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Kerntaak van de Veiligheidsregio is om iedereen die in Zuid-Limburg woont, werkt of verblijft te beschermen tegen gezondheidsrisico's, crises en rampen. Dat gebeurt door: - voorkomen: risico's in kaart brengen en treffen van voorbereidingen op maat; - bestrijden: effectief optreden tijdens een crisis of ramp om levens te redden en schade te beperken; - herstellen: inzetten op slachtofferhulp, nazorg en herstel van materiële schade. Fysieke veiligheid, waar een adequate brandweerzorg en crisisbeheersing toe worden gerekend, is een van de thema's van het gemeentelijke veiligheidsbeleid. De ambities van de Veiligheidsregio, sluiten aan op de ambities van het gemeentelijk veiligheidsbeleid.				
Risico's financieel/ beleidsmatig	De risico's worden beschreven in de jaarlijkse begroting van de Veiligheidsregio. Specifiek voor de Voorziening Functioneel Leeftijdsontslag VRZL geldt dat dit dossier nauw op inhoud en effecten wordt gemonitord. Conform diverse bestuurlijke afspraken vinden komende twee jaren nieuwe herijkingen plaats.				
Ontwikkelingen	Afgelopen periode is gebruikt om enerzijds de op ons afkomende (wettelijke) ontwikkelingen te doorgronden en anderzijds het bestuur in de positie te brengen om te kunnen onderzoeken welke vernieuwing gewenst en haalbaar is. Deze opbrengst bepaalt de inrichting van goede en verantwoorde brandweerzorg 2024-2030 en is daarmee ook medebepalend voor het op te stellen nieuwe regionale beleidsplan 2024-2027 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	6.364.648	4.641.202	46.939.616	55.556.432	-120.000

	Betere Buren BV, programma 3				
Visie	Medewerkers van Betere Buren werken voor hun wijk en in hun wijk en werken ondertussen aan hun eigen ontwikkeling.				
Doel/openbaar belang	Betere Buren is een mens ontwikkelbedrijf dat zichzelf tot doel stelt te zorgen dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zich zodanig ontwikkelen dat de afstand tot de reguliere arbeidsmarkt verkleind wordt.				
Financieel belang	Bijdrage 2022 vanuit de gemeente Brunssum: €504.393,- (650003/438103) incl. restitutie ad. € 35.690,-				
Vestigingsplaats	Brunssum				
Zeggenschap	Gemeente Brunssum is 100% aandeelhouder				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Betere Buren is gepositioneerd als integrale uitvoeringschakel. Zo voorziet Betere Buren in diensten van de WMO, zoals bijvoorbeeld de was- en strijkservice, de scootmobiel pool en de mantelzorgondersteuning. Anderzijds dragen medewerkers bij aan het onderhoud van het openbaar groen en grijs binnen de gemeente, terwijl zij werken aan hun eigen ontwikkeling. Betere Buren werkt 'ontschot'; er zijn zowel medewerkers die werken aan hun ontwikkeltraject op basis van de Participatiewet en SW-medewerkers.				
Risico's financieel/ beleidsmatig	Betere Buren is voor een groot deel (min. 80% van de omzet) afhankelijk van de inbestedingsopdrachten van gemeente Brunssum. Het niet of minder inbesteden bij Betere Buren heeft derhalve directe impact op de bedrijfsvoering en de organisatie van ontwikkeltrajecten. De verschillende bijdragen vanuit de gemeente worden al sinds 2015 niet geïndexeerd. Dit terwijl de kosten jaarlijks stijgen, waarbij de kosten in 2023 naar verwachting zelfs explosief (+15%) zullen stijgen.				
Ontwikkelingen	Betere Buren is strakker gepositioneerd als schakel in het in- door- en uitstroomproces voor toeleiding naar werk. Iedere klant die ontwikkeling kan doormaken wordt aangemeld voor een (praktijk)diagnose. Daarnaast vervult Betere Buren sinds 2019 het werkgeverschap voor medewerkers die vanuit de banenafspraak hun werkzaamheden bij de gemeente Brunssum vervullen. In 2022 is gestart met leer-/werklijnen in de logistiek en horeca.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	48.720	48.720	164.800	340.549	0

	Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp Regio Zuid-Limburg programma 3				
Visie	Sinds 2016 werken de Zuid-Limburgse gemeenten intensief samen op het gebied van Jeugdhulp, waarbij de gemeente Maastricht fungeert als centrumgemeente en (een groot deel van) Jeugdhulp inkoopt namens de 16 gemeenten. In 2019 is deze centrumregeling herzien en er werd een SLA (Service Level Agreement) opgesteld inzake de kwaliteit van de dienstverlening. Met ingang van deze nieuwe centrumregeling werd een verplicht basispakket geïntroduceerd welke alle gemeenten afnemen en een facultatief keuzepakket voor met name ambulante jeugdhulp. De gemeente Brunssum koopt reeds sinds 2017 ambulante jeugdhulp zelf in. Gemeente Brunssum participeert in diverse overlegstructuren Zuid-Limburg inzake beleid en verwerving (inkoop) om de koppeling met de eigen strategische keuzes goed te stroomlijnen.				
Doel/openbaar belang	De centrumregeling is gericht op verwerving van de dienstverlening van de jeugdhulp t.b.v. de deelnemende gemeenten en regionaal beleid te formuleren				
Financieel belang	Werkelijke bijdrage 2022 € 4.560.336,- ; incl. kosten programma bureau conform bevoorschotting 2022 in afwachting van definitieve afrekening. (prod. 672010 /438103 /443852/443853/443856)				
Vestigingsplaats	Maastricht				
Zeggenschap	De Stuurgroep Jeugd is het bestuurlijk adviesorgaan inzake de inkoop van Jeugdhulp. Zij adviseren de centrumgemeente Maastricht of het Bestuurlijk Overleg van de 16 gemeenten inzake besluitvormingsvoorstellen. In deze Stuurgroep nemen van elke regio 2 vertegenwoordigers deel (in totaal 6). Namens regio Parkstad nemen de gemeenten Heerlen en Kerkrade deel. Via het Bestuurlijk Overleg Parkstad, waar alle wethouders Jeugd van de Parkstadgemeenten deelnemen, kunnen adviezen worden meegegeven aan de vertegenwoordigers in de Stuurgroep.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Jeugdhulp is onderdeel van het Sociaal Domein en draagt eraan bij dat jongeren en jeugdigen en hun gezinssysteem daar waar nodig ondersteuning ontvangen van een professional. Deze hulp is gericht op het herstellen of behouden van de zelfredzaamheid en participatie van de jeugdige/ het gezin.				
Risico's financieel/ beleidsmatig	Brunssum wil regie houden op het proces (toegang, uitstroom en financieel).				
Ontwikkelingen	In deze lichte gemeenschappelijke regeling wordt gemeente Maastricht aangewezen als centrumgemeente en verwervende partij voor jeugdhulp. Brunssum koopt sinds 2017 de lichtere vormen (ambulant) zelf in .				
Onderdeel Gemeente Maastricht	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
					0

	Werkgevers Servicepunt Parkstad Limburg BV, programma 3				
Visie/Doel/openbaar belang	De gemeente Brunssum neemt deel aan het Werkgevers Servicepunt Parkstad BV (WSP) vanwege de bundeling van kennis en expertise wat betreft de regionale arbeidsmarkt en een doelmatige samenwerking bij het uitvoeren van de werkgeversbenadering in Parkstad. WSP Parkstad Limburg heeft tot doel: Het leveren van dienstverlening die gericht is op duurzame participatie van personen op de arbeidsmarkt. Deze personen hebben een dienstverband bij de GR WOZL óf hebben een uitkering in het kader van de Participatiewet en hebben een loonwaarde tussen de 30 en 100 procent van het wettelijke minimumloon.				
Financieel belang	Werkelijke bijdrage 2022 € 330.064,- (prod. 640002/443300) incl. -€ 219.211,- afrekening 2021.				
Vestigingsplaats	Heerlen				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in de aandeelhoudersvergadering (AVA WSP)				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	WSP Parkstad is hét aanspreekpunt voor werkgevers in de regio Parkstad en ondersteunt ondernemers en ondernemingen in het realiseren van hun economische, sociaal-maatschappelijke en juridische doelstellingen. Dit doet WSP Parkstad door vanuit één loket het beschikbare aanbod van kandidaten in de regio te bemiddelen naar duurzaam betaalde arbeid bij werkgevers. Kandidaten zijn ofwel afhankelijk van een uitkering vanuit de Participatiewet ofwel hebben een dienstverband in het kader van de (oude) Wsw. WSP Parkstad is dé specialist in het vormgeven van het nieuwe denken waar bij werkgevers beschikbaar werk geschikt gemaakt wordt voor personen met een loonwaarde tussen de 30 en 80 procent van het wettelijk minimumloon. Medewerkers van WSP Parkstad participeren actief in relevante netwerken en geven samen met de gemeenten invulling aan de 'couleur locale'. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de lokale krachten om de participatiegraad te kunnen verhogen.				
Risico's financieel/ beleidsmatig	WSP Parkstad Limburg BV is opgericht in maart 2017 en heeft per 1 januari 2018 een Gemeenschappelijke Regeling als rechtsvorm. Het herplaatsen van medewerkers t.g.v. het einde van de samenwerking met Multifix heeft geen financiële gevolgen gehad. Het merendeel van de medewerkers is met marktconforme tarieven bij andere opdrachtgevers geplaatst.				
Ontwikkelingen	WSP Parkstad Limburg is georganiseerd in GR- vorm, waarin de onderdelen Detachering OZL en Ondersteuning OZL zijn opgenomen. In lijn met het beleidsuitgangspunt 'Van binnen naar buiten', worden zoveel mogelijk medewerkers naar vermogen geplaatst bij reguliere werkgevers. De groei van het aantal detacheringen van SW- medewerkers stagneert omdat steeds meer vak-vaardige en productieve medewerkers uitstromen door pensioen. Dat geldt ook voor de werkbegeleiders. Vervanging door mensen uit de Participatiewet heeft daarom volle aandacht. Ook hier zien we dat de meest kansrijke mensen aan het werk zijn. WSP Parkstad werkt veel samen met de andere WSP's in de regio Zuid-Limburg opdat het arbeidsmarktbeleid en de dienstverlening meer afgestemd en de herkenbaarheid voor werkzoekenden en werkgevers beter wordt. GR WSP is inmiddels vaste partner in aansluiting op alle gewestelijke en regionale ontwikkelingen en initiatieven die mobiliteit en uitstroom bevorderen.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 2.777.000	€ 1.804.000	€ 1.748.000	€ 2.822.000	€ 1.804.000

	Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg, programma 3				
Visie	Gemeente Brunssum neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (GR WOZL) vanwege de bundeling van kennis en expertise en een doelmatige samenwerking bij het uitvoeren van de gemeentelijke taken op basis van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW).				
Doel/openbaar belang	Het Werkvoorzieningsschap heeft tot doel: 1. Het voorzien in en het bieden van passende werkgelegenheid en arbeidsrevalidatie voor ingezetenen, die blijkens een door het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) afgegeven indicatiebeschikking of herindicatiebeschikking uitsluitend onder aangepaste omstandigheden tot regelmatige arbeid in staat zijn op basis van de WSW. 2. Uitvoering geven aan de door de deelnemende Gemeenten opgedragen werkzaamheden in het kader van een beschutte werkomgeving				
Financieel belang	Werkelijke bijdrage 2022 € 9.264.280,- (640001/441200-443300) incl. € -162.566,- correctie afrekening 2021.				
Vestigingsplaats	Heerlen				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in AB en DB				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	WOZL heeft tot doel om de SW-doelgroep tewerk te stellen die aangewezen is op beschut werk volgens de oude WSW systematiek. De strategische doorontwikkeling van de GR WOZL en haar uitvoeringsorganisaties dient onverkort de koers, waartoe de 11 deelnemende gemeenten met betrekking tot de uitvoering van de WSW hebben besloten.				
Risico's financieel/ beleidsmatig	Het tekort op de uitvoering van de WSW, bovenop de ontvangen rijkssubsidie, komt ten laste van de deelnemende gemeenten. Monitoring hieromtrent vindt plaats via ambtelijke beleids-, en financiële commissies, een auditwerkgroep en het dagelijks- en algemeen bestuur WOZL. De Rijksbijdrage per Arbeidsjaar viel in 2022 hoger uit dan vooraf verwacht.				
Ontwikkelingen	De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) is met ingang van 2015 op slot gegaan. De cliënten die onder de WSW vallen, behouden hun rechten en plichten. WOZL is de door gemeente Brunssum aangewezen uitvoerder van de WSW. Vanwege het afnemende aantal WSW-ers, is in 2015 de basis gelegd voor de verdere afbouw van de uitvoeringsorganisatie WOZL. De onderdelen Detachering OZL en Ondersteuning zijn in 2018 opgegaan in de GR WSP. Daarmee heeft de GR WOZL nog twee belangrijke taken: het werkgeverschap voor alle SW medewerkers van de 11 deelnemende gemeenten én het bieden van werkplekken voor SW medewerkers die zijn aangewezen op een beschutte werkplek. Na ingang van het adoptieplan 'Grip op de GR' neemt Gemeente Brunssum het voortouw voor de coördinator rondom de GR WOZL, met back up van gemeente Landgraaf. Door de afgestemde en procesmatige overlegstructuur houden we goede sturingsmogelijkheden op de resultaten van de GR.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	1.199.000	871.000	9.611.000	7.243.000	789.000

	ISD BOL Intergemeentelijke Sociale Dienst Brunssum & Landgraaf, programma 3
Visie	Gemeente Brunssum neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Intergemeentelijke Sociale Dienst Brunssum & Landgraaf (GR ISD BOL) vanwege de bundeling van kennis en expertise en een doelmatige samenwerking bij het uitvoeren van de gemeentelijke taken op basis van de Participatiewet alsmede administratief-financiële processen, werkgeversdienstverlening, scholing/re-integratie en fraudebestrijding.
Doel/openbaar belang	De ISD BOL heeft als doel het op bedrijfsmatige wijze uitvoeren van taken op terreinen van a. de Participatiewet inclusief de invoeringswet, de uitvoering van de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers (IOAW) en de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ), de uitvoering van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) en bij deze wetten behorende algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregelingen. b. de uitvoering van andere door een of meer deelnemende gemeenten aan de dienst opgedragen taken binnen het sociaal domein. c. het verlenen van diensten aan gemeenten en andere organisaties buiten het onder artikel 3 lid 2 genoemde rechtsgebied, met dien verstande dat het algemeen bestuur hiermee dient in te stemmen. De diensten worden verleend tegen een vooraf overeengekomen prijs. Verschuldigde BTW wordt apart in rekening gebracht.
Financieel belang	De voorlopige uitvoeringskosten ISD BOL 2022 € 2.881.613,- (prod.630003, 441200). Doorbetaling Participatiewet, Bijzondere bijstand, gebundelde uitkering, BBZ: € 15.882.447,-.
Vestigingsplaats	Brunssum
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in DB, 3 vertegenwoordigers in AB
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	ISD BOL is een van onze uitvoeringspartners in het sociaal domein, specifiek voor de uitvoering van de Participatiewet en aanverwante taken. We gaan ervan uit dat al onze inwoners meedoen naar vermogen. Indien dit niet kan via een betaalde baan, kijken we naar andere manieren van participatie. We bieden een (tijdelijk) vangnet en ondersteuning aan inwoners als zij het op eigen kracht, met hun sociaal netwerk of via vrijwilligers niet redden. Doelstelling is dat inwoners - op termijn- weer zelfstandig kunnen functioneren, al dan niet met ondersteuning van hun sociaal netwerk of via vrijwilligers.
Risico's financieel/ beleidsmatig	ISD BOL bouwt geen weerstandvermogen op. Financiële risico's ten aanzien van de programmakosten worden afgedekt door de aan de ISD BOL verbonden partijen. Hierom zijn de reserves en voorzieningen ondergebracht bij de twee BOL-gemeenten. Het is tevens de verantwoordelijkheid van de gemeenten om de gevormde reserves en voorzieningen in stand te houden en in relatie tot de potentiele risico's aan te passen. ISD BOL heeft wel een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen in de begroting. Per 1 januari 2023 zijn de PW-uitkeringen met 10% verhoogd. Het BUIG-budget voorziet hier nog niet in. Vooruitlopend op de (voorlopige) bijstelling van het BUIG-budget 2023, wordt aan ISD BOL een extra bijdrage voor de betaling van de PW-uitkeringen verstrekt.
Ontwikkelingen	De gemeenteraad heeft in november 2022 een nieuw beleidsplan vastgesteld voor 2023 -2026. In de komende jaren blijven inkomensverstrekking en uitvoering van het minimabeleid de belangrijkste taken, waarbij beleid en uitvoering permanent langs de menselijke maat gelegd worden.

	Daarnaast speelt ISD BOL een belangrijke rol in de administratieve ondersteuning van Betere Buren.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	0	0	6.572.048	6.954.982	0

	Kredietbank Limburg, programma 3				
Visie	Gemeente Brunssum neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg (GR KBL) vanwege de bundeling van kennis en expertise en een doelmatige samenwerking bij het uitvoeren van de gemeentelijke taken op basis van de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS).				
Doel/openbaar belang	De GR KBL heeft tot doel: a. hulp te verlenen aan burgers die door hun schuldenlast in maatschappelijke problemen zijn of kunnen komen, door middel van Schuldhulpverlening; b. hulp te verlenen aan burgers die zelf niet in staat zijn hun financiële zaken te behartigen, hetzij door middel van budgetbeheer, hetzij door middel van beschermingsbewind; c. het op een verantwoorde wijze voorzien in de behoefte aan krediet, door middel van sociale kredietverlening.				
Financieel belang	Werkelijke bijdrage 2022 € 356.439 (prod.671005, 443301)				
Vestigingsplaats	Heerlen				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in DB, 1 vertegenwoordiger in AB				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	De doelen van de Kredietbank Limburg zijn tot op heden in lijn met de doelen van gemeente Brunssum. Het is de ambitie van de KBL om flexibele, doelmatige en adequate schuldhulpverlening te leveren, waarbij de individuele mogelijkheden en de eigen verantwoordelijkheid van de burger centraal staan. Dit past binnen de Brunssumse visie verwoord in het 'Masterplan Sociaal Domein'.				
Risico's financieel/ beleidsmatig	Indien KBL een (toekomstig) tekort heeft dat niet kan worden opgevangen binnen het eigen vermogen van de KBL, komt dit ten laste van gemeentelijke exploitatie van de deelnemende GR-gemeenten. Monitoring hieromtrent vindt plaats via een ambtelijke adviescommissie, een directeurenoverleg KBL en het dagelijks bestuur KBL. Aanvullend is er een voorziening oninbare kredieten ingesteld. Indien geen voorziening was ingesteld zouden de oninbare posten ten laste van gemeentelijke exploitatie komen. Met instemming van het bestuur heeft KBL de rentepercentages voor de leningen (uitgezonderd de saneringskredieten) verlaagt naar 2%. Het verschil in rente- inkomsten wordt gecompenseerd door de aangesloten gemeenten.				
Ontwikkelingen	Een voorstel voor herijking van het financiering- en kostenstructuur werd in 2022 verwacht maar moest uitgesteld worden door diverse ontwikkelingen, waaronder de aangekondigde uittreding uit de GR van gemeente Heerlen.. De schuldienstverlening aan ondernemers zal buiten KBL ingeregeld worden, zo was de conclusie van de in 2021 en 2022 uitgevoerde pilot. De gesprekken over de consequenties van de uittreding zijn gepland. Daarnaast zal de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen bij KBL ook nog geïmplementeerd moeten worden.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	0	0	14.476.761	13.025.023	0

	GR Subsidiëring Antidiscriminatievoorziening Limburg, programma 3				
Visie	Het voorkomen en bestrijden van discriminatie en het bevorderen van gelijke behandeling.				
Doel/openbaar belang	ADV Limburg voert de wettelijke taken uit voor gemeenten in Limburg rondom het voorkomen en bestrijden van discriminatie en ongelijke behandeling.				
Financieel belang	Werkelijke bijdrage 2022 € 12.184 (prod.681000)				
Vestigingsplaats	Maastricht en Roermond				
Zeggenschap	Geen vertegenwoordiging. Centrumgemeenten Maastricht en Roermond coördineren informatie- en geldstromen en houden een vinger aan de pols.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	ADV behandelt en registreert meldingen van discriminatie, rapporteert, adviseert en zet zich in voor preventie en voorlichting.				
Risico's financieel/ beleidsmatig	Geen risico's. Geen				
Ontwikkelingen	ADV zette zich in 2022 verder in om discriminatie te bestrijden en om de bewustwording van discriminatie in de maatschappij te vergroten. Zij doen dit op scholen, bij bedrijven en bij andere organisaties. Er is door maatschappelijke ontwikkelingen een grote toename van meldingen van discriminatie. Om deze meldingen adequaat te kunnen behandelen en daarnaast nog goede voorlichting te kunnen blijven geven zal het aantal fte bij ADV Limburg moeten worden uitgebreid. Voor versterking van de ADV heeft het Rijk extra budget toegekend aan de gemeenten.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	243.186	222.029	45.417	79.120	-21.157

	GGD Zuid Limburg, programma 4
Visie	De gemeenten hebben de wettelijke taak om de lokale publieke belangen op het gebied van volksgezondheid te behartigen. Eveneens is het een wettelijk verplichte taak voor gemeenten om Jeugdgezondheidszorg, inclusief het rijksvaccinatieprogramma, te realiseren binnen de gemeente. De GGD ZL voert de gemeentelijke taken op het gebied van de volksgezondheid uit en draagt bij aan het actief deelnemen aan onze samenleving door oud en jong.
Doel/openbaar belang	Zorgdragen voor publieke gezondheid waaronder de jeugdgezondheidszorg, toezicht op de kwaliteit WMO, Veilig Thuis, ambulancezorg, GHOR en sociaal medische advisering
Financieel belang	Werkelijke bijdrage 2022 GGD (incl. 1JGZ & RVP): € 1.171.077,- (product 710001/443302-443820-443821); incl. -€ 22.447,- spuk preventie-accoord zoals overgeboekt uit 2021; Bijdrage Veilig Thuis € 289.941,- (product 681001/443820); incl. -€ 48.950,- compensatiebijdrage Rijk via centrumgemeente Heerlen. Totaal GGD € 1.461.018,-.
Vestigingsplaats	Heerlen
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in AB
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	De visie en de doelen van de GGD-ZL sluiten aan op de uitgangspunten in de strategische visie Brunssum het Masterplan Sociaal Domein “Wij zijn Brunssum” en programma 4 uit de programmabegroting Volksgezondheid. De GGD-ZL levert een bijdrage in het verbeteren van de gezondheid van onze inwoners d.m.v. het stabiliseren en verminderen van de gezondheidsproblemen en de sociale achterstanden, het vergroten van de zelfredzaamheid van onze inwoners en in een goed vangnet voor jong en oud die ondersteuning nodig hebben. Om een omslag in de achterstanden op het gebied van gezondheid en participatie ten opzichte van de rest van het land te gaan inlopen staat de aanpak van de Trendbreuk centraal. De Jeugd Gezondheidszorg biedt sinds 2021 in alle Zuid-Limburgse gemeenten dezelfde werkwijze aan d.m.v. van het nieuw samengesteld basispakket. Veilig Thuis is zowel regionaal als landelijk een aandachtspunt: Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn de meest voorkomende vormen van geweld die Nederland kent. Landelijke wordt een breed pakket van maatregelen ingezet. De meldcode is aangescherpt en om duurzaam veiligheid te bieden blijft Veilig Thuis langere betrokken bij een casus
Risico’s financieel/ beleidsmatig	Indien de GGD ZL een (toekomstig) tekort heeft dat niet kan worden opgevangen binnen het eigen vermogen, komt dit ten laste van de Zuid-Limburgse Gemeenten. Voor de periode 2020-2023 hebben de gemeenten de beleidsagenda bepaald. De regionale gezondheidsnota: “Zuid springt eruit”, “Zuid-Limburg zet nieuwe trend in gezondheid” en het “Meerjarenperspectief 2020-2023 van de GGD Zuid Limburg” zijn hierbij de leidende documenten. De GGD was ook in 2022 de belangrijkste speler bij de aanpak van het coronavirus. Zij verzorgden de testen, de booster-vaccinaties en doen aan bron- en contactonderzoek. Het ministerie VWS vergoedt in 2022 net als in 2020-2021 de meeste meerkosten als gevolg van Covid-19.
Ontwikkelingen	In de beleidsperiode 2020-2023 starten de GGD, de gemeenten en de regionale partners met het implementeren van een onderdeel van de Trendbreuk, namelijk de Kansrijke Start, waaronder bij de GGD geborgde interventies Nu niet zwanger, Voorzorg en Stevig ouderschap. In 2022 heeft een uitbreiding van interventies plaatsgevonden om a.s. ouders waar nodig te helpen bij een kansrijke start voor hun kindje. De GBT (gezonde basisschool van de Toekomst), Your Coach Next Door, JOGG, zijn bewezen interventies die onderdeel uitmaken van de Trend-

	breuk om de gezondheid van de kinderen te verbeteren. Veilig Thuis blijft een belangrijk onderdeel van de GGD. De aanmeldingen worden binnen de gestelde termijnen opgepakt en afgehandeld. In 2022 is besloten dat het concept Handle with Care bij alle basisscholen wordt ingevoerd. (leerkrachten worden geïnformeerd als er huiselijk geweld heeft plaatsgevonden bij een leerling thuis) De ambulancezorg is sinds 1 januari 2022 gefuseerd met de ambulancezorg Noord Limburg en geen onderdeel meer van de GGD ZL. Door een tekort aan personeel kampt de Sociaal Medische Advisering met wachtlijsten voor keuringen. De keuringen zijn noodzakelijk om vast te stellen of er een medische noodzaak is voor de gevraagde ondersteuning. Er heeft in 2022 een tijdelijke stop voor aanmeldingen plaatsgevonden. Afdeling zorg heeft gebruik gemaakt van een ander adviseringsbureau. Voor de toekomst wordt samen met de GGD naar een oplossing gezocht. Ook de forensische zorg heeft een tekort aan deskundig personeel. Een samenwerking met GGD Noord Limburg geeft ruimte.

	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	2.329.577	2.201.332	49.184.747	39.032.001	221.755

	GR Omnibuzz, programma 6				
Visie	Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer.				
Doel/openbaar belang	Ervoor zorgen dat inwoners met een beperking in mobiliteit (ook diegenen die daarbij ondersteuning nodig hebben) optimaal vervoerd worden en daardoor deel kunnen blijven nemen aan maatschappelijke activiteiten.				
Financieel belang	Werkelijke bijdrage 2022 incl. verrekening eigen bijdragen € 707.809 voorlopig saldo (prod. 660003/434318; 660004/838206); incl. Corona garanties conform VNG richtlijn.				
Vestigingsplaats	Sittard				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger AB, beleidsmedewerker neemt deel aan voorbereidend co-ordinatorenoverleg.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Mensen in staat stellen zo lang mogelijk zelfstandig te functioneren en deel te nemen aan het maatschappelijk leven. Draagt bij aan “op eigen kracht”.				
Risico’s financieel/ beleidsmatig	De bijdrage aan Omnibuzz bestaat uit twee componenten: de organisatiekosten van Omnibuzz en de werkelijke vervoerskosten (fluctueert). Op de totale kosten wordt een indexering gehanteerd. De omvang van het klantenbestand en het daadwerkelijk gebruik van het vervoer zijn van invloed op de jaarlijkse kostprijs. De vervoerskosten zijn sinds 2017 tot en met 2019 (het aantal ritten) sterk toegenomen. Hiervoor zijn, in combinatie met de beheersing van de stijgende kosten van de bedrijfsvoering, beheersmaatregelen ontwikkeld. Door de uitbraak van het Coronavirus is het vervoer sterk afgenomen, ten opzichte van het pré corona tijdperk. Per 2022 zien we dat het aantal ritten weer flink is toegenomen, het is in feite weer op het niveau van 2019. Voorts is in 2022 een chauffeurstekort aan de orde geweest, dit heeft geleid tot een aangepaste dienstregeling. Eind 2022 kwam de kwaliteit van de dienstverlening weer op de oude niveau door extra wervingsacties bij de vervoerders.				
Ontwikkelingen	De gemeente Brunssum is sinds eind 2016 tot Omnibuzz toegetreden. Per 1 januari 2023 geldt de nieuwe afrekensystematiek: de directe vervoerskosten op basis van kilometers in plaats van zones en de indirecte vervoerskosten worden al naar gelang gebruik en aantal inwoners afgerekend.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	4.071.959	4.241.986	4.516.798	3.625.799	2.885.894

	Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdiensten (RD4), programma 9				
Visie	De gemeente neemt deel aan de GR omdat voor de gemeente een wettelijke inzamelplicht van afval geldt en de gemeente zelf niet meer inzamelt.				
Doel/openbaar belang	Het gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval, beheer en exploitatie van milieuparken, beheer en exploitatie van straatvoorzieningen ten behoeve van de samenwerkende gemeenten.				
Financieel belang	Werkelijke bijdrage 2022 basispakket € 2.407.627,- (prod. 730001, 443300) incl, € -37.661,- afrekening overschot 2021.				
Vestigingsplaats	Heerlen				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in AB en DB				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Door voortdurende bijstelling van het beleid wordt gestreefd het afval op zo goed mogelijke milieuverantwoorde manier in te zamelen tegen een zo'n gunstig mogelijk tarief.				
Risico's financieel/ beleidsmatig	Het aanwezige weerstandsfonds wordt voldoende geacht om risico's te kunnen dekken.				
Ontwikkelingen	Het GFT en PMD-afval wordt 1x per 2 weken opgehaald. Het restafval wordt 1 x per 4 weken opgehaald. Ook in de hoogbouw is ~~ook~~ het gescheiden aanbieden van GFT mogelijk. Dit beleid wordt vooralsnog bestendigd. Inwoners van Brunssum kunnen 2 x per jaar restafval gratis aanbieden op het milieupark Brunssum. De kosten voor afvalverwerking blijken door factoren buiten de invloedsfeer van Rd4 (belastingen, brandstof, salarislasten toe te nemen.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	3.040.249	4.027.084	41.314.294	38.832.517	1.666.558

	GR Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg, programma 9				
Visie	De RUD Zuid-Limburg voert voor de 16 gemeenten van Limburg en de provincie minimaal de basistaken uit de milieuwetgeving op een adequaat niveau uit.				
Doel/openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de deelnemers ter zake de uitvoering van taken van vergunningverlening, toezicht en handhaving van het omgevingsrecht.				
Financieel belang	Werkelijke bijdrage 2022: € 74.634,- prod. 740001, 443300) Incl. € -7.103,- resultaatuitkering 2021.				
Vestigingsplaats	Maastricht				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in AB. Het aantal stemmen per lid is afhankelijk van de mate van deelname c.q. de urenafname. Brunssum heeft 2 van de 100 stemmen.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Bij wet is bepaald dat gemeenten en provincies op het terrein van de Wabo-taken samenwerken binnen een omgevingsdienst. De samenwerking is verplicht voor de zogenaamde basistaken. Voor de overige specialistische milieu en Wabo-taken is dat optioneel. De achterliggende gedachte voor een RUD is dat het door het Rijk voorgestane kwaliteitsniveau (kwaliteitscriteria) van uitvoering van de basistaken, alleen door regionale samenwerking in zo'n omgevingsdienst kan worden bereikt. Brunssum heeft ervoor gekozen om de samenwerking te beperken tot de verplichte basistaken.				
Risico's financieel/ beleidsmatig	Financieel zijn er in algemene zin geen risico's; de RUD heeft voldoende weerstandsvermogen. Beleidsmatig zijn er geen risico's; de RUD verricht alleen uitvoeringstaken. Brunssum betaalt voor de geleverde diensten.				
Ontwikkelingen	Met de (mogelijke) komst van de Omgevingswet zal de doorontwikkeling van de RUD ook verder gestalte gaan krijgen. Deze doorontwikkeling zal ook gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering (aantal fte's, uit te voeren taken) en dus voor de financiële bijdrage die elke individuele gemeente aan de RUD zal doen.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	1.499.233	2.218.613	2.332.370	2.161.161	1.081.483

	Lichte GR beheer afvalwaterketen tussen gemeente Brunssum en Waterschapsbedrijf Limburg, programma 9				
Visie	Duurzaam inrichten en beheren van de afvalwaterketen.				
Doel/openbaar belang	Oogmerk van de samenwerking is het duurzaam inrichten en beheren van de afvalwaterketen tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten.				
Financieel belang	Werkelijke bijdrage 2022 voor onderhoud pompen en gemalen volgens contract incl. calamiteiten alsmede incidenteel onderhoud (op factuurbasis afgerekend) € 53.008,-. Werkelijke bijdrage 2022 voor onderhoud IBA's volgens contract incl. calamiteiten alsmede incidenteel onderhoud (op factuurbasis afgerekend) € 4.392,-. Werkelijke bijdrage 2022 voor onderhoud BBB Molenvaart volgens contract incl. incidenteel onderhoud alsmede stortkosten (factuurbasis afgerekend) € 131.186,-. Werkelijke bijdrage op huurbasis loggers € 4.794,-.				
Vestigingsplaats	Roermond				
Zeggenschap	Geen vertegenwoordiger in AB				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	De gemeente draagt bij door middel van financiële bijdragen				
Risico's financieel/ beleidsmatig	Beleidsmatig gezien is het risico klein, het betreft een samenwerking tussen overheden met als doel het vergroten van kennis en minder kwetsbaar maken van het watersysteem.				
Ontwikkelingen	We hebben een samenwerkingsovereenkomst met alle Parkstad gemeenten afgesloten waarbij de gemeente Heerlen penvoerder is, passend binnen de reeds bestaande samenwerkingsovereenkomst afvalwaterketen.				
onderdeel van Waterschapbedrijf	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021

	Woonwijzerwinkel BV programma 9
Visie	De gemeente neemt deel aan de BV om via de WWW bij te dragen aan het behalen van de eigen en gedeelde regionale doelstellingen op het gebied van het klimaat-/energiebeleid.
Doel/openbaar belang	Het verduurzamen van (koop)woningen in Parkstad / Brunssum (energiebesparing)
Financieel belang	De deelnemende gemeenten verstrekken de 1ste 5 jaar marktconforme leningen. Voor Brunssum betekent dit: *2020: € 42.716* 2021: € 30.000 ***2022: € 29.000*** 2023: € 21.000 2024: € 22.000 Deze leningen worden opgenomen op de staat uitgeleende gelden van de Gemeente Brunssum en geadministreerd op de balans. De rente komt jaarlijks ten gunste van de algemene middelen
Vestigingsplaats	Kerkrade
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in de AvA van de BV
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Invullen van de PALET-doelstellingen; het regionale en lokale beleidskader voor de energietransitie. Bijdrage leveren aan klimaatadaptatie; adviesgesprekken voor stimuleringsregeling Waterklaar. Ook aanbod voor groene daken en andere maatregelen die bijdrage aan inperken van hitte-stress zijn aanwezig.
Risico's financieel/ beleidsmatig	Het financiële risico voor de Gemeente Brunssum is in totaal € 147.000 na 5 jaar (dit is inclusief het ingelegde aandelenkapitaal in 2020 à € 2.284,-). Dat is het totaal aan verstrekte leningen in de eerste 5 jaar van het project. Bij een conversiepercentage van 20% voorziet de prognose in een situatie waarin de WoonWijzerWinkel break-even draait. Er zijn afspraken gemaakt omtrent resultaten die binnen 10 jaar gerealiseerd zouden worden. Gedurende deze periode blijft dit risico dan ook bestaan. Het risico van max. € 147.000,- moet jaarlijks worden meegenomen in de risicoparagraaf van de jaarrekening en de programmabegroting. Als deelnemer aan het economisch verkeer loopt de B.V. risico's, zoals bijvoorbeeld exploitatieverlies en interne en externe aansprakelijkheid. Indien deze risico's zich mochten voordoen, dan is het risico waarvoor de B.V. verhaal biedt in beginsel niet groter dan haar eigen vermogen. De mogelijkheid bestaat dat de B.V. failliet gaat. Aanloopverliezen zullen leiden tot interen op eigen vermogen, en het verstrekken van leningen, maar fiscale verliezen zijn wel fiscaal verrekenbaar met fiscale winsten in daaropvolgende jaren.
Ontwikkelingen	

	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	20.000	227.972	187.444	919.923	-60.548

	Nazorg Limburg BV, programma 9				
Visie	Nazorg Limburg BV beheert en beheerst afgewerkte stortplaatsen in Limburg. Bodemzorg Limburg is verantwoordelijk voor de nazorg van locaties die zijn gesloten vóór 1 september 1996. Voor locaties die na voornoemde datum zijn gesloten ligt de verantwoordelijkheid voor de nazorg bij de Provincie Limburg. De Limburgse gemeenten zijn voor 50% aandeelhouder.				
Doel/openbaar belang	Nazorg en beheer van 14 voormalige stortlocaties in Limburg.				
Financieel belang	Met ingang van 2022 is geen eigen bijdrage meer gevraagd aan de Limburgse gemeenten.				
Vestigingsplaats	Maastricht				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma	Nazorg Limburg BV zoekt duurzame oplossingen voor gesloten stortplaatsen en is gespecialiseerd in het maken van risicoberekeningen, in monitoring en in risicobeheersing van dit soort locaties. Er worden nieuwe functies gecreëerd, waarbij gedacht kan worden aan natuur en landschap, recreatie en zonneparken.				
Risico's financieel/ beleidsmatig	Per 2022 is de bijdrage van 0,25 per inwoner vervallen. Het vermogen wordt gefinancierd uit de exploitatie van de zonneparken en beleggingsactiviteiten. Het eigen vermogen van Nazorg wordt voldoende geacht om de risico's te dekken.				
Ontwikkelingen	Voortzetting van bestaand beleid. In 2022 hebben geen veranderingen plaatsgevonden. Het eigen vermogen is (virtueel) vergroot als gevolg van gunstige langetermijnbeleggingen, met 2042 als beleggingshorizon.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	5.640.872	8.744.317	32.285.161	32.736.016	3.103.445

	IBA Parkstad BV, programma 10				
Visie	IBA Parkstad is een transformatie- en herstructureringsinstrument voor de regio Parkstad dat bestaande en nieuwe fysiek-ruimtelijke en sociale projecten op een hoger plan brengt en haar hoogtepunt kent middels een Internationale Bau-aus-stellung in Parkstad in het i.v.m. corona tot 2022 uitgestelde expojaar.				
Doel/openbaar belang	Het versterken van de economische structuur van de regio. Tot 2020 functioneert IBA Parkstad als laboratorium en is het een motor voor vernieuwende ideeën en toonaangevende projecten, die Parkstad moeten gaan transformeren en vernieuwen. De IBA is daarbij te zien als een kwaliteitsmachine die voor het allerbeste staat. De projecten moeten in 2021 gereed zijn (of in uit-voering) en worden tijdens de slotmanifestatie van IBA in 2022 tentoongesteld.				
Financieel be-lang	Werkelijke bijdrage 2022 bedraagt € 32.749 (product 310007, 441200)				
Vestigingsplaats	Heerlen				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in AVA				
Op welke wijze wordt bijgedra-gen aan het pro-gramma?	Met de aanpak van IBA krijgen herstructurering en economische structuurver-sterking, maar ook de sociale agenda in Parkstad, een extra kwaliteitsimpuls. Een IBA verbindt mensen en projecten met elkaar en brengt die projecten op een ho-ger plan: fysiek, economisch, sociaal en cultureel. IBA creëert zodoende een dy-namisch uitvoeringsprogramma met een hoge graad van samenwerking.				
Risico's financi-eel/ beleidsma-tig	De maximale afgesproken bijdrage in de apparaats- en proceskosten zijn tot en met 2022 verantwoord. Het negatieve resultaat over 2023 kan worden gedekt uit opgebouwde de alge-mene reserve.				
Ontwikkelingen	IBA Parkstad B.V. heeft in september 2022 het expojaar afgesloten. Na afsluiting van het boekjaar 2022 verkeert IBA Parkstad in de fase waarin de nog lopende projecten op een financieel en kwalitatief inhoudelijke correcte wijze moeten worden afgerond en vastgesteld. Van de 48 projecten die voor subsidie in aan-merking komen, is voor 24 projecten de subsidie vastgesteld. De laatste subsidie-uitbetaling staat gepland voor het najaar 2025. Na de financiële afsluiting van het expojaar wordt de reeds grotendeels ontman-telde IBA organisatie verder afgebouwd tot een klein afbouwteam ingericht op de financiële afwikkeling van de resterende projecten met borging van de IBA-kwaliteiten				
	Eigen Ver-mogen 1-1-2021	Eigen Ver-mogen 31-12-2021	Vreemd ver-mogen 1-1-2021	Vreemd ver-mogen 31-12-2021	Financiële resul-taat 2021
	1.594.817	2.118.313	14.136.650	11.436.227	523.496

	Het Gegevenshuis, programma 11				
Visie/Doel/openbaar belang	Behartiging van de (wettelijke) belangen van de deelnemers op het gebied van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)				
Financieel belang	Werkelijke bijdrage 2022 € 151.533,-: Geo-informatie € 75.217,- (830030/438212); MIP € 0,- (720002/438262); Wibon[1]/KlicWin 2022 € 66.316,- (MOP Riolering 720001/438262) Mutatiesignalering WOZ € 10.000,- (064100/441206				
Vestigingsplaats	Landgraaf				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger in DB en AB				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	De diensten die in het kader van de BGT worden afgenomen van het Gegevenshuis zorgen ervoor dat de gemeente Brunssum aan haar wettelijke verplichtingen inzake de BGT voldoet.				
Risico's financieel/ beleidsmatig	Door de beperkte afname van diensten bij het Gegevenshuis is er op dit moment geen sprake van beleidsmatige risico's. Hierdoor worden de financiële risico's tot een minimum beperkt.				
Ontwikkelingen	De dienstverlening van HGH op het gebied van de BGT en landmeetkundige diensten zijn intensief gemonitord en daar waar nodig aangepast. E.e.a. moet de basis vormen voor een vergaande centralisatie van het Beheer Openbare Ruimte (BOR) binnen gemeente Brunssum. Tevens is in regionaal verband gestart met watermanagement. De registratie hiervan is belegd bij het Gegevenshuis. Vanaf 2019 wordt er een nieuw product bij het Gegevenshuis afgenomen. Dit betreft de uitvoering van werkzaamheden in het kader van de WIBON. De kosten zijn jaarlijks ongeveer €3.000,-				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 182.508	€ 318.557	€ 2.048.780	€ 1.079.295	261.542

[1] Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken. Bijvoorbeeld glasvezel, riool, electriciteitsbekabeling

	BSGW Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen, programma 12
Visie	Samenwerking gericht op kwaliteitsverbetering, efficiencyverhoging en kosten- reductie.
Doel/openbaar belang	Het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen.
Financieel belang	Werkelijke bijdrage 2022 € 504.448,- (Kosten BsGW 064100,441200); exploitatiebijdrage 2022 € 463.832, € 17.399,- Corona compensatie 2021, € 23.217,- aanvulling weerstandsvermogen 2021
Vestigingsplaats	Roermond
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger AB
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Via de BSGW worden de gemeentelijke belastingen geïnd.
Risico's financieel/ beleidsmatig	De extra proceskosten in verband met bezwaarschriften inzake de OZB, kunnen het saldo negatief beïnvloeden. Vanaf 2018 worden de proceskosten structureel opgenomen in de Begroting. Mocht dit niet voldoende blijken dan kan een aanvullende bijdrage aan de deelnemers worden gevraagd.
Ontwikkelingen	**Positief resultaat 2022** De BsGW verwacht in 2022 een positief resultaat te behalen van € 623.000. Dit overschot wordt veroorzaakt door: • Covid 19 kosten € -107.000,- • Minder WOZ bezwaren € 578.000,- • CAO/Inflatie € -346.000,- • Reguliere bedrijfsvoering € 498.000,- **Proceskosten** Landelijk staat het terug dringen van de proceskosten hoog op de agenda. BsGW levert hiervoor input aan de voorkant en tijdens het proces. Afgelopen aanslagronde (2022) is op strategisch en communicatief vlak intensief samengewerkt met andere samenwerkingsverbanden. Tevens zijn processen en werkwijzen aangepast en verbeterd. BsGW heeft ook in 2022 actief ingezet om burgers en bedrijven contact op te laten nemen met BsGW (flitsbezwaren) om zo het aantal ingediende bezwaren via een gemachtigde te reduceren en daarmee ook de proceskosten. Het bovenstaande in combinatie met het opschonen van de bestanden m.b.t. de secundaire object-kenmerken, dus een verbetering van de datakwaliteit zijn waarschijnlijk redenen dat het aantal bezwaren in 2022 fors lager is ten opzichte van 2021. **Waarderen op gebruiksoppervlakte** Vanaf 1 jan. 2022 is er een wettelijke verplichting om woningen te waarderen op basis van de gebruiksoppervlakte (m2). De omzetting van de bestanden is in 2021 afgerond. Om de gegevens actueel te houden vindt periodiek een mutatiedetectie plaats. Via het regieportaal is het nu mogelijk om op een snelle en veilige manier gegevens uit te wisselen tussen gemeenten, BsGW en het gegevenshuis. Brunssum heeft daarom nu ook een overeenkomst met het Gegevenshuis. **Rekenkamerrapport** In 2021 is het gezamenlijke rapport van de rekenkamercommissies van 11 BsGW gemeenten opgeleverd. BsGW heeft een plan van aanpak opgesteld inzake de 6 aanbevelingen van het rekenkamerrapport: • Gefaseerde ontwikkeling van een volledige en samenhangende set kwaliteitsindicatoren; • Ontwikkeling van een overzichtelijk dashboard met relevante financiële gegevens;

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">

Actiever en gerichtere communicatie met gemeenteraden;
Opstellen en vaststellen van een strategische aanpak ten einde de proceskosten terug te dringen;
Organiseren van het harmonisatietraject incl. het bijbehorende kostenaspect;
Het maken van afspraken ter verbetering van het samenspel tussen Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.

Middels de Bestuursrapportage wordt ieder kwartaal gerapporteerd over de voortgang van deze aanbevelingen.
Kinderopvangtoeslag affaire
BsGW is in het tweede kwartaal van 2022 gestart met het kwijtschelden van belastingschulden van gedupeerden. De vergoeding die de gemeente hiervoor krijgt van het rijk wordt doorbetaald aan BsGW.
</td></tr>
<tr><td rowspan="2"></td><td>Eigen Vermogen 1-1-2021</td><td>Eigen Vermogen 31-12-2021</td><td>Vreemd vermogen 1-1-2021</td><td>Vreemd vermogen 31-12-2021</td><td>Financiële resultaat 2021</td></tr>
<tr><td>-889.000</td><td>-362.000</td><td>9.101.000</td><td>9.395.000</td><td>-1.565.000</td></tr>
</table>

	Bank Nederlandse Gemeenten NV, programma 12				
Visie/Doel/openbaar belang	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.				
Financieel belang	Dividend ontvangen in 2022 over 2021 € 197.580 (2020: € 156.851) (prod. 050003/852002)				
Vestigingsplaats	Den Haag				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Dit zijn inkomsten die ingezet worden als algemene middelen.				
Risico's financieel/ beleidsmatig	Er worden geen risico's verwacht.				
Ontwikkelingen	Voortzetting van bestaand beleid. Het dividendpercentage is 50% van de winst.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	5.097 mln	5.062 mln	155.262mln.	143.995 mln	236 mln

	Enexis BV, programma 12				
Visie/Doel/openbaar belang	Altijd en overal in het voorzieningengebied van Enexis kunnen beschikken over stroom en gas, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven.				
Financieel belang	Ontvangen dividend in 2022 over 2021 € 240.282,- (2020: € 181.869,-) product 050003/852001.				
Vestigingsplaats	Zwolle.				
Zeggenschap	Geen vertegenwoordiging.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Dit zijn inkomsten die ingezet worden als algemene middelen.				
Risico's financieel/beleidsmatig	De investeringsuitdaging wegens de energietransitie kunnen negatieve gevolgen hebben op de exploitatiecijfers van Enexis BV en indirect leiden tot lagere dividend uitkeringen, onafhankelijk van verwateringseffecten in het aandelenkapitaal zoals hieronder nader toegelicht.				
Ontwikkelingen	In 2022 is door de aandeelhouders van Enexis een nieuw strategisch plan vastgesteld. Deze komt voort uit maatschappelijke ontwikkelingen die een materiële impact op Enexis hebben: klimaatverandering & energietransitie; participatie en vertrouwen in instituties en digitale transformaties. De energietransitie leidt voor Enexis tot een grote investeringsopgave en kapitaalbehoefte, die op lange termijn waarschijnlijk niet door de huidige aandeelhouders kan worden ingevuld. Enexis en haar aandeelhouders zijn in gesprek over de ontwikkelingen en mogelijke maatregelen om te zorgen dat Enexis een financieel solide basis behoudt. Ook het Rijk heeft voert overleg met de regionale netbeheerders en hun aandeelhouders over een eventuele participatie door het Rijk. Op basis van de huidige inzichten is de prognose dat Enexis voor de middellange termijn (huidige reguleringsperiode tot 2027) aan de vastgesteld ratio's blijft voldoen. Participatie door het Rijk middels emissie nieuwe aandelen kan gepaard gaan met verwatering van onze deelneming en lagere dividenden voor de aandeelhoudende gemeenten.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 4.116 mln.	€ 4.241 mln.	€ 4.635 mln.	€ 5.154 mln.	€ 108 mln.

<table>
<tr><th></th><th colspan="5">Lichte GR Parkstad-IT (PIT), programma 12</th></tr>
<tr><td>Visie</td><td colspan="5">PIT biedt haar klanten en gemeenten efficiënte en kwalitatief hoogwaardige diensten op het gebied van ICT en draagt zo bij aan een verbeterde bedrijfsvoering en dienstverlening van deze klanten en gemeenten aan hun burgers, bezoekers en bedrijven.</td></tr>
<tr><td>Doel/openbaar belang</td><td colspan="5">Het leveren van een continue ICT-dienstverlening conform wet & regelgeving en de eisen van de Informatiebeveiliging (BIO). Door samenwerking wordt kostenbeheersing en synergie nagestreefd.</td></tr>
<tr><td>Financieel belang</td><td colspan="5">Werkelijke bijdrage 2022 € 1.087.970,- (product 041112/kostensoort 441200).</td></tr>
<tr><td>Vestigingsplaats</td><td colspan="5">Heerlen</td></tr>
<tr><td>Zeggenschap</td><td colspan="5">Op bestuurlijk niveau via het deelnemersoverleg waarin bestuurders en directeuren bedrijfsvoering/gemeentesecretaris zijn vertegenwoordigd. Tactisch en operationele aansturing via het bedrijfsvoeringsoverleg waarin de contractmanagers van de deelnemers zijn vertegenwoordigd.</td></tr>
<tr><td>Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?</td><td colspan="5">De bijdrage van PIT heeft grotendeels betrekking op de verbetering van de informatievoorziening en de ambitie om te komen tot een excellente gemeentelijke dienstverlening. De bijdrage is concreet te vertalen in de volgende onderdelen:
· Het borgen van continuïteit, bedrijfszekerheid en innovatiekracht door beperking van organisatorische kwetsbaarheid;
· borgen van de kwaliteit van processen; waardoor de gemeente beter kan functioneren;
· realiseren van besparingen door schaalvoordelen en gezamenlijke inkoop.</td></tr>
<tr><td>Risico’s financieel/ beleidsmatig</td><td colspan="5">De kostenstructuur is gebaseerd op de afname van de diensten en producten door de deelnemers. Hierbij bestaat de mogelijkheid om te sturen op het aantal accounts, beheer van applicaties en de apparatuur (zogenaamde pijlers). Er zijn twee ijkmomenten per jaar waarop de afname voor de daaropvolgende begrotingsjaar wordt bepaald.
Kijken we verder vooruit dan zal er de komende jaren rekening moeten worden gehouden met een verdere toename van de kosten voor Parkstad-IT. Niet als gevolg van een aanpassing van de tariefstelling maar met name door ontwikkelingen in de gemeentelijke dienstverlening en bedrijfsvoering. Hierbij moet o.a. gedacht worden aan:
· De toename van maatregelen in het kader van de Informatiebeveiliging & Privacy
· Landelijke ontwikkelingen zoals de Wet Open Overheid, Wet Modernisering Bestuurlijk Verkeer, Omgevingswet enz.
· Mogelijke uittreding Veiligheidsregio als deelnemer van de GR PIT.
Momenteel is het nog niet mogelijk om concreet aan te geven welke effecten bovengenoemde ontwikkelingen gaan hebben voor de bijdrage aan PIT.</td></tr>
<tr><td>Ontwikkelingen</td><td colspan="5">In 2022 hebben onder andere de volgende ontwikkelingen een rol gespeeld:
· Behoorlijke prijsstijgingen a.g.v. de tekorten op de chipmarkt, overspannen arbeidsmarkt en wereldwijde verhoogde inflatie
· Positionering van Parkstad-IT als hybride dienstverlener als gevolg van toename SAAS/Cloud omgevingen in combinatie met vergaande integratie/koppelingen.
· Voorbereiden op nieuwe GR-structuur op basis van het Berenschot rapport Toekomst Parkstad-IT.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Vormt een afdeling van de gemeente Heerlen. Een aparte</td><td>Eigen Vermogen 1-1-2021</td><td>Eigen Vermogen 31-12-2021</td><td>Vreemd vermogen 1-1-2021</td><td>Vreemd vermogen 31-12-2021</td><td>Financiële resultaat 2021</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>150.795</td></tr>
</table>

balans is niet voorhanden.					

	NV Reinigingsdiensten Rd4, programma 12				
Visie	In de NV nemen we deel, omdat we ons materieel bij opheffing van de eigen dienst hebben overgeheveld naar de NV Rd4.				
Doel/openbaar belang	Het op commerciële basis aanbieden van diensten tegen marktconforme tarieven op het gebied van bedrijfsafvalstoffen. Aan gemeenten wordt het “pluspakket” aangeboden, waarbij een goede balans tussen kosten en serviceniveau als doelstelling geldt.				
Financieel belang	Het in 2022 over het jaar 2021 ontvangen dividend € 29.222,- (excl. dividendbelasting) (050003/852001)				
Vestigingsplaats	Heerlen				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Bedrijven worden met concurrerende offertes verleid om werkzaamheden door de NV Rd4 te laten uitvoeren. Ook wordt op commerciële basis het “pluspakket “aangeboden aan gemeenten. De jaarlijkse winstuitkering wordt toegevoegd aan de algemene middelen van onze gemeente.				
Risico’s financieel/ beleidsmatig	Mocht de winstuitkering stoppen, dan kan overwogen worden de NV op te heffen. Tussentijds vindt echter voortdurend bijstelling plaats.				
Ontwikkelingen	Voortzetting van bestaand beleid, zoals vastgelegd in het Strategisch Meerjarenplan 2022-2026. Ingezet wordt onder meer op het versterken van de commerciele diensten en het inzetten op een steeds meer circulaire dienstverlening. Ook de infrastructuur m.b.t. op- en overslag, bufferen en sorteren wordt versterkt.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	884.199	1.211.664	5.843.305	10.213.782	518.900

	WML, Waterleiding-maatschappij Limburg NV, programma 12				
Visie/Doel/openbaar belang	Verantwoordelijk voor de drinkwatervoorziening in de provincie Limburg				
Financieel belang	Er wordt geen dividend uitgekeerd.				
Vestigingsplaats	Maastricht.				
Zeggenschap	1 vertegenwoordiger.				
Op welke wijze wordt bijgedragen aan het programma?	Via dit aandelenbezit wordt de drinkwatervoorziening in de gemeente Brunssum gewaarborgd.				
Risico's financieel/beleidsmatig	Indien recente klimaatontwikkelingen ook in Limburg structureel blijken te zijn, dan kunnen noodzakelijk investeringen en optimalisaties ten kosten gaan van de exploitatiecijfers en leiden tot hogere drinkwatertarieven voor de consumenten.				
Ontwikkelingen	Er zijn ontwikkelingen op de kapitaalmarkt die nadelig zijn voor WML. Hiervoor heeft WML in 2021 haar drinkwatertarief en het aansluitpunttarief éénmalig verhoogd met 10% bovenop 2% inflatiecorrectie. In de periode 2022 t/m 2025 worden de tarieven met louter inflatie gecorrigeerd worden. Verder voortzetting van bestaand beleid.				
	Eigen Vermogen 1-1-2021	Eigen Vermogen 31-12-2021	Vreemd vermogen 1-1-2021	Vreemd vermogen 31-12-2021	Financiële resultaat 2021
	€ 188 mln.	€ 194 mln.	€ 397 mln.	€ 387 mln.	€ 6 mln.

PARAGRAAF 7 GRONDBELEID

INLEIDING

In deze paragraaf wordt het grondbeleid over 2022 toegelicht. De nadruk ligt daarbij op verslaglegging over het afgelopen jaar en een doorkijk op de korte termijn.
De informatie in de paragraaf maakt onderdeel uit van het begrotingsprogramma 10 (Economie en toerisme) en begrotingsprogramma 11 Volkshuisvesting en RO.
Met de exploitatie van gronden wordt bijgedragen aan de visie op de stad en de doelstelling tot het verbeteren van het vestigings- en ondernemingsklimaat. De centrale ambitie hierbij is een aantrekkelijke leefomgeving en een goede bereikbaarheid van voorzieningen met aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bewoners en bedrijfsleven. Dit is vertaald in de Structuurvisie Brunssum 2025.

BELEIDSUITGANGSPUNTEN: GRONDBELEID IN BRUNSSUM

Het grondbeleid was vastgelegd in de Evaluatienota Grondbeleid Gemeente Brunssum uit 2009. In maart 2019 is een nota grondbeleid voor de periode 2019 – 2022 vastgesteld. In 2023 zal er een geactualiseerde nota grondbeleid ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

In de vastgestelde nota grondbeleid is vastgelegd dat de gemeente Brunssum de komende beleidsperiode een situationeel grondbeleid voert: per geval wordt de afweging gemaakt of de gemeente het initiatief bij de markt laat en een faciliterende/kaderstellende rol inneemt of dat de gemeente actief ingrijpt op de grondmarkt en op die wijze de ruimtelijke doelstellingen wil bereiken. Dit hangt af van de ambities van de gemeente, de houding van de markt ten opzichte van de betreffende ontwikkeling, grondposities en de risico's die met een ontwikkeling gepaard gaan.

Via het grondbeleid kan de gemeente Brunssum mede sturing geven aan het grondgebruik. Hiervoor zijn financiële middelen nodig die binnen het grondbedrijf gegenereerd dienen te worden. Met deze paragraaf grondbeleid wordt inzicht verstrekt in de (financiële) positie van het grondbedrijf alsmede in de te verwachten resultaten. Voor de risico's verwijzen we naar de paragraaf Weerstandsvermogen.

FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN GRONDEXPLOITATIES

Binnen de Gemeente Brunssum vindt minimaal 1 x per jaar een actualisatie plaats van alle lopende grondexploitatiecomplexen, bij de jaarrekening. Bij de actualisatie in het kader van de jaarrekening worden in de exploitaties:

- de kosten en opbrengsten over het afgelopen jaar verwerkt;
- eventuele aanpassingen aan het kostenstijgingspercentage opbrengstenstijgingspercentage;
- daarnaast wordt de fasering van de nog te maken kosten en opbrengsten tegen het licht gehouden en waar nodig aangepast.

Het totale resultaat op netto contante waarde (oftewel de huidige waarde) is het saldo van de positieve en negatieve resultaten van alle grondexploitatieprojecten.

<u>Rapportage Meerjaren Prognose Grondexploitaties</u>
De cijfers die in deze paragraaf grondbeleid worden vermeld zijn eveneens toegelicht in de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG). In dit MPG worden de ontwikkelingen op portefeuilleniveau en projectniveau toegelicht en de belangrijkste verschillen ten opzichte van het vorig jaar verklaard.

<u>Winst en verliesnemingen</u>
Het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna BBV) schrijft voor dat geprognosticeerde verliezen op grondexploitaties direct moeten worden genomen door het vormen van een verliesvoorziening ter hoogte

van het begrote tekort. Zie hiervoor het kopje ‘Reserves en voorzieningen verwachte tekorten grondexploitaties’.

Bij winstgevende exploitaties wordt winst genomen bij het afsluiten van het project, maar volgens de regels van het BBV, ook tussentijds indien voldoende zekerheid bestaat over de winst (zie hiervoor het kopje ‘Winstnemingen’).

BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN BINNEN DE MAJEURE PROJECTEN HET AFGELOPEN JAAR:

	Boekwaarde 1-1-2022	Mutaties 2022	Boekwaarde 31-12-2022	Nog te maken Kosten	Opbrengsten	Eindwaarde	CW per 1-1-2023	
Masterplan Treebeek	-505.781	-44.173	**-549.953**	579.960	126.841	-96.835	**-93.075**	positief
Masterplan Brunssum Centrum	5.586.924	2.581.049	**8.167.974**	10.442.864	8.244.567	10.366.221	**9.192.986**	negatief
Totaal Masterplannen	5.081.143	2.536.877	**7.618.020**	11.022.824	8.371.408	10.269.386	**9.099.912**	negatief
Overige complexen in exploitatie								
Rode Beek	237.206	2.135	**239.341**	24.496	102.772	161.064	**157.906**	negatief
vm BSV terrein	150.435	-307.282	**-156.846**	18.008	152.500	-291.339	**-285.626**	positief
Oeloven	735.919	483.956	**1.219.875**	517.919	1.648.046	89.748	**84.572**	negatief
vm GTD locatie	1.384.296	16.383	**1.400.679**	1.239.050	1.556.520	1.083.209	**1.020.732**	negatief
Totaal overigen	2.507.857	195.192	**2.703.049**	1.799.473	3.459.839	1.042.683	**977.584**	negatief
TOTAAL GRONDEXPLOITATIES	**7.589.000**	**2.732.069**	**10.321.069**	12.822.297	11.831.247	11.312.069	**10.077.495**	negatief
TOTAAL C-STAAT 830 (excl. Strategische gronden)			**10.321.069**					

Masterplan Treebeek

- De gymzaal aan de Schildstraat is gesloopt.
- De appartementen boven het MFA zijn verkocht.
- De nog uit te voeren werkzaamheden betreffen ‘Aanpassing Wijenweg/Schildstraat’ en ‘Plaatsen speeltoestel fase 6’.

Masterplan Centrum: Doorsteek 't Ei

- Per 21 maart 2023 is een nieuw ontwikkelprogramma door de gemeenteraad vastgesteld;
- In 2022 zijn er voorbereidende werkzaamheden verricht voor het nieuwe ontwikkelprogramma;
- Zijn er verwervingen gerealiseerd om onder andere het nieuwe programma mogelijk te maken;
- Is het gewijzigde bestemmingsplan voorbereid.

Vm GTD Locatie

Het tekort op de GREX GTD is ten opzichte van vorig jaar behoorlijk toegenomen. Hiervoor is aantal oorzaken aan te wijzen. De belangrijkste zijn:

- Herberekening van de verhouding tussen uitgeefbare grond en openbare ruimte en de hieraan gekoppelde opbrengsten / kosten. Met name t.o.v. de eerder geprognotiseerde kosten voor aanleg van de openbare ruimte is sprake van een forse stijging ten opzichte van vorig jaar.
- Algemene kostenstijgingen als gevolg van prijsstijgingen voor materialen (inflatie)

Masterplan Centrum: Lindeplein/Brikke Oave

- Om tot herontwikkeling van de locatie gelegen naast de Brikke Oave te komen is in 2022 een tender gerealiseerd om een ontwikkelaar te binden.

STRATEGISCHE AANKOPEN

Strategische aankopen dragen bij aan de ruimtelijke ontwikkeling van een gebied in de toekomst. Om beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren kan het van belang zijn dat de gemeente strategische grondposities inneemt als de kans zich voor doet. Het betreft aankopen van gronden/panden die (nog) geen deel uitmaken van een bestaand exploitatiegebied en bijbehorende (grond) exploitatiebegroting.

Strategische aankopen worden pas gedaan als de bewuste percelen grond geografisch strategisch in het beoogde plangebied zijn gelegen én noodzakelijk worden geacht vanuit sturingsmogelijkheden. Een andere reden kan zijn dat de gronden aangekocht worden vanuit een mogelijk
vereveningsperspectief of vanuit noodzaak tot planrealisatie (maatschappelijk rendement).
Strategische verwervingen moeten worden bezien in het kader van de noodzaak/wens om een
locatie ruimtelijk te ontwikkelen en de financiële en maatschappelijke rendementen van de aankoop.

Het college heeft mandaat vanuit de Nota Grondbeleid 2019-2022 (vastgesteld door de raad in de raadsvergadering van 11 maart 2019). Via dit raadsbesluit is het college gemandateerd tot het onder voorwaarden doen van strategische aankopen tot een bedrag van € 2.000.000,-. In 2021 zijn de voorwaarden voor strategische aankopen (inhoudelijk en procesmatig), verder aangescherpt. Dit naar aanleiding van door de raad overgenomen aanbevelingen van de concerncontroller.

Ten behoeve van het doen van strategische aankopen is, ná raadsbehandeling in maart 2019, een separaat werkbudget in het leven geroepen. Met betrekking tot dit werkbudget wordt vanaf 2019 de volgende werkwijze gehanteerd:
- het college neemt (na consultering raad) een gemotiveerd besluit tot het doen van een strategische aankoop;
- de aankoop wordt administratief tijdelijk ten laste van het werkbudget strategische aankopen geboekt
- op een bepaald moment wordt de aankoop administratief opgenomen in een GREX dan wel overgeheveld worden naar de staat van activa. Dit gebeurt via de P&C cyclus dan wel bij de actualisering van het MPG (gaat dus via een raadsbesluit)
- zodra de aankoop niet meer op het werkbudget drukt, is er weer meer werkbudget beschikbaar (tot maximaal € 2.000.000,-)

In 2022 zijn er 3 aankopen gedaan ten laste van het strategisch aankoopkrediet. Van de aankopen zijn er 2 uitgaven gedaan in het kader van de gebiedsontwikkeling van het centrumplan. De uitgaven waren reeds in het MPG 2022 verantwoord en vastgesteld door de raad. De uitgaven zijn vanaf het voorbereidingskrediet door geboekt naar de grondexploitatie, daarmee neem het beschikbaar saldo van het krediet weer toe. Het werkbudget strategische aankopen per 31-12-2022 bedraagt afgerond
€ 1,85 mln.

Het verloop van het strategisch aankoopkrediet vanaf 2020, wordt in onderstaande tabel volledig weergegeven:

Kredietruimte			**2.000.000**
Aankoop Van Eeghempanden			-851.269
Saldo < 31 december 2020			**1.148.731**
Aankoop perceel Clemensdomein			-150.959
Saldo 31 december 2020			**997.772**
Mutaties 2021			0
Saldo 31 december 2021			**997.772**
Mutaties 2022			
1	Overboeking Van Eeghempanden t.l.v. Victoriapark	851.269	
2	Aankoop 61C	-181.120	
3	Overboeking Kerstraat 61C t.l.v. Victoriapark	181.120	
4	Aankoop 61D	-151.531	
5	Overboeking Kerstraat 61D t.l.v. Victoriapark	151.531	
	Subtotaal mutaties		**851.269**
Saldo 31 december 2022			**1.849.041**

TUSSENTIJDSE WINSTNEMING

Op basis van de regelgeving van het BBV moet op positieve grondexploitaties winst worden genomen in het tijdsvak waarin de winst wordt gerealiseerd en niet pas aan het einde van de looptijd van de grondexploitatie. Dit betekent dat voor positieve grondexploitaties tussentijdse winstneming aan de orde kan zijn. Het percentage gerealiseerde kosten en opbrengsten van de totale geraamde kosten en opbrengsten én de projectspecifieke risico's bepalen de hoogte van de tussentijdse winstneming. Door veranderingen in marktomstandigheden kan het voorkomen dat er in voorgaande jaren te veel winst is genomen. Als dat het geval is moet er winst worden teruggeboekt. Dat is in 2022 het geval voor de grondexploitaties Treebeek en Oeloven.
De berekening van de winstneming over 2022 is als volgt:

Berekening Winstneming Treebeek		**2022**
	herziening	
Kosten totaal	€	3.637.811
Kostenstijging	€	29.690
Rentekosten	€	-
Totale kosten op ew	€	3.667.501
Gerealiseerde kosten	€	3.087.541
% gerealiseerd		84,2%
Opbrengsten totaal	€	3.756.494
Opbrengstenstijging	€	-
Renteopbrengsten	€	7.841
Totale opbrengsten op ew	€	3.764.335
Opbrengsten gerealiseerd	€	3.637.494
% gerealiseerd		96,6%
% gerealiseerd kosten en opbrengsten		81,3%
saldo op ew	€	96.834
winstneming totaal	€	78.774
eerdere winstneming	€	181.789
nieuwe tussentijdse winstneming	**€**	**-103.015**

Berekening winstneming vm BSV		**2022**
	herziening	
Kosten totaal	€	418.842
Kostenstijging	€	490
Rentekosten	€	-
Totale kosten op ew	€	419.332
Gerealiseerde kosten	€	401.324
% gerealiseerd		95,7%
Opbrengsten totaal	€	707.770
Opbrengstenstijging	€	1.489
Renteopbrengsten	€	1.412
Totale opbrengsten op ew	€	710.671
Opbrengsten gerealiseerd	€	558.170
% gerealiseerd		78,5%
% gerealiseerd kosten en opbrengsten		75,2%
saldo op ew	€	291.339
winstneming totaal	€	218.995
eerdere winstneming	€	61.812
nieuwe tussentijdse winstneming	**€**	**157.183**

Berekening winstneming Oeloven		**2022**
	herziening	
Kosten totaal	€	1.904.738
Kostenstijging	€	27.258
Rentekosten	€	10.979
Totale kosten op ew	€	1.942.975
Gerealiseerde kosten	€	1.425.056
% gerealiseerd		73,3%
Opbrengsten totaal	€	1.851.773
Opbrengstenstijging	€	-
Renteopbrengsten	€	1.454
Totale opbrengsten op ew	€	1.853.227
Opbrengsten gerealiseerd	€	205.181
% gerealiseerd		11,1%
% gerealiseerd kosten en opbrengsten		8,1%
saldo op ew	€	-89.748
winstneming totaal	€	-7.288
eerdere winstneming	€	4.575
nieuwe tussentijdse winstneming	**€**	**-4.575**

RESERVES EN VOORZIENINGEN VERWACHTE TEKORTEN GRONDEXPLOITATIES

De omvang van de Voorziening tekorten toekomstige grondexploitaties moet volgens het BBV toereikend zijn om de tekorten te dekken van de grondexploitaties en het saldo van het begrote tekort van het grondbedrijf (saldo van kosten en opbrengsten die niet direct aan de grondexploitaties zijn toe te rekenen zoals een deel van de loonkosten, OZB en huren). Bij de jaarrekening zijn er tekorten (op netto contante waarde) berekend bij het Masterplan Centrum (€ 9.192.986), Rode Beek (€ 157.906), Oeloven (€ 84.572) en complex GTD (€ 1.020.732). In totaal is dat een tekort van € 10.456.196.

Bij de jaarrekening 2021 bedroeg de verliesvoorziening € 4.801.446. Via de 2e BeRap 2022 werd het gerealiseerde resultaat van € 1.532.778 door het afsluiten van de Grex Zorgplein, toegevoegd aan de verliesvoorziening. Nu bij de jaarrekening 2022 dient vanwege toegenomen tekorten een extra bedrag van € 4.121.972 ten laste van de algemene middelen, gestort te worden in de verliesvoorziening. Het betreft de grondexploitaties Masterplan Centrum (stijging van €3.447.367), Rode Beek (stijging van €2.953), Oeloven (stijging van €84.572) en grondexploitatie complex GTD (stijging van € 587.080).

Hoewel de resterende looptijd van het Masterplan Centrum de 10-jaars horizon niet overschrijdt, is de totale looptijd vanwege aanpassingen in het programma, met name Victoriapark, wel langer dan 10 jaar. Gezien de resterende looptijd worden extra beheersmaatregelen niet noodzakelijk geacht.

Reserves en voorzieningen	Mutaties	Saldi
Voorziening verwachte tekorten BIE's		
Stand per 1 januari 2022		€ 4.801.446
Storting 2de berap 2022 Afsluiten Zorgplein		€ 1.532.778
resultaten BIE's:		
ten laste van de algemene middelen		€ 4.121.973
Stand verliesvoorziening BIE's per 31-12-2022		€ 10.456.197
Reserve grondexploitaties		
Stand per 1-1-2022		€ -
Storting:	-	
Onttrekking:	-	
Reserve bovenwijkse voorziening, stand per 31-12-2022		€ -
Reserve bovenwijkse voorziening		
Stand per 1-1-2022		€ 177.809
Storting:	-	
Onttrekking:	-	
Reserve bovenwijkse voorziening, stand per 31-12-2022		€ 177.809

ALGEMENE RESERVE GRONDEXPLOITATIE

In december 2019 heeft de raad de Nota reserves en voorzieningen (verseonnr. 941174) vastgesteld. Onderdeel daarvan was het instellen van een ‘Algemene reserve grondexploitaties’.
Het doel van de reserve is om een bufferfunctie te creëren voor het opvangen van risico’s en resultaten binnen het grondbedrijf. De reserve wordt gevoed met positieve resultaten op de grondexploitaties.

RISICO'S GRONDEXPLOITATIE

Ruimtelijke projecten zijn altijd omgeven met risico's. Risico's van operationele aard, strategische risico's maar zeker ook exogene risico's, zoals de huidige economische omstandigheden, waarop de gemeente niet of nauwelijks kan sturen.

Als algemene risico's in de grondexploitaties van het grondbedrijf kunnen onder andere de onderstaande aspecten genoemd worden:

- Conjuncturele risico's: vertraging in de afzet als gevolg van een lage (of geen) economische groei.
- Verwervingsrisico's: het niet tijdig kunnen verwerven van gronden en het stijgen van aankoopprijzen of de noodzaak tot dure onteigening.
- Ontwikkelingsrisico's: milieuaspecten zoals bodemsanering, stortrechten, infrastructuur, archeologie, planschade etc.
- Renterisico's: de vraag naar bouwgrond/woningen verschuift verder de toekomst in en renteverliezen kunnen ontstaan.
- Maatschappelijke en politieke invloeden: politieke besluitvorming omtrent de wijze waarop projecten worden uitgevoerd en ingevuld.

Brunssum spant zich in om dit soort risico's in de planontwikkeling te ondervangen. Dat gebeurt door het tijdig nemen van maatregelen en door een periodieke doorrekening van de grondexploitaties. Bovendien wordt in de exploitatieberekeningen zoveel mogelijk rekening gehouden met de genoemde risico's en worden de risico's ook nog 2x per jaar gewogen en geactualiseerd bij het samenstellen van de paragraaf weerstandsvermogen.

De project specifieke risico's blijken uit de jaarlijks te actualiseren exploitatieopzetten per complex. Voor een verwacht verlies op een complex dient een voorziening te worden getroffen ten laste van de voorziening tekorten toekomstige grondexploitaties. Normale risico's dienen zo veel mogelijk binnen de grondexploitatie zelf te worden opgevangen.

De risico's rondom de grondexploitaties maken deel uit van het integrale risicomanagement. Doel hiervan is om organisatie breed de risico's te kwalificeren en te kwantificeren en te koppelen aan het gemeentelijk weerstandsvermogen. Alle mogelijk risico's die niet worden opgevangen binnen de grondexploitaties zelf, zijn opgenomen in dit model.
De risico's die zijn meegenomen bij het hiervoor beschreven risicomanagement zijn opgenomen en beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen. Hier wordt kortheidshalve naar verwezen.

PARAGRAAF 8 OPENBAARHEIDSPARAGRAAF

In 2022 is een projectgroep gevormd die belast met het opstellen en uitvoeren van het plan “Informatiehuishouding op orde”. De Woo neemt hierbinnen een zeer prominente plek in. In het plan en de uitvoering van het project komen de volgende aspecten aan bod:

- Het op orde brengen van de informatiehuishouding (wanneer deze niet op orde is, kan de Woo namelijk niet goed uitgevoerd worden). Vanuit het plan wordt onder andere de verbinding gelegd met Zaakgericht Werken, Duurzaamheidsbeleid Informatieobjecten, Digitale Inclusie en Kwaliteitsbeleid Informatiebeheer.
- De invoering van de Woo integreren met ons eigen beleid inzake Informatiemanagement, procesmanagement, dienstverlening en participatie maar ook andere wet- en regelgeving zoals de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV), de Wet elektronische publicatie (Wep), Omgevingswet, Archiefwet etc.
- Bewustwording binnen de organisatie over de impact van de Woo en het effect op onze bedrijfsvoering.
- Op welke wijze positioneren we de Woo-contactpersoon en welke taken worden hierin ondergebracht?
- De ambitie die we gaan volgen bij de invoering van de Woo.
- Waar en hoe gaan wij onze publicaties doen in het kader van de Woo en in het verlengde hiervan aansluiten op het platform PLOOI (Platform Openbare Overheidsinformatie)

In 2022 zijn de volgende stappen reeds gezet:

- Anonimiseringssoftware is reeds geïmplementeerd in combinatie met ons zaaksysteem
- Interne richtlijnen t.b.v. anonimiseren zijn opgesteld en worden getoetst aan voortschrijdende inzichten en ervaringen. Betrokken medewerkers worden hiervoor direct opgeleid.
- Website en het zaaksysteem zijn voor passieve verzoeken ingericht.
- Er is nog geen Woo-contactpersoon aangewezen door het college. Tot die tijd worden Woo-verzoeken en vragen in behandeling genomen door een medewerker van Juridische zaken die voorheen altijd de WOB verzoeken afhandelde. Mogelijk dat in dit kader meer contactpersonen worden aangewezen.
- We hebben een nulmeting gehouden. Hierbij hebben wij een inventarisatie gemaakt van processen binnen de gemeente die de Woo raken. We zullen uiteindelijk nog in het plan moeten bepalen welke van deze processen wij op welke termijn actief gaan openbaar maken.

Momenteel worden in het kader van de actieve openbaarmaking de categorieën zoals genoemd in art. 3.3, lid 1 onder a, b, d en e, artikel 3.3, lid 2 onder a, c, d (besluitenlijsten van B&W en raad) gepubliceerd.
In het kader van de passieve openbaarmaking kunnen we mededelen dat in 2022 de gemeente 29 WOB/Woo-verzoeken heeft binnen gekregen. 25 van deze verzoeken zijn ingediend op basis van de Woo. Op 1 na (ingetrokken) zijn alle verzoeken beantwoord waarbij de informatie direct is verstrekt aan de aanvrager. Ter vergelijking: in 2021 ontvingen we 20 WOB-verzoeken.

JAARREKENING 2022

1. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

Bedragen in Euro	Raming begrotingsjaar 2022 voor wijziging			Raming begrotingsjaar 2022 na wijziging			Realisatie begrotingsjaar 2022		
Omschrijving programma	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
01 Bestuur en ondersteuning	249.216	3.383.291	-3.134.075	269.216	3.610.346	-3.341.130	368.494	3.886.946	-3.518.452
02 Veiligheid	18.876	2.877.640	-2.858.764	18.876	3.084.640	-3.065.764	2.027.374	3.872.200	-1.844.826
03 Sociaal Domein	12.386.349	50.633.131	-38.246.782	11.709.924	54.254.772	-42.544.847	11.651.773	54.342.508	-42.690.735
04 Volksgezondheid	0	1.262.644	-1.262.644	20.000	1.262.644	-1.242.644	24.392	1.293.749	-1.269.357
05 Onderwijs en educatie	2.305.675	4.376.137	-2.070.462	2.390.188	4.558.903	-2.168.715	2.455.782	4.742.073	-2.286.291
06 Wijkger. werken, integr., particip.	40.977	3.625.478	-3.584.501	40.977	3.954.978	-3.914.001	3.736	3.327.609	-3.323.873
07 Verkeer,vervoer en waterstaat	145.117	3.782.762	-3.637.645	763.815	4.142.045	-3.378.230	818.604	3.845.231	-3.026.627
08 Sport, cultuur en recreatie	708.128	7.472.120	-6.763.992	708.128	7.417.219	-6.709.091	925.496	6.965.825	-6.040.329
09 Milieu	7.953.397	7.073.915	879.482	8.837.824	8.236.592	601.232	8.515.882	7.616.186	899.696
10 Economie en toerisme	552.007	878.960	-326.953	579.322	856.275	-276.953	755.858	880.753	-124.895
11 Volkshuisvesting en RO	12.954.531	14.833.134	-1.878.603	13.139.505	15.108.108	-1.968.603	9.151.934	15.693.533	-6.541.599
Subtotaal programma's	**37.314.273**	**100.199.212**	**-62.884.939**	**38.477.775**	**106.486.522**	**-68.008.746**	**36.699.327**	**106.466.614**	**-69.767.287**
Beheer overige gebouwen en gronden(X	197.013	193.076	3.937	197.013	193.076	3.937	303.973	300.036	3.937
Overhead XT-04	871.458	13.148.394	-12.276.936	891.458	13.905.072	-13.013.614	1.362.965	14.026.732	-12.663.767
Sub-totaal taakveld XT-03+XT-04	1.068.471	13.341.470	-12.272.999	1.088.471	14.098.148	-13.009.677	1.666.938	14.326.768	-12.659.830
Algemene Dekkingsmiddelen									
OZB woningen	4.452.000	0	4.452.000	4.452.000	0	4.452.000	4.538.413	0	4.538.413
OZB niet-woningen	1.700.000	0	1.700.000	1.700.000	0	1.700.000	1.735.115	0	1.735.115
Belastingen overig	333.378	513.832	-180.454	333.378	564.248	-230.870	316.771	555.231	-238.459
Algemene uitkering gemeentefonds	67.522.982	0	67.522.982	71.589.999	0	71.589.999	74.254.503	0	74.254.503
Overige baten en lasten	277.848	-196.747	474.595	277.848	-196.747	474.595	438.562	382.979	55.582
Treasury	1.075.842	321.461	754.381	1.193.842	241.461	952.381	1.017.352	166.142	851.210
Vennootschapbelasting	0	0	0	0	0	0	0	-645	645
Post Onvoorzien	0	75.000	-75.000	0	75.000	-75.000	0	0	0
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	**75.362.050**	**713.546**	**74.648.504**	**79.547.067**	**683.962**	**78.863.105**	**82.300.716**	**1.103.707**	**81.197.009**
			0			0			0
Gerealiseerde totaal van baten en laste	**113.744.794**	**114.254.228**	**-509.434**	**119.113.314**	**121.268.632**	**-2.155.318**	**120.666.980**	**121.897.088**	**-1.230.108**
Toevoeging/onttrekking									
aan reserves	5.275.234	4.765.800	509.434	9.177.941	7.022.623	2.155.318	10.634.748	8.030.496	2.604.252
Gerealiseerde resultaat	**119.020.028**	**119.020.028**	**0**	**128.291.255**	**128.291.255**	**0**	**131.301.728**	**129.927.584**	**1.374.144**

Voor een analyse van de afwijkingen tussen de ramingen en de werkelijke cijfers over 2022, wordt verwezen naar de programmaverantwoording in het jaarverslag. Hier staan de analyse per programma op taakveldniveau.

Begrotingsrechtmatigheid
De begrotingsrechtmatigheid wordt per afzonderlijk programma beoordeeld. Hierbij worden alleen de lasten beoordeeld. Indien de werkelijke lasten meer dan € 50.000 hoger zijn dan het door de raad vastgestelde budget, is er sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Programma 1 Bestuur en ondersteuning vertoont een overschrijding van € 277.000.
Er is € 277.000 meer uitgegeven aan Bestuur en ondersteuning. Dit betreft de verplichte storting in de voorziening wachtgelden College. Deze storting aan de voorziening veroorzaakt het negatieve verschil op dit product. De overschrijding op dit programma heeft geen invloed op het oordeel van de accountant t.a.v. rechtmatigheid.

Programma 2 Veiligheid vertoont een overschrijding van € 788.000.
De overschrijding heeft voor 661.000 te maken met de opvang van Oekraïners, hier staat ook een extra ontvangst van het Rijk tegenover. Verder zijn de uitgaven met 85.000 overschreden als gevolg van de afrekening index 2022 van de Veiligheidsregio. De overschrijdingen op dit programma heeft geen invloed op het oordeel van de accountant t.a.v. rechtmatigheid.

Programma 3 Sociaal domein vertoont een overschrijding van € 88.000.
Deze overschrijding wordt veroorzaakt door een forse overschrijding op ambulante jeugdhulp van € 901.000: door wachttijden en verergering van de problematiek worden zwaardere arrangementen en dus duurdere zorg ingezet. Daarnaast zien we dat uitstroom uit de geïndiceerde jeugdhulp achter blijft. De uitgaven specialistische jeugdhulp, ingekocht via SD Maastricht komen op basis na afrekening € 470.000 hoger uit dan begroot doordat de problematiek heviger wordt en er sprake is van langere wachttijden. Door arbeidsproblematiek ontstaan er meer situaties waar jeugdigen gebruik hebben gemaakt van crisishulp of (tijdelijk) uit huis zijn geplaatst. Ter dekking van de totale overschrijding van het budget Jeugdhulp is er een bedrag van € 1.075.000,- onttrokken uit de reserve Jeugd. De overschrijding op dit programma heeft geen invloed op het oordeel van de accountant t.a.v. rechtmatigheid.

Programma 5 Onderwijs en educatie vertoont een overschrijding van € 183.000.
Er is € 186.000 meer uitgegeven aan Onderwijshuisvesting. Deze overschrijding wordt grotendeels veroorzaakt door extra onderhoudskosten en hoger energiekosten. De overschrijding op dit programma heeft geen invloed op het oordeel van de accountant t.a.v. rechtmatigheid.

Programma 11 Volkshuisvesting en RO vertoont een overschrijding van € 585.000.
De overschrijding van de kosten binnen dit programma heeft betrekking op de grondexploitaties. In december 2022 is gestart met een aangepast ontwikkelprogramma voor Victoriapark. Op 21 maart 2023 heeft de gemeenteraad hier een positief besluit op genomen. De financiële consequenties zijn verwerkt in het Meerjaren Prognose Grondexploitaties 2023, die ook separaat ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd. De overschrijding op dit programma heeft geen invloed op het oordeel van de accountant t.a.v. rechtmatigheid.

Programma 12 Algemene dekkingsmiddelen vertoont een overschrijding van € 648.000, deze wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er op de lasten een taakstelling was begroot (negatief op de kosten) waar geen realisatie tegenover staat. De overschrijding op dit programma heeft geen invloed op het oordeel van de accountant t.a.v. rechtmatigheid.
Conclusie: De geconstateerde overschrijdingen hebben geen invloed op het oordeel van de accountant ten aanzien van de rechtmatigheid.

2. OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

taak-veld	Overzicht incidentele baten en lasten	Begroting	Begr. bijgesteld	Werkelijk	Tekstuele toelichting
	1e Bestuursrapportage 2021				
XT-07	Gemeenteraadsverkiezingen vanuit gemeentefonds	€ -62.055	€ -62.055	€ -62.055	Dekking doeluitkering Algemene Uitkering voor Gemeenteraadsverkiezingen
XT-07	Dekking overige incidentele lasten uit Algemene Middelen	€ -	€ -1.819.300	€ -1.819.300	Dekking saldo incidentele bijraming uitgaven
XT-07	Integratie uitkering Sociaal Domein volgens mei-circulaire 2022	€ -10.831.557	€ -10.831.557	€ -10.325.070	Effecten bijgestelde Integratie uitkeringen Participatiewet
XT-010	Gemeenteraadsverkiezingen vanuit reserve verkiezingen	€ -	€ -45.000	€ -45.000	Dekking incidentele bijraming uitgaven Gemeenteraadsverkiezingen
XT-010	Onttrekking reserve Sociaal domein inzake Jeugdhulp	€ -	€ -1.725.000	€ -1.725.000	Dekking incidentele bijraming uitgaven Jeugdhulp uit reserve Sociaal Domein
XT-010	Onttrekking reserve cofinanciering Volkshuisvestingsfonds	€ -	€ -200.000	€ -200.000	Dekking incidentele bijraming uitgaven Volkshuisvesting
XT-010	Onttrekking reserve zonneweide Terca	€ -	€ -70.000	€ -70.000	Dekking incidentele bijraming uitgaven zonneweide Terca
XT-010	Onttrekking bestemmingsreserve PALET Groendaken en Groengevels	€ -	€ -100.000	€ -100.000	Dekking incidentele bijraming uitgaven PALET Groendaken en Groengevels
XT-05	verlaging van het rentepercentage voor spaartegoeden	€ -	€ -80.000	€ -80.000	Aframing lagere uitgavan rentepercentage spaartegoeden medewerkers Brunssum
	Voorjaarsbrief 2021 t.b.v. begroting 2022				
	Dekking incidentele intensiveringen	€ -	€ -281.000	€ -281.000	Dekking incidentele bijraming uitgaven Voorjaarsbrief 2021
	Overhevelingen vanuit 2e berap 2021				
	Dekking overhevelingen 2021 naar 2022	€ -	€ -2.437.600	€ -2.437.600	Dekking incidentele bijraming overhevelingen uit 2e Berap 2021

XT-63	mutatie nadere voorlopige beschikking BUIGgelden	€ -11.265.929	€ -10.738.826	€ -10.652.051	Effecten bijgestelde BUIG beschikkingen 2022
XT-02	Meer legesinkomsten reisdocumenten	€ -200.000	€ -200.000	€ -279.627	Effecten meer ontvangen legesinkomsten
XT-11	Rijksvergoeding inzake opvang Oekraine vluchtelingen	€ -	€ -	€ -2.003.073	Ontvangen middelen Rijk inzake opvang vluchtelingen Oekraïne incl. afrekening en transitiekosten
XT-681	Extra bijdrage GGD DU VO2021	€ -	€ -	€ -48.950	Ontvangen middelen via Centrumgemeente Heerlen
XT-21	Leges Telecom/degeneratiekosten	€ -	€ -	€ -60.516	Effecten meer ontvangen legesinkomsten
XT-52	Subsidie Rijk cnfrm SPUK-regeling	€ -	€ -117.000	€ -117.000	Ontvangen middelen Specifieke Uitkeringen
XT-75	Inhaalslag inkomsten begraafrechten	€ -60.100	€ -70.100	€ -115.976	Effecten meer ontvangen inkomsten begraafrechten
XT-32	Winstneming Cmpl 46 Voormalig BSV terrein	€ -	€ -	€ -157.183	Baten Grondexploitatie
XT-82	Opbrengsten inzake verkoop losse gronden	€ -	€ -	€ -59.895	Baten Grondexploitatie
XT-010	Onttrekking reserve Jeugd #2	€ -	€ -1.075.000	€ -1.075.000	Dekking hogere uitgaven Jeugdhulp 2022 uit reserve Sociaal Domein
XT-07	Energietoeslag armoede 2023	€ -	€ -978.562	€ 978.562	Ontvangen middelen Rijk inzake uitbetaling Energietoeslag minima
XT-07	Energietoeslag armoede 2022	€ -	€ -210.000	€ -210.000	Ontvangen middelen Rijk inzake uitbetaling Energietoeslag minima
XT-07	Omgevingswet	€ -	€ -228.000	€ -228.000	Ontvangen middelen Rijk inzake Omgevingswet
XT-07	Voodgij +	€ -	€ -192.000	€ -192.000	Ontvangen middelen Rijk inzake uigaven Voorgdij 18+
XT-07	Bijzondere bijstand	€ -	€ -68.575	€ -68.575	Ontvangen middelen Rijk inzake extra uitgaven Bijzondere Bijstand
XT-07	Leerlingenvervoer Oekraine	€ -	€ -50.000	€ -50.000	Ontvangen middelen Rijk inzake extra uitgaven leerlingenvervoer Oekraïnse vluchtelingen
XT-07	Overig (o.a. BCF plafond ad 567K)	€ -	€ -608.000	€ -608.000	Ontvangen middelen Rijk inzake BTW Compensatiefonds
XT-05	Dividend uitkeringen Enexis en BNG	€ -	€ -118.000	€ -118.000	Ontvangen dividenden Verbonden Partijen; deelnemingen
XT-07	Uitvoeringkosten klimaataccoord	€ -	€ -215.367	€ -215.367	Ontvangen middelen Rijk inzake uitgaven klimaataccoord
XT-83	Incidenteel lagere leges bouwvergunningen	€ -	€ -348.761	€ -257.691	Effecten minder ontvangen legesinkomsten
	TOTAAL INCIDENTELE BATEN	**€ -22.419.641**	**€ -32.869.703**	**€ -32.683.367**	

XT-01	Storting in voorziening wachtgelden wethouders			€ 280.052	Extra uitgaven wachtgeldvoorziening
XT-11	Opvang Oekraine vluchtelingen	€ 60.000	€ 661.253	€ 721.253	Extra uitgaven opvang vluchtelingen Oekraïne
XT-63	Budget inzake incidentele stijging cliënten ABW	€ 155.000	€ -	€ -472.000	Verwachte stijging ABW cliënten uitgekomen op -5,9% daling
XT-63	Noodfonds Energie armoede	€ 176.412	€ 3.154.046	€ 3.004.726	Extra uitgaven energietoeslag minima huishoudens
XT-64	Participatie: participatiewet extra uitstroom	€ 250.000	€ 250.000	€ 251.952	Stimuleren duurzame uitstroom Bijstandsgerechtigden: realisatie -5,9% (target -2%)
XT-672	Transformatieplan Jeugd	€ 66.000	€ 72.000	€ 113.935	Hogere uitgaven bijdrage regionale transformatie via Inkoop ZL (Maastricht)
XT-21	het nieuw op te stellen mobiliteitsplan	€ 60.000	€ 90.000	€ 83.953	Uitgaven externe inhuur/jaarplan ZLB/mobiliteitsplan/doorontwikkeling verkeersmodellen
XT-56	Subsidie BIEB investeringen	€ 14.024	€ 182.690	€ 200.365	Extra uitgaven incidentele subsidie SOBB wegens annuleren investeringskrediet fusie
XT-56	Onderhoud kunstwerken	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	Uitgaven incl. toevoeging aan voorziening onderhoud kunstwerken
XT-32	Centrumvisie/revitalisering promenadegebied: projectmanagement	€ 50.000	€ 50.000	€ 70.000	Extra uitgaven wegens draagkrachtonderzoek voormalig mijnbouwgebied Hendrik
XT-81	Ruimtelijke ordening: Opstellen omgevingsplan	€ 150.000	€ 150.000	€ 158.612	Externe inuur en uitgaven groenstructuur- en boombeleidsplan
XT-82	Storting in verliesvoorziening inzake Entree Dorpstraat MP Centrum			€ 72.914	Extra uitgaven grondexploitatie
XT-82	Storting in verliesvoorziening inzake Kloosterstraat MP Centrum			€ 142.515	Extra uitgaven grondexploitatie
XT-82	Storting in verliesvoorziening inzake Raadhuisstraat MP Centrum			€ 77.169	Extra uitgaven grondexploitatie
XT-82	Verliesneming inzake afsluiting fase 1a/1B Het Ei De Doorsteek	€ 489.268	€ 489.268	€ 489.268	Extra uitgaven grondexploitatie
XT-82	Storting in verliesvoorziening inzake Victoriapark MP Centrum			€ 3.047.160	Extra uitgaven grondexploitatie
XT-82	Storting in verliesvoorziening inzake Lindeplein MP Centrum			€ 107.609	Extra uitgaven grondexploitatie
XT-82	Storting in verliesvoorziening inzake Complex 64 Oeloven			€ 84.572	Extra uitgaven grondexploitatie
XT-82	Storting in verliesvoorziening inzake Complex 65 Haansberg			€ 587.080	Extra uitgaven grondexploitatie
XT-82	Correctie op eerder genomen winstnemingen MP Treebeek			€ 103.015	Extra uitgaven grondexploitatie
XT-04	Dotatie voorziening spaarverlof (B111208)			€ 117.767	Extra uitgaven vanuit CAO Gemeenten betreffende spaarverlof medewerkers
	2e Bestuursrapportage 2022				
XT-64	GR WOZL correctie afroep door te betalen Rijkssubsidie 2022	€ 9.140.539	€ 9.149.988	€ 9.303.665	Effect door te betalen hogere Rijksbijdrage WSW wegens meer subsidie en hoger aantal AJ's GR WOZL
XT-64	GR WOZL correctie Corona compensatie uit resultaat 2021	€ 238.700	€ -401.266	€ -162.566	Effect bijdrage lagere exploitatie tekorten GR WOZL
XT-64	SW WSP afrekening 2021	€ 1.026.988	€ 816.937	€ 330.064	Effect bijdrage lager exploitatie tekort na afrekening 2021 GR WSP
XT-66	Bijraming woningaanpassingen welke in 2021 zijn opgestart, maar qua uitvoering vertraagd	€ 154.752	€ 254.752	€ 165.004	Extra uitgaven Wmo woningaanpassing conform beschikking
XT-04	stijging in juridische kosten. Door een cumulatie van rechtszittingen en vraagstukken in nieuwe en al langer lopende procedures en onverwachte incidenten.	€ 55.000	€ 135.000	€ 130.921	Extra uitgaven externe inhuur Juristen
XT-064	Aanvullende bijdrage Bsgw a.g.v. rekeningresultaat 2021, kosten bezwaar en beroep en mutatiedertectie WOZ	€ 463.832	€ 504.448	€ 504.448	Effect bijdrage GR BsgW conform begrotingswijziging

	1e Bestuursrapportage 2022				
XT-02	Gemeenteraadsverkiezingen	€ 6.000	€ 113.055	€ 109.166	Extra uitgaven organisatie Gemeenteraad- en Waterschapsverkiezingen 2022
XT-12	RIEC extra criminaliteitspreventie	€ 30.000	€ 109.000	€ 108.076	Extra uitgaven GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg inzake criminaliteitspreventie
XT-672	Jeugdhulp	€ 8.792.006	€ 10.569.006	€ 11.816.709	Bijstelling begroting inzake meerverbruik uitgaven Jeugdhulp 2022 (excl.uitgaven transformatieplan Jeugd)
XT-53	extra inspanningen op het lokaal cultuuraanbod van Brunssum	€ 37.786	€ 100.386	€ 42.842	Extra uitgaven lokaal Cultuur aanbod 2022 na Corona
XT-83	Brunssum Noord Uitvoeringskosten		€ 100.000	€ 35.740	Extra uitgaven ontwikkeling projecten Brunssum Noord
XT-83	Schuttersveld Uitvoeringskosten		€ 100.000	€ -	Extra uitgaven ontwikkeling projecten Schuttersveld
XT-04	Externe inhuur Financiën	€ 133.008	€ 208.008	€ 256.627	Extra uitgaven externe inhuur afdeling Financiën wegens bezettingsproblemen
	Overhevelingen vanuit 2e berap 2021				
XT-63	Schuldhulpverleningsprojecten	€ -	€ 40.000	€ 17.780	Extra uitgaven vroegsignalering schuldhulpverlening ondernemers
XT-63	projecten voor kinderen/gratis bibliotheek abonnement	€ -	€ 75.000	€ 25.000	Uitgaven implementatie ad. € 50.000 overhevelen naar 2023
XT-64	Uitgaven re-integratie PW € 450.000 overhevelen van 2021	€ -	€ 450.000	€ 450.000	Stimuleren duurzame uitstroom Bijstandsgerechtigden: realisatie -5,9% (target -2%)
XT-61	Corona steunpakket: Jeugdhulp bijgraamd bij CMWW 2022	€ -	€ 66.500	€ 66.500	Extra uitgaven Corona Stg CMWW inzake projecten Jeugd
XT-53	Corona steunpakket: cultuur	€ -	€ 120.000	€ -	Uitgaven Cultuur n.a.v. uitgestelde activiteiten wegens Corona overgeheveld naar 2023
XT-57	Leisure Lane	€ -	€ 350.000	€ 1.488	Extra uitgaven wegens projecten Leisure Lane
XT-74	Transitievisie Warmte	€ -	€ 125.000	€ 25.724	Extra uitgaven wegens projecten Energie transitie
XT-74	wijkuitvoeringsplan	€ -	€ 250.000	€ 51.798	Extra uitgaven wegens projecten Wijken
XT-34	werkbudget economisch beleid	€ -	€ 75.000	€ 48.004	Extra uitgaven wegens projecten Economie
XT-81	Invoering Omgevevingswet (uitgesteld tot 1 juli 2022)	€ 150.000	€ 250.000	€ 158.612	Extra uitgaven wegens projecten invoeren Omgevingswet
	TOTAAL INCIDENTELE LASTEN	**€ 21.749.315**	**€ 28.710.071**	**€ 32.777.518**	
	Per saldo	**€ -670.326**	**€ -4.159.632**	**€ 94.151**	

3. STRUCTURELE ONTTREKKINGEN EN STORTINGEN IN RESERVES

Omschrijving	Budget 2022	Werkelijk 2022
Toevoeging aan Egalisatiereserve Verkiezingen	€ 30.000	€ 30.000
Toevoeging aan Egalisatiereserve Speeltoestellen	€ 6.000	€ 6.000
Toevoeging aan reserve Revitalisering Landgraaf	€ 8.000	€ 8.000
Toevoeging aan reserve Bomenfonds	€ 11.000	€ 3.000
Toevoeging aan reserve PALET	€ 16.000	€ 16.000
Toevoeging aan diverse reserves ter dekking van kapitaallasten	€ 99.000	€ 88.000
Totaal van de structurele toevoegingen aan reserves	**€ 170.000**	**€ 151.000**
Onttrekking aan diverse reserves ter dekking van kapitaallasten	€ 647.000	€ 636.000
Totaal van de structurele onttrekkingen aan reserves	**€ 647.000**	**€ 636.000**

4. BALANS EN TOELICHTING

BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(bedragen x € 1.000,-) ACTIVA	31-12-2022		31-12-2021	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		*32*		*36*
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	-		-	
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	32		36	
Materiële vaste activa		*58.510*		*59.288*
- Investeringen met een economisch nut				
- strategische gronden	1.558		1.558	
- overige investeringen met een economisch nut	32.788		34.445	
- Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten	10.326		10.797	
kosten een heffing kan worden geheven				
- Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	13.838		12.488	
Financiële vaste activa		*5.870*		*5.948*
- Kapitaalverstekkingen aan:				
- deelnemingen	313		313	
- gemeenschappelijke regelingen				
- overige verbonden partijen				
- Leningen aan:				
- woningbouwcorporaties	181		199	
- Overige langlopende leningen u/g	2.838		2.888	
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	2.538		2.548	
Totaal vaste activa		**64.412**		**65.272**
Vlottende activa				
Voorraden		*1.187*		*3.036*
- Grond- en hulpstoffen:				
- overige grond- en hulpstoffen	-		-	
- Onderhanden werk:				
- gronden in exploitatie	890		2.788	
- winstneming complexen	297		248	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		*12.918*		*12.579*
- vorderingen op openbare lichamen	4.575		4.733	
- rekening-courantverhouding met het Rijk	6.806		6.109	
- overige vorderingen	1.537		1.737	
Liquide middelen		*573*		*603*
- Kassaldi	12		9	
- Banksaldi	561		594	
Overlopende activa		*7.281*		*5.750*
- De van Europese en Nederlandse Overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel nog te ontvangen van:				
- het Rijk	6		541	
- overige Nederlandse overheidslichamen	1.449		191	
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	5.826		5.018	
Totaal vlottende activa		**21.959**		**21.968**
TOTAAL-GENERAAL		**86.371**		**87.240**

(bedragen x € 1.000,-) PASSIVA	31-12-2022		31-12-2021	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		*54.766*		*55.997*
- Algemene reserve	24.753		23.198	
- Bestemmingsreserves				
- ter dekking van kapitaallasten	10.998		11.546	
- overige bestemmingsreserves	17.641		16.888	
- Gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	1.374		4.365	
Voorzieningen		*4.910*		*3.302*
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.477		85	
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	2.832		2.420	
- Voorzieningen van derden verkregen middelen met specifiek doel	-		4	
- Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen	601		793	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		*9.992*		*11.460*
- Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-		-	
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	4.808		5.617	
- Door derden belegde gelden	5.160		5.819	
- Waarborgsommen gemeentewoningen	24		24	
Totaal vaste passiva		**69.668**		**70.759**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		*12.433*		*10.438*
- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	-		-	
- Overige kasgeldleningen	6.000		7.005	
- Banksaldi	-		-	
- Overige schulden	6.433		3.433	
Overlopende passiva		*4.270*		*6.043*
- Verplichtingen in het begrotingsjaar opgebouwd en die op een volgend begrotingsjaar tot uitbetaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume				
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:				
- het Rijk	272		723	
- overige Nederlandse overheidslichamen	1.255		847	
- *Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen*	2.743		4.473	
Totaal vlottende passiva		**16.703**		**16.481**
TOTAAL-GENERAAL		**86.371**		**87.240**
Niet in de balans opgenomen verplichtingen(borg- en garanties en leaseverplichtingen)		***105.993***		***88.412***

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d.11 maart 2019 (nr.879971), de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, conform artikel 63 van de BBV. Op 9 maart 2021 heeft uw Raad de Nota Activabeleid 2021 vastgesteld. Voor investeringen met een economisch nut wordt de zgn. "bruto-methode" gehanteerd. Investeringen met een maatschappelijk nut worden direct ten laste van de exploitatie gebracht. De activa en passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.
Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2018 en Addendum Kadernota rechtmatigheid 2021 van de commissie BBV het volgende.
Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie.
Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin betaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Waarderingsgrondslagen:

Artikel 59 BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een beperkt) economisch nut. (Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten met economisch nut.
De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

BALANS

Vaste Activa

Onder activa worden de bezittingen verstaan waarvan het daarvoor benodigde vermogen voor een periode langer dan een jaar is vastgelegd.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdrage van derden, de jaarlijkse afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting structureel zijn.

Materiële vast activa met een economisch nut

De gemeente Brunssum kent geen erfpachtgronden.

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of volledig worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Overige investeringen met een economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten) verminderd met de afschrijvingen en structurele waardeverminderingen.
Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.
Bij de waardering wordt in bijzondere gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze structureel is.
Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.
Op grondbezit met een economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.
Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2008 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt.
Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte levensduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit, met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Conform de nota Activabeleid 2021 (vastgesteld 9 maart 2021) worden navolgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Woonruimten/gebouwen	30 jaar
Bedrijfsgebouwen	30 jaar*
Schoolgebouwen en gymnastieklokalen nieuwbouw	40 jaar
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	15/20/25/30/40 jaar
Vervoermiddelen	5 jaar
Machines-, apparaten en installaties	10 jaar
ICT	4 jaar

Op het merendeel van de activa wordt lineair afgeschreven. Annuïtair wordt afgeschreven op de brede scholen Brunssum Oost, Langeberg Zuid en Treebeek en de Brikke Oave.

*Nadere toelichting afschrijvingstermijnen bedrijfsgebouwen

De gemeente Brunssum overweegt om in de toekomst de afschrijvingstermijn voor woonruimten, gebouwen en bedrijfsgebouwen te verhogen van 30 naar 40 jaar. Dit is overlegd met de accountant van de gemeente en er zijn diverse redenen voor. Zo worden gebouwen vaak 40 jaar onderhouden en is het onderhoudsplan gebaseerd op een levensduur van 40 jaar. Het lijkt daarom realistischer om de afschrijvingstermijn te verhogen naar 40 jaar, wat ook bij andere organisaties en gemeenten gebruikelijk is.

Het is belangrijk om te benadrukken dat deze beslissing zorgvuldig zal worden genomen en gebaseerd zal zijn op gedegen onderzoek. Er zal te zijner tijd een zorgvuldig voorstel worden gedaan, waarbij er wordt gestreefd naar een verantwoord en consistent beleid, waarbij het onderhoud van gebouwen op lange termijn gewaarborgd blijft. Het verhogen van de afschrijvingstermijn kan hieraan bijdragen en de gemeente Brunssum zal dit dan ook serieus overwegen in haar beleid.

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het BBV, worden verstaan investeringen in aanleg en onderhoud van: (inrichting van) wegen, fietspaden, voetpaden, verkeerslichtinstallaties, openbare verlichting, straatmeubilair, civiele kunstwerken, groen en kunstwerken.
Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan bij raadsbesluit worden afgeweken. In geval van activering bij raadsbesluit wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere, door de Raad aan te geven tijdsduur. Conform de Nota activabeleid wordt op deze investeringen een afschrijvingstermijn van 10 jaar aangehouden. Onder de afwaarderingen staan de structurele afwaarderingen vermeld.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.
Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van de BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.
Tot dusver is een dergelijke afwaardering nog niet noodzakelijk gebleken.
De obligatieportefeuille is gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en kosten). Zie verder de toelichting bij de financiële vaste activa.

Vlottende activa

Voorraden
Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.
De als "onderhanden werk" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en de kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.
Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt per debiteurensoort bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen
Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen(schulden) van de gemeente.
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichtingen c.q. het voorzienbare verlies.
-De voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's zijn gevormd ter dekking van toekomstige risico's, waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijze te schatten.
Tevens voor kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar.
-De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gevormd ter egalisatie van de kosten van groot onderhoud van gebouwen, gebaseerd op het meerjarig onderhoudsplan.
-De door derden beklemde middelen, betreffen van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed.
-Per voorziening is aangegeven onder welke van hierboven genoemde categorie voorzieningen deze valt.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer. De spaargelden gemeentepersoneel bevatten een harde kern, welke langer dan één jaar uitstaan. Vandaar de rubricering onder de vaste schulden. In principe kan een spaarder direct beschikken over zijn spaartegoed. Het zal echter nooit voorkomen dat het gehele spaartegoed van alle spaarders in één keer wordt opgevraagd.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.
Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Verplichtingen voortvloeiend uit leasing
De waardering van de verplichting uit hoofde van financial leasing van de vervoermiddelen en ICT vindt plaats tegen de nominale waarde van de contractueel nog verschuldigde leasetermijnen.

Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Kosten onderzoek en ontwikkeling	€ 0	€ 0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 31.910	€ 35.822
Totaal immateriële vaste activa	**€ 31.910**	**€ 35.822**

Materiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Niet in exploitatie genomen gronden	€ 1.558.415	€ 1.558.415
Overige investeringen met een economisch nut	€ 32.787.991	€ 34.445.162
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan geheven	€ 10.326.123	€ 10.796.523
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	€ 13.838.278	€ 12.488.228
Totaal materiële activa	**€ 58.510.807**	**€ 59.288.328**

Strategische gronden
Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde:

	Boekwaarde 31-12-2021	Investeringen	Afschrijvingen	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2022
Strategische gronden	€ 1.558.415	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.558.415

Overige investeringen met een economisch nut
Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut weer.

	Boekwaarde 31-12-2021	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Naar grond-exploitatie	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	€ 1.247.614					-€ 851.270	€ 396.344
Woonruimten	€ 0						€ 0
Bedrijfsgebouwen	€ 29.581.070	€ 2.650.877	-€ 18.207	-€ 1.201.373			€ 31.012.367
Bedrijfsgebouwen onderhanden werk	€ 2.216.700	-€ 2.142.557					€ 74.143
Grond,- weg- en waterbouwkundige werken (Waarvoor ter bestrijding ksn. een heffing)	€ 10.796.523			-€ 470.400			€ 10.326.123
Grond, -wegwaterb. werken overig	€ 217.523			-€ 30.484			€ 187.039
Vervoermiddelen	€ 450.716	€ 242.331	-€ 2.320	-€ 251.023			€ 439.704
Machines, apparaten en	€ 731.539	€ 372.348		-€ 425.493			€ 678.394
Totaal investeringen economisch nut	**€ 45.241.685**	**€ 1.122.999**	**-€ 20.527**	**-€ 2.378.773**	**€ 0**	**-€ 851.270**	**€ 43.114.114**

Onder bijdragen zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens structurele waardeverminderingen.

De belangrijkste investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven en het in 2022 daadwerkelijk bestede bedrag dat ten laste van het krediet is gebracht.

Investeringen	Rubriek	Beschikbaar gesteld krediet	Investeringen in 2022
Maatschappelijke voorziening Treebeek 2022	Bedrijfsgebouwen	€ 2.150.000	€ 205.537
Vervangingsinvest. wegen MIP-OR 22	Grond,- weg- en waterbouwkundige werken	€ 3.121.739	€ 1.541.220
Ontwikkeling E-Brunssum 2022	Machines, apparaten en installaties	€ 138.865	€ 77.950
Aanschaf rolstoelen WVG 2022	Vervoermiddelen	€ 200.000	€ 160.083
Integrale GEO-informatie 2022	Machines, apparaten en installaties	€ 228.305	€ 151.451
ICT investeringen sociaal domein 2022	Machines, apparaten en installaties	€ 105.495	€ 105.495
Vervanging vervoermiddelen 2022	Vervoermiddelen	€ 86.662	€ 82.248
Accommodatie VV de Leeuw	Bedrijfsgebouwen OHW	€ 2.500.000	€ 74.143
Inrichting/meubilair Burg. Quintzaal 2022	Bedrijfsgebouwen	€ 60.000	€ 62.393
Sportpark Houserveld 2022	Bedrijfsgebouwen	€ 54.500	€ 60.029
Sportpark Peerdendries 2022	Bedrijfsgebouwen	€ 46.700	€ 57.723
Sportpark Klingelsberg 2022	Bedrijfsgebouwen	€ 40.100	€ 48.495
Modernisering primaire applicaties 22	Machines, apparaten en installaties	€ 40.000	€ 30.067
Professionalisering DIV.Digit.DSP 2022	Machines, apparaten en installaties	€ 106.977	€ 7.385
Bushaltes Maastrichterstr/ Trichterweg 2022	Grond,- weg- en waterbouwkundige werken	€ 17.054	€ 2.044
Totaal		**€ 8.896.397**	**€ 2.666.263**

Nadere toelichting op deze investeringen:
Er is geïnvesteerd in onderhoud en reconstructie van diverse wegen, voor specificatie zie in paragraaf 3 kapitaalgoederen de tabel inzake investeringen wegen.
De aanschaf van rolstoelen betreft de investeringen voor 2022, dit is een open eind regeling.
In 2022 is geïnvesteerd in diverse applicaties waaronder sociaal domein en GEO-informatie.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut
De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut, had het volgende verloop:

	31-12-2021	Investeringen	Mutatie OHW	Afschrijvingen	31-12-2022
Gronden en terreinen	€ 0				€ 0
Grond,- weg- en waterbouwkundige werken	€ 9.232.162	€ 1.543.264		-€ 678.862	€ 10.096.564
Grond,- weg- en waterbouwkundige werken, onderhanden werk	€ 3.256.066		€ 485.648		€ 3.741.714
Totaal invest. maatschappelijk nut	**€ 12.488.228**	**€ 1.543.264**	**€ 485.648**	**-€ 678.862**	**€ 13.838.278**

Investeringen 2022 betreffen de reconstructie van diverse wegen o.a. Trichterweg, Hof van Oeloven, Karel Doormanstraat/Akerstraat en de gebiedsontwikkeling Clemensdomein.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2022 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2021	Investeringen	Aflossing / Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022
Kapitaalverstrekkingen aan:				
- deelnemingen	€ 313.444			€ 313.444
Leningen aan:				
- woningbouwcorporaties	€ 199.296		-€ 18.237	€ 181.059
- overige verbonden partijen	€ 887.750	€ 45.050	-€ 94.828	€ 837.972
Lening project zonnepanelen	€ 2.547.465	€ 268.092	-€ 277.915	€ 2.537.642
Lening Enexis	€ 2.000.000			€ 2.000.000
Totaal financiële vaste activa	**€ 5.947.955**	**€ 313.142**	**-€ 390.980**	**€ 5.870.117**

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Grond- en hulpstoffen gespecificeerd naar:		
Onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie	€ 889.693	€ 2.788.356
Onderhanden werk, vaste activa		
Gereed product en handelsgoederen	-	-
Winstneming complexen	€ 297.769	€ 248.176
	€ 1.187.462	**€ 3.036.532**

Bouwgronden in exploitatie

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2022 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2021	Investeringen	Inkomsten	Boekwaarde 31-12-2022	Voorziening verliesgev. complex	Balanswaarde 31-12-2022
Voorraad woongebieden	€ 2.120.215	€ 504.122	-€ 3.783	€ 2.620.554	-€ 1.105.304	€ 1.515.250
Voorraad bedrijfsterreinen	€ 387.642	€ 44.533	-€ 349.680	€ 82.495	-€ 157.906	-€ 75.411
Centrumplan Treebeek	-€ 505.781	€ 113.327	-€ 157.500	-€ 549.954	€ 0	-€ 549.954
Masterplan centrum	€ 5.587.724	€ 5.536.344	-€ 2.956.095	€ 8.167.973	-€ 8.167.973	€ 0
Totaal bouwgronden in exploitatie	**€ 7.589.800**	**€ 6.198.326**	**-€ 3.467.058**	**€ 10.321.068**	**-€ 9.431.183**	**€ 889.885**

	Boekwaarde 31-12-2022	Geraamde kosten 2022 ev.	Geraamde opbrengsten 2022 ev.	Geraamd Resultaat* (eindwaarde)	Geraamd Resultaat* (contante waarde)
Voorraad woongebieden	€ 2.620.554	€ 1.302.811	-€ 3.211.502	€ 711.863	€ 670.805
Voorraad bedrijfsterreinen	€ 82.495	€ 42.503	-€ 255.273	-€ 130.274	-€ 127.720
Centrumplan Treebeek	-€ 549.954	€ 579.960	-€ 126.841	-€ 96.835	-€ 93.075
Masterplan centrum	€ 8.167.973	€ 10.442.865	-€ 8.244.567	€ 10.366.271	€ 9.192.986
Totaal bouwgronden in exploitatie	**€ 10.321.068**	**€ 12.368.139**	**-€ 11.838.183**	**€ 10.851.024**	**€ 9.642.996**

De waardering van de bouwgronden in exploitatie is gebaseerd op inzichten op peildatum 1-1-2023 en de daarbij behorende uitgangspunten van financiële parameters, uitgangspunten en risico's.
De financiële parameters waarmee de grondexploitaties zijn opgesteld zijn:

	2023	2024	2025	2026>
Opbrengsten				
Woningbouw	0,00%	0,00%	0,00%	2,00%
Bedrijven	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Kantoren	0,00%	1,00%	1,00%	2,00%
Winkels en Horeca	0,00%	0,00%	0,00%	2,00%
Maatschappelijk	0,00%	1,00%	1,00%	2,00%
Overige opbrengsten	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Kosten				
GWW Kosten	6,00%	4,00%	2,00%	2,00%
Plankosten	5,00%	3,00%	2,00%	2,00%
Overige kosten	3,00%	2,00%	2,00%	2,00%

Disconteringsvoet	2,00%
Rente	0,90%

Indexatie GWW Kosten	7,50%
Indexatie plankosten	3,00%

De investeringsramingen zijn opgesteld in overleg met de Afdeling Openbare Ruimte. Voor de het bepalen van de opbrengsten worden de richtprijzen gehanteerd, zoals vermeld in de Grondprijzen-brief 2022 van de gemeente Brunssum. Per project is in beeld gebracht wat de actuele planning is en zijn de fasering van kosten en opbrengsten daarop afgestemd. Bovendien zijn per project de risico's geïnventariseerd en in relatie gebracht met het gemeentelijke weerstandsvermogen.

De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is conform richtlijnen van het BBV

voor alle gemeenten gelijkgesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone.

Voor een uitgebreide toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de toelichting op het programma 11 (Volkshuisvesting en RO) en de paragraaf 7 Grondbeleid van de programmarekening.

Uitzettingen een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2022	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2022	Balanswaarde 31-12-2021
Overige vorderingen	€ 2.460.020	€ 922.871	€ 1.537.149	€ 1.737.114
Vorderingen op openbare lichamen(gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, provincie en Rijk)	€ 4.575.075		€ 4.575.075	€ 4.732.669
Rekening-courantverhouding met het Rijk	€ 6.806.465		€ 6.806.465	€ 6.109.022
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**€ 13.841.560**	**€ 922.871**	**€ 12.918.689**	**€ 12.578.805**

Overige vorderingen en vorderingen op openbare lichamen:

De specificatie van de (overige) vorderingen per 31 december 2022 luidt als volgt:	Boekwaarde 31-12-2022	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2022	Balanswaarde 31-12-2021
- debiteuren algemeen	€ 732.165		€ 687.165	€ 919.050
Af:: Voorziening dubieuze debiteuren		-€ 45.000		
tussenrekening deb. Inhoudingen		€ 0		
- debiteuren belastingen	€ 403.923		€ 357.039	€ 349.766
Af:-Voorziening debiteuren belastingen		-€ 46.884		
Totalen Debiteuren Algemeen en Belastingen	**€ 1.136.087**	**-€ 91.884**	**€ 1.044.203**	**€ 1.268.816**
- verhaalsdebiteuren cliënten Sociale Zaken	€ 1.310.096		€ 603.000	€ 596.518
Af: -Voorziening oninbare Sozadebiteuren		-€ 707.096		
Totaal Debiteuren Soza:	€ 1.310.096	-€ 707.096	€ 603.000	€ 596.518
-Claim inzake BTW Compensatiefonds	€ 4.575.075		€ 4.575.075	€ 4.732.669
- voorschotten kleine uitgaven en BTW inkoop	€ 13.837		€ 13.837	€ 1.819
subtotaal	€ 4.588.912		€ 4.588.912	€ 4.734.488
Af: -Voorziening oninbaar TOZO		-€ 123.891	-€ 123.891	-€ 130.039
Totaal overige vorderingen en vorderingen op openbare lichamen	**€ 7.035.095**	**-€ 922.871**	**€ 6.112.224**	**€ 6.469.783**

De voorziening voor de debiteuren algemeen bedraagt € 45.000 per balansdatum. Voor een aantal open posten zijn nog invorderingstrajecten gaande c.q. volgen nog correctiefacturen. Conform de Uitvoeringsregels Debiteurenbeheer wordt voor een oninbare post een voorziening getroffen ten laste van het budget waar de bate in eerste instantie is geboekt.

De voorziening debiteuren belastingen bedraagt € 46.884 per balansdatum. Dit bedrag is bepaald aan de hand van een weging per jaar van het nog openstaande bedrag. Er wordt rekening gehouden met een percentage te verwachten oninbaar.

De gewenste hoogte van de voorziening ad € 707.096 per balansdatum voor Soza-debiteuren is aangegeven door ISD-BOL.

Rekening-courant verhouding met het Rijk.
De drempel voor schatkistbankieren bedraagt 2% van het begrotingstotaal. Voor 2022 is dit €2.290.000. Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden.
In 2022 is het drempelbedrag gemiddeld niet overschreden.

Bedragen afgerond op 1.000	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten de schatkist van het Rijk aangehouden, gemiddeld per kwartaal	€ 433	€ 441	€ 491	€ 480
Drempelbedrag 2% van begrotingstotaal	€ 2.290	€ 2.290	€ 2.290	€ 2.290
Ruimte onder drempelbedrag	€ 1.857	€ 1.849	€ 1.799	€ 1.810
Overschrijding van het drempelbedrag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Liquide middelen
Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Kassaldi	€ 12.189	€ 8.943
Banksaldi	€ 561.208	€ 593.697
Totaal liquide middelen	**€ 573.397**	**€ 602.640**

Overlopende activa
De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:		
- het Rijk	€ 6.334	€ 541.353
- Overheid	€ 1.448.877	€ 190.425
Overige vorderingen en overlopende activa	€ 5.826.056	€ 5.018.291
Totaal overlopende activa	**€ 7.281.267**	**€ 5.750.069**

Nog te ontvangen bijdrage Rijk
Onderstaand overzicht geeft het verloop van de nog te onvangen bijdragen van het Rijk:

	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Vrijval	Saldo 31-12-2022
Deb.Soza trans.post BBZ bijdr.Rijk	€ 10.433	€ 6.334	-€ 10.433	€ 6.334
Div. nog te ontv.vorderingen van Openbare lichamen	€ 530.920	€ 0	-€ 530.920	€ 0
Totaal nog te ontvangen bijdragen Rijk	**€ 541.353**	**€ 6.334**	**-€ 541.353**	**€ 6.334**

Voorschotten ontvangen van overheden
Onderstaand overzicht geeft het verloop van voorschotten ontvangen van overheden.

	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Vrijval	Saldo 31-12-2022
Vorderingen van overheden	€ 190.425	€ 1.357.171	-€ 190.425	€ 1.357.171
Afrekening 2022 SD Maastricht		€ 91.706		€ 91.706
Totaal	**€ 190.425**	**€ 1.448.877**	**-€ 190.425**	**€ 1.448.877**

Overige vorderingen en overlopende activa

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de overige vorderingen en overlopende activa.

	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Vrijval	Saldo 31-12-2022
Overb. saldo 2021 netto salarissen	€ 702		-€ 702	€ 0
corr.ontv.overschot Kerst 2021 in 22	€ 12.933		-€ 12.933	€ 0
OLT nto subs Prov. Limburg	€ 112.500		-€ 112.500	€ 0
OLT nto subs IBA Parkstad BV	€ 20.000		-€ 20.000	€ 0
corr.ovb.saldo OAB 2021 ivm Radar	€ 13.680		-€ 13.680	€ 0
voorb.eigen bijdrage Wmo dec 2021	€ 28.126		-€ 28.126	€ 0
Nog te ontvangen bouwleges 2021	€ 336.491		-€ 336.491	€ 0
Trans. post Ambulant JGZ	€ 1.465.881	€ 2.459.182	-€ 1.465.881	€ 2.459.182
Algemene uitkering verrekening 2022		€ 1.116.120		€ 1.116.120
Balanspost Diftar	€ 1.020.000	€ 975.852	-€ 1.020.000	€ 975.852
Vooruitbetaalde crediteuren	€ 1.622.566	€ 459.525	-€ 1.622.566	€ 459.525
basispakket januari 23 verkeerd bj		€ 254.843		€ 254.843
Afrekening ISD-BOL	€ 270.608	€ 183.530	-€ 270.608	€ 183.530
Nto leges Telecom/degeneratiekosten		€ 73.059		€ 73.059
corr.nagekomen fact.OAB naar 2023		€ 46.065		€ 46.065
Nto afdr. Dec. 2022 Zonnepanelen		€ 24.897		€ 24.897
NTO 2022 telefoonk ISD Bol		€ 23.371		€ 23.371
Vooruit betaald controle jaarr 2022		€ 16.875		€ 16.875
Overig	€ 858	€ 600		€ 1.459
Afrek TOZO 2021 te vord.M'tricht	€ 113.946	€ 67.086	-€ 113.754	€ 67.277
corr. Sisa-regeling A16/terugbetaling		€ 124.000		€ 124.000
Totaal overige vorderingen en overlopende activa	**€ 5.018.291**	**€ 5.825.005**	**-€ 5.017.241**	**€ 5.826.056**

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Algemene reserve	€ 24.753.472	€ 23.198.277
Bestemmingsreserves:		
-ter dekking van kapitaallasten	€ 10.998.232	€ 11.545.689
-overige bestemmingsreserves	€ 17.641.247	€ 16.888.230
	€ 53.392.951	**€ 51.632.196**
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten	€ 1.374.144	€ 4.365.007
	€ 54.767.095	**€ 55.997.203**

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. De "Nota Reserves en Voorzieningen 2022" is geactualiseerd in 2022 en door uw Raad vastgesteld op 20 december 2022.

Het verloop van de reserves in 2022 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

Nr.	Naam reserve / voorziening	programma	Raadsbesluit nieuw c.q.herzien	Omschrijving	Saldo aan het begin van 2022	Vermeerdering in 2022	Vermeerdering rente in 2022	Vermindering in 2022	Saldo aan het einde van 2022
	RUBRIEK A								
	Reserves van de Algemene Dienst								
B111110	Algemene Reserve - vrij besteedbaar	12	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 15.563.284	€ 3.019.092		€ 5.828.904	€ 12.753.472
B111111	Algemene Reserve - weerstandsvermogen	12	10-12-2019	Nota Reserves 2019	€ 12.000.000				€ 12.000.000
	Totaal rubriek A				€ 27.563.284	€ 3.019.092	€ 0	€ 5.828.904	€ 24.753.472
	RUBRIEK B								
	Bestemmingsreserves								
B120040	Reserve representatie Parade	8	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 45.380	€ 11.345			€ 56.725
B120043	Reserve Personele ontwikkelingen	1	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 143.500				€ 143.500
B120050	Reserve Risico Lening Atrium*	1	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 35.400			€ 35.400	€ 0
B121420	Reserve decentralisatie onderwijs	5	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 5.107.932	€ 433.179		€ 424.593	€ 5.116.518
B120614	Reserve "Kinderen doen mee"	9	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 31.431			€ 0	€ 31.431
B120830	Reserve bovenwijkse voorziening	6	23-5-2017	2e begr. wijz. 2017	€ 177.809				€ 177.809
B120834	Reserve PALET	3	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 392.646	€ 16.015		€ 55.678	€ 352.983
B120615	Reserve sociale vernieuwing/Wijkgerichte aanpak	8	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 46.408				€ 46.408
B120616	Reserve Wet Inburgering*	8	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 48.855			€ 48.855	€ 0
B120531	Reserve Ilse Frankenthalstichting*	8	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 0				€ 0
B120210	Reserve Revitalisering Landgraaf	8	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 82.321	€ 8.000			€ 90.321
B120510	Reserve Brunssum Beweegt (GIDS-gelden)	8	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 102.539				€ 102.539
B120573	Egalisatiereserve speeltoestellen	1	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 60.000	€ 6.000			€ 66.000
B120511	Reserve Knelpunten Verenigingen	7	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 236.405				€ 236.405
B120020	Egalisatiereserve verkiezingen	7	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 62.296	€ 29.747		€ 51.000	€ 41.043
B120572	Reserve Bomenfonds	7	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 34.126	€ 2.700		€ 16.162	€ 20.664
B120211	Egalisatiereserve MOP wegen onderhoud	7	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 0	€ 542.629			€ 542.629
B120571	Egalisatiereserve MOP groen	7	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 0				€ 0
B120212	Egalisatiereserve MOP Openbare verlichting	7	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 47.345	€ 387.827			€ 435.172
B120310	Egalisatiereserve economische ontwikkelingen	10	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 161.175			€ 25.000	€ 136.175
B120833	Reserve Calamiteitenfonds Mijnschade Brunssum	11	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 27.962			€ 27.962	€ 0
B120617	Egalisatiereserve Huishouden op orde	6	10-11-2015	Nota Reserves 2016	€ 2.543				€ 2.543
B120618	Reserve Sociaal domein/Jeugd	3	2-11-2021	Begroting 2022	€ 0	€ 2.800.000		€ 2.800.000	€ 0
B120320	Reserve Werkkapitaal Oostflankontwikkeling	11	11-10-2016	Nota Reserves 2016	€ 418.988				€ 418.988
B120832	Herstructureringsreserve	11	10-11-2015	Jaarrekening 2018	€ 44.674				€ 44.674
B120835	Reserve Aardgasvrije wijken	11	25-6-2019	Nota Reserves 2019	€ 4.169.596	€ 198.202			€ 4.367.798
B111112	Algemene reserve grondexploitatie	7	10-12-2019	Raadsbesluit	€ 0				€ 0
B120836	Reserve Parkeerfonds	12	7-11-2006	Jaarrekening 2019	€ 0				€ 0
B120837	Reserve Coronafonds	10	30-6-2020	Begroting 2017	€ 631.455			€ 631.455	€ 0
B120838	Reserve Crisimaatregelen	ntb	1-11-2022	Begroting 2023	€ 0	€ 487.409			€ 487.409
B120838	Reserve Volkshuisvestingsfonds	11	28-9-2021	6e Begr. Wijz. 2021	€ 4.759.254			€ 35.740	€ 4.723.514
B120575	Reserve VVV / wandel- en fietsstructuren*	10	8-11-2016	Begroting 2017	€ 18.190			€ 18.190	€ 0
	Sub-totaal bestemmingsreserves				**€ 16.888.230**	**€ 4.923.053**	**€ 0**	**€ 4.170.035**	**€ 17.641.247**
*Deze reserves zijn in 2022 opgeheven bij de herijking van de nota reserves en voorzieningen									
	Reserves ter dekking van kapitaallasten								
B121520	Reserve All Weatherbanen LTCB	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 46.200		€ 231	€ 3.531	€ 42.900
B121617	Reserve gemeenschapshuis Klaver 4	6	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 26.209		€ 131	€ 1.442	€ 24.899
B121521	Reserve kleedlokalen VV de Leeuw	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 71.605		€ 358	€ 4.570	€ 67.393
B121524	Reserve Accommodatie Langeberg	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 1.071.600		€ 5.358	€ 58.938	€ 1.018.020
B121525	Reserve BSV-Limburgia accommodatie	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 339.088		€ 1.695	€ 19.542	€ 321.241
B121526	Reserve Ir.de Katstraat accommodatie TTV	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 114.174		€ 571	€ 6.914	€ 107.831
B121030	Reserve Renovatie Hoogbouw	1	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 964.143		€ 49.193	€ 159.305	€ 854.031
B121616	Reserve huisvesting Scouting Willibrordus	1	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 135.465		€ 677	€ 8.203	€ 127.939
B121210	Reserve rotonden Emmaweg	7	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 293.684		€ 1.468	€ 17.784	€ 277.368
B121612	Reserve Brede School Langeberg	5	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 1.883.655		€ 9.418	€ 65.745	€ 1.827.328
B121570	Reserve Opwaardering Pompgebouwen	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 204.785		€ 1.024	€ 11.802	€ 194.007
B121613	Reserve Brede School Treebeek	5	22-10-2019	2e berap 2019	€ 632.234		€ 3.161	€ 20.830	€ 614.565
B121213	Reserve aanpassen bushaltes	7	23-5-2017	Nota Reserves 2019	€ 57.304		€ 287	€ 3.303	€ 54.288
B121527	Reserve huisvesting Robin Hood	8	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 112.784		€ 564	€ 5.935	€ 107.413
B121614	Reserve Brede School Centrum	5	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 511.700		€ 2.559	€ 17.609	€ 496.650
B121212	Reserve Verlichtingsplan Lindeplein	7	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 140.000		€ 700	€ 10.700	€ 130.000
B121615	Reserve Nieuwbouw Brikke Oave	6	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 848.402		€ 4.242	€ 27.196	€ 825.448
B121211	Reserve parkeerplaats Schinvelderstraat	7	10-11-2015	Nota Reserves 2019	€ 20.000		€ 100	€ 1.433	€ 18.667
B121523	Nieuwe reserve Kunstgrasveld SV Brunssum	8	11-10-2016	ProRap 2016	€ 100.000		€ 500	€ 25.500	€ 75.000
B121214	Reserve renovatie Muziekbuurt	7	24-10-2017	ProRap 2017	€ 823.333		€ 4.117	€ 35.783	€ 791.667
B121528	Reserve SV De Leeuw kunstgrasveld (Toplaag)	8	7-11-2017	Begroting 2018	€ 199.661		€ 998	€ 29.521	€ 171.138
B121529	Reserve SV Langeberg kunstgrasveld (Toplaag)	8	7-11-2017	Begroting 2018	€ 199.661		€ 998	€ 29.521	€ 171.138
B121215	Reserve Voorbereidingskrediet Centrum	11	23-9-2020	2e berap 2021	€ 600.000				€ 600.000
B121618	Reserve Maatschappelijke voorziening Treebeek	5	22-10-2019	2e berap 2019	€ 2.150.000			€ 70.700	€ 2.079.300
	Sub-totaal reserves ter dekking kap.lasten				**€ 11.545.689**	**€ 0**	**€ 88.351**	**€ 635.808**	**€ 10.998.232**
	Totaal rubriek B				**€ 28.433.919**	**€ 4.923.053**	**€ 88.351**	**€ 4.805.844**	**€ 28.639.479**
	Totaal rubrieken A + B				**€ 55.997.203**	**€ 7.942.145**	**€ 88.351**	**€ 10.634.748**	**€ 53.392.951**

AARD EN REDEN VAN DE RESERVES (TOELICHTING OP BOVENSTAANDE TABEL)

ALGEMENE RESERVES

Algemene Reserve –weerstandsvermogen: Dit gedeelte van de algemene reserve is de benodigde weerstandscapaciteit die noodzakelijk is voor het afdekken van de geïnventariseerde risico's

Algemene Reserve – vrij besteedbaar: Dit is het gedeelte van de algemene reserve dat geen deel uitmaakt van de benodigde weerstandscapaciteit die noodzakelijk is voor het afdekken van de geïnventariseerde risico's.

BESTEMMINGSRESERVE

Ter dekking van kapitaallasten: Deze reserves dienen ter dekking van kapitaallasten van het betreffende activa. De omvang van de reserves is gelijk aan de boekwaarde van de investering. De rente wordt toegevoegd aan de reserve.

Overige bestemmingsreserves:

- Egalisatiereserves dienen om pieken en dalen over de jaren heen te egaliseren
- Resterende reserves zie onderstaand overzicht.

Reserve	Toelichting
Personele ontwikkelingen	Mobiliteit, ontwikkeling en flexibiliteit van personeel en zal worden gebruikt bij onverwachte tegenvallers in personele bezetting als gevolg van reorganisatietrajecten.
Risico Lening Atrium (Zuyderland)	Risico opvangen betreffende aflossing van lening verstrekt aan het Atrium. Deze reserve is in 2022 bij de herijking van de nota Reserves en Voorzieningen opgeheven.
Decentralisatie onderwijs	Middelen voor huisvesting onderwijs, waarvoor de gemeente verantwoordelijk is.
"Kinderen doen mee"	Op grond van het amendement 7 uit de raadsvergadering van 1 november 2022 wordt de reserve bestemd voor uitbreiding van de bijstandsnorm voor winterkledingpakketten t.b.v. kinderen in armoede.
Bovenwijkse voorziening	Financiering van bovenwijkse voorzieningen (bijv. openbare parken, speelplaatsen en musea).
PALET	T.b.v. financiering van investeringen passende binnen het Uitvoeringsprogramma PALET
Sociale vernieuwing / Wijkgerichte aanpak	Incidentele wijkgerichte ontwikkelingen via wijkteams die gelegenheid krijgen om hun eigen plannen voor de toekomst te maken en uit te voeren.
Wet Inburgering	Gevormd uit de oude wet inburgering-middelen. Deze reserve is in 2022 bij de herijking van de nota Reserves en Voorzieningen opgeheven.
Ilse Frankenthalstichting	Ter dekking van de 3-jaarlijkse kunstmanifestatie. Deze reserve is in 2022 bij de herijking van de nota Reserves en Voorzieningen opgeheven.
Revitalisering Landgraaf	T.b.v. het via cofinanciering/subsidiëring van projecten in het Schutterspark.
Brunssum Beweegt	Dekking kosten inzake nationaal Actieplan Sport en Bewegen.
Speeltoestellen	T.b.v. het instandhouden van speeltoestellen.
Knelpunten Verenigingen	Knelpunten in accommodaties van de plaatselijke verenigingen oplossen
Bomenfonds	Onderhoud beeldbepalende bomen particulieren.

Economische ontwikkelingen	Ten behoeve van investeringen op het gebied van economische structuurversterking, acquisitie, herstructurering van werklocaties en activiteiten ter bevordering van werkgelegenheid.
Calamiteitenfonds Mijnschade Brunssum	Herstelkosten mijnschade. Het gemeentelijk aandeel, indien hier aanspraak op wordt gemaakt door Stichting Calamiteitenfonds Mijnschade Limburg.
Huishouden op orde	Dit wordt ingezet voor o.a. “Mantelzorgers verdienen een betere buur” en “Gezond lunchen in de buurt”. Mede met het oog op verder gaande dienstverlening richting wijken is deze reserve gehandhaafd.
Werkkapitaal Oostflankontwikkeling	Werkkapitaal voor gebiedsontwikkeling Oostflank t.b.v. voorbereidende onderzoeken, maatregelen in kader van noodzakelijke herstructurering, potentiële verwervingen van gronden en vastgoed, projectmanagement. Ook ingezet als cofinanciering voor de verkrijging van derdengelden (o.a. Parkstad, provincie Limburg, IBA).
Herstructureringsreserve	Verbetering van de leefbaarheid in de wijken. Uitgaven alleen in overleg met Weller.
Aardgasvrije wijken	T.b.v. de Aardgasvrije wijken
Algemene reserve grondexploitatie	Bufferfunctie voor het opvangen van risico’s en resultaten van grondexploitaties.
Parkeerfonds	Aanleg van compenserende parkeergelegenheid binnen het Bestemmingsplan Centrum. Er is tot nu toe geen gebruik gemaakt van het fonds en derhalve zijn nog geen bijdragen in het parkeerfonds gestort.
Coronafonds	Ter dekking van extra uitgaven a.g.v. het Covid-19 virus
Crisismaatregelen	Bij de vaststelling van de begroting 2023 is een amendement aangenomen om deze reserve in te stellen. Daarbij is aangegeven de reserve voor dit moment te bestemmen voor zowel de corona- als de energiecrisis.
Volkshuisvestingsfonds	Betreft Cofinanciering in het kader van een bijdrage uit het volkshuisvestingsfonds.
VVV / wandel- en fietsstructuren	T.b.v. verdere ontwikkeling toeristische infrastructuur (wandelnetwerk, toeristische bewegwijzering Buitenring). Deze reserve is in 2022 bij de herijking van de nota Reserves en Voorzieningen opgeheven.

Algemene Reserve onttrekkingen en stortingen:
In de loop van 2022 zijn de volgende begrotingswijzigingen vastgesteld, waarin **onttrekkingen** aan de Algemene Reserve zijn opgenomen:

Onderwerp	Bedrag
Primitieve begroting	€ 4.139.241
1e BeRap 2022	€ 676.495
2e BeRap 2022	€ 1.013.168
Totaal onttrekkingen	**€ 5.828.904**

De **stortingen** betreffen o.a.:

Onderwerp	Bedrag
Primitieve begroting	€ 1.380.967
4e begrotingswijziging 2022 2e BeRap 2022	€ 1.571.080
5e begrotingswijzingen 2022 Nota reserves en voorzieningen 2022	€ 67.045
Resultaat jaarrekening 2021	€ 4.365.007
Totaal stortingen	**€ 7.384.099**

In 2022 is het rekeningsaldo 2021 ad € 4.365.007 toegevoegd aan de Algemene Reserve.
Voor meer informatie inzake het doel en het nut en noodzaak van een betreffende reserve, verwijzen wij u naar de nota Reserves en Voorzieningen 2022.

Voorzieningen

De in de balans opgenomen voorzieningen bestaan uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 1.476.554	€ 84.708
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	€ 2.832.263	€ 2.420.095
Voorzieningen voor van derden verkregen middelen met specifiek doel	€ 0	€ 3.543
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	€ 601.416	€ 793.088
Totaal voorzieningen	**€ 4.910.233**	**€ 3.301.434**

Het verloop in 2022 wordt in onderstaand overzicht per voorziening weergegeven:

Voorzieningen	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2022
Verplichting/risico:					
Voorziening afwikkeling GBRD	€ 30.915			-€ 30.915	€ 0
Voorziening wachtgelden SMK	€ 85			-€ 70	€ 15
Voorziening wachtgelden B&W	€ 53.708	€ 280.051			€ 333.759
Voorziening Verlofsparen		€ 117.767			€ 117.767
Voorziening tekort toekomstige grondexploitatie	€ 0	€ 1.025.013			€ 1.025.013
Totaal voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's	**€ 84.708**	**€ 1.422.831**	**€ 0**	**-€ 30.985**	**€ 1.476.554**
Onderhoudsvoorziening:					
Voorziening groot onderh. gem. gebouw.	€ 1.404.567	€ 932.776		-€ 675.490	€ 1.661.853
Voorziening groot onderh. Rombouts	€ 42.050	€ 42.050			€ 84.100
Voorziezing groot onderhoud BMV Bronsheim	€ 384.917	€ 85.618		-€ 85.268	€ 385.267
Voorziening groot onderhoud BMV-Zuid	€ 65.417	€ 20.852		-€ 4.407	€ 81.862
Voorz.groot onderh.Brede School Treebeek	€ 256.883	€ 41.908			€ 298.791
Voorz. groot onderh. Brede School Centrum	€ 178.590	€ 34.129			€ 212.719
Voorz. groot onderh. Sporthal Treebeek	€ 87.671	€ 20.000			€ 107.671
Totaal onderhoudsegalisatievoorzieningen	**€ 2.420.095**	**€ 1.177.333**	**€ 0**	**-€ 765.165**	**€ 2.832.263**
Egalisering kosten					
Voorziening Afval compartiment	€ 3.543			-€ 3.543	€ 0
Voorziening Riolering egalisatie tarieven/onderhoud	€ 0				€ 0
Totaal voorzieningen ter egalisering van kosten	**€ 3.543**	**€ 0**	**€ 0**	**-€ 3.543**	**€ 0**
Voorz. Bijdrage vervanging					
Voorz.MIP Riool-compartiment investeringen	€ 793.088	€ 1.114.000		-€ 1.305.672	€ 601.416
Voorz. v.bijdr. aan toekomstige vervangingsinv.	**€ 793.088**	**€ 1.114.000**	**€ 0**	**-€ 1.305.672**	**€ 601.416**
Algeheel totaal	**€ 3.301.434**	**€ 3.714.164**	**€ 0**	**-€ 2.105.365**	**€ 4.910.233**
Voorziening tekort toekomstige grondexplotatie in mindering gebracht op voorraden	€ 4.801.446	€ 4.629.737			€ 9.431.183
Algeheel totaal voorzieningen	**€ 8.102.880**	**€ 8.343.901**	**€ 0**	**-€ 2.105.365**	**€ 14.341.416**

De vorming van een voorziening, dan wel een toevoeging aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. In de kolom vrijval zijn de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendingen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

AARD EN REDEN VAN DE VOORZIENINGEN (TOELICHTING OP BOVENSTAANDE TABEL)

VERPLICHTING/RISICO

Voorziening afwikkeling GBRD: Dekking van de kosten van de afwikkeling GBRD.
Voorziening wachtgelden SMK: Ter afdekking van toekomstig te betalen wachtgelden van het SMK.
Voorziening wachtgelden B&W: Dekking van de kosten van de wachtgelden van voormalige collegeleden.
Voorziening oninbare kredieten KBL: kosten inzake de door de KBL als oninbaar afgeboekte kredieten.
Voorziening verlofsparen: betreft verplichting van nog op te nemen spaarverlof.
Voorziening tekort toekomstige grondexploitatie: verliezen op grondexploitaties dienen voorzien te worden zodra ze verwacht worden. Deze worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de betreffende grondexploitatie. Voor het deel dat de verliesvoorziening hoger is dan de huidige boekwaarde wordt deze voorziening opgenomen.

ONDERHOUDSVOORZIENINGEN

Voorziening groot onderhoud divers gebouwen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van groot onderhoud o.b.v. opgestelde onderhoudsplanningen. Aan deze voorzieningen ter egalisatie van deze lasten over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag.

VOORZIENINGEN TER EGALISERING VAN KOSTEN.

Egalisatie van afval en riool-compartiment teneinde ontwikkelingen na het vaststellen van het tarief op te vangen.

VOORZIENINGEN VOOR BIJDRAGEN AAN TOEKOMSTIGE VERVANGINGSINVESTERING

Voorziening Riool-compartiment investeringen: voor onvoorziene overschrijdingen van lopende projecten. De bestemming van de gelden is vastgelegd in het door de Raad geaccordeerde MIP Openbare Ruimte.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer van één jaar of langer

De onderverdeling van in de balans opgenomen langlopende schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Onderhandse leningen:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 4.808.333	€ 5.616.667
	€ 4.808.333	**€ 5.616.667**
Door derden belegde gelden:	€ 5.160.270	€ 5.818.567
Waarborgsommen huren gemeentewoningen	€ 23.901	€ 23.901
Algeheel totaal vaste schulden	**€ 9.992.504**	**€ 11.459.135**

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar over het jaar 2022:

	Saldo 31-12-2021	Vermeerdering	Aflossingen	Saldo 31-12-2022
Onderhandse leningen	€ 5.616.667		-€ 808.334	€ 4.808.333
Fonds Sociale Voorzieningen	€ 31.290	€ 2.320		€ 33.610
Lief en Leedpotje O.R./afsplitsing FSV	€ 2.029		-€ 750	€ 1.279
Belegde pensioenpremie wethouders	€ 383.850	€ 22.842		€ 406.692
Spaargelden personeel/college/raad	€ 5.401.398	€ 942.509	-€ 1.625.218	€ 4.718.689
Waarborgsommen gemeentewoningen/eigendommen	€ 23.901			€ 23.901
	€ 11.459.135	**€ 967.671**	**-€ 2.434.302**	**€ 9.992.504**

De totale rentelast voor het jaar 2022 met betrekking tot vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 76.837.

Belegde pensioenpremie wethouders
In principe zou volgens de BBV hiervoor een Voorziening moeten worden gevormd. Zoals reeds bij de algemene waarderingsgrondslagen is vermeld vormt de Gemeente Brunssum geen voorzieningen

voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. (BBV art 44 lid 3). Dergelijke verplichtingen worden in de begroting en meerjarenraming opgenomen.

Uit het verleden is gebleken, dat er geen extreme schommelingen plaatsvinden in het afdekken van mogelijke pensioenbreuken. Om voornoemde reden is ervoor gekozen om geen voorziening te vormen voor pensioenverplichtingen van voormalige wethouders. Voor eventuele claims wordt de reserve Pensioenpremie wethouders aangewend. Mocht deze reserve niet toereikend blijken, dan kan dit binnen de algemene reserve worden opgevangen.

VLOTTENDE PASSIVA

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar bestaan uit de volgende posten:

	31-12-2022	31-12-2021
Kasgeldleningen	€ 6.000.000	€ 7.005.013
Banksaldi	-	-
Overige schulden	€ 6.432.985	€ 3.433.059
Totaal kortlopende schulden	**€ 12.432.985**	**€ 10.438.072**
Tot de overige schulden horen de volgende posten:	**31-12-2022**	**31-12-2021**
- crediteuren extern	€ 6.276.400	€ 3.348.607
- afdrachten BTW-bedrijfsmatige activiteiten	€ 65.689	€ 295
- ontvangen waarborgsommen (trottoir, gereedmelding Bouwvergunning etc.)	€ 90.896	€ 84.157
Totaal overige schulden	**€ 6.432.985**	**€ 3.433.059**

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:		
- het Rijk	€ 272.478	€ 724.233
- overige Nederlandse overheidslichamen	€ 1.254.961	€ 847.108
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	€ 2.743.392	€ 4.472.966
Totaal overlopende passiva	**€ 4.270.831**	**€ 6.044.307**

Voorschotbedragen ontvangen van het Rijk:

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de in de overlopende passiva opgenomen voorschotten en afrekeningen met het Rijk:

	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Vrijval/ aanwending	Saldo 31-12-2022
Debiteuren Soza 2020 BBZ transitorisch	€ 118.490		-€ 118.490	€ 0
Min.I&W subsidie stimulering verkeersmaatregelen	€ 515.834		-€ 515.834	€ 0
Overb.SPUK prev.curat.zorg 2021	€ 20.000		-€ 20.000	€ 0
corr.SPUK Toeslagen Affaire nr.2022	€ 9.163	€ 42.842		€ 52.004
Overb. Subs. EAW 2020	€ 13.336		-€ 13.336	€ 0
Overb. Spuk IJZ 2020	€ 29.082		-€ 29.082	€ 0
Overb. Spuk IJZ 2021	€ 18.328		-€ 18.328	€ 0
BCF vooruitbet. facturen 2023		€ 93.944		€ 93.944
trans.post BBZ 2022		€ 89.250		€ 89.250
BTW fisc vooruitbet.facturen 2023		€ 10.343		€ 10.343
Overboeken spaarrente 4e kw. 2022		€ 6.199		€ 6.199
corr.Sisa H12 spuk lokaal preventie akkoord		€ 8.739		€ 8.739
corr. Sisa-regeling F9/ warmtetransitie		€ 12.000		€ 12.000
Totaal voorschotbedragen Rijk	**€ 724.233**	**€ 263.316**	**-€ 715.070**	**€ 272.478**

Voorschotbedragen ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de in de overlopende passiva opgenomen voorschotten en afrekeningen met overige Nederlandse overheidslichamen:

	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Vrijval/ aanwending	Saldo 31-12-2022
Parkstadroute/Mijnspoor	€ 104.608	€ 0	€ 0	€ 104.608
Prov.Limb, Project Herinrichting Treebeekplein 2019	€ 62.500	€ 0	€ 0	€ 62.500
Herinrichting Treebeekplein	€ 125.000	€ 12.500	€ 0	€ 137.500
Prov.Limb. Investeringen Schutterspark	€ 225.000	€ 75.000	€ 0	€ 300.000
Restauratiefonds subs. Schutterspark	€ 0	€ 4.550	€ 0	€ 4.550
Subsidie waterschap groene berging KRW 2019	€ 50.000	€ 0	€ 0	€ 50.000
Prov.Limb.vs subs.Clemensdomein fase	€ 270.000	€ 0	€ 0	€ 270.000
Gebiedsinrichting Clemensdomein	€ 10.000	€ 0	€ 0	€ 10.000
Provincie Limburg, Busoverstapstation Centrum	€ 0	€ 230.596	€ 0	€ 230.596
Min I&W, Reconstructie Kerkstraat/Kerkeveldstr.	€ 0	€ 85.207	€ 0	€ 85.207
Totaal voorschotbedragen overige overheden	**€ 847.108**	**€ 407.853**	**€ 0**	**€ 1.254.961**

Overige vooruitontvangen bedragen

De overige vooruitontvangen bedragen kennen een volgend verloop:

	Saldo 31-12-2021	Toevoeging	Vrijval	Saldo 31-12-2022
Loonheffing dec. 2021	€ 824.526		-€ 824.526	€ 0
voorb.afrek.spec.JGZ M'tricht	€ 791.206		-€ 791.206	€ 0
CAO effect 2021 uitbet febr 2022	€ 337.146		-€ 337.146	€ 0
BCF vooruitbet. fact 2022	€ 79.313		-€ 79.313	€ 0
BTW vooruitb.fact. 2022	€ 29.776		-€ 29.776	€ 0
Overb. saldo 012924 n. 2022	€ 23.783		-€ 23.783	€ 0
voorb.LLV Heerlen dec.2021	€ 20.950		-€ 20.950	€ 0
voorb.SVB trekkingsrechten pgb 2021	€ 13.500		-€ 13.500	€ 0
Samenw. Waterketen afrek. 2021	€ 12.644		-€ 12.644	€ 0
corr.afrek. ISD-BOL 2021 app.kst.BBZ	€ 9.105	-€ 9.105		€ 0
Ovb saldo OAB	€ 904.688	€ 458.958	-€ 904.688	€ 458.958
LVO inz BIEB termijn 2 t/m 7	€ 440.000		-€ 110.000	€ 330.000
ntb afrek.BUIG/BBZ/Bijz.Bijstand2022		€ 302.069		€ 302.069
IBA Parkstad B.V subs.Treebeekplein	€ 240.000	€ 60.000	€ 0	€ 300.000
ovb saldo NPO Gez.BS (D14)	€ 1.279	€ 114.171	-€ 1.279	€ 114.171
Regiodeal Parkstad	€ 188.586	€ 55.141	-€ 188.586	€ 55.141
Onderwijsroute (G13)		€ 23.751		€ 23.751
overboeking SPUK Inburgering 2022-23		€ 174.698		€ 174.698
OVB budget SPUK Nationaal Isolatiepr		€ 147.523		€ 147.523
Aangifte WKR	€ 150.047	€ 141.924	-€ 150.047	€ 141.924
Verlofsparen 2022		€ 117.767	-€ 117.767	€ 0
ntb 22 restitutie bijdrage RIEC		€ 75.000		€ 75.000
ntb afrek.PW W-deel + Kinderopvang		€ 56.471		€ 56.471
overb.doeluitk.leefstijlgelden (H8)	€ 45.142	€ 27.290	-€ 45.142	€ 27.290
Balanspost Diftar 2021	€ 48.000	€ 54.000	-€ 48.000	€ 54.000
HF ntb 2022 energiekst Heufstr		€ 45.000		€ 45.000
Bijdrage derden gebiedsinrichting Clemensdomein	€ 0	€ 44.900	€ 0	€ 44.900
N.t.b. rente per 31-12	€ 54.686	€ 41.042	-€ 54.686	€ 41.042
IBA Parkstad B.V gebiedsinrichting Clemensdomein	€ 40.000	€ 0	€ 0	€ 40.000
voorb.prognose PGB Jeugdhulp 2022		€ 32.300		€ 32.300
basispakket januari 23 verkeerd bj		€ 27.844		€ 27.844
Rekening-courant Cultureel Fonds	€ 25.000			€ 25.000
Negatieve bedragen in saldo debiteuren	€ 32.523	€ 22.231	-€ 32.523	€ 22.231
HF ntb 2022 energiekst Heufstr		€ 20.000		€ 20.000
voorb.prognose PGB Wmo BG 2022		€ 17.400		€ 17.400
Bijdrage 50% POI Treebeekplein	€ 0	€ 11.190	€ 0	€ 11.190
ZO ntb 2022 energiekst Barbarahoes		€ 11.000		€ 11.000
IBA Parkstad B.V herinrichting Emmapark	€ 0	€ 10.445	€ 0	€ 10.445
voorb.prognose PGB Wmo HH 2022		€ 6.241		€ 6.241
ntb 22 id en pasp dec 2022		€ 3.936		€ 3.936
Saldo tussenrek. Cadeaukaart Ons Brunssum	€ 30.337	€ 635	-€ 30.337	€ 635
ntb 22 VOG december 2022		€ 406		€ 406
Overb. saldo netto salaris n. 2023		€ 12		€ 12
Afrek TOZO 2021 te bet Rijk	€ 130.727	€ 73.234	-€ 144.147	€ 59.814
corr. Sisa-regeling A16/terugbetaling Oekraine		€ 63.000		€ 63.000
Totaal overige vooruit ontvangen bedragen	**€ 4.472.966**	**€ 2.230.474**	**-€ 3.960.047**	**€ 2.743.392**

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Borg- en garantstellingen
Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

	Aard/ Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage leningsbedrag borgstelling	Restant 31-12-2021	Restant 31-12-2022
Gewaarborgde geldleningen t.b.v. stichtingen en verenigingen	Woningbouw, etc	€ 378.615.633	100%	€ 85.681.410	€ 103.765.557
Gewaarborgde geldleningen t.b.v. particuliere woningbouw	Woningbouw	€ 19.160.045	100%	€ 2.603.717	€ 2.169.434
	Totaal	€ 397.775.678		€ 88.285.127	€ 105.934.991

Conform het raadsbesluit van 20 juli 2021 (2021/57) betreffende de nieuwe achtervangovereenkomst Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) lopen nieuwe borgstellingen via dit fonds.

Niet in de Balans opgenomen langlopende financiële verplichtingen
De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen:

		Nog verschuldigde termijnen 31-12-2021	Nog verschuldigde termijnen 31-12-2022
Operational lease-contracten nog verschuldigde termijnen	Excl. BTW	€ 127.237	€ 58.140
			Looptijd in maanden
Auto VTH			34
Koffie automaten			15
Couverteermachine			30
Vouwmachine			28
Lease T930 Printer (Civ.Tech)			12

Meerjarige verplichtingen

Het betreft de belangrijkste financiële verplichtingen (niet zijnde subsidieverstrekkingen) waaraan de organisatie voor een aantal toekomstige jaren is verbonden doordat er langlopende overeenkomsten over zijn afgesloten die Europees zijn aanbesteed. Overeenkomsten met samenwerkingsverbanden zijn in dit overzicht niet meegenomen.

Levering/dienst	Leverancier	Contract-waarde	Ingang	Einde	Optie tot verlenging
Schoonmaak gebouwen	Vebego		2023	2027	2029
Openbare verlichting	Spie Infratechniek	P*Q	2014	2024	
Energie	Vattenfall	P*Q	2023	2025	2028
Bomenonderhoud	Dolmans Landscaping		2019	2027	
Maaien gazons	Dolmans Landscaping		2021	2023	
Plantsoenen en boomspiegels	Attender Groen		2020	2024	
Inkoop ambulante hulp	Diverse leveranciers		2021	2022	2026
Kredietfaciliteit BNG € 300.000	BNG		2019	onbeperkt	

Vakantiedagenverplichting

	31-12-2021	31-12-2022
Verplichting in geld	948.162	1.185.127

5. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die het beeld van de jaarrekening beïnvloeden.

6. WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT) VERANTWOORDING 2022

De WNT is van toepassing op de gemeente Brunssum. Het voor de Gemeente Brunssum toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	**OLGM. Eussen**	**HGM. V.d. Roer**	**P. Peeters**
Functiegegevens	**Secretaris**	**Plv. Secretaris**	**Griffier**
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/05	21/02- 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	58.585	106.734	108.611
Beloningen betaalbaar op termijn	9.373	18.863	20.856
Subtotaal	67.958	125.596	129.467
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	89.359	185.819	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet teruggontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**67.958**	**125.596**	**129.467**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021			
bedragen x € 1	**OLGM. Eussen**	**HGM. V.d. Roer**	**P. Peeters**
Functiegegevens	**Secretaris**	**Plv. secretaris**	**Griffier**
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	-	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	-	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	-	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	130.865[1)]	-	102.290
Beloningen betaalbaar op termijn	22.107	-	16.538
Subtotaal	*152.972*[1)]	-	*118.828*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	-	209.000
Bezoldiging	**152.972**	**-**	**118.828**

1) In de jaarrekening 2021 zijn abusievelijk onjuiste cijfers opgenomen. Deze zijn nu juist opgenomen in het verantwoordingsmodel 2022. Dit is conform de uitvoeringsregeling WNT artikel 5d. De totaal beloningen zijn aangepast nu € 152.972 (in plaats van € 152.909 in jaarrekening 2021)

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Hier is voor de gemeente Brunssum geen sprake van in 2022.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Hier is voor de gemeente Brunssum geen sprake van in 2022.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

Hier is voor de gemeente Brunssum geen sprake van in 2022.

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800

Hier is voor de gemeente Brunssum geen sprake van in 2022.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

Hier is voor de gemeente Brunssum geen sprake van in 2022.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Hier is voor de gemeente Brunssum geen sprake van in 2022.

Tabel 2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	**OLGM. Eussen**
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Secretaris
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2022
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	75.000
Individueel toepasselijk maximum	75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	75.000
Waarvan betaald in 2022	75.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Tabel 3. Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Hier is voor de gemeente Brunssum geen sprake van in 2022.

7. SISA-BIJLAGE 2022

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten		Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022 *Aard controle R* *Indicator: A16/01*	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/02*	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: A16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten *Aard controle R* *Indicator: A16/04*	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie *Aard controle R* *Indicator: A16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) *Aard controle R* *Indicator: A16/06*
				€ 1.542.000	€ 524.062	€ 0	€ 82.753	€ 20.285	€ 37.229
				Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO *Aard controle R* *Indicator: A16/07*	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/08*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/11*	
				€ 0	€ 22.260	€ 2.228.589	€ 2.228.589	Nee	
JenV	A18B	**Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SiSa tussen medeoverheden)** SiSa tussen medeoverheden		Naam veiligheidsregio *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/01*	Naam kostensoort *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/02*	Besteding per kostensoort (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A18B/03*			
			1	050706 Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Meerkosten coördinerende gemeente	€ 0			
			2		Hotels/centra	€ 0			
			3		Overige specifieke meerkosten	€ 0			
			4		Overige Meerkosten	€ 0			
				Project afgerond in jaar T? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/04*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A18B/05*				
				Nee					

FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*
			0	33	0	11	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/09*			
			Nee					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*
			€ 0	€ 0			€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*
			€ 0	€ 12.540	€ 0	€ 38.148	€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/25*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/26*	
			€ 0	€ 12.000	€ 0	€ 0	€ 0	

BZK	C41B	**Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/01*	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise *Aard controle R* *Indicator: C41B/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/03*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C41B/04*	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/05*	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/06*
		1	030011 Provincie Limburg	€ 88.160	€ 88.160	€ 52.160	3	3
		2						
		3						
		4						
		5						
			Kopie provinciecode *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/07*	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C41B/09*			
		1	030011 Provincie Limburg	82	Ja			
		2						
		3						
		4						
		5						
BZK	**C55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/06*
			959	€ 214.471	€ 214.471	253	€ 53.515	€ 53.515
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/09*			
			393	€ 38.514	€ 38.514			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/15*
			0	0	0	0	393	0

BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04*					
			€ 1.291	Nee					
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*		
			€ 484.204	€ 0	€ 984.404	€ 0	€ 904.690		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/09*	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*		
		1	060899 Gemeente Brunssum	€ 0	060899 Gemeente Brunssum	€ 0	€ 412.893		
		2							
		100							
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*		
			€ 66.578	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.279		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*			
		1	060899 Gemeente Brunssum	€ 0	060899 Gemeente Brunssum	€ 0			
		2							
		10							

IenW	E20	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/04*		
			€ 1.077.825	€ 2.632.568	€ 1.849.488	Nee		
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*		
		1	107 Aanleg van een vrijliggend fiets-/bromfietspad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg | aantal in meters	Ja	3.580			
		2	118 Aanleg van een veilige voetgangersoversteekplaats | aantal in st	Ja	5			
		3	118 Aanleg van een veilige voetgangersoversteekplaats | aantal in st	Ja	2			
		4	207 Aanleg van een vrijliggend fiets-/bromfietspad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg | aantal in meters	Nee	0			
		5	215 Aanleg van een rotonde binnen de bebouwde kom | aantal in st	Nee	0			
		100						
IenW	E44B	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/03*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/04*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
		1	060917 Gemeente Heerlen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		2						
		15						
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*			
		1	060917 Gemeente Heerlen	Ntb	Nee			
		2						
		15						

IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
				Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*	
			1	330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h|aantal in Stuks	Nee	0		
			2	334 Aanleg van een uitritconstructie van zijstraten GOW naar 30 km/uur-zone|aantal in Stuks	Nee	0		
			50	344 Het volwaardig afwaarderen van een GOW 50 km/h naar een ETW 30 km/h|aantal in meters	Nee	0		
EZK	**F9**	**Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie**	Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: F9/02*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/03*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/05*	
			1	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	€ 950	€ 8.274	Ja	Verantwoording is in 2022 afgerond middels indienen verslag en eindgesprek - uitgevoerd door Entra management	
			2						
			3						
			4						
			5						
			6						
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/06*					
				Ja					

SZW	G2	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Nee				

SZW	G2A	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2021**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) **IOAW**	Baten (jaar T-1) **IOAW** (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) **IOAZ**
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		I.1 Participatiewet (**PW**)	I.1 Participatiewet (**PW**)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G2A/01*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/02*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/03*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/04*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/05*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/06*
		1	060899 Gemeente Brunssum	€ 9.970.699	€ 260.060	€ 296.465	€ 311	€ 91.094
		2						
		100						

			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) **IOAZ** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**)	Besteding (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**)	Baten (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**)	Baten (jaar T-1) **WWIK** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G2A/07*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/08*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/09*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/10*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/11*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/12*
		1	060899 Gemeente Brunssum	€ 3.114	€ 45.224	€ 2.104	€ 0	€ 525.664
		2						
		100						

			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (**PW**)	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (**PW**)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G2A/13*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/14*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/15*	*Aard controle D2* *Indicator: G2A/16*
		1	060899 Gemeente Brunssum	€ 0	€ 0	€ 0
		2				
		100				

SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZW	**G3A**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2021** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/01*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/02*	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/03*	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/04*	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3A/05*	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/06*
		1	060899 Gemeente Brunssum	€ 0	€ 0	€ 13.910	€ 0	€ 0
		2						
		100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/07*	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/09*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T -1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/10*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/11*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/12*
		1	060899 Gemeente Brunssum	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2						
		100						

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr						
			Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 11.520	€ 15.105	€ 1.869
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 6.721	€ 0	€ 7.153	€ 21.945	€ 917
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 147	€ 0	€ 2.097	€ 11.079	€ 826
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 203	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 542	€ 690	€ 8
			6 Totaal	€ 6.868	€ 0	€ 21.515	€ 48.819	€ 3.620
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0			
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvantoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			6 Totaal	0	0	0		

SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*		
			€ 0	€ 174.698	Ja		
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/04*		
			€ 0	€ 0	Nee		
SZW	**G12A**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12A/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12A/02*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12A/03*	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen) , jaar T-1. *Aard controle R* *Indicator: G12A/04*	
		1	060899 Gemeente Brunssum	€ 0	€ 0	0	
		2					
		20					
SZW	**G13**	**Onderwijsroute 2022_ deel gemeente** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
			€ 0	€ 23.751	€ 0	€ 0	Ja

VWS	H4	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 180.925	€ 247.442				
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	1.1 onroerende zaken nieuwbouw	€ 12.975	€ 12.975			
		2	1.2 onroerende zaken renovatie	€ 29.093	€ 29.093			
		3	1.3 onroerende zaken onderhoud	€ 4.597	€ 4.597			
		4	2.1 roerende zaken aankoop	€ 964		€ 964		
		5	2.2 roerende zaken dienstverlening door derden	€ 80.603		€ 80.603		
		6	2.3 roerende zaken beheer en exploitatie	€ 70.901		€ 70.901		
		7	3.1 mengpercentage	€ 48.309			€ 48.309	
		100						

VWS	H8	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
		1	1042416	€ 20.000	€ 0	€ 20.000	€ 0	€ 20.000
		2	1042416	€ 17.717	€ 0	€ 17.231	€ 0	€ 17.231
		3	999355	€ 45.142	€ 0	€ 18.121	€ 0	€ 18.121
		4						

			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*
		1	1042416	Ja
		2	1042416	Ja
		3	999355	Ja
		4		

VWS	H12	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/02*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*			
			€ 33.507	Ja	Nee			

VWS	H25	**Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)**	Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/01*	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/02*	Totale definitieve exploitatietekort *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/03*	Totale cumulatieve besteding *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/04*	Eindverantwoording *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/05*	
		1	*SPUKIJZ21-22139*	-€ 23.192	€ 32.839	€ 23.192	Ja	
			Naam locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/06*	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022? *Aard controle R* *Indicator: H25/07*	Totale toezegging per locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/08*	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie *Aard controle R* *Indicator: H25/09*	Besteding per locatie *Aard controle R* *Indicator: H25/10*	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H25/11*
		1	*Zwembad de Bronspot*	*Nov + dec 2021*	€ 17.774	€ 17.774	€ 17.774	€ 17.774
		2	*Zwembad de Bronspot*	*jan-22*	€ 5.418	€ 15.065	€ 5.418	€ 5.418
		50						

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 OVERZICHT RESTANTKREDIETEN

OMSCHRIJVING	Raads-besluit van	RESTANT KREDIET per 1-1-2022 (excl. btw)	Afvoering/op-boeking van krediet inz. oude kred.	BEGROTING/ BEGR.WIJZ. 2022 (incl BeRaps	KAPITAAL-UITGAVEN 2022	RESTANT-KREDIET 31-12-2022 (excl. btw)	BIJDRAGEN/ RESERVES	NETTO-KREDIET 31-12-2022 (excl. btw)	(verwachte) maand en jaar van afronding
Afdeling Informatie Management									
Ontwikkeling E-Brunssum	2-11-2021	€ 38.865		€ 100.000	€ 77.950	60.914,20		60.914,20	2023
Project centraal gegevensbeheer	13-11-2018	€ 0				0,00		0,00	
Modernisering werkplekken	13-11-2018	€ 19.360				19.359,50		19.359,50	2023
Modernisering primaire-applicaties	2-11-2021	€ 0		€ 40.000	€ 30.067	9.933,33		9.933,33	2023
Integrale GEO-informatievoorziening	2-11-2021	€ 178.800	-€ 50.495	€ 100.000	€ 151.451	76.853,83		76.853,83	2023
Professionalisering DIV., Digit., DSP	2-11-2021	€ 46.977		€ 60.000	€ 7.385	99.592,69		99.592,69	2023
ICT Investeringen Sociaal domein	2-11-2021	€ 0	€ 50.495	€ 55.000	€ 105.495	0,00		0,00	
Inrichting Burgemeester Quintzaal						0,00		0,00	
Totaal investeringen afd. IM		***€ 284.002***	***€ 0***	***€ 355.000***	***€ 372.348***	***€ 266.654***	***€ 0***	***€ 266.654***	
Afdeling Publieksdiensten									
Totaal investeringen afd. PBDNST		*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*	*€ 0*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling									
Investeringen BIEB	28-10-2020	€ 196.600	-€ 196.600			0,00		0,00	
Totaal investeringen afd. MO		*€ 196.600*	-€ 196.600	€ 0	*€ 0*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	
Afdeling Openbare Ruimte									
Vervanging voertuigen/werkmaterieel wegen	12-11-2019	€ 10.426				10.426,40		10.426,40	Dec. 2023
Vervangingsinvesteringen wegen MIP-OR	2-11-2021/12-7-2022/27-9-2022	€ 1.206.739		€ 1.915.000	€ 1.541.221	1.580.518,69		1.580.518,69	2023
Vervanging vervoermiddelen verkeer	2-11-2021	€ 11.662		€ 75.000	€ 82.248	4.413,91		4.413,91	2023
VOP Kasten	12-11-2019	€ 79.365				79.365,40		79.365,40	Dec. 2023
Langeberg, aanleg Groene Berging (KRW)	23-5-2017	€ 70.908	-€ 70.908			0,00		0,00	
Materieel plantsoenen, incl. bussen	12-11-2019/ 2-11-2021	€ 88.575		€ 127.500		216.075,00		216.075,00	Dec. 2023
Herinrichting Treebeekplein	13-11-2018/ 28-09-2021	€ 2.145.000				2.145.000,00		2.145.000,00	2023
Bushaltes Maastrichterstr/Trichterweg	18-9-2018	€ 17.054			€ 2.044	15.009,49		15.009,49	Dec. 2023
Rimburger-/Europa-/Grensweg	21-5-2019	€ 0				0,00		0,00	
Totaal investeringen OPBRMT		***€ 3.629.730***	***-€ 70.908***	***€ 2.117.500***	***€ 1.625.513***	***4.050.808,89***	***0,00***	***4.050.808,89***	
Afdeling Ruimtelijke ordening en Vastgoed									
Investeringen Schutterspark	22-10-2019	€ 290.000				290.000,00		290.000,00	Dec-2024
Burg. Quintzaal inrichting/meubilair	12-7-2022			€ 60.000	€ 62.392	-2.392,49			afgesloten
Busoverstapstation Centrum	8-11-2021	€ 0		€ 500.000		500.000,00		500.000,00	Dec-2025
Herinrichting Emmapark	31-5-2022	€ 0		€ 402.150		402.150,00		402.150,00	Dec-2026
Brede School Centrum	5-11-2011	€ 137.522				137.521,88		137.521,88	Dec-2023
Sportpark Klingelsberg	2-11-2021	€ 0		€ 40.100	€ 48.495	-8.395,27	7.022,46	-1.372,81	afgesloten
Sportpark Houserveld, natuurgrasveld/wedstrijdveld	2-11-2021	€ 0		€ 54.500	€ 60.029	-5.529,02	5.166,99	-362,03	afgesloten
SV Langeberg, zandgras oefenveld	12-11-2019 /28-10-2020	€ 0				0,00		0,00	
Sportpark Peerdendries	2-11-2021	€ 0		€ 46.700	€ 57.723	-11.023,25	6.017,41	-5.005,84	afgesloten
Maatschappelijke Voorziening Treebeek	22-10-2019	€ 2.150.000			€ 2.422.237	-272.236,94		-272.236,94	afgesloten
Werkbudget Strategische aankopen	11-3-2019	€ 997.772				997.771,94	851.269,24	1.849.041,18	Geen einddatum
Krediet Centrumvisie	28-9-2021	€ 600.000				600.000,00		600.000,00	Dec-2026
GREX Grondexploitaties (820040-820730)		€ 0				0,00		0,00	
Totaal investeringen afdeling ROV		*€ 4.175.294*	*€ 0*	*€ 1.103.450*	*€ 2.650.877*	*€ 2.627.867*	*€ 869.476*	*€ 3.499.735*	
Afdeling Zorg									
Aanschaf rolstoelen WVG	2-11-2021	€ 0		€ 200.000	€ 160.083	39.917,16	2.320,17	42.237,33	
Totaal investeringen afd. Zorg		*€ 0*	€ 0	€ 200.000	*€ 160.083*	*39.917,16*	*2.320,17*	*42.237,33*	
DEKKINGSMIDDELEN									
Overboeking naar Balansrekeningen						0,00		0,00	
Totaal sluitpost		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00	0,00	0,00	
TOTAAL investeringen		€ 8.285.625	-€ 267.508	€ 3.775.950	€ 4.808.821	6.985.246,45	871.796,27	7.859.435,21	

BIJLAGE 2 OVERZICHT GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN PER TAAK-VELD

Financiële afwijkingen per taakveld

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
taakvelden			
XT-01 - Bestuur	2.329	2.612	282
XT-010 - Mutaties reserves	7.023	8.030	1.008
XT-02 - Burgerzaken	1.281	1.275	-6
XT-03 - Beheer overige gebouwen en gronden	193	300	107
XT-04 - Overhead	13.905	14.027	122
XT-05 - Treasury	241	166	-75
XT-064 - Belastingen overig	564	555	-9
XT-08 - Overige baten en lasten	-122	383	505
XT-09 - Vennootschapsbelasting	0	-1	-1
XT-11 - Crisisbeheersing en brandweer	2.102	2.836	734
XT-12 - Openbare orde en veiligheid	983	1.036	54
XT-21 - Verkeer en vervoer	4.104	3.807	-297
XT-22 - Parkeren	38	38	0
XT-31 - Economische ontwikkeling	254	251	-3
XT-32 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	414	442	28
XT-33 - Bedrijfsloket en -regelingen	84	51	-34
XT-34 - Economische promotie	105	112	7
XT-41 - Openbaar basisonderwijs	9	9	0
XT-42 - Onderwijshuisvesting	2.659	2.845	186
XT-43 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.891	1.888	-3
XT-51 - Sportbeleid en -activering	469	386	-83
XT-52 - Sportaccommodaties	2.325	2.290	-35
XT-53 - Cultuurpresentatie, prod.partic.	1.152	1.020	-132
XT-54 - Musea	7	7	0
XT-56 - Media	544	727	183
XT-57 - Openbaar groen en recreatie	2.920	2.536	-383
XT-61 - Samenkracht en burgerparticipatie	3.317	3.084	-233
XT-62 - Wijkteams	638	244	-394
XT-63 - Inkomensregelingen	18.574	18.266	-308
XT-64 - Begeleide participatie	12.755	12.131	-624
XT-65 - Arbeidsparticipatie	904	839	-65
XT-66 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.084	2.033	-51
XT-671 - Maatwerkdienstverlening 18+	7.920	7.843	-77
XT-672 - Maatwerkdienstverlening 18-	11.467	12.756	1.290
XT-681 - Geëscaleerde zorg 18+	472	396	-76
XT-682 - Geëscaleerde zorg 18-	79	79	0
XT-71 - Volksgezondheid	1.263	1.294	31
XT-72 - Riolering	2.602	2.753	151
XT-73 - Afval	3.364	3.032	-332
XT-74 - Milieubeheer	2.222	1.769	-452

XT-75 - Begraafplaats	49	62	13
XT-81 - Ruimtelijke ordening	874	887	13
XT-82 - Grondexpl.(niet-bedr.terreinen)	13.084	13.875	791
XT-83 - Wonen en bouwen	1.150	957	-193
TOTAAL LASTEN	128.291	129.928	1.636
taakvelden			
XT-01 - Bestuur	-3	-3	-1
XT-010 - Mutaties reserves	-9.178	-10.635	-1.457
XT-02 - Burgerzaken	-266	-365	-99
XT-03 - Beheer overige gebouwen en gronden	-197	-304	-107
XT-04 - Overhead	-891	-1.363	-472
XT-05 - Treasury	-1.194	-1.017	176
XT-061 - OZB woningen	-4.452	-4.538	-86
XT-062 - OZB niet-woningen	-1.700	-1.735	-35
XT-064 - Belastingen overig	-333	-317	17
XT-07 - Algemene uitkering gemeentefonds	-71.590	-74.255	-2.665
XT-08 - Overige baten en lasten	-278	-439	-161
XT-11 - Crisisbeheersing en brandweer	0	-2.003	-2.003
XT-12 - Openbare orde en veiligheid	-19	-24	-5
XT-21 - Verkeer en vervoer	-764	-819	-55
XT-32 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-364	-542	-179
XT-33 - Bedrijfsloket en -regelingen	-13	0	13
XT-34 - Economische promotie	-203	-188	15
XT-42 - Onderwijshuisvesting	-1.262	-1.286	-24
XT-43 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.128	-1.170	-42
XT-51 - Sportbeleid en -activering	0	-40	-40
XT-52 - Sportaccommodaties	-608	-802	-194
XT-53 - Cultuurpresentatie, prod.partic.	0	-8	-7
XT-57 - Openbaar groen en recreatie	-100	-76	24
XT-61 - Samenkracht en burgerparticipatie	-41	-4	37
XT-62 - Wijkteams	0	0	0
XT-63 - Inkomensregelingen	-10.931	-10.884	47
XT-64 - Begeleide participatie	-163	-163	0
XT-65 - Arbeidsparticipatie	-195	-175	21
XT-66 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-121	-112	9
XT-671 - Maatwerkdienstverlening 18+	-300	-270	30
XT-681 - Geëscaleerde zorg 18+	0	-49	-49
XT-71 - Volksgezondheid	-20	-24	-4
XT-72 - Riolering	-3.585	-3.602	-16
XT-73 - Afval	-4.302	-3.925	377
XT-74 - Milieubeheer	-879	-871	8
XT-75 - Begraafplaats	-71	-118	-48
XT-81 - Ruimtelijke ordening	0	0	0
XT-82 - Grondexpl.(niet-bedr.terreinen)	-12.781	-8.896	3.885
XT-83 - Wonen en bouwen	-358	-281	77
TOTAAL BATEN	-128.291	-131.302	-3.010
Resultaat	**0**	**-1.374**	**-1.374**

Financiële afwijkingen per programma

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie - Begroting
Programma's			
01 - Bestuur en Burger	3.610	3.887	277
02 - Veiligheid	3.085	3.872	787
03 - Sociaal Domein	54.255	54.343	88
04 - Volksgezondheid	1.263	1.294	31
05 - Onderwijs en educatie	4.559	4.742	183
06 - Wijkger. werken, integr., particip.	3.955	3.328	-627
07 - Verkeer,vervoer en waterstaat	4.142	3.845	-297
08 - Sport, cultuur en recreatie	7.417	6.966	-451
09 - Milieu	8.237	7.616	-621
10 - Economie en toerisme	856	881	-1
11 - Volkshuisvesting en RO	15.108	15.694	611
12 - Algemene Dekkingsmiddelen	21.805	23.461	1.656
TOTAAL LASTEN	128.291	129.928	1.636
Programma's			
01 - Bestuur en Burger	-269	-368	-99
02 - Veiligheid	-19	-2.027	-2.008
03 - Sociaal Domein	-11.710	-11.652	58
04 - Volksgezondheid	-20	-24	-4
05 - Onderwijs en educatie	-2.390	-2.456	-66
06 - Wijkger. werken, integr., particip.	-41	-4	37
07 - Verkeer,vervoer en waterstaat	-764	-819	-55
08 - Sport, cultuur en recreatie	-708	-925	-217
09 - Milieu	-8.838	-8.516	322
10 - Economie en toerisme	-579	-756	-177
11 - Volkshuisvesting en RO	-13.140	-9.152	3.988
12 - Algemene Dekkingsmiddelen	-89.813	-94.602	-4.789
TOTAAL BATEN	-128.291	-131.302	-3.010
Resultaat	**0**	**-1.374**	**-1.374**

BIJLAGE 3 SUBSIDIEREGISTER

Regeling	Organisatie	Subsidie	Totaal
1. Maatschappelijke ondersteuning 2022			
Maatschappelijk werk en welzijnswerk	CMWW	€ 2.038.347,00	
Informele zorgondersteuning	CIZOP (Meander)	€ 54.063,00	
	Levantogroep vrijwilligers	€ 6.072,00	
	Buddyzorg	€ 1.538,00	
	ZMP Levanto (Housing Plus)	€ 10.772,00	
	Totaal	**€ 2.110.792,00**	**€ 2.110.792,00**
2. Voorschoolse educatie Brunssum 2021			
	CMWW	€ 559.927,00	
	Humankind	€ 41.143,60	
	Kinderopvang Parkstad	€ 13.716,30	
	Agrarisch kinderdagverblijf Pimpampoentje	€ 20.571,80	
	Totaal	**€ 635.358,70**	**€ 635.358,70**
3. Bibliotheekwerk 2022			
	Stichting Openbare Bibliotheek Brunssum	€ 506.000,00	
	Totaal	**€ 506.000,00**	**€ 506.000,00**
4. Muziekonderwijs 2022			
	Stichting SMK	€ 326.006,00	
	Totaal	**€ 326.006,00**	**€ 326.006,00**
5. Cultuur 2022			
Instrumentale verenigingen	Fanfare St.Barbara	€ 7.959,00	
	Chr. Harmonie de Bazuin	€ 5.807,00	
	Showband Drumfanfare Parcifal	€ 7.563,00	
	Harmonie-Orkest Brunssum 1907	€ 4.203,00	
	Fanfare Harpe Davids	€ 4.519,00	
	Bazuinenkorps Jong-Leven	€ 5.029,60	
	Harmonie-Orkest Concordia Treebeek	€ 5.613,00	
	Jeugd Orkest Stad Brunssum	€ 4.860,00	
	Scoutingband Vincentius	€ 2.197,45	
	Mandolinever. Troubadour	€ 1.126,00	
Zangverenigingen	Jeugdkoor de Pareltjes	€ 2.275,00	
	Jokola	€ 3.422,50	
	Gemengd koor Cantate	€ 3.234,50	
	Mannenkoor R.M.K. 1921	€ 2.860,00	
	Brunssums Mannenkoor	€ 1.942,50	
	Zangvereniging Aurora	€ 1.907,00	
	Dameskoor Michel	€ 2.155,00	
	Poolse zang dans Wesoly Tulacz	€ 1.722,50	
Schutterij	Schutterij St Gregorius de grote	€ 3.486,35	
Dansvereniging	Poolse dansverening Podlasie	€ 2.676,50	
	Totaal	**€ 74.558,90**	**€ 74.558,90**
6. Sport 2022			
Binnensport	Zwemsport Parkstad (fusie met o.a. ZVB)	€ 3.160,00	
	Gymnastiekvereniging Fidelitas	€ 3.840,00	
	Watervrienden Brunssum	€ 2.660,00	
	Badmintonclub Brunssum	€ 2.090,00	
	Handbalvereniging Brunssum	€ 2.893,00	
	Gymnastiekvereniging DOC	€ 2.140,00	
	Taekwondo Pal Gwe	€ 1.535,00	
	Aikidovereniging Brunssum fudo jyuku dojo	€ 1.480,00	
	TTV Brunssum	€ 1.810,00	
	Judoclub Brunssum	€ 1.697,30	
	ZVV Koutenveld	€ 962,50	
	Brunssumse Trimvereniging	€ 880,00	
	Zwemgroep MBVH	€ 560,00	
	Bridgeclub bronsbeek	€ 1.390,00	
	Bridgeclub No Smoking	€ 430,00	
	Bridgeclub Rode Beek	€ 460,00	
Buitensport	RKVV de Leeuw	€ 5.240,00	
	BSV / Limburgia	€ 4.670,00	
	SV Langeberg	€ 5.050,00	
	SV Brunssum	€ 3.430,00	
	LTC Brunssum	€ 1.700,00	
	Hengelsportvereniging Brunssum	€ 5.990,00	
	AVON	€ 1.300,00	
	ATIVU	€ 1.660,00	
	Tennisvereniging MED	€ 690,00	
	Totaal	**€ 57.717,80**	**€ 57.717,80**

Regeling	Organisatie	Subsidie	Totaal
7. Gehandicaptensport 2022			
	Bijzonder in Beweging (stg Basissport Limburg)	€ 350,00	
	Huis voor de Sport	€ 1.383,50	
	BrunssumseGehandicaptenSport	€ 770,00	
	SVG Mijnstreek	€ 630,00	
	Totaal	**€ 3.133,50**	**€ 3.133,50**
8. Speeltuinwerk 2022			
	Speeltuinvereniging Klaver 4	€ 10.375,00	
	Speeltuinvereniging Buschkesberg	€ 9.250,00	
	Speeltuinvereniging Treebeek-Hoensbroek	€ 9.109,00	
	Totaal	**€ 28.734,00**	**€ 28.734,00**
9. Scouting 2022			
	Scouting Landgraaf	€ 29.912,50	
	Scouting St Willibrordus Treebeek	€ 10.300,00	
	Scouting St Vincentius	€ 13.125,00	
	Scouting St Franciscus	€ 8.705,58	
	Totaal	**€ 62.043,08**	**€ 62.043,08**
10. Compensatie onroerendezaakbelasting 2022			
	SV Brunssum	€ 1.498,95	
	SV Langeberg	€ 3.135,85	
	RKVV De Leeuw	€ 1.318,54	
	BSV Limburgia	€ 2.844,02	
	ATIVU	€ 1.509,81	
	LTC Brunssum	€ 859,57	
	MED	€ 321,87	
	Scouting St. Franciscus	€ 732,23	
	Scouting St. Willibrordus	€ 175,10	
	Scouting St. Vincentius	€ 252,04	
	Scouting De Landgraaf	€ 1.111,88	
	Speeltuinvereniging Treebeek	€ 374,07	
	Speeltuinvereniging Buschkesberg	€ 705,70	
	Speeltuinvereniging Klaver 4	€ 1.002,83	
	Schutterij St Gregorius de grote	€ 100,81	
	Totaal	**€ 15.943,27**	**€ 15.943,27**
11. Seniorenverenigingen 2022			
	KBO St.Barbara	€ 1.525,00	
	KBO Rumpen	€ 1.262,50	
	Senioren Brunssum-Noord	€ 1.225,00	
	Ouderenbond Fatima KOV	€ 487,50	
	P.C.O.B.	€ 500,00	
	Vrouwenvereniging St.Barbara	€ 537,50	
	Totaal	**€ 5.537,50**	**€ 5.537,50**
12. Lotgenotenorganisaties 2022			
	Zonnebloem afd. Centrum	€ 2.500,00	
	Zonnebloem afd. Brs-Noord	€ 1.600,00	
	Zonnebloem afd. Treebeek	€ 1.025,00	
	IMV 'T Trepke	€ 1.080,00	
	Stg.Lotgenotengroep Autisme Limburg	€ 1.147,50	
	Alzheimer Café Parkstad	€ 387,50	
	De Dagvlinder	€ 945,00	
	BNMO	€ 877,50	
	Totaal	**€ 9.562,50**	**€ 9.562,50**
13. Adviesraad sociaal domein 2022			
	SMO-raad	€ 14.500,00	
	Totaal	**€ 14.500,00**	**€ 14.500,00**
14. Buurtnetwerken 2022			
	Buurtnetwerk Brunssum Centrum	€ 6.600,00	
	Buurtnetwerk Brunssum Zuid	€ 6.600,00	
	Buurtnetwerk Brunssum Noord	€ 6.600,00	
	Buurtnetwerk Brunssum West	€ 6.600,00	
	Buurtnetwerk Brunssum Oost	€ 6.600,00	
	Totaal	**€ 33.000,00**	**€ 33.000,00**
15. Buurtverenigingen 2022			
	Buurtvereniging Opbouw	€ 200,00	
	Buurtvereniging de Horizon	€ 200,00	
	Buurtvereniging Schuttersveld	€ 200,00	
	Buurtvereniging Langeberg	€ 200,00	
	Totaal	**€ 800,00**	**€ 800,00**

Regeling	Organisatie	Subsidie	Totaal
16. Overige maatschappelijke verenigingen en stichtingen 2022			
Cultuur, historie en tradities	Carnavalsroad Broenssem	€ 5.550,00	
	Kinderoptocht Comité	€ 1.588,23	
	Kindercarnaval Treebeek	€ 267,00	
	Oranjevereniging Treebeek	€ 1.150,00	
	Bond van wapenbroeders	€ 125,00	
	Stichting Land van Herle	€ 70,00	
Natuur	IVN	€ 2.500,00	
	Vrouwenbond kavo st. Brigida	€ 125,00	
	Vrouwenvereniging Langeberg	€ 125,00	
	Familiewerk Don Bosco	€ 400,00	
	Veteranen Brunssum	€ 500,00	
Overige	Stichting Slachtofferhulp	€ 5.650,00	
	Centrale van Bonden voor Ouderen	€ 450,00	
	Heemkundever. Bron van Brunsham	€ 500,00	
	Vrienden Clemensdomein	€ 1.000,00	
	Jack Aldewereld stg	€ 2.723,00	
	Totaal	**€ 22.723,23**	**€ 22.723,23**
Incidentele subsidieregeling 1: Evenementen 2022			
Cultuur en overig	Worldfestival Parade	€ 400.000,00	
	Veteranendag	€ 5.000,00	
Sport	Parelloop	€ 25.000,00	
	Totaal	**€ 430.000,00**	**€ 430.000,00**
Subsidieregeling: Ondersteuning ontmoeting verenigingen			
	Schutterij St. Gregorius de Grote Brunssum	€ 988,75	
	Karnevalsroad Broenssem	€ 1.942,50	
	KBO St. Barbara Treebeek	€ 560,00	
	KBO afdeling Rumpen	€ 446,25	
	De Zonnebloem afd. Brunssum-Treebeek	€ 406,88	
	Jeugd Orkest Stad Brunssum	€ 1.406,55	
	Scouting St. Willibrordus Treebeek	€ 1.111,25	
	Alzheimer Parkstad Limburg	€ 254,00	
	Stichting IMV 't Trèpke	€ 414,45	
	Taekwondovereniging Pal Gwe	€ 343,00	
	Vrouwenvereniging st Barbara Treebeek	€ 192,50	
	Kinjer Optoch Kommitee	€ 555,88	
	Sportvereniging Langeberg	€ 1.694,00	
	TTV Brunssum	€ 227,50	
	Aikido Vereniging Brunssum & Tempu Yoga	€ 175,00	
	Scouting de Landgraaf	€ 1.688,75	
	Tennisvereniging ATIVU	€ 584,50	
	Bridgeclub Roode Beek	€ 185,50	
	Rooms Katholiek Familiewerk Don Bosco	€ 140,00	
	Scouting Sint Franciscus	€ 883,75	
	Wesoly Tulacz	€ 478,63	
	Harmonieorkest Brunssum 1907	€ 1.206,80	
	Vrouwenvereniging Langeberg	€ 43,75	
	Bridgeclub No Smoking	€ 161,00	
	Gemengd Zangkoor Cantate	€ 875,88	
	Veteranen Brunssum	€ 175,00	
	Stichting Lotgenotengroep Autisme Limburg	€ 70,00	
	Badmintonclub Brunssum	€ 329,00	
	Drumfanfare Majorettepeloton Parcifal	€ 1.811,25	
	Zangkoor Jokola	€ 898,63	
	RKVV de Leeuw	€ 1.445,50	
	Harmonie Orkest Concordia Treebeek	€ 1.417,50	
	Bridgeclub Bronsbeek	€ 518,00	
	Mannenkoor R.M.K. 1921	€ 787,50	
	Buurtvereniging Langeberg	€ 200,00	
	Jeugdkoor de Pareltjes	€ 882,00	
	De Zonnebloem afd. Brunssum-Noord	€ 603,75	
	RK Fanfare St. Barbara	€ 2.100,00	
	Judoclub Brunssum	€ 422,89	
	Vereniging DagVlinder	€ 65,80	

Regeling	Organisatie	Subsidie	Totaal
	Fanfare Harpe Davids	€ 1.198,05	
	Poolse Zang en Dansvereniging Podlasie	€ 758,63	
	Heemkundevereniging Bron van Brunsham	€ 175,00	
	Seniorenvereniging Brunssum Noord	€ 402,50	
	Scoutingband St. Vincentius Brunssum	€ 813,75	
	Scouting Sint Vincentius	€ 1.041,25	
	Zwemvereniging voor hartpatiënten	€ 203,00	
	Gymnastiekvereniging D.O.C.	€ 504,00	
	Brunssums Mannenkoor	€ 609,00	
	Ouderenvereniging Fatima	€ 196,88	
	SV Brunssum	€ 1.060,50	
	Christelijke Harmonie de Bazuin Treebeek	€ 1.741,25	
	Buurtvereniging de Horizon	€ 70,00	
	Mandolinevereniging Troubadour	€ 350,00	
	Totaal	**€ 9.123,81**	**€ 37.817,70**
Overige incidentele subsidies			
	Movare (Gezonde Basisschool vd Toekomst)	€ 19.656,00	
	Humankind (Gezonde Basisschool vd Toekomst)	€ 38.766,48	
	Stichting Evenementen Brunssum (Kerstevenement)	€ 35.000,00	
	Iedereen Kan Sporten Parkstad	€ 8.455,00	
	Huis voor de Sport (ondersteunende diensten)	€ 1.383,70	
	Totaal	**€ 103.261,18**	**€ 103.261,18**
Totaal subsidies afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling 2022			**€ 141.078,88**

BIJLAGE 4 OVERZICHT WETTELIJKE INDICATOREN KERNGEGEVENS

Eigen berekening Brunssum

NAAM WETTELIJKE INDICATOR	EENHEID	BRUNSSUM		
		REKENING 2021	BEGROTING 2022	REKENING 2022
Formatie	Fte per 1000 inwoners	7,60	7,65	8,28
Bezetting	Fte per 1000 inwoners	7,11	7,32	7,98
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	776	749	859
Externe inhuur	Kosten als % totale loonsom + totale kosten externen	11,5%	2,3%	9,3%
Overhead	% van totale lasten	10,8%	10,9%	11,7%

Bron: waarstaatjegemeente.nl

NAAM WETTELIJKE INDICATOR	EENHEID	BRUNSSUM	NEDERLAND	PEILDATUM
Verwijzingen Halt (per 1.000 jongeren)	Aantal per 1.000 jongeren	12	8	2021
Totaal misdrijven (per 10.000 inwoners)	Aantal per 10.000 inwoners	99,67	119,18	4e kwartaal 2022

NAAM WETTELIJKE INDICATOR	EENHEID	BRUNSSUM	NEDERLAND	PEILDATUM
Absoluut verzuim	Per 1.000 leerlingen	3,1	2,7	2021
Relatief verzuim	Per 1.000 leerlingen	26	20	2021
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2,8%	1,9%	2021

NAAM WETTELIJKE INDICATOR	EENHEID	BRUNSSUM	NEDERLAND	PEILDATUM
Aantal banen	Aantal per 1.000 inw 15-64 jr.	458	805,5	2021
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	1%	1%	2020
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar dat in gezin met bijstandsuitkering leeft	6%	6%	2021
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. van de beroepsbevolking	65,8%	72,2%	2022
werkloosheid	% werklozen	3,5%	3,5%	2022
Bijstandsuitkeringen	per 10.000 inw.	427	431	2021
Aantal nieuwe re-integratie voorzieningen	per 1.000 inwoners	7,4	6,6	2e halfjaar 2018
Aantal beëindigde re-integratie voorzieningen	per 1.000 inwoners	7,9	5,7	2e halfjaar 2018
Jongeren met jeugdhulp	% aandeel jongeren tot 18 jaar	16,2%	10,5%	1e halfjaar 2022
Jongeren met jeugdbescherming	% aandeel jongeren tot 18 jaar	1,4%	1,1%	2022
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0,5%	0,3%	2022
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	Aantal per 10.000 inwoners	1020	640	2022

NAAM WETTELIJKE INDICATOR	EENHEID	BRUNSSUM	NEDER-LAND	PEILDA-TUM
Niet sporters	%	59,7%	49,3%	2020

NAAM WETTELIJKE INDICATOR	EENHEID	BRUNSSUM	NEDER-LAND	PEILDA-TUM
Omvang huishoudelijk rest-afval	Kg per inwoner	142	170	2020
Grof huishoudelijk restafval	Kg per inwoner	9	33	2020
GFT afval	Kg per inwoner	132,3	89[1)]	2020
Bekende hernieuwbare elek-triciteit	%	10%	26,8%	2020

[1)] Nederland niet ingevuld op website; daarom ter vergelijk de vorige waarde gehandhaafd

NAAM WETTELIJKE INDICATOR	EENHEID	BRUNSSUM	NEDER-LAND	PEILDA-TUM
Functiemenging	%	35,2%	53,3%	2021
Vestigingen (van bedrijven)	Per 1.000 inw. 15 t/m 64jr)	109,1	165,1	2021

NAAM WETTELIJKE INDICATOR	EENHEID	BRUNSSUM	NEDER-LAND	PEILDA-TUM
Gemiddelde WOZ-waarde	Duizend euro	317	188	2022
Nieuwbouwwoningen	Aantal per 1.000 woningen	3,3	9,3	2022
Demografische druk	%	76,2	70,3	2022
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens	In Euro’s	846	823	2022
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	In Euro’s	899	905	2022

BIJLAGE 5 KERNGEGEVENS PER 1 JANUARI

Kerngegevens per 1 januari		2022	2021	2020
A.	SOCIALE STRUCTUUR			
1.	Aantal inwoners (volgens CBS) per 1 januari	27.674	27.677	27.821
	waarvan:			
	0-4 jaar	1.067	1.039	1.070
	5-14 jaar	2.370	2.405	2.435
	15-19 jaar	1.312	1.348	1.420
	20-24 jaar	1.386	1.330	1.302
	25-29 jaar	1.425	1.420	1.441
	30-49 jaar	6.085	6.173	6.263
	50-64 jaar	6.814	6.875	6.903
	65 jaar en ouder	7.215	7.087	6.987
	Geschat buitenlandse militairen	1.700	1.700	1.700
2.	Aantal particuliere huishoudens (volgens CBS)	13.603	14.045	14.028
	waarvan:			
	Eenpersoonshuishoudens	5.336	5.336	5.237
	Meerpersoonshuishoudens	8.267	8.709	8.791
	Gemiddeld aantal personen per huishouden	2	2	2
3.	Aantal periodieke uitkeringsgerechtigden (volgens ISD-BOL)	652	743	769
	uitgedrukt in percentage van aantal inwoners	2,4%	2,7%	2,8%
	waarvan:			
	I.O.A.W.	17	21	26
	PW	635	722	743
4.	Aantal tewerkgestelden in sociale Werkvoorzieningschappen (in arbeidsjaren)	316,31	331,84	359,06
	uitgedrukt in percentage van aantal inwoners	1,1%	1,2%	1,3%
5.	Overige aantallen *)			
	huishoudens met lage inkomens	5.423	5.413	5.404
	uitgedrukt in percentage van aantal huishoudens	39,9%	38,5%	38,5%
	eenouderhuishoudens	1.132	1.132	1.132
	uitgedrukt in percentage van aantal huishoudens	8,3%	8,1%	8,1%
	uitkeringontvangers (waaronder PW, IOAW/IOAZ, WAO, WSW)	3.605	3.609	3.668
	uitgedrukt in percentage van aantal inwoners	13,0%	13,0%	13,2%
B.	FYSIEKE STRUCTUUR			
1.	Aantal bedrijfsvestigingen *)	1.960	1.960	1.913
2.	Oppervlakte land in hectare	1.725	1.725	1.725
	Oppervlakte binnenwater in hectare	9	9	9
3.	Aantal woonruimten *) **)	14.768	14.758	14.493

*) bron: gegevens uit berekeningspecificatie algemene uitkering; deze zijn gebaseerd op CBS-informatie.

**) vanaf 2021 inclusief 199 chalets (voorheen mochten deze maar als 1 geteld worden)

BIJLAGE 6 OVERZICHT CORONAGELDEN 2022

Financieel overzicht Corona 2022		
	ontvangsten	***lasten***
Coronareserve 1 miljoen (saldo 1/1/2022)		631.455
collegebesluit 2022		
Extra subsidie		-11.668
Kwijtschelding & compensatie huur		-100.641
Huurcompensatie gebruikers pand Rumpenerhof		-8.480
Exploitatietekort De Burcht 2021 & 2022		-4.500
Exploitatietekort Trefcentrum Treebeek 2021 & 2022		-17.500
Kwijtschelding overige huurders		-1.257
Binnensport (TVS-regeling)	11.120	-11.120
Buitensport (TVS-regeling)	15.330	-15.330
Opheffing coronareserve (31/12/2022) cnfrm amendement Raad 1-11-2022 begrotingsvergadering ten gunste van Reserve Crisismaatregelen		-487.409
Stand coronareserve (saldo 31/12/2022)		**-0**

BIJLAGE 7 RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

Ter voorbereiding op de vanaf boekjaar 2023 verplichte rechtmatigheidsverantwoording wordt in deze jaarrekening 2022 een proef rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. Vanaf 2023 geeft het college van burgemeester en wethouders aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat het college in overeenstemming heeft gehandeld met de door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting, gemeentelijke verordeningen en aanhangige wet- en regelgeving. De rechtmatigheidsverantwoording betreft een verantwoording door het college aan de raad inzake de rechtmatige uitvoering van taken en omvat het begrotings-, voorwaarden- en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheers handelingen en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 21.03.2023 vastgestelde normenkader (controle protocol accountantscontrole 2022) van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Voor deze proefverantwoording worden zijn een aantal processen geselecteerd uit boven vermeld normenkader. De processen welke geselecteerd zijn betreffen:

- Inkopen en aanbestedingen
- Debiteuren
- Crediteuren
- Personeelsbeleid
- Subsidieverstrekkingen

Deze proef rechtmatigheidsverantwoording ziet gelimiteerd toe op de bovenstaande processen met de daarbij behorende normenkaders.

De verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. De gehanteerde grens is voor de proef rechtmatigheidsverantwoording is gelijkgesteld aan de in het ‘Controleprotocol accountantscontrole jaarrekening 2022’ gestelde grensbedrag ten aanzien van de goedkeuringstolerantie. Deze grens is door de raad vastgesteld en bedraagt maximaal 1% van de totale lasten inclusief de dotaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.28 miljoen.

Conclusie
Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 worden net als in het ‘Controleprotocol accountantscontrole jaarrekening 2022’ tot uitdrukking gebracht in deze verantwoording.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Nr.	Proces	Fouten	Toelichting fouten
1.	Inkopen en aanbestedingen	€ 99.019	Overschrijding Europese en interne normenkaders gestelde normen

BIJLAGE 8 OVERZICHT GEBRUIKTE AFKORTINGEN

1G1P	1Gezin 1Plan
ABW	Algemene Bijstandswet
ACP	Algemeen Controleplan
ADV	Anti Discriminatie Voorziening
AFBK	Algemene en Financiële Beleidsmatige Kaders
AED	Automatische Externe Defibrillator
AJ	Arbeidsjaren SW
ANWB	Algemene Nederlandse Wielrijdersbond
AP	Autoriteit Persoonsgegevens
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
ASL	Vereniging Limburgse gemeenten afvalsamenwerking
AvA	Algemene Vergadering van Aandeelhouders
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWACS	Airborne Early Warning & Control System
B&W	Burgemeester en Wethouders
BBB	Bergbezinkbassin
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BBZ	Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen
Berap	Bestuursrapportage
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
Bibob	(Wet) Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BMI	Body mass index
BMV	Brede Maatschappelijke Voorziening
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Bijzondere opsporingsambtenaar
BOR	Beheer Openbare Ruimte
BRO	Wet basisregistratie ondergrond
BRP (1)	Basis Registratie Personen
BRP (2)	Basis Rioleringsplan
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BSO	Buitenschoolse Opvang
BTM	Bedrijventerreinen Management
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (Wet BUIG)
BW	Beschermd wonen
BWM	Taak bouwen, wonen en milieu
CAK	Centraal Administratiekantoor (eigenbijdrage Wmo)
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CEO	Client ervaringsonderzoek
CMWW	Centrum voor Maatschappelijk Werk en Welzijnswerk Brunssum-Onderbanken
COMPASS	Adaptief en gepersonaliseerd aanbodgericht en vraaggestuurd onderwijs
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
DIV	Documentaire Informatievoorziening

DSO	Digitaal stelsel omgevingswet
EAW	Extern advies warmtetransitie
ECB	Europese Centrale Bank
EMU	Europese en Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
Fte	Fulltime-equivalent
Fido	wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido)
FNV	Federatie Nederlandse Vakbeweging
GBRD	Gemeenschappelijke Belasting- en Registratiedienst
GBT	Gezonde Basisschool van de Toekomst
GEO-informatie	Geografische Informatie
GFT	Groente fruit en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GIK-J	Gesloten en intensieve klinische jeugdzorg
GKA	Gelijke kansen alliantie
GOO	Gemeentelijke opvang Oekraïners
Grex	Grondexploitatie
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GTD	Gemeentelijke Technische Dienst
GWL	Gas-water-electra
HBH	Hulp bij het huishouden
HR	Human Resources
HRM	Human Resources Management
HUMANKIND	Landelijke kinderopvang
IBA	Internationale Bau Ausstellung
IBA (2)	Individuele behandeling van afvalwater
IDU	In-, door- en uitstroomproces jeugdhulp
ICF	Internal Control Framework
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IKC	Integrale kind centra
IKK	(Wet) Innovatie Kwaliteit Kinderopvang
IKS	Iedereen kan Sporten
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze Zelfstandigen
IOB	Integraal Ondermijningsbeeld
ISD BOL	Intergemeentelijke Sociale Dienst Brunssum Landgraaf
ISD Kompas	Intergemeentelijke Sociale Dienst Kompas
ISK	Internationale schakelklassen
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
JFC HQ	Joint Force Command Headquarters van de NAVO
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JINC	Helpt jongeren op weg naar werk
JOGG	Jongeren op Gezond Gewicht
KBL	Kredietbank Limburg

KBO	Katholieke Bond voor ouderen
KCC	Klant Contact Centrum
KOTA	Kinderopvangtoeslagaffaire
KRW	Kaderrichtlijn Water
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
LED	Licht Emitterende Diode
LIA	Lokale inclusie agenda
LPO	Loon- prijs ontwikkeling
LVO	Limburgs Voortgezet Onderwijs
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MHIDS	Meer harmonie in de samenleving (SMK)
MIP OR	Meerjaren Investeringsplan Openbare Ruimte
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
MER	Minima effect rapportage
MMA	Meld misdaad anoniem
MO	Maatschappelijke ontwikkeling
MOO	Meerjaren onderhoudsplan onderwijshuisvesting
MOP	Meerjaren onderhoudsplan
MOP-OR	Meerjaren onderhoudsplan openbare ruimte
MPG	Meerjaren Perspectief Grondexploitaties
MPG (2)	Meerjaren Prognose Grondexploitaties
NAVO	Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
NEDVANG	Landelijke organisatie recycling afvalstromen
NEN	Nederlandse Norm
NIEGG	Niet In Exploitatie Genomen Gronden
NIPIA	Moderne peuter-volg-monitor
NPO	Nationaal programma onderwijs
NWW	Nature Wonder World
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
OAS	Optimalisatie afvalwaterstudie
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OLT	Openluchttheater
OM	Openbaar Ministerie
OMG	Outlaw motorgangs
OZB	Onroerende Zaak Belasting
OZL	Oostelijk Zuid-Limburg
P&C	Planning & Control
PALET	Parkstad Limburg Energie Transitie
PAW	Proeftuin aardgasvrije wijken
PGB	Persoonsgebonden Budget
PIMS	Personeelsinformatiesysteem
PIT	Parkstad IT-samenwerking
PLOOI	Platform openbare overheidsinformatie
PMD	Plastic, Metaal, Drinkpakken
PNIK	Zelfevaluatie paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten
POI	Point of interest
POO	Particuliere opvang Oekraïners

PW	Participatiewet
RES ZL	Regionale Energiestrategie Zuid-Limburg
RIEC	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
RO	Ruimtelijke Ordening
ROVL	Regionaal orgaan Verkeersveiligheid Limburg
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
SAAS	Software as a service (SAAS-Cloud)
SAM	Steunpunt Archeologie en Monumentenzorg (Limburg)
SD	Sociaal domein (Maastricht)
SGOVP	Samen grip op Verbonden Partijen
SHV	Schuldhulpverlening
SiSa	Single information, Single audit
SLA	Service level agreement
SMK	Stichting Muziekschool Kerkrade
SMO-raad	Raad voor Sociaal Maatschappelijke Ondersteuning
SOB	Stichting Ouderenwelzijn Brunssum
SOBB	Stichting Openbare Bibliotheek Brunssum
SPUK	Specifieke Uitkering
SROI	Social return on investment
SVBBL	(gemeenten) Simpelveld, Voerendaal, Beekdaelen, Brunssum, Landgraaf
UWV	Uitkeringsinstituut Werknemersverzekeringen
SW	Sociale Werkvoorziening
TPM	Third Party Mededeling
TOZO	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers
TSO	Tussenschoolse opvang
TVWB	Transitievisie warmte Brunssum
VGRP	Verbeterd Gemeentelijk Rioleringsplan
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VOP	Voetgangersoversteekplaats
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRI	Verkeersregelinstallatie
VSV	(Bureau) Voortijdig Schoolverlaten
VT	Veilig Thuis
VTE	Visie vrijetijdseconomie
VTH	Veiligheid Toezicht & Handhaving
VVC	Veel voorkomende criminaliteit
VVN	Veilig Verkeer Nederland
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VVE (2)	Vereniging van eigenaren
VVV	Verkeersbureau toerisme
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAS	Waarschuwingsstelsel
WEP	Wet electronische publicaties
WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
WGS	Wet Gemeenschappelijke Schuldhulpverlening
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
Wibon	Wet informatie uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken
WKB	Wet Kwaliteitsborging van het bouwproces

WMEBV	Wet modernisering electronisch bestuurlijk verkeer
WKR	Werkkostenregeling
WML	Watermaatschappij Limburg
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOO	Wet open overheid
WOZ	wet Waardering Onroerende Zaken
WOZL	Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg
WSP	Werkgeversservicepunt Parkstad
WsW	Wet sociale Werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WWW	WoonWijzerWinkel bv
ZLB	Zuid Limburg bereikbaar
ZTC	Zaaktype catalogus (publieke dienstverlening)